



Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И
РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG-RRP-4.021
„ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ
В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И
УСЛУГИТЕ“

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
Дата на разясняване от СНД 27.02.2023 г.			
1	03.02.2023	Относно: Приложения в пакет документи по процедура BG-RRP-4.021, публикувани на сайта на СНД и в ИСУН2020 УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, Въз връзка с обявена процедура BG-RRP-4.021 имам три въпроса, както следва: ПЪРВО. Кандидатите/КП/ по процедура BG-RRP-4.021 следва да приложат в секция 11 на Формуляр за кандидатстване КСС за предвидените за изпълнение енергоспестяващи мерки в обследванията за енергийна ефективност. Приложение КСС -образец на СНД НЕ Е ВКЛЮЧЕНО/ПРИЛОЖЕНО в пакет от документи "Приложение № 1", както във вашия сайт, така и в пакет, публикуван в раздел на ИСУН2020, информационна система за Механизма Моля за Вашия писмен отговор, липсата на образец на КСС, означава ли, че давате СВОБОДА НА КАНДИДАТИ/КП ДА ПРИЛОЖИ КСС във какъвто намери за добре формат и съдържание, по негово усмотрение. ВТОРО. Моля да потвърдите, че компресиран пакет документи Пакет 1 по процедурата, публикуван на	1. Няма приложен образец на КСС в пакета с документи. Съгласно Насоките за кандидатстване, Раздел 19 „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“, в точка 7 е посочено „КСС за предвидените за изпълнение енергоспестяващи мерки от обследванията за енергийна ефективност - подава се във формат EXCEL.“. Спазвайки горното изискване, КСС следва да се представи във формат EXCEL и да съдържа количества на видовете строително-монтажни работи и техните единични цени, като максимално подробно се включат разходите за всички енергоспестяващи мерки, предписани в обследването за енергийна ефективност. 2. Да, компресираният пакет документи „Пакет 1“ по процедурата, публикуван на сайта на МРРБ е идентичен на компресиран пакет документи „Пакет 1“ по процедурата, качен в ИСУН2020 по процедурата.

		сайта Ви е идентичен на компресиран пакет документи Пакет 1 по процедурата, качен в ИСУН2020 по процедурата. ТРЕТО. Чл. 5(1) на ПМС114 определя, че процедура BG-RRP-4.021 за предоставяне на средства чрез подбор ръководителят на СНД утвърждава насоки, определящи: 1. условията за кандидатстване за получаване на средства от Механизма; 2. условията за изпълнение на одобрените инвестиции. Компресиран Пакет 1 съдържа две папки по Условия на чл.5(1) т.1 и по Условия на чл.5(1) т.2. В целия пакет образец на КСС, в какъвто и да е формат липсва/не е приложен. И така, съгласно Чл. 5(6) на ПМС114 , след откриване на процедура чрез подбор утвърдените документи по ал. 1, т. 1 може да се изменят само в условията на т.1 до т.4, което отново потвърждава свободата на кандидата/КП от представяне на попълнена и/или нулева КСС в приета от него форма, без ограничения и без ангажименти по отношение на СНД. Моля за Вашите писмени отговори и разяснения на моите питання в предходните три раздела на това писмо.	
2	03.02.2023	Здравейте, Имаме следните въпроси: Въпрос 1: Ако предприятието Х, регистрирано през 2010 г., е прехвърлило цялата своя дейност и собственост на предприятието У, регистрирано през 2020 г., т.е. предприятието Х се явява праводател, а предприятието У - правопреемник, допустим	1.Предприятието У е допустимо, тъй като е правопреемник на предприятие регистрирано преди 31.12.2019 г. 2. Предприятието - кандидат в зависимост от естеството и предмета на извършваните от него дейности, вкл. и кода на икономическа дейност съгласно КИД 2008, следва да посочи дали работи в сферата на услугите. В Насоките за

		кандидат ли е предприятие У (правоприемник) по настоящата процедура? Въпросът ни касае конкретно годината на регистрация, тъй като в случая би трябвало да е изпълнено условието „кандидатите да са регистрирани не по-късно от 31.12.2019 г.“ Въпрос 2: Моля да уточните кои сектори икономически дейности обхваща сферата на услугите. Въпрос 3: Допустимо ли е предприятие Х, чиято основна икономическа дейност е „даване под наем на имоти“ да кандидатства за енергоспестяващи мерки в своя собствена сграда, отдавана под наем на предприятие в сферата на производството с КИД допустим по настоящата процедура? Благодарим Ви!	кандидатстване не са посочени конкретни икономически дейности в сферата на услугите. 3. Сграда отдадена под наем на предприятие (физически или юридически субекти), различно от кандидата по процедурата, ще се счита за недопустима за финансиране. Ползите от енергийното обновяване на дадена сграда следва да са за съответния кандидат (собственика на сградата), а не за субекта- наемател.
3	03.02.2023	Здравейте, Съгласно описаното в Раздел 17 от Насоките за кандидатстване КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИЯ: „В случай че предложенията имат равен брой точки на критерии за оценка на качеството, те ще бъдат класирани съобразно получения брой точки по посочените по-долу критерии при спазване на следната последователност: 1. Ефективност на инвестицията за енергийна ефективност като отношение на необходимата инвестиция в лева към количеството спестена първична енергия в kWh на годишна база – лв. /kWh/г; 2. Целесъобразност на инвестицията за енергийна ефективност – кв. м РЗП на сградата;	В случай, че възникне предложената хипотеза, при която подадените предложения и след допълнителното класиране отново са с еднакъв брой точки, то тогава оценителната комисия ще предложи механизъм за класирането им като изготви мотивирано предложение до Ръководителя на СНД.

		3. Очаквано годишно намаляване на емисиите на CO2 (екологични ползи); 4. Процент енергийни спестявания в годишното потребление на първична невъзобновяема енергия.“ Моля да уточните как ще се класират проектите, които първоначално са с еднакъв брой точки и след допълнителното класиране по гореописаните критерии са отново с еднакъв брой точки.	
4	03.02.2023	Здравейте, Имаме следния казус, фирма в сферата на търговията е собственик на сграда за която иска да кандидатства по настоящата процедура, но е й собственик на помещение в МЖС, където собствениците са предприели действия за кандидатстване по процедура "Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд - етап I". Може ли фирмата КП да кандидатства веднъж по настоящата процедура и веднъж като част от СС по другата процедура, като се има предвид, че двете сгради са с различни административни адреси. Поздрави,	Процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ“ и процедура "Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд - етап I" са две отделни процедури за предоставяне на средства с различни цели и обхват на интервенции. В случай на фирма в сферата на услугите същата може да участва като кандидат по процедура BG-RRP-4.021 за мерки за енергийна ефективност на сградата на фирмата. По процедура "Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд - етап I" кандидати са сдруженията на собственици, за мерки за енергийна ефективност в много фамилни жилищни сгради. При всички случаи, всеки кандидат, независимо по коя процедура кандидатства следва стриктно да спазва изискването да няма припокриване на дейности и разходи т.е. двойно финансиране. Следва да се има предвид, че в рамките на процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ“

			няма да бъдат подкрепяни дейности, финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Европейския съюз или друга донорска програма. Недопускането на дублиране на дейности ще се съблюдава както на етап кандидатстване (чрез декларации), така и преди сключване на договора за финансиране (чрез проверки за двойно финансиране и др.). Проверката за липса на двойно финансиране се извършва от СНД чрез всички достъпни методи, включително, но не само, чрез проверка на информацията в ИСУН 2020, запитвания към други финансиращи институции, проверка в интернет и преглед на представена от кандидата документация относно извършени вече дейности за прилагане на енергоспестяващи мерки за повишаване на енергийната ефективност на конкретните сгради. По отношение на разходи, за които се установи наличие на двойно финансиране, Оценителната комисия взема мотивирано решение за отхвърляне на ПИИ.
5	03.02.2023	Здравейте, моля за разяснение на следните въпроси: 1. Дружество с основен код на икономическа дейност 20.15 "Производство на азотни съединения и торове" /попадащо в обхвата на Приложение I на Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета/, допустим кандидат ли е ако кандидатства за проект на административната си	1. Съгласно НК, т.8.2 Критерии за недопустимост на кандидатите, т. 3) Недопустими за подкрепа по настоящата процедура са предприятия с предмет на дейност в обхвата на Приложение I на Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета текст от значение за Европейското икономическо пространство. Списък с предприятията от националния

	сграда с допълнителният си код на икономическа дейност, който е 46.75"Търговия на едро с химични вещества и продукти", който не попада в тази Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО. Дружеството отговаря на всички други условия за допустимост посочени в Насоките за кандидатстване. И ако е допустимо, как може да се разделят дейностите по проекта, освен счетоводно, при положение, че фирмата извършва дейност в една административна сграда и с двата си кода на икономическа дейност. 2.Допустими ли са фирми с основен код 08.12" Добив на трошен камък, чакъл и пясък; добив на глина и каолин" при положение, че имат допълнителен код на икономическа дейност 55.10 "Хотелиерство" и възнамеряват да кандидатстват само за хотел. 3.Ако е допустимо фирма да кандидатства само с допълнителният си код на икономическа дейност ,къде в системата на ИСУН се посочва този допълнителен код, при положение, че в Насоките за кандидатстване на стр.20 сте посочили, че в т.2 "Данни на кандидата", поле Код на организацията по Кид-2008 от Формуляра за кандидатстване трябва да бъде попълнен основният код на икономическа дейност? 4.Фирма с основен код на икономическа дейност търговия, съвсем скоро ще придобие Хотел, който ще генерира приходи и дейност през настоящата 2023г.,което означава, че към датата на	регистър, които имат разрешение за търговия с емисии се публикува на интернет страницата на Изпълнителната агенция за околна среда, на адрес: https://eea.government.bg/bg/r-r/r-te/registry/main3, раздел Партиди Accounts !Предприятията, включени в националния регистър за търговия с квоти за емисии на парникови газове, са недопустими кандидати по процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ“. 2. Посочените кодове не са сред изброените в т.8.2. „КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от условията за кандидатстване. В този смисъл същите са допустими при изпълнение на всички останали кумулативни изисквания за допустимост, описани в Насоките за кандидатстване по процедурата. 3. Кандидатите могат да кандидатстват с основния и допълнителния си код на дейност. Във формуляра за кандидатстване, в т.2 „Данни на кандидата“ в ИСУН е предоставена възможност да се попълва кодът на икономическа дейност, с който се кандидатства, в поле „Код на проекта по КИД“. Обръщаме внимание, че ако бъде установено че съгласно данните от НСИ, кодът на основна и допълнителна икономическа дейност на кандидата е недопустим, съгласно описаното в т.8.2. от условията за кандидатстване, предложението за изпълнение на инвестиция се отхвърля.
--	--	--

		кандидатстване, фирмата няма да има допълнителен код на икономическа дейност в сектор хотелиерство. Допустим кандидат ли е в случая, ако желае да кандидатства с този хотел?	4. Кодовете на КИД-2008 на НСИ, дейностите, и условията, при които даден кандидат НЕ Е ДОПУСТИМ са описани в раздел 8.2. „Критерии за недопустимост на кандидатите“. Следва да имате предвид, че има ограничения, произтичащи и от самия режим на държавна помощ. Например в случай че е избран режим „минимална помощ“ (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013, недопустими е кандидат, който попада в забранителните режими съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 и по-конкретно, ако: Икономическата дейност, за която кандидатстват се отнася до: • сектора на рибарството и аквакултурите, уредени с Регламент (ЕС) № 1379/2013 (недопустими са предприятия, които са завели подкрепа за икономическа дейност, която попада в код на икономическа дейност 03 „Рибно стопанство“, 10.2. „Преработка и консервиране на риба и други водни животни, без готови ястия“ съгласно КИД-2008); • сектора на първичното производство на селскостопански продукти; • сектора на преработката и търговията със селскостопански продукти, в следните случаи: - когато размерът на помощта е определен въз основа на цените или количествата на този вид продукти, изкупувани от първичните производители или предлагани на пазара от съответните предприятия; или - когато помощта е обвързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители.
--	--	---	---

			В допълнение, съгласно Насоките за кандидатстване са допустими интервенции в действащи/използвани към момента на кандидатстване сгради. Ако кандидат, отговаря на посочените изисквания в т.8.1. „КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ и НЕ попада в изброените критерии за недопустимост, описани в т.8.2. от условията за кандидатстване, същият е допустим по процедурата, като изискванията в т.8.1. и 8.2. се прилагат кумулативно със всички останали изисквания, описани в условията за кандидатстване, включително и не само например, че сградата- обект на интервенция, е част от действащо предприятие и т.н.
6	03.02.2023	Здравейте! Моля да дадете разяснение по следния въпрос: Как би следвало да се процедира в случай, че дадено производствено предприятие (попадащо под Компонент 1) иска да кандидатства за мерки за енергийна ефективност по административна сграда. Моля за разяснение какво енергийно обследване трябва да се представи в следните случаи: 1. Административната сграда е на територията на промишлената система, т.е. е част от нея. Съгласно наредбата за обследване на сгради, за административни такива има изискване за класа на енергопотребление, но той може да се докаже само на база на обследване на сградата, а не на цялата промишлена система. 2. Административната сграда не попада на територията на промишлената система и не е част от нея (сграда се намира на километри от самата промишлена система).	На основание § 1, т. 25 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергийната ефективност "Промислена система" е обособена съвкупност от <u>производствени сгради</u>, съоръжения, технологично оборудване и спомагателни стопанства, в рамките на която предприятие осъществява дейност за производство на стоки или предоставяне на услуги. От легалната законова дефиниция е видно, че само производствените сгради са включени в понятието промишлена система. Административни сгради, които са собственост на производствено предприятие, независимо дали се намират на територията на предприятието или са разположени извън тази територия, се обследват по реда на <i>Наредба № Е-РД-04-2 от 16 декември 2022 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради</i> (Обн. ДВ. бр.102 от 23 Декември 2022 г.). Съответствието на всяка административна сграда с изискванията за енергийна ефективност (независимо от вида собственост) се

			установява по скалата на класовете за енергопотребление на административни сгради съгласно Приложение № 2 към чл. 17, ал. 5, т. 2. „Сгради за обществено обслужване“, буква а) административни сгради (офиси) от <i>Наредба № РД-02-20-3 от 9.11.2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради</i> (Обн. ДВ. бр.92 от 18 Ноември 2022 г., изм. и доп. ДВ. бр.3 от 10 Януари 2023 г.). При кандидатстване с административната сграда ПИИ се подава по компонент 2. (т.е. вида на сградата се разглежда като административна сграда).
7	03.02.2023	НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ 7. ПРОЦЕНТ НА СЪФИНАНСИРАНЕ ВАЖНО: Съгласно чл. 38, пар. 5 от Регламент (ЕС) №651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година (ОРГО), максималният интензитет на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия по смисъла на Приложение I към Регламент (ЕС) № 651/2014. РАЗЯСНЕНИЯ: 1. Посочените помощи (• Максимален интензитет на помощта 35 % от допустимите разходи за ПИИ в ЮЗР (NUTS2) • Максимален интензитет на помощта е 45 % от допустимите разходи за ПИИ извън ЮЗР (NUTS2)) включват ли посоченото увеличение по чл. 38, пар. 5 от Регламент (ЕС) №651/2014 или КП може да заяви увеличен интензитет на помощта съответно 55% или 65%?	1. За предложения в режим по чл.38 от ОРГО максималният интензитет на помощта е 35 % от допустимите разходи за ПИИ в ЮЗР (NUTS2), а максималният интензитет на помощта е 45 % от допустимите разходи за ПИИ извън ЮЗР (NUTS2). В него <u>не се включва</u> посоченото увеличение съгласно чл. 38, пар. 5 от Регламент (ЕС) №651/2014. Максималният интензитет на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия по смисъла на Приложение I към Регламент (ЕС) № 651/2014. В случай, че кандидат иска да се възползва от по-високия интензитет, следва да представи доказателства, че отговаря на изискванията за малко или средно предприятия по смисъла на Приложение I на Регламент (ЕС) № 651/2014, за което следва да предостави Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия – попълнена по образец (Приложение Г3) и Справка за обобщените

		2. Микропредприятията попадат ли в обхвата на възможното увеличение с 20 процентни пункта за помощи?	параметри на предприятието, заедно с Указанията за нейното попълване. В тази връзка, КП може да заяви увеличен интензитет на помощта съответно на 55% за средно предприятие и 65% за малко предприятие от допустимите разходи за ПИИ извън ЮЗР (NUTS2); и съответно на 45% за средно предприятие и 55% за малко предприятие от допустимите разходи за ПИИ в ЮЗР (NUTS2); ако отговаря на изискванията съответно за средно или малко предприятие. 2. Микропредприятията <u>не попадат</u> в обхвата на възможното увеличение на процента на интензитета на помощта.
8	03.02.2023	НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ 8.2. КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ 5) Недопустими са кандидати, попадащи в обхвата на посочените в Приложение О2 и О3 ограничения, произтичащи от режима на държавна помощ. - За ПИИ в режим по чл. 38 от Регламент (ЕС) №651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година, недопустими са кандидати с предмет на дейност в следните сектори: б) сектора на преработка и продажба на селскостопански продукти, в следните случаи: - когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на тези продукти, които се изкупуват от първичните производители или се предлагат на пазара от съответните предприятия; или	Съгласно изискванията в случай на предприятия, които извършват дейности в сектора на преработката и търговията със селскостопански продукти: ■ условията и параметрите на финансирането не може да се определят въз основа на цените или количествата на този вид продукти, изкупувани от първичните производители или предлагани на пазара от съответните предприятия; ■ Финансирането не следва да съдържа задължение за прехвърляне на подкрепата, частично или изцяло, на първичните производители; За да е допустимо предоставянето на минимална/държавна помощ за предприятия за преработка на селскостопански продукти, при предоставянето на финансирането (в договора за финансиране) не следва да бъдат поставяни условия относно цените или количествата на селскостопанските продукти, изкупувани от първичните производители или предлагани на пазара от съответните предприятия и

		- когато помощта е обвързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители; РАЗЯСНЕНИЯ: 1. Във връзка с буква „б“ размерът на помощта по процедурата определя ли се въз основа на цената или количеството на тези продукти, които се изкупуват от първичните производители или се предлагат на пазара от съответните предприятия? 2. Във връзка с буква „б“ размерът на помощта по процедурата обвързан ли е със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители?	съответно финансирането не следва да се предоставя, обвързано със задължение за подялба на помощта с първичните производители. Кандидат - предприятия за преработка и продажба на селскостопански продукти, следва да декларира горепосоченото в секция „9. Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ на формуляра за кандидатстване, в поле „Съответствие на ПИИ с Приложение 02/Приложение 03“.
9	03.02.2023	НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ 8.2. КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ ВАЖНО: Кодът на основна икономическа дейност на кандидата следва да бъде посочен в т. 2 „Данни на кандидата“, поле „Код на организацията по КИД-2008“ от Формуляра за кандидатстване. За удостоверяване на изискването по настоящата точка, Оценителната комисия ще извършва служебна проверка относно кода на основна и допълнителна икономическа дейност на кандидатите въз основа на данни, предоставени от НСИ, за 2022 г., като ще сравнява тези данни с информацията, посочена от кандидатите в т. 2 „Данни на кандидата“, поле „Код на организацията по КИД-2008“ от Формуляра за кандидатстване. В тази връзка, кандидатите следва да попълнят и представят на етап кандидатстване Декларация при кандидатстване (Приложение В). В случай, че след проверката се установи, че съгласно	1. Удостоверяването на кода на основна икономическа дейност на кандидата, който се посочва в т. 2 „Данни на кандидата“, поле „Код на организацията по КИД-2008“ от Формуляра за кандидатстване се извършва спрямо данните за 2022г. 2. Ако съгласно данните от НСИ, кодът на <u>основна и допълнителна икономическа дейност на кандидата за 2022 г. е недопустим</u>, съгласно описаното в т.8.2., предложението за изпълнение на инвестиция се отхвърля. 3. Условието „Когато кандидатът упражнява едновременно дейност в допустими и недопустими сектори по настоящата процедура“ се определя спрямо код на основната и на допълнителната дейност.

		данните от НСИ, кодът на основна и допълнителна икономическа дейност на кандидата за 2021 г. е недопустим, съгласно описаното в т.8.2., предложението за изпълнение на инвестиция се отхвърля. В случай, че след проверката се установи, че съгласно данните от НСИ за 2022 г., кодът на основна икономическа дейност на кандидата е допустим, но е попълнен погрешно във Формуляра за кандидатстване, Оценителната комисия ще извършва служебна корекция в т. 2 „Данни на кандидата“, поле „Код на организацията по КИД-2008“ от Формуляра за кандидатстване. РАЗЯСНЕНИЯ: 1. Удостоверяването на кода на основна икономическа дейност на кандидата, който се посочва в т. 2 „Данни на кандидата“, поле „Код на организацията по КИД-2008“ от Формуляра за кандидатстване се извършва спрямо данните за 2022г. или спрямо данните за 2021г.? Налично е противоречие между годините заради текста „В случай, че след проверката се установи, че съгласно данните от НСИ, кодът на основна и допълнителна икономическа дейност на кандидата за 2021 г. е недопустим...“. 2. Във връзка с текста „В случай, че след проверката се установи, че съгласно данните от НСИ, кодът на основна и допълнителна икономическа дейност на кандидата заг. е недопустим“ при недопустим допълнителен код ПИИ ще бъде ли недопустимо при допустим код на основна дейност?	
--	--	---	--

		8.2. КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ ВАЖНО: Когато кандидатът упражнява едновременно дейност в допустими и недопустими сектори по настоящата процедура, средства по тази процедура се предоставят само за сгради, в които се извършват дейности в допустимите сектори, като кандидатът (крайният получател) следва да води отделна счетоводна отчетност по отношение на приходите, разходите, активите и пасивите, свързани с всяка дейност, която да гарантира отделяне на дейностите, така че дейностите в недопустимите сектори да не се ползват от безвъзмездно финансиране, предоставено по настоящата процедура. РАЗЯСНЕНИЯ: Спрямо код на основна дейност на КП ли се определя условието „Когато кандидатът упражнява едновременно дейност в допустими и недопустими сектори по настоящата процедура...“?	
10	03.02.2023	НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ, 10. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ В ПИИ следва да бъдат включени всички енергоспестяващи мерки, препоръчани в изготвените обследвания за енергийна ефективност на сгради в експлоатация. РАЗЯСНЕНИЯ: 1. Какви за характеристиките и условията, при които сградите се приемат, че са „в експлоатация“? 10. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ	1. и 2. На етапа на кандидатстване кандидатът представя подписана <i>Декларация за кандидатстване за съответствие с изискванията по процедурата (прил.В) където е длъжен да декларира следното:</i> т.9. „Декларирам, че в сградата/сградите обект на интервенция, предложени за финансиране се помещава <u>действащо</u> към момента предприятие в сферата на производството, търговията и услугите.“ Освен това СНД, при необходимост, ще прави проверки на място с оглед проверка на декларираните обстоятелства и установяване дали сградите са действащи т.е. се използват по предназначение от кандидата/ите по процедурата.

	ВАЖНО: Допустими са интервенции в действащи/използвани към момента на кандидатстване сгради в сферата на производството, търговията и услугите. РАЗЯСНЕНИЯ: 1. Какви за характеристиките и условията, при които сградите се приемат за „действащи“? 2. Какви за характеристиките и условията, при които сградите се приемат за „използвани“? 3. При Кандидат с код 68.20 „Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти“ приема ли се за действаща/използвана сграда с предназначение в сферата на търговията, услугите, включително туризма, която се ползва от фирма/и-наемател/и, при условие, че самите наематели не са кандидати? 10. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ В случай, че мерките в предложението за изпълнение на инвестиция включват изграждане на съоръжения/системи за производство на енергия от възобновяеми източници (ВИ) в сградата (или в близост до сградата), допустими за финансиране са само такива за собствено потребление, с цел осигуряване на сградата с енергията от ВИ за отопление, охлаждане, вентилация, гореща вода за битови нужди, осветление и др. РАЗЯСНЕНИЯ: 1. Какви за характеристиките и условията, при които се приема за изпълнено условието „или в близост до сградата“? 2. Допустимо ли е изпълнение на мерки „върху сградата“ и „под сградата“?	Не на последно място, при извършване обследването на сградата и предписването на мерки за енергийна ефективност се установява дали сградата е действаща (използвана по предназначение от кандидата по процедурата). 3. Когато дадена сграда се ползва по предназначение от съответното предприятие кандидат, към момента на кандидатстване с ПИИ, се приема че сградата е действаща (използвана). Моля обърнете внимание на отговор на въпрос 2 от настоящата таблица по отношение на отдаването под наем. 1.Съгласно &1, т.46 от Допълнителните разпоредби на Наредба № РД 02-20-3 от 09.11.2022 за техническите изисквания към енергийните характеристики на сградите “В близост” означава периметър, в който източник на енергия, независимо от енергийния носител, се намира или чието застрояване се допуска при спазване на предвижданията на действащ общ устройствен план за територията на община. Източник на централно отопление и/или охлаждане, топлина, генерирана от локална/районна централа на биомаса, биогорива, геотермална енергия, отпадна топлина, когенерация и др., разположени в населено място, както и електроенергия, генерирана от фотоелектрическа (фотоволтаична/PV) централа в населено място, се приемат за разположени "в близост" до оценяваната сграда, когато
--	--	---

		3. Какви документи ще се изискват за прилагане към ПИИ за място, в близост до сградата, върху което ще се реализират енергоспестяващи мерки?	местоположението на сградата е в същото населено място. 2. Дефинициите и термините са описани в &1, от Допълнителните разпоредби на Наредба № РД 02-20-3 от 09.11.2022. 3. Въпросът не е ясен и не може да се даде компетентен отговор. Документите, които се изискват по процедурата са ясно посочени в раздел 19 на условията за кандидатстване. Документът, в който следва да се посочи къде и как са разположени съоръженията за ВЕИ е доклад от обследване за енергийна ефективност.
11	03.02.2023	ПРИЛОЖЕНИЕ О2 СХЕМА ЗА ГРУПОВО ОСВОБОЖДАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИ ПО ЧЛ. 38 „ИНВЕСТИЦИОННИ ПОМОЩИ ЗА МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ“ ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 651/2014 НА КОМИСИЯТА ОТ 17 ЮНИ 2014 (ОРГО) Съгласно чл. 1, параграф 3, букви (а) и (в) от Регламента, не могат да се предоставят помощи в следните сектори: • сектора на рибарството и аквакултурите, уредени с Регламент (ЕС) № 1379/2013 (недопустими са предприятия, кандидатстващи за дейност, която съгласно КИД-2008 попада в код на икономическа дейност 03 „Рибно стопанство“, 10.2. „Преработка и консервиране на риба и други водни животни, без готови ястия“); • Преработка и продажба на селскостопански продукти, ако размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на такива	1. В случай на ПИИ по чл. 38 от ОРГО недопустими са кандидати с предмет на дейност в следните сектори: а) сектора на рибарството и аквакултурите, уредени с Регламент (ЕС) №1379/2013 (недопустими са предприятия, кандидатстващи за дейност, която съгласно КИД-2008 попада в код на икономическа дейност 03 „Рибно стопанство“, 10.2. „Преработка и консервиране на риба и други водни животни, без готови ястия“). В тази връзка сгради (в т.ч. и административни) използвани за дейност в сектора на рибарството и аквакултурите не са допустими за финансиране по процедурата! б) сектора на преработка и продажба на селскостопански продукти, в следните случаи: - когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на тези продукти, които се изкупуват от първичните производители или се предлагат на пазара от съответните предприятия; или - когато помощта е обвързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители;

		продукти, закупени от първични производители или предлагани на пазара от съответните предприятия; или когато помощта е обвързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители; Съгласно чл. 1, параграф 3, букви (б) от Регламента, не се предоставя помощ и за сектор: - помощи, предоставени в сектора на първично производство на селскостопански продукти, с изключение на компенсация за допълнителни разходи, които не са свързани с транспорт, в най-отдалечените региони съгласно разпоредбите в член 15, параграф 2, буква б), помощи за консултантски услуги в полза на МСП, помощи за рисково финансиране, помощи за научноизследователска и развойна дейност, помощи за иновации в полза на МСП, помощи за опазване на околната среда, помощи за обучение и помощи за работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания; РАЗЯСНЕНИЯ: 1. КП от сектора на първично производство на селскостопански продукти допустими кандидати ли са по процедурата? 2. Ако отговорът по предходната точка е положителен- прилага ли се ограничение за дейности и разходи по процедура и ако да- за кои точно и изчерпателно?	Както е посочено в чл. 1, параграф 3, буква (б) от Регламент 651 същия не се прилага за помощи за опазване на околната среда, каквато е помощта по чл.38 на Регламент 651. В тази връзка и на основание чл. 1, пар. 3, буква „б“ от ОРГО, предприятията извършващи дейност в сектора на първично производство на селскостопански продукти са допустими за финансиране по чл. 38 от ОРГО. 2. Дейностите и разходите, които са допустими по процедурата, включително за ПИИ в режим ОРГО, са детайлно описани в раздел 10 и 11 от условията за кандидатстване, както и в Приложение О2.
12	03.02.2023	Здравейте, моля за следните уточнения!	1. Търговско дружество, което е собственост на община е допустим кандидат, при условие че отговаря на

	1. Е ли е допустим кандидат търговско дружество, което е 100% собственост на община и отговаря на всички критерии по процедурата? 2. По отношение на енергийното обследване се изисква при производствени предприятия, обследване на цялата промишлена система. При големите предприятия, които имат интерес по процедурата, няма необходимото време, за да се направи подобно обследване. Допуска ли се, ако производствено предприятие има интерес да участва с 1,2 или 3 сгради да се направи обследване само на сградите? 3. Ако производствено предприятие иска да участва по процедурата само със сграда, която не е производствена, а търговска или административна, то възможно ли е одита да се направи само на конкретната сграда? Благодаря!	критериите за допустимост на кандидатите по процедурата (т.8.1 от Насоките за кандидатстване) 2. На основание § 1, т. 25 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергийната ефективност производствените сгради са част от промишлената система и се обследват като неразделна част от цялата промишлена система по реда на Наредба № Е-РД-04-05 от 8 септември 2016 г. за определяне на показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, както и за определяне на условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийни спестявания На основание чл. 9 от посочената наредба енергийните характеристики са показатели за специфично енергийно потребление, които се изчисляват за единица произведен продукт/предоставена услуга (m, m2, m3, kg, лв., брой и др.). За определяне на енергийните характеристики по ал. 1 предприятието/промишлената система се разглежда като интегрирана система. Разходът на енергия в интегрираната система е резултат от съвместното влияние на основните системи: 1. технологична; 2. горивоенергийна; 3. електрическа; 4. топло-/студоенергийна; 5. водоснабдителна, сгъстен въздух и др. При определяне на енергийните характеристики на предприятието/промишлената система се вземат предвид: 1. технологичните процеси; 2. материалните и енергийните потоци;
--	---	---

			3. характеристиките на основните и спомагателните съоръжения; 4. енергийните характеристики на сградите. Специфичните технически изисквания за оценката на енергийното потребление на производствена сграда за целите на Насоки за кандидатстване за предоставяне на средства чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиция по процедура BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите”, с финансиране по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост, са определени в Приложение Л4 към Насоките. 3. Моля виж отговор на въпрос 6. В случай на сграда, която е за търговски или административни цели, и НЕ е производствена сграда, то следва да се направи енергийно обследване само на сградата, съгласно Наредба Е-РД 04-02 от 16.12.2022 г.
13	03.02.2023	Здравейте! Във връзка с обявената процедура имам 2 въпроса: 1. Допустимо ли е да се кандидатства със сграда на фирма - собственик, която използва част от сградата, а другата част е отдадена под наем на свързана фирма на същия собственик, упражняваща също допустима по процедурата дейност и използваща по-голямата част от сградата? Би ли било допустимо участие на другата фирма на собственика на сградата, ако се учреди право на строеж за дейностите по проекта? 2. В случай, че сградата към момента не се отоплява поради неефективност - липсва изолация на стени и под, не са разделени помещенията по	1. В едно предложение за изпълнение на инвестиция могат да бъдат включени до 3 (три) сгради, <u>които са собственост на съответния кандидат</u> или са с учредено право на строеж на кандидата. По процедурата няма посочени ограничения относно кандидатстването на свързани юридически лица, при спазване на всички условия за допустимост съгласно Условията за кандидатстване. 2. На етапа на кандидатстване кандидатът е задължен да представи доклад за резултатите от обследването за енергийна ефективност, който следва бъде изготвен по реда на чл. 57, ал. 6 от ЗЕЕ (за сгради по компонент 1) или доклад за резултатите от обследване за енергийна

	целесъобразност, но, след изпълнение на проекта, това отопление стане ефективно, по какъв начин да бъдат направени и представени изчисленията в докладът за енергийна ефективност? И биха ли били допустими разходи за поставяне на фотоволтаични системи за отопление на сградата? Предварително благодаря!	ефективност и валиден сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, изготвени по реда на действащата към момента на кандидатстване Наредба по чл. 48 от ЗЕЕ (за сгради по компонент 2), за сградата, включена в предложението за изпълнение на инвестиция. След изпълнението на проекта изчисленията в докладът за енергийна ефективност следва да са в съответствие с Наредба №Е-РД-04-05 от 08.09.2016 г. (по Компонент 1) и Наредба №Е-РД-04-2 от 16.12.202 г. (по Компонент 2). Например за оценката на енергийното потребление на производствена сграда за целите на Насоки за кандидатстване за предоставяне на средства чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиция по процедура BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите”, специфичните технически изисквания са определени в Приложение Л4 към Насоките. Съгласно т. 4 от Приложение Л4, когато не са налични данни от средства за измерване на разхода на енергия на сградата, се извършва експертна оценка по един или няколко от следните начини: по анализа на основната линия на енергопотреблението и разработените корелации на данните; по достъпните за оценка енергийни характеристики на сградата - коефициенти на топлопреминаване през ограждащите елементи (W/m^2K) и топлинни загуби от топлопреминаване към околната среда (kW) за период от време, по измервания и оценки на ефективностите на наличните системи за поддържане на параметрите на микроклимата в производствената сграда.
--	--	--

			По процедурата са допустими разходи за мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници, ако са посочени в енергийното обследване и в тази връзка поставянето на фотоволтаични системи за отопление на сградата е допустим разход само за такива, които са за собствено потребление и ако съоръжението за производство на енергия от ВИ е собственост на кандидата. Съгласно условията за кандидатстване КП следва да представи доклад за резултатите от обследване за енергийна ефективност на съществуваща сграда, от който да става ясно (да е посочено изрично), че производството на електрическа и/или топлинна енергия, осъществено със средства от МВУ, е за собствено потребление и същото не надхвърля необходимото количество енергия за покриване нуждите на съответната сграда (в случаите, когато предложението включва мерки за отопление и охлаждане и/или производство на електрическа енергия от възобновяеми източници).
14	03.02.2023	Добър ден, 1. Файлът с указанията за попълване на формуляра не съответства със самия формуляр в ИСУН. Моля дайте пояснения за точки 10-12. 2. Планирате ли да проведете информационни дни - онлайн срещи? 3. Моля да потвърдите, че дружества с кодове по КИД 01. и 02., както и всички от сектор С без 10.2, могат да участват по проекта по режим на държавна помощ "Инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност". 4. Ако сградата е собственост на действащо предприятие, но то я е придобило наскоро и все още	1. Указанията за попълване на формуляра дава обща информация за попълването му. Зададения въпрос е неясен и не може да се предостави конкретен отговор. 2. Да, планира се да бъдат проведени информационни дни през месец март и април 2023 г. 3. Недопустими за финансиране по процедурата са сгради (в т.ч. и административни сгради), използвани от предприятия с предмет на дейност в обхвата на Приложение I на Директива 2003/87/ЕО. Недопустими за подкрепа по настоящата процедура също са предприятия, които съгласно КИД-2008 на НСИ попадат в обхвата на код 35 Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; код 03 „Рибно

	не е упражнявало дейност в нея, то предприятието може ли да участва с тази сграда? 5. Ако една сграда е санирана частично по схема BG16RFOP002-6.002, допустимо ли е по настоящата процедура да се обследва енергийно, и да се приложат мерки за енергийна ефективност върху други участъци от същата сграда? 6. За сгради от Компонент 1: Правилно ли разбирам, че първоначалния доклад за енергийно обследване трябва да бъде изготвен от лице, регистрирано по чл. 60 от ЗЕЕ? Има ли възможност да е изготвено от друго лице? - възможно ли е окончателният одит след приключване на СМР да се извърши от същото лице, което е направило първоначалния доклад? Има ли изисквания дали да е същото лице, или друго лице? Благодарим Ви.	стопанство“; сектор 10.2. „Преработка и консервиране на риба и други водни животни, без готови ястия”), вкл. и тези попадащи в обхвата Приложение О2 и О3 от условията за кандидатстване, при изпълнение на всички останали условия за допустимост. Предприятията, които не попадат в горепосочените хипотези и в забранителното поле на съответния режим на държавна/минимална помощ са допустими кандидати, при спазване на всички останали изисквания, посочени в условията за кандидатстване по процедурата. 4. Съгласно Насоките за кандидатстване допустимите кандидати следва да отговарят на критериите - да са регистрирани не по-късно от 31.12.2019 г. и да са реализирали нетни приходи от продажби за 2022-ра финансова година в зависимост от категорията на предприятието-кандидат. В допълнение, допустими са интервенции в действащи/използвани към момента на кандидатстване сгради на съответните допустими кандидати. 5. Допустимо е да се обследва сградата и да се приложат мерки за енергийна ефективност върху части от сградата, които не са изпълнени по схема BG16RFOP002-6.002, при изпълнение на условията за липса на двойно финансиране. 6. На основание чл. 59, ал. 1 обследването на промишлени системи и изготвянето на оценки за енергийни спестявания се извършва от лица, вписани в регистъра по чл. 60, ал. 1 от ЗЕЕ. На това основание предприятия в сферата на производството, които кандидатстват за финансиране по Компонент 1 се обследват само от лица, вписани в регистъра по чл. 60, ал. 1 от ЗЕЕ.
--	--	---

			Съгласно чл. 59, ал. 4 от ЗЕЕ лицата по чл. 59, ал. 1, извършили обследване за енергийна ефективност на промишлена система, преди изпълнение на предписаните в обследването енергоспестяващи мерки, не могат да извършват оценка за доказване на достигнатите нива на енергийни спестявания в резултат от изпълнението на тези мерки.
15	03.02.2023	Уважаеми дами и господа, Във връзка обявената процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ” моля за отговори на следните въпроси: 1. Допустим кандидат ли е "голямо" предприятие с код на икономическата дейност 20.53 "Производство на етерични масла" съгласно КИД 2008 и опериращо на територията на областен град? Обръщаме внимание, че дейността е свързана с преработка и продажба на селскостопански продукти, но - размерът на помощта няма да бъде определян въз основа на цената или количеството на тези продукти, които се изкупуват от първичните производители или се предлагат на пазара от съответните предприятия; както и - помощта по никакъв начин няма да бъде обвързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители. Дружеството отговаря на всички останали критерии за допустимост на кандидатите, съгласно т. 8.1 от УК.	1. Кандидатът е допустим, при положение че отговаря на посочените условия за допустимост на кандидатите и в случай, че размерът на помощта няма да бъде определян въз основа на цената или количеството на тези продукти, които се изкупуват от първичните производители или се предлагат на пазара от съответните предприятия; както и - помощта по никакъв начин няма да бъде обвързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители. Кандидат - предприятие за преработка и продажба на селскостопански продукти, следва да декларира горепосоченото в секция „9. Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ на формуляра за кандидатстване, в поле „Съответствие на ПИИ с Приложение О2/Приложение О3“ СНД, при необходимост, ще извършва проверки на място, за дейностите, за които се използва всяка една сграда. 2. Енергоспестяващи мерки и съответно СМР са допустими, ако са посочени в енергийното обследване. Не е допустимо в сградата, която е включена в ПИИ да се помещават наематели, тъй като ползите от извършените интервенции следва да бъдат изцяло за кандидата по

		2. Допустимо ли е извършване на СМР (в т.ч. изграждане на топлоизолационни системи, подмяна на енергийно-ефективни ОВК системи и др.) на собствена за кандидата сграда, в част от която се помещават и наематели? Резултатът от реализираните ЕСМ за подбръване на нивата на енергийна ефективност в сградата ще допринесе за цялостното редуциране на енергопотреблението на обекта, от което ще се възползват и наемателите. Допълнително ще бъде изградена фотоволтаична централа (ФВЦ) единствено за собствено потребление и само за нуждите на кандидата. Произведената енергия от ВЕИ няма да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба.	процедурата. Съгласно Насоките за кандидатстване допустими са интервенции в действащи/ използвани към момента на кандидатстване сгради в сферата на производството, търговията и услугите. ПИИ следва да включват изпълнение на енергоспестяващи мерки в цялата сграда (обследването следва да обхваща всички нива и помещения в сградата), с цел изготвяне на реалистични обследвания за енергийна ефективност.
16	03.02.2023	Здравейте, имам следните въпроси по насоките за кандидатстване по процедурата: 1. Как ще се определя изпълнението на критерия 30 % намаляване на първичната енергия ? Съгласно насоките е посочено „първична невъзобновяема енергия при актуално състояние и годишен разход на първична невъзобновяема енергия след въвеждане на енергоспестяващите мерки от избрания пакет“. Следвайки това определени може ли да се приеме , че инсталирането на ВЕИ мощности за собствено потребление и хранване на обекта, предмет на ПИИ, ще намали използването на невъзобновяема енергия и следователно само по себе си ще се счита ли за постигане на показателя? 2. Посочения в насоките максимален размер на заявеното безвъзмездно финансиране на предприятие в зависимост от категорията и за двата приложими	1. За целите на отчитането на постигнатите резултати по настоящата процедура е необходимо след приключване на дейностите за СМР, в рамките на окончателното отчитане на изпълнявания договор за финансиране на одобрената инвестиция, крайният получател на средства да изготви независима експертна оценка от сертифициран енергиен одитор (лица от регистъра по чл. 44 ал. 1 от ЗЕЕ - за сградите от компонент 2 или лица от регистъра по чл. 60, ал. 1 от ЗЕЕ - за сградите от компонент 1) (съгласно образците в Приложение П), която да докаже потреблението на първична невъзобновяема енергия и постигнатите спестявания от обновяването, заложен в подаденото на етапа на кандидатстване предложение по настоящата процедура. Съгласно Насоките за кандидатстване: $\% \text{ спестявания} = \{ \text{Общо нормализирано потребление на първична невъзобновяема енергия при актуално състояние в kWh/год.} - \text{обща първична невъзобновяема} \}$

	режима ли се отнася или при кандидатстване в режим минимална помощ може да се заявява БФП до максималния праг на помощта от 200 хил. евро ? 3. Какво се разбира под изискването за „действащи/ използвани към момента на кандидатстване сгради“. Има ли изискване сградата да е функционирала определен период от време преди момента на кандидатстване? Ако обектът, предмет на ПИИ не е функционирал определен период във времето и съответно не е имал енергопотребление, за целите на процедурата допустимо ли е данните в обследването да се вземат на база базово енергийно потребление? 4. Предприятие регистрирано след 2019 в което са се влили чрез преобразуване няколко фирми с история- ще може ли да кандидатства 5. Моля за становище относно следния казус свързан с допустимостта на дружество, регистрирано след 31.12.2019г, което се явява правоприменик на дружества, регистрирани преди тази дата. Сградата, за която ще се кандидатства, е собственост на дружество Х (регистрирано преди 31.12.2019г.), но към момента тече процедура по преобразуване на дружеството чрез вливане в друго дружество У, което е регистрирано след 31.12.2019г. но се явява правоприменик на няколко дружества, регистрирани преди датата. Реално кандидат ще е дружеството У и във връзка с изискването за допустимост на кандидатите да са регистрирани преди 31.12.2019г. ще се счита датата на регистрация на самото дружество	енергия след изпълнение на ЕСМ от избрания пакет в kWh/год.} / {Общо нормализирано потребление на първична невъзобновяема енергия при актуално състояние в kWh/год.} x 100 Изчисленията са от компетентността на консултантите по енергийна ефективност в състава на юридическото лице, което извършва обследването. 2. Посоченият в Насоките максимален размер на заявеното безвъзмездно финансиране на предприятие и посочените интензитети в зависимост от режима на държавна/минимална помощ, се прилагат кумулативно, и се отнасят и за двата приложими режима. 3.Кандидатът декларира дали предприятието (сградата) е действащо в приложение В „Декларация при кандидатстване за съответствие с изискванията по процедурата“ като към момента на кандидатстване по процедурата сградата следва да се използва по предназначение от кандидата по процедурата. При липса на енергопотребление е допустимо данните в обследването да се вземат на база базово енергийно потребление. 4. и 5. Моля виж отговор на въпрос 2 (1) от настоящата таблица.
--	---	---

		или на преобразувалите се чрез вливане в него други дружества.	
17	04.02.2023	По мярка 4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ”, С ФИНАНСИРАНЕ ПО ЛИНИЯ НА МЕХАНИЗМА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ, трябва ли всички обекти в сградата да са собственост на кандидата. И има ли вариант да кандидатстваме, ако няколко от самостоятелните обекти в сградата 3 от 24 обекта представляващи апартаменти и са продадени на физически лица. сградата е хотел.	Обследването за енергийна ефективност и енергоспестяващите мерки ще бъдат предписани за цялата сграда, а не за отделни обекти в нея. Затова всички обекти в сградата следва да са собственост на кандидата. В противен случай кандидатът финансира със средства различни от тези по процедурата частта за самостоятелните обекти в сградата, които не са собственост на предприятието кандидат.
18	04.02.2023	Здравейте, Във връзка с кандидатстване по процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ, КАКТО И СГРАДИ ОТ СЕКТОР ТУРИЗЪМ” имаме няколко въпроса: 1. “ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП собственост на МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ГОРИТЕ, с код на икономическа дейност /КИД-02.10/ - „Възпроизводство на гори“ допустим кандидат ли е по процедура BG-RRP-4.021? 2. Ако е допустим кандидат може ли да кандидатства за дейности за изпълнение на СМР за прилагане на мерки за енергийна ефективност и мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници в сгради, стопанисвани от териториални	1. Предприятието е допустим кандидат в случай че отговаря на критериите за допустимост, посочени в т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ и не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. от условията за кандидатстване по процедурата. 2. Допустим кандидат може да кандидатства за дейности и мерки, предписани в обследването за енергийна ефективност на сградите. Допустимите дейности са описани в т.10 „Допустими дейности“ от условията за кандидатстване по процедурата.

		поделения на предприятието – Държавни горски стопанства /ДГС/ и Държавни ловни стопанства /ДЛС/?	
19	05.02.2023	Здравейте, Съгласно условията на процедурата: За сградите на предприятията в сферата на търговията и услугите (Компонент 2) от настоящите Насоки за кандидатстване, след изпълнение на предвидените в изготвеното обследване за енергийна ефективност енергоспестяващи мерки (ЕСМ), се изисква постигане на клас на енергопотребление „В” и минимум 30% спестяване на първична енергия. (стр. 34 от Насоките). В тази връзка, моля, за отговор на следните въпроси: Въпрос № 1 Ще се допусне ли до участие проект, който предвижда реконструкция (подмяна) на осветлението в сграда (клас на енергопотребление „А“) на предприятие в сферата на търговията и услугите, в резултат на която реконструкция ще се достигне до повече от 30% спестяване на първична енергия за осветление, но не и до минимум 30% спестяване на първична енергия за цялата сграда? • Въпрос № 2 Ще се допусне ли до участие проект за сграда (клас на енергопотребление „А“) на предприятие в сферата на търговията и услугите, в който са включени: 1 А) Дейности, които предвиждат реконструкция (подмяна) на осветлението в сградата, в резултат на която реконструкция ще се достигне до повече от 30% спестяване на първична енергия за осветление, и	1. и 2. След изпълнение на енергоспестяващите мерки следва за всяка сграда да бъде постигнато минимум 30% спестяване на първична енергия за цялата сграда, а не само за осветление. Допустимите дейности по процедурата са описани в т.10 от условията за кандидатстване.

		2 Б) Дейности за други енергоспестяващи мерки, които ще се предприемат като собствен принос от предприятието и които дейности, заедно с дейностите по реконструкция на осветлението в сградата (дейности 1А) ще имат за резултат минимум 30% спестяване на първична енергия за цялата сграда? Допустими за финансиране по процедура BG-RRP-4.021 ли ще са дейностите по 1А)?	
20	06.02.2023	Относно публикуваните за кандидатстване насоки по процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ”, С ФИНАНСИРАНЕ ПО ЛИНИЯ НА МЕХАНИЗМА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ, МОЛЯ, да отговорите на следните въпроси: - Административните сгради на производствените предприятия, част ли са от промишлената система (спомагателно стопанство)?; - В т. 2 „Данни на кандидата“, поле „Код на организацията по КИД-2008“ от Формуляра за кандидатстване за коя финансова година трябва да посочим кода: за 2021 или за 2022 година. Може ли да се кандидатства за сгради, които обслужват допълнителния код на дейност на кандидата? Ако е възможно, тогава в код на проекта кой код трябва да посочим? - Могат ли да кандидатстват две предприятия с отделни проекти, които са на едни собственик, но с различен код на основната дейност? - Когато една сграда е собственост на две юридически лица, допустимо ли е едната фирма да	-Моля виж отговор на въпрос 6 от настоящата таблица. Административните сгради на допустимите кандидати по процедурата могат да се включват в обхвата на ПИИ. -В т. 2 „Данни на кандидата“, в поле „Код на организацията по КИД-2008“ от Формуляра за кандидатстване следва да се посочи кодът по КИД-2008 за 2022 година. Допустимо е да се кандидатства за сгради, които обслужват допълнителния КИД на кандидата, при изпълнение на всички останали условия за допустимост. - По процедурата няма посочени ограничения относно кандидатстването на свързаните юридически лица, при спазване на всички условия за допустимост съгласно Условията за кандидатстване. - както е посочено в условията за кандидатстване, за да е допустима дадена сграда за кандидатстване, същата следва да е собственост на кандидата или с учредено право на строеж в полза на кандидата

		учреди право на строеж на фирмата-кандидат за нейната част от сградата?	
21	06.02.2023	Здравейте, Нашата компанията притежава складова база, състояща се от две едноетажни постройки, които имат нужда от изпълнение на ремонтни дейности за прилагане на мерки за енергийна ефективност, като документът за собственост на сградите в случая е Удостоверение за търпимост. За самата земя притежаваме нотариален акт за собственост върху земята. За сградите, които са там - Удостоверение за търпимост, което е легитимен документ за собственост по силата на §127, ал.1 от ПР на ЗУТ. В тази връзка, моля за потвърждение от ваша страна, че проект с този документ - Удостоверение за търпимост, ще бъде приет и няма да имаме затруднения във връзка с кандидатстването по процедурата. С уважение,	Допустимо е да бъде приложено Удостоверение за търпимост, от което е видно, че кандидатът по процедурата е собственик на сградата, която е узаконена с Удостоверението за търпимост и същата е въведена в експлоатация.
22	06.02.2023	Относно публикуваните за кандидатстване насоки по процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ”, С ФИНАНСИРАНЕ ПО ЛИНИЯ НА МЕХАНИЗМА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ, МОЛЯ, да отговорите на следните въпроси: Фирмата, която иска да кандидатства е с код на основна дейност услуги: 68 Операции с недвижими имоти. Сградата, за която се предвиждат инвестиции е отдадена на фирма, която я ползва за производствените си цели.	При положение, че сградата се ползва за производствени цели следва да се спазват изискванията за изготвяне на обследване за енергийна ефективност: тези определени в Наредба № Е-РД-04-05 от 8.09.2016 г. за промишлена система. В случай че сградата е отдадена под наем на друга фирма, различна от фирмата- кандидат, то тази сграда е недопустима за финансиране. Ползите от енергийното обновяване следва да са за кандидата (собственика на сградата), а не за субекта- наемател.

		Въпросът ни е кои изисквания следва да се спазват при изготвяне на обследване за енергийна ефективност: тези определени в Наредба № Е-РД-04-05 от 8.09.2016 г. за промишлена система или за сгради на ПРЕДПРИЯТИЯ В СФЕРАТА НА ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ, включително в сектор „Туризм“ по Компонент 2 за енергийна ефективност и сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, определени в Наредба № Е-РД-04-2 от 16.12.2022 г. и Наредба № РД-02-20-3 от 09.11.2022 г.?	
23	06.02.2023	НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ 10. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ В случай, че на етапа на кандидатстване се констатира разходи, които не са допустими, съгласно настоящите Насоки за кандидатстване, същите следва да бъдат представени в отделна КСС и кандидатът следва да я представи, заедно с основната КСС, във формат „Excel“. Аналогично, в случай че допустимите разходи за СМР са разделени между средства с източник на финансиране МВУ и допустим собствен принос, разходите, финансирани от МВУ и тези, финансирани със собствен принос, следва да бъдат представени в отделни КСС. РАЗЯСНЕНИЯ: 1. Задължително ли е разделянето на разходите по ПИИ спрямо източника на финансиране. Допустимо ли е прилагане на общо КСС, като във Формуляра за кандидатстване, точка „6. Бюджет“ за всеки разход по ПИИ се посочи % на БФП и % на собственото участие? 2. Допустимо ли е във Формуляра за кандидатстване, точка „6. Бюджет“ по редове да се попълват разходи	1. Задължително е разделянето на разходите спрямо източника на финансиране. Разходите, които се покриват от БФП и разходите, които се покриват със собствен принос следва да са показани отделно в бюджета. Прилага се отделна КСС за разходите с БФП и отделна КСС за разходите със собствен принос. 2. В секция 6 „Бюджет“ за всеки отделен разход има възможност да се попълни стойност за БФП (в колона БФП) и за собствено финансиране (в колона СФ), като в зависимост от това каква част от разхода се поема със средства по процедурата (БФП) и със собствен принос (СФ) се въвеждат съответните стойности по отделните разходи.

	по ПИИ със 100% БФП, отделени в отделно КСС, и такива със 100% СФ, които също са отдели в отделно КСС? 10.1 СТЕПЕН НА ПРОЕКТНА ГОТОВНОСТ Готовият работен/технически проект трябва да бъде изготвен и одобрен съгласно Закона за устройство на територията, Наредба №4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти и действащата нормативна уредба, придружен от количествени сметки по приложимите части и количествено-стойностна сметка по видове СМР в пълно съответствие с КС на проектантите. РАЗЯСНЕНИЯ: 1. КС по приложимите части могат ли да бъдат заверени от проектант, който е различен от този, който е изготвил дадената част от работен/технически проект? 2. КСС за разходите по части или общо за всички разходите по ПИИ трябва да се приложи? Какво трябва да се разбира под „пълно съответствие“-идентично изписване на вид СМР, мярка и количество по КС? 3. КСС трябва ли да бъде заверено и ако „ДА“ от когото проектант по дадената част, от проектант или от представител на КП?	1., 2.и 3. На етапа на кандидатстване към ПИИ кандидатът следва да представи: - Доклад за резултатите от обследване за енергийна ефективност, изготвено по реда на Наредбата по чл. 57, ал. 6 от ЗЕЕ (за сгради по компонент 1) ИЛИ доклад за резултатите от обследване за енергийна ефективност и валиден сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, изготвени по реда на действащата към момента на кандидатстване Наредба по чл. 48 от ЗЕЕ (за сгради по компонент 2), за сградата, включена в предложението за изпълнение на инвестиция. За целите на процедурата, сертификатът за енергийни характеристики на всяка сграда, която кандидатства за получаване на средства по Компонент 2 трябва да се издаде/актуализира в съответствие с изискванията към енергийните характеристики, определени в Наредба №РД-02-20-3 от 9.11.2022 г. за технически изисквания към енергийните характеристики на сгради (Обн. ДВ. бр.92 от 18 Ноември 2022г., изм. и доп. ДВ. бр.3 от 10 Януари 2023г.).
--	--	--

			и Наредба № Е-РД-04-2 от 16.12.2022 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради. - КСС за предвидените за изпълнение енергоспестяващи мерки в обследванията за енергийна ефективност. - Писмо по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ, че не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от същата наредба, или Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда с характер „да не се извършва ОВОС“ или Решение по ОВОС за одобряване, съгласно чл. 18 от същата наредба; или Решение по чл. 18 или чл. 28 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони за одобряване. В случай на издадени Решения по ЗООС и ЗБР инвестиционният проект трябва да е съобразен с условията и мерките в решенията и да съответства на описаните параметри в тях. Съгласно т.19 от Насоките за кандидатстване КСС за предвидените за изпълнение енергоспестяващи мерки от
--	--	--	---

			обследванията за енергийна ефективност се подава във формат EXCEL.
24	06.02.2023	7. ПРОЦЕНТ НА СЪФИНАНСИРАНЕ 1) В случаите, когато е избран режим на държавна помощ „de minimis“ (минимална помощ), съгласно Регламент (ЕС) №1407/2013: Максималният интензитет на безвъзмездното финансиране за кандидатите при режим “минимална помощ“ (de minimis) е, както следва: РАЗЯСНЕНИЯ: СНД допуска ли заявяване на по-нисък процент от 65% на БФП по посочения режим?	Да, процентът на БФП може да е по-малък от 65% при положение, че останалата част до 100% от бюджета кандидатът ще финансира със собствени средства.
25	06.02.2023	10.2 ИЗПЪЛНИТЕЛИ ОТ СТРАНА НА КРАЙНИТЕ ПОЛУЧАТЕЛИ НА СРЕДСТВА ПО ПРОЦЕДУРАТА Крайният получател на средствата следва да сключва договори с изпълнители за осъществяването на дейности по ПИИ. При избора на изпълнител, крайният получател прилага Закона за обществените поръчки или съответните нормативни актове - Постановление №80 от 9 май 2022 г. за определяне на правилата за възлагане на дейности по инвестиции от крайни получатели на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост. Избраните изпълнители не са партньори по ПИИ. РАЗЯСНЕНИЯ: При заявен от КП размер на БФП над 50%, но одобрен от СНД процент в размер до 50%, включително, КП трябва ли да прилага условията за избор на изпълнители за осъществяването на дейности по ПИИ по реда на Постановление №80 от 9 май 2022 г.?	1.В приложение Е2, глава 6 от <i>Условия за изпълнение на одобрените инвестиции в рамките на процедура „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите“</i>, от пакета с документи по процедурата са описани условията за избор на изпълнители: „В случай, че КП не са възложители по ЗОП и възлагат строителство, доставки и услуги за сключване на договор без процедура, те следват приложимия специфичен за МВУ ред, регламентиран в подзаконовата нормативна уредба - ПМС № 80 от 2022 г. за определяне на правилата за възлагане на дейности по инвестиции от крайни получатели на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост. Когато размерът на одобреното безвъзмездно финансиране е по-малък или равен на 50 на сто от общата сума на одобрения проект, с оглед гарантиране спазването на принципите за добро стопанско управление, определяне реалистичността на разходите и осигуряване на ефективност, ефикасност и икономичност

			при разходването на средствата, както и спазване на принципите за публичност и прозрачност, свободна и лоялна конкуренция и равнопоставеност и недопускане на дискриминация при разходването на средствата, при възлагане на дейности по инвестиции от крайни получатели, Структурата по наблюдение и докладване (СНД) ще изисква следното: - в случаите, когато предвидената стойност за определяне на изпълнител с предмет „строителство“, в т.ч. съфинансирането от страна на крайния получател без данък върху добавената стойност, <u>е равна или по-висока</u> от 273 816,20 лева (140 000 евро) без ДДС, крайните получатели следва да прилагат реда за провеждане на процедура на избор <u>чрез публична покана по реда на ПМС 80/09.05.2022 г.;</u> - в случаите, когато предвидената стойност за определяне на изпълнител с предмет „строителство“, в т.ч. съфинансирането от страна на крайния получател/кандидата за БФП без данък върху добавената стойност, <u>е по-ниска</u> от 273 816,20 лева (140 000 евро) без ДДС към първичните платежни документи следва да се приложат <u>поне 2 (две) съпоставими оферти</u>, каталози, разпечатки от официални интернет страници на производители/доставчици или комбинация от посочените, съдържащи цена, характеристика/функционалност/описание, които не противоречат на заложените в договора за финансиране. КП прилагат и обосновка в свободен текст за направения избор на база на събраните оферти, каталози, разпечатки от официални интернет страници. При проверка на съответствието на цени в чуждестранна валута, ще се
--	--	--	---

			взема предвид курсът на БНБ към датата на сключване на договора за предоставяне на БФП.“ <i>Повече подробности ще намерите в прил.Е2 Условия за изпълнение.</i>
26	06.02.2023	12 ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА МИНИМАЛНИ/ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ Инфраструктурата, обект на интервенции в рамките на настоящата процедура, е със стопанско предназначение. Предвидените дейности по тази процедура са насочени към енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите. Интервенциите за енергийна ефективност са насочени към сгради, които са собственост на кандидата или с учредено право на строеж в полза на кандидата. РАЗЯСНЕНИЯ: 1. Какво е приложимото определение за „свс стопанско предназначение“ за целите на настоящата процедура? 2. Сграда, отдадена под наем от собственик на трето лице, допустима ли е за подпомагане по настоящата процедура, ако ПИИ е от името на собственика на сградата? 12 ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА МИНИМАЛНИ/ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ ВАЖНО: Максималният интензитет на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия по смисъла на Приложение I към Регламент (ЕС) № 651/2014.	1. За целите на настоящата процедура всички допустими кандидати (които са търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите или да са еквивалентно лице по смисъла на законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство) отговарят на определението да са „свс стопанско предназначение“. 2. Сграда, отдадена под наем не е допустима. Моля, вижте отговора на въпрос №2 и 22. 1.В Насоките за кандидатстване ясно е казано: „Максималният интензитет на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощи, предоставени <u>на малки предприятия</u> и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени <u>на средни предприятия</u> по

		РАЗЯСНЕНИЯ: Допустимо ли е увеличаването на БФП между 1% и 20%, включително, за микро и малки предприятия или КП заявявам точно и само 20%?	смисъла на Приложение I към Регламент (ЕС) № 651/2014.“. Условието не важи за микро-предприятия. Допустимо е максималният процент увеличение да бъде до 20%, а не точно и само 20%.
27	06.02.2023	10. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ За сградите на предприятията в сферата на търговията и услугите (Компонент 2) от настоящите Насоки за кандидатстване, след изпълнение на предвидените в изготвеното обследване за енергийна ефективност енергоспестяващи мерки (ЕСМ), се изисква постигане на клас на енергопотребление „В” и минимум 30% спестяване на първична енергия. РАЗЯСНЕНИЯ: Допустим ли е ПИИ за сграда с „клас на енергопотребление „В” и спестяване на първична енергия с 30%?	Допустимо е ПИИ за сграда с клас на потребление „В“ и спестяване на първична енергия с 30%. В този случай, при обследването за енергийна ефективност се включват енергийно ефективни мерки, които ще доведат до по-висок клас на енергопотребление и по-големи спестявания на първична енергия.
28	06.02.2023	16 РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИИ В случай, че след допълнителното им изискване, документите не бъдат предоставени от кандидата или са представени, но не съгласно изискванията в Насоките за кандидатстване, ПИИ се отхвърля. Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на ПИИ. РАЗЯСНЕНИЯ: 1. При изискване на документи, които са свързани с държавни или общински органи/служби, и не получаването им от тях в срока за изискване на договор СНД ще приема ли за изпълнено задължение от страна на КП при представяне на вх.№ на изискат документ от този орган/служба, който е с дата след	На етапа на кандидатстване КП следва да представи необходимите документи, посочени в т.19 от условията за кандидатстване, вкл. и тези от съответни институции. Кандидатите имат на разположение 4 месеца и половина от обявяване на процедурата до крайния срок за представяне на всички необходими документи. Когато при оценката се установи липса на документи и/или друга нередовност, комисията еднократно изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от 7 дни. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата.

		датата на искането на СНД и преди крайния срок за представяне на документа пред СНД? 2. Ако отговорът по точка 1 е отрицателен СНД да даде разяснения, които да се ползват от КП пред държавни или общински органи/служби, и които да ги задължат да предоставят изисканите от СНД документи в срок!	
29	06.02.2023	УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 6. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛЕН И ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ НА ПРОЦЕДУРИ ЗА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ В случай, че КП не са възложители по ЗОП и възлагат строителство, доставки и услуги за сключване на договор без процедура, те следват приложимия специфичен за МВУ ред, регламентиран в подзаконовата нормативна уредба - ПМС № 80 от 2022 г. за определяне на правилата за възлагане на дейности по инвестиции от крайни получатели на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост. РАЗЯСНЕНИЯ: 1. За „Разходи за извършване на обследване за енергийна ефективност“ и „Разходи за изготвяне на сертификат за енергийни характеристики на сгради в експлоатация“, които са предварителни КП от страна на СНД ще се извършва ли предварителен контрол? 2. При положителен отговор на въпроса по точка 1 чрез каква функционалност на ИСУН ще се изпълни задължението на КП за уведомяване за избран изпълнител и предоставяне за проверка на документите по ПМС-то?	1. СНД извършва последващ контрол на приключили процедури за избор на изпълнители. 2. Комуникацията между СНД и КП се осъществява чрез модул „Кореспонденция“ в ИСУН 2020.

30	06.02.2023	Допустими документи за участие в процедурата от кандидатите ли са "учредено право на ползване" за сградата и "учредено право на строеж и ползване "за ФВЕЦ на покрива на сградата?	Кандидати с учредено право на строеж са допустими по настоящата процедура при условие че отговарят на т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ и не попадат в изброените в т.8.2. „Критерии за недопустимост на кандидатите“ от условията за кандидатстване
31	06.02.2023	Здравейте, Може ли да се кандидатства за сграда, която не е била ползване по предназначение последните 2-3 години.	Съгласно условията за допустимост на кандидатите сградата, обект на интервенция следва да е действаща – да се ползва по предназначение от съответното предприятие кандидат, към момента на кандидатстване с ПИИ.
32	06.02.2023	Може ли повече разяснение какво означава " Допустими са интервенции в действащи/използвани към момента на кандидатстване сгради в сферата на производството, търговията и услугите. "? Означава ли, че сграда, която към момента на кандидатстване и в период 2-3 години назад не е ползвана поради своята не добра енергийна ефективност не може да бъде включена в проекта? Как ще се доказва , че към момента на кандидатстване сградата е "действаща / използвана"?	Моля виж отговор на въпрос 31. При липса на енергопотребление на дадена сграда е допустимо данните в обследването да се вземат на база базово енергийно потребление. Към момента на кандидатстване, съответния кандидат декларира, че в сградата/сградите, обект на интервенция, предложени за финансиране, се помещава действащо към момента предприятие, за което СНД може да извърши проверки. В случай че се установи деклариране на неверни данни ПИИ се отхвърля.
33	06.02.2023	Добър ден, 1. Фирма е собственик на две еднакви по големина, съседни халета. Едното се използва като производствен цех. А второто се използва - пак за същата дейност, но по-скоро за склад, защото не е изцяло обновено. Двете са с общ електромер. Фирмата планира да разшири дейността си като увеличи производствената си площ, и във второто хале, и започне да си складира нещата на друга локация на територията на имота си. Искаме да ви попитаме - дали е възможно да се включат и двете халета, по проекта за енергийно обследване и реновиране?	1.Допустимо е един кандидат да включи до 3 сгради за енергийно обновяване в ПИИ. 2.Кандидадът следва да е собственик на сградата или да има придобито учредено право на строеж за сградата. Учреденото право на ползване не е допустимо условие за участие в процедурата. 3. Условията за допустимост на едно предприятие са посочени в т.8.1.“Критерии за допустимост на кандидатите“ от Насоките за кандидатстване. По процедурата няма посочени ограничения относно кандидатстването на свързаните юридически лица, при

		2. Фирма има придобито учредено право на строеж за ВЕИ съоръжение, както и учредено право на ползване - за 25 години, за същия имот. Необходимо ли е да придобие ново право на строеж, в което да е конкретно описано, че ще е за програмата за Енергийна ефективност? Или наличните придобити права са достатъчни? 3. Министерството на Иновациите е едноличен собственик на друго дружество. Това друго дружество е едноличен собственик на трето дружество с регистрационна форма ЕООД. Възможно ли е третото дружество/не е болница, нито ДЦК/ да участва по програмата?	спазване на всички условия за допустимост съгласно Условията за кандидатстване.
34	06.02.2023	Добър ден, 1. Сграда на дружество с код 59.29 - сграда за производство ли е, или сграда за услуги?/Компонент 1 или 2 е/? 2. За същото дружество: то извършва производството на хранителната си продукция в цех. Извършва административните си дейности в друга, отделно обособена сграда. Възможно ли е да участва по програмата САМО с административната си сграда? Ако да - в този случай сградата като каква трябва да бъде разглеждана: сграда в областта на производството, на търговията или на услугите, или като административна сграда? Благодаря ви!	1. Дружество с код 59.29 не е посочен в приложение КИД 2008. Следва да се уточни какъв точно е вида дейност на дружеството. 2. Да, възможно е да кандидатства само с административната си сграда. Видът на сградата се разглежда като административна сграда и ПИИ се подава по компонент 2.
35	06.02.2023	Здравейте, моля за допълнителни разяснения от Ваша страна дали са допустими по настоящата процедура (Компонент 1) производствени предприятия, които са реализирали или реализират в момента	Предприятия, които са реализирали или в момента реализират енергоефективни мерки следва да ги вземат предвид при извършване на обследването за енергийна ефективност по настоящата процедура, като не се допуска двойно финансиране на дейности и разходи.

		енергоефективни мерки по процедура № BG16RFOP002-6.002 "Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност" по ОП "Иновации и конкурентоспособност" (2014-2020)? Разбира се, веднага уточнявам, че енергоспестяващите мерки, за които ще се кандидатства по настоящата процедура, са различни от тези финансирани по процедура BG16RFOP002-6.002 "Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност". Питането ми е продиктувано от обстоятелството, че при изготвянето на енергийните обследвания за целите на кандидатстването, ефектът от мерките реализирани по процедура BG16RFOP002-6.002 "Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност" може би няма как да бъде отразен коректно, защото ще е минало много малко време от реализацията им.	Кандидатът следва има предвид, че СНД ще прави проверка за липса на двойно финансиране по предложените ПИИ и проверка за размера на получени държавни и минимални помощи. Проверката се извършва чрез всички достъпни методи, включително, но не само, чрез проверка на информацията в ИСУН 2020, запитвания към други финансиращи институции, проверка в интернет. По отношение на разходи, за които се установи наличие на двойно финансиране, Оценителната комисия взема мотивирано решение за отхвърляне на ПИИ. Когато за определен кандидат се установи надвишаване на максималните прагове за натрупване на минимална помощ, разходите за участието се редуцират, така че да не надвишават съответния максимален праг за натрупване на минимална помощ.
36	06.02.2023	Здравейте, Във връзка с процедура „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите”, бихме желали да попитаме допустимо ли е, кандидат с учредено право на строеж за дейност, изискваща издаване на разрешение на строеж, да получи безвъзмездна помощ и за други дейности, включени в енергийния одит, но не изискващи учредяване право на строеж? Благодарим!	По процедурата са допустими инвестиция за сгради, които са собственост на съответния кандидат или са с учредено право на строеж на кандидата.
37	06.02.2023	Уважаеми дами и господа, С настоящото изпращаме нашите въпроси по отношение на условията за кандидатстване по	1.Комисията извършва проверка на кода на икономическа дейност на кандидата за 2022 г.

	процедура BG-RRP-4.021 - Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите. 1.В Условиата за кандидатстване, раздел 8.2 Критерии за недопустимост на кандидатите, точка 5 е посочено „Оценителната комисия ще извършва служебна проверка относно кода на основна и допълнителна икономическа дейност на кандидатите въз основа на данни, предоставени от НСИ, за 2022 г., като ще сравнява тези данни с информацията, посочена от кандидатите в т. 2 „Данни на кандидата“, поле „Код на организацията по КИД-2008“ от Формуляра за кандидатстване. В тази връзка, кандидатите следва да попълнят и представят на етап кандидатстване Декларация при кандидатстване (Приложение В). В случай, че след проверката се установи, че съгласно данните от НСИ, кодът на основна и допълнителна икономическа дейност на кандидата за 2021 г. е недопустим , съгласно описаното в т. 8.2., предложението за изпълнение на инвестиция се отхвърля.“ Моля да поясните в коя част на абзаца е допусната техническа грешка и за коя година комисията извършва проверка на кода на икономическа дейност на кандидата – за 2021 г. или за 2022 г.? 2.В Условиата за кандидатстване, раздел 10.1 Степен на проектна готовност е посочено, че на етапа на кандидатстване към ПИИ кандидатът следва да представи „Писмо по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за	2. На етапа на кандидатстване следва да бъдат представени всички приложими и необходими документи, описани в раздел „19. СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ, КОИТО СЕ ПОДАВАТ НА ЕТАП КАНДИДАТСТВАНЕ“ от условията за кандидатстване. Когато при оценката на ПИИ се установи липса на документи и/или друга нередовност, комисията еднократно изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от 7 дни. 3.Във формуляра за кандидатстване в ИСУН, навсякъде където е приложимо като секция 3. План за изпълнение/Дейности по проекта, секция 6. Бюджет, секция 7. Финансова информация – финансиране по организация (в лева, секция 8. План за външно възлагане, стойностите се посочват БЕЗ ДДС, предвид че ДДС не е допустим разход по процедурата.
--	--	--

		съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ, че не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от същата наредба, или Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда с характер „да не се извършва ОВОС“ или Решение по ОВОС за одобряване, съгласно чл. 18 от същата наредба; или Решение по чл. 18 или чл. 28 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони за одобряване.“ Моля за информация, в случай че на етап кандидатстване кандидатът разполага само с входящ номер от РИОСВ от подаденото искане за извършване на оценка, но все още не е налице Решение, допустимо ли е подаването само на входящ номер и последващото предоставяне на Решение в етапа на оценка. Предвидено ли е оценителната комисия да изисква в етапа на оценка документите по точка 3 от раздел 10.1 Степен на проектна готовност? Моля за информация кои документи от раздел 19 Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване могат да бъдат изискани допълнително от оценителна комисия в процеса на разглеждане на проектните предложения?	
--	--	--	--

		3. В Приложение Л1 Указания за попълване и подаване на електронен формуляр за кандидатстване, Попълване на секция 7. Бюджет (в лева) е посочено, че „Разходите следва да се планират в бюджета с включен ДДС. ДДС следва да се бюджетира в колона ДДС към съответния бюджетен ред.“ В точка Попълване на секция 4. План за изпълнение/ дейности по проекта също е посочено, че общата стойност на дейността трябва да съответства на сумата на разходите с ДДС за съответната дейност, планирани в секция 7. „Бюджет“ на ПИИ. В бюджета в ИСУН не е налице колона ДДС. В допълнение ДДС е недопустим разход за почти всички кандидати в процедурата. Моля за информация какво налага планирането на бюджета с ДДС и къде трябва да се опише стойността му при липса на описаната в Приложение Л1 колона?	
38	06.02.2023	Здравейте, Бих искала да отправя два въпроса: 1. Следва ли на етап "кандидатстване" да разполагаме с готов инвестиционен проект (ИП) и да го подадем, заедно с предложението за изпълнение на инвестиция (ПИИ)? Ако няма задължение за предоставяне на инвестиционен проект към ПИИ, то тогава КСС за предвидените за изпълнение енергоспестяващите мерки от обследванията за енергийна ефективност (задължително приложение към ПИИ), се приема, че е в предварителна версия, която може да бъде	1.В условията няма посочени изисквания за наличие на готов инвестиционен проект, който да се подаде заедно с предложението за изпълнение на инвестиция. На етапа на кандидатстване се предоставя КСС за предвидените за изпълнение енергоспестяващи мерки в обследванията за енергийна ефективност. Условията за промяна на ПИИ по време на изпълнение са описани в Условията за изпълнение на инвестицията. 2.От компетенциите на съответното РИОСВ е да прецени за конкретната инвестиция (ПИИ) кой от изброените документи следва да издаде: -Писмо по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони от

		актуализирана след разработване на ИП по време на изпълнение на ПИИ? 2. "В случай на необходимост от ОВОС, последната се изготвя и се прилага при кандидатстване с ПИИ." (стр. 33 от Насоките) - Бихте ли разяснили какво се има предвид? Моля да потвърдите, че на етап кандидатстване е необходимо да приложим единствено преценка/становище за необходимостта от ОВОС от съответните компетентни органи.	съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ, че не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от същата наредба, <u>или</u> Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда с характер „да не се извършва ОВОС“ или Решение по ОВОС за одобряване, съгласно чл. 18 от същата наредба; <u>или</u> Решение по чл. 18 или чл. 28 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони за одобряване.
39	06.02.2023	Моля да дадете разяснение, дали сграда, която е собственост на кандидата може да бъде включена в проектното предложение при условие, че основната икономическа дейност на кандидата е КИД 6820 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти?	Сграда, която е собственост на кандидат, който не попада в хипотезите на т.8.2. „КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ е допустим да кандидатства по процедурата при изпълнение на всички изисквания описани в т.8.1. КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ. В случай, че дадена сграда е отдадена под наем на друга фирма, тази сграда е недопустима за финансиране. Ползите от енергийното обновяване следва да са за съответния кандидат (собственика на сградата), а не за субекта- наемател. Моля вижте отговорите на въпрос №2 и 22.
40	06.02.2023	Здравейте, Може ли насоки за кандидатстване за енергийно обновяване на сгради в сферата на Производството, Търговията и Услугите и Туризма?	Пълният пакет документи за кандидатстване (Насоките за кандидатстване и приложенията към тях), заедно с всички изисквания и условия за допустимост, на които следва да отговаря предложението, са публикувани на сайта на

		Нашата фирма се занимава с търговия на алкохолни и безалкохолни напитки. Имаме склад за който искаме да кандидатстваме. Може ли да ми изпратите някакви насоки?	Министерство на регионалното развитие и благоустройството https://www.mrrb.bg/bg/proekti-po-npvu/proceduri-po-npvu/proceduri-otvoreni-za-kandidatstvane/ и в Информационната система на Механизма за възстановяване и устойчивост (ИСУН 2020, раздел НПВУ) https://eumis2020.government.bg/bg/s/800c457d-e8be-4421-8ed9-9e78d0a75c39/Procedure/Active , ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ
Дата на разясняване от СНД 20.03.2023 г.			
41	07.02.2023	Здравейте, Дружеството има основен код на икономическа дейност за 2022г. в сферата на сектор F Строителство и допълнителен код на икономическа дейност - 55.10 Хотели и подобни места за настаняване. Дружеството е собственик и на хотел, който е стартирал дейност през октомври 2022г. Допустимо ли е по настоящата процедура да кандидатства за мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници за хотела за захранване на системите му за отопление и охлаждане? Лек ден!	Предприятието е допустим кандидат в случай че отговаря на критериите за допустимост, посочени в т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ и не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. „КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от условията за кандидатстване по процедурата. Обследването за енергийна ефективност на дадена сграда предписва определени енергоспестяващи мерки. Ако в доклада от обследването има предписание за изграждане на ВЕИ, тогава това е допустим разход и може да бъде включен в ПИИ. В допълнение, допустимите дейности са описани в т.10 от Насоките за кандидатстване.
42	07.02.2023	Уважаеми дами и господа, С настоящото изпращаме нашите въпроси по отношение на условията за кандидатстване по процедура BG-RRP-4.021 - Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите.	1.При необходимост ще бъдат извършвани проверки на място на всеки един етап - одобрение, изпълнение и окончателно отчитане на ПИИ. 2.Датата на подаване на всяко ПИИ е налична в регистъра на ИСУН 2020. Разходите се установяват с датите от

		Предвижда ли Управляващия орган (ГД СППРР) проверки на място след сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ и преди да е стартирало изпълнението на дейностите, свързани със СМР? В Условието за кандидатстване, раздел 11.1 Допустими разходи: разходи, които се признават при отпускане на средствата е посочено следното „Разходите са допустими за финансиране, ако са направени от крайния получател на средствата и са платени след датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция до 30 юни 2026 г. включително. (Важи за ПИИ в режим съгласно Регламент (ЕС) № 651/2014 (ОРГО).“ В случай че кандидат в процедурата реши да пристъпи към изпълнение на дейностите след подаване на проектното предложение и преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ, какъв е механизмът за удостоверяване, че разходите са направени именно след датата на подаване на проектното предложение, а не преди?	фактурите и датите от разплащателните нареждания – банкови бордера, извлечения от сметки и др. СНД ще проверява тези обстоятелства.
43	07.02.2023	Здравейте, 1. възможно ли е общинска фирма за почистване (Чистота), която е регистрирана като ЕООД, собственост 100% на община с население над 250000 човека, да участва като кандидат по програмата? Допустим кандидат ли е? 2. Допустим кандидат ли е фирма, която е собственик на общежитие, да участва по програмата? Фирмата е едноличен собственик на сградата, и преди да бъде купена от кандидата, е била използвана за общежитие.	1. Търговско дружество, което е собственост на община, е допустим кандидат, при условие че отговаря на критериите за допустимост на кандидатите по процедурата (т.8.1 от Насоките за кандидатстване) и не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. „КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от условията за кандидатстване по процедурата. 2. Предприятието е допустим кандидат в случай че отговаря на критериите за допустимост, посочени в т.8.1

		Целта и в момента е същата: сградата да се обнови, и да се отдава под наем отново за общежитие на студенти? Благодаря ви.	„Критерии за допустимост на кандидатите“ и не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. „КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от условията за кандидатстване по процедурата. Сграда, отдадена под наем на предприятие (физически или юридически субекти), различно от кандидата по процедурата, ще се счита за недопустима за финансиране. Ползите от енергийното обновяване на дадена сграда следва да са за съответния кандидат (собственика на сградата), а не за субекта-наемател.
44	07.02.2023	Уважаеми дами и господа, Имам следното питане относно текста в Насоките за кандидатстване: "По настоящата процедура не са допустими дейности и не са допустими разходите за тях за изпълнение на енергоспестяващи мерки и мерки за внедряване на ВИ, с които се постига намаляване на енергопотреблението на индустриалните процеси в производството и обслужващите ги енергийни системи, и на технологично оборудване в промишлената система, към която принадлежи производствената сграда, обект на интервенция." Допустимо ли е внедряване на ВИ, с които се постига намаляване на енергопотреблението в магазини за хранителни стоки, в които произвежданата енергия ще се ползва освен за отопление, охлаждане и вентилация, и за генериране на енергия за захранване на хладилните витрини, фризери и др. вид подобно оборудване, които са съществена част от потреблението на енергия?	Мерки за внедряване на ВЕИ са допустим разход, когато са предписани в доклада от обследването за енергийна ефективност и тогава когато се ползват само за собствено потребление. Цитираният текст от условията за кандидатстване по процедурата се съотнася към сгради за производство.

		Подобен е и въпроса за обекти в сферата на ресторантьорството? Допустимо ли е внедряване на ВИ, с които се постига намаляване на енергопотреблението в обекти ресторанти, в които произвежданата енергия ще се ползва освен за отопление, охлаждане и вентилация, и за генериране на енергия за захранване на хладилници, фризери, готварски печки и др. вид подобно оборудване, които са съществена част от потреблението на енергия?	
45	08.02.2023	Здравейте, Имам следните въпроси във връзка с условията за кандидатстване по процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ“: 1. Допустимо ли е мерките, които ще се изпълняват по проекта да включват и административните сгради на предприятието? 2. Ако отговорът на въпрос 1 е положителен, то в случай на производствени предприятия, по кой компонент ще бъдат отнесени разходите? 3. Допустимо ли е по процедурата да кандидатстват свързани предприятия с отделни проектни предложения? 4. Допустимо ли е в рамките на проекта, при изпълнението на дейности, свързани с прилагане на мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници да бъдат включени разходи за доставка на локални съоръжения за съхранение на енергията (батерии)?	1. и 2. Предприятието е допустим кандидат в случай че отговаря на критериите за допустимост, посочени в т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ и не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. „КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от условията за кандидатстване по процедурата. При кандидатстване с административна сграда на допустимо предприятие, ПИИ се подава по компонент 2. (т.е. вида на сградата се разглежда като административна сграда). 3. По процедурата няма посочени ограничения относно кандидатстването на свързани юридически лица, при спазване на всички останали условия за допустимост съгласно Условията за кандидатстване. 4. Разходи за доставка на локални съоръжения за съхранение на енергията НЕ са допустими по процедурата.
46	08.02.2023	Здравейте,	1. Допустими по процедурата са интервенции в действащи/ използвани към момента на кандидатстване

		Съгласно изискванията по процедурата, допустими са интервенции в действащи/ използвани към момента на кандидатстване сгради в сферата на производството, търговията и услугите. Въпросите ми са два: 1. Как ще се доказва функционирането на сградата към момента на кандидатстване? 2. В случай, че функционира само част от сградата (Пример: от 3 етажна сграда функционира само 1-ви етаж), това ще изпълни ли критерия за действаща сграда към момента на кандидатстване?	сгради на съответните допустими кандидати. Това обстоятелство се декларира от кандидатът, подписвайки Декларация (приложение В от Насоките за кандидатстване). За повече подробности, моля вижте отговора на въпрос 10, 31 и 32. КП следва да има предвид, СНД, при необходимост, ще прави проверки на място на декларираните обстоятелства и установяване дали сградите са действащи, т.е. дали се използват по предназначение от кандидата по процедурата. 2.Небходимо е цялата сграда да се използва, съгласно нейното предназначение.
47	08.02.2023	Здравейте, имам следното питане във връзка с кандидатстване по процедурата за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите. Дадено предприятие е собственик на промишлена сграда и покрива всички минимални изисквания за кандидатстване, но няма собствен електромер, а само контролен електромер като собственик на партидата е друг стопански оператор , който не е ЕРП, и който префактурира разходите ни за електричество, отчетени от контролния електромер. Има ли ограничение на програмата въпросното предприятието да кандидатства, ако покрива всички поставени изисквания за кандидатстване, заради това че не е собственик на главния електромер и няма собствена партида.	1. Собствеността на главния електромер не е ограничение за допустимост на кандидата съгласно Насоките за кандидатстване и условията на процедурата. Предприятието е допустим кандидат, ако отговаря на т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ и не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. „КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ условията за кандидатстване, и сградата-обект на интервенция е негова собственост.
48	08.02.2023	Здравейте, допустими кандидати ли са общинските търговски дружества и общинските предприятия. Благодаря!	Моля виж отговор на Въпрос 43 (1).
49	08.02.2023	Здравейте,	1. Моля виж отговор на въпрос 8.

		Моля за отговор на следните въпроси по процедура "Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите": 1) Допустими кандидати ли са предприятия, преработващи селскостопански продукти - в насоките за кандидатстване е упоменато, че предприятията от този сектор са недопустими при следните условия: i) когато размерът на помощта е определен въз основа на цените или количествата на този вид продукти, изкупувани от първичните производители или предлагани на пазара от съответните предприятия; ii) когато помощта е свързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители; Моля за допълнително пояснение на горепосочените условия - означават ли те, че ако размерът на заявената безвъзмездна финансова помощ по проекта не се обвързва по никакъв начин с обема и стойността на закупуваните суровини и съответно на произвежданата продукция, както и че ако тя няма да бъде прехвърлена към производителите на суровини за производството, преработвателите са допустими? 2) Относно изискването за прилагане на документ от РИОСВ - при забавяне на административното издаване на документа от страна на администрацията, допустимо ли е прилагане на входящ номер към проекта?	2.Моля виж отговор на въпрос 37 (2).
50	08.02.2023	Уважаеми дами и господа, С настоящото изпращаме нашите въпроси по отношение на условията за кандидатстване по процедура BG-RRP-4.021 - Подкрепа за енергийно	Моля виж отговор на въпрос 16 (3) и 32.

		обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите. В Условието за кандидатстване, раздел 17 Критерии за оценяване на предложения за изпълнение на инвестиция, точка 17 е посочено „В сградата/ите - обект на интервенция, предложена/и за финансиране, се помещава действащо към момента предприятие в сферата на производството или търговията или услугите“. Действащо предприятие с дългогодишна финансова история в допустим по процедурата сектор извършва дейността си до 2022 г. в сграда под наем. През изминалата година закупува собствена сграда, но към момента все още не е преместило цялата си дейност в нея, а само отделни сегменти от производствения процес и все още не е налице използване на енергия при нормални технологични условия и натоварване на производствените и спомагателни съоръжения и системи, включително тези за осигуряване на микроклимат. Допустимо ли е за участие предприятието с инвестиции в придобитата собствена сграда, при условие че при извършването на обследване за енергийна ефективност се използва нормализирана базова линия за системите за осигуряване на микроклимат и безопасни условия на труд (отопление, вентилация и климатизация и осветление) съгласно изискванията на НАРЕДБА № РД-02-20-3 от 9 ноември 2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради и Наредба № Е-РД-04-2 от 16.12.2022 г. за обследване за енергийна	
--	--	--	--

		ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради? Конкретно в случая приложимо ли е изискването в Наредба № Е-РД-04-2 от 16 декември 2022 г. чл. 14, (4) „За сграда в експлоатация, за която няма налични данни за разхода на енергия за отопление/охлаждане за нито една от последните три календарни години, предхождащи обследването, енергийният баланс по ал. 2, т. 5 на сградата се съставя по базово енергийно потребление.“?	
51	08.02.2023	Здравейте, моля за допълнително разяснение относно допустимостта на проект, който е свързан с изграждане на термопомпена инсталация в сграда, която е собственост на фирмата кандидат с изключение на единия от гаражите в сградата. Изпълнението на предвидените енергоспестяващи мерки (изграждането на термопомпената инсталация) не се предвижда да обхваща гаражите в сградата. Предвид гореизложеното, моля за становище от Ваша страна, дали така описаната сграда, е допустим обект на интервенция по процедурата?	Допустимите дейности по процедурата са описани в раздел „10.ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ“ от условията за кандидатстване. Следва да се има предвид, че са допустими дейности за изпълнение на СМР за прилагане на мерки за енергийна ефективност и мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници, когато същите са посочени в енергийното обследване, в т. ч. всички съпътстващи СМР, необходими за изпълнение на мерките. В допълнение, ПИИ следва да включват изпълнение на енергоспестяващи мерки в цялата сграда (обследването следва да обхваща всички нива и помещения в сградата), с цел изготвяне на реалистични обследвания за енергийна ефективност.
52	08.02.2023	Здравейте, в публикуваните насоки за кандидатстване т.8 Допустими кандидати, т.8.1. Критерии за допустимост на кандидатите, 4) Да са реализирали нетни приходи от продажби за 2022-ра финансова година в зависимост от категорията на предприятието-кандидат, както следва:..... Крайният срок за кандидатстване е 15.06.2023 г., а крайният срок за подаване на годишните финансови	Проверката за нетните приходи за 2022 година се извлича по служебен път чрез системата МониторСтат, поддържана и управлявана от Национален статистически институт (НСИ). Към датата на подаване на предложението по процедурата кандидатът следва да е представил ГФО за 2022 г. към НСИ. Срокът за подаване на ГФО за 2022 година е до 30 юни 2023 г.

		отчети е 30.06.2023 г., т.е. не всички фирми ще бъдат готови с годишното приключване. Ако дружеството- кандидат или свързаните с него лица (техните данни са необходими за коректно определяне на категорията на предприятието) не са подали ГФО за 2022 г., би следвало да се гледат данните за 2021 г., която се явява последната приключила финансова година.	При необходимост от извършване на корекции във вече подаден Годишен отчет за дейността, НСИ предоставя такава възможност.
53	08.02.2023	Здравейте, моля да разясните какво се има предвид под "учредено право на строеж – документ, доказващ учреденото право на строеж в полза на кандидата за всяка от сградите, включени в ПИИ". 1. Какъв е редът за изкарване на този документ? 2. Възможно ли е сега да се учреди право на строеж на вече съществуваща сграда - и как? Много често е срещан случаят, при който собственик на сградата е физическо лице, и тя се ползва от фирмата на същия. В този и подобните на него случаи, как може да се "учреди право на строеж"? Правото на строеж за построяването на изолационната конструкция ли се дава, или? По кой член от ЗУТ е? Моля, отговорете. Благодаря ви!	1.и2.Учредяването на права на строеж се извършва съгласно Закона за собствеността (ЗС). Кандидатите следва да спазват указанията и разпоредбите на ЗС, и при необходимост да направят консултация с юрист.
54	08.02.2023	Във връзка с публикуваните насоки за кандидатстване по процедурата, моля за следните разяснения: 1. съгласно т.8.1, кандидатите следва да са реализирали нетни приходи от продажби в зависимост от категорията си за 2022 финансова година. Имайки предвид, че крайния срок за подаване на проекти по процедурата е 15.06.2023, а крайния срок за подаване на годишни декларации в НАП и финансови отчети	1.Моля, вижте отговора на въпрос 52. 2.Проверка на кода на икономическа дейност в НСИ ще се изисква за 2022 г.

		НСИ е 30.06.2023 г., на какво основание се изисква от фирмите да имат реализиран оборот за 2022 г., имайки предвид че срока за официалното приключване на финансовата 2022 г. е СЛЕД края на срока за кандидатстване по процедурата; 2. в поле важно към т.8.2., е записано следното "За удостоверяване на изискването по настоящата точка, Оценителната комисия ще извършва служебна проверка относно кода на основна и допълнителна икономическа дейност на кандидатите въз основа на данни, предоставени от НСИ, за 2022 г.". По надолу в същото поле е записано следното "В случай, че след проверката се установи, че съгласно данните от НСИ, кодът на основна и допълнителна икономическа дейност на кандидата за 2021 г. е недопустим, съгласно описаното в т.8.2., предложението за изпълнение на инвестиция се отхвърля." Предвид несъответствието във записаните финансови години, моля да уточните, към коя финансова година ще се изисква от НСИ проверка на кода на икономическа дейност - 2021 или 2022 г. Още веднъж бихме искали да отбележим, че нормативно са приети следните изисквания: 1. Срокът за приключване на финансовата 2022 г. е 30.06.2023 г. 2. Официалните указания как се определя код по КИД 2008, съгласно нормативната уредба в РБългария, която е следната: "кодът на основната икономическа дейност на стопанските субекти, извършващи повече от една икономически дейности се определя от данните за приключена финансова година". Към 15.06.2023 (крайния срок за	
--	--	---	--

		кандидатстване по процедурата) последно приключена за голяма част от фирмите финансова година ще бъде 2021 г., а не 2022 г. В тази връзка, моля да прецизирате изискваните данни и да уточните на какво основание се изисква от кандидатите приключване на 2022 финансова година преди официалните срокове за това.	
55	09.02.2023	Уважаеми Г/н/Г-жо, Съгл. т.10 "Допустими дейности" от Условията за кандидатстване към Процедура за подбор на проекти BG-RRP-4.021 "Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите" "ПИИ следва да включват изпълнение на енергоспестяващи мерки в цялата сграда (обследването следва да обхваща всички нива на помещения в сградата), с цел изготвяне на реалистични обследвания за енергийна ефективност. В тази връзка, в случай на собственост на сградата, различна от тази на предприятието кандидат или липса на учредено право за строеж в полза на кандидата, предложението за изпълнение на инвестиция ще бъде отхвърлено. и още "допустими за финансиране са само такива за собствено потребление, с цел осигуряване на сградата с енергия от ВИ за отопление, охлаждане, вентилация, гореща вода за битови нужди, осветление и др. Произведената енергия от това съоръжение за производство на енергия от ВИ в сградата или в близост до сградата не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба". 1. В хипотеза, в която предприятието кандидат е 100% собственик на сградата и желае да кандидатства за	1.Сграда, която е 100% собственост на кандидата, но е отдадена частично или изцяло под наем е недопустима за финансиране. Ползите от извършените интервенции следва да бъдат изцяло за кандидата по процедурата, а не за наемателя. ПИИ следва да включват изпълнение на енергоспестяващи мерки в цялата сграда (обследването следва да обхваща всички нива и помещения в сградата), с цел изготвяне на реалистични обследвания за енергийна ефективност. Моля вижте отговори на въпроси 2 (3) и 22. 2.В случая сградата е недопустима за финансиране по настоящата процедура. Моля, вижте отговора на първия въпрос.

		поставяне на ВИ за собствени нужди, но същевременно отдава част от сградата под наем, при изготвянето на енергийно обследване, следва ли да се спазва принципа, то да обхваща всички нива и помещения в сградата или обследването и респ. енергоспестяващите мерки следва да се предвидят само за частта, която се използва от предприятието кандидат, без да включва помещенията, които се отдават под наем ? 2. В случай, че отговорът на въпрос 1 е, че следва да се изготви обследване и да се предвидят енергоспестяващи мерки за цялата сграда, независимо от това, че част от нея се отдава под наем, то след изпълнение на инвестицията ще бъде ли възможно, наемателят също да използва произведената от ВИ на сградата ел. енергия, без същата да се заплаща от него и съотв. спазвайки условието да няма търговска сделка за покупко-продажба?	
56	09.02.2023	Здравейте! Имаме следните въпроси във връзка с процедура за подбор BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите“ по Националния план за възстановяване и устойчивост, Компонент 1 „Предприятия в сферата на производството“: 1. Допустимо ли е да бъдат прилагани мерки за енергийна ефективност в административна сграда част от производствено предприятие намираща се на площадката където се намират и производствените сгради на предприятието? 2. Дружество Х е юридическо лице 100% собственост на дружество У (отделно юридическо лице).	1. Моля виж отговор на въпрос 6. 2. Съгласно условията за кандидатстване кандидат по настоящата процедурата може да подаде само 1 (едно) предложение за изпълнение на инвестиция за сграда/и от обхвата на един от компонентите. По процедурата няма посочени ограничения относно кандидатстването на свързани юридически лица, при спазване на всички условия за допустимост съгласно Условията за кандидатстване.

		Дружество Z е също 100% собственост на дружество У (т.е. дружество У има 100% собственост в дружества X и Z). Допустими ли са за участие като отделни кандидати с отделни проекти дружествата X и Z?	
57	09.02.2023	Здравейте, Във връзка с кандидатстване по процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ, КАКТО И СГРАДИ ОТ СЕКТОР ТУРИЗЪМ” имаме следния въпрос: Предприятие с код на икономическа дейност /КИД-16.10/ - „Разкрояване, рендосване и импрегниране на дървен материал“ допустим кандидат ли е по процедура BG-RRP-4.021?	Даден кандидат е допустим, при условие че отговаря на критериите за допустимост по процедурата, съгласно т.8.1. от условията за кандидатстване и не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. „КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от условията за кандидатстване по процедурата.
58	09.02.2023	1. Моля за повече информация как дефинирате строителната дейност - това строителна УСЛУГА ли е? т.е. допустима дейност ли е строителната услуга? 2. Конкретен казус - касае се за предприятие , което е с основна дейност строителство. Това предприятие притежава и ползва сграда , която ползва за автосервиз и има необходимост от енергийно обновление. т.е. сградата обслужва непосредствено дейността строителство, защото там се сервизира / поддържа целия автопарк и други машини и съоръжения на дружеството, но по своето естество на дейността, извършвана в самата сграда, е УСЛУГА - сервизна услуга. т.е. Дейността на сградата каква е?	1. и 2. Предприятието - кандидат в зависимост от естеството и предмета на извършваните от него дейности, вкл. и кода на икономическа дейност съгласно КИД 2008, следва да посочи съответния относим Компонент. Например когато обект на интервенция е сграда, която не е в сферата на производството, ПИИ следва да се отнесе към компонент 2.
59	09.02.2023	Здравейте, Моля за становище дали закупуването на климатик със COP > 3,5 спада към мерките за оползотворяване	В Директива 2009/28/ЕО (Директивата за възобновяемата енергия), енергията от възобновяеми източници се определя като: „... енергия от възобновяеми неизкопаеми

		на енергия от възобновяеми източници? Закупуването на този вид климатик допустимо ли е по-настоящата процедура при спазване на всички останали изисквания от Насоките за кандидатстване? Лек ден!	източници, а именно вятърна, слънчева, аеротермална, геотермална, хидротермална и океанска енергия, водноелектрическа енергия, биомаса, сметищен газ, газ от пречиствателни инсталации за отпадни води и биогазове;“ Енергията за оползотворяване на аеротермална енергия (от външен въздух) се счита за възобновяема енергия, само когато климатизаторът работи в режим отопление. Мерките за повишаване на енергийната ефективност ще се изпълняват въз основа на извършено обследване за енергийна ефективност на съответната сграда. Съгласно т. 10 от условията за кандидатстване „Допустими дейности по настоящата процедура“ са дейности за изпълнение на СМР за прилагане на мерки за енергийна ефективност и мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници, ако са посочени в енергийното обследване, в т. ч. всички съпътстващи СМР, необходими за изпълнение на мерките. Докладът за резултатите от обследването за енергийна ефективност следва бъде изготвен в обхват и съдържание съгласно изискванията, определени в приложимата подзаконова нормативна уредба.
60	09.02.2023	Здравейте, Към настоящия момент сградата ни използва за отопление и охлаждане 20 бр. климатици. В доклада за резултатите от обследване за енергийна ефективност е предвидено закупуване на система за отопление и охлаждане, включваща 3 бр. климатици и въздуховоди. Моля за становище дали такава мярка се счита за СМР и е допустима по настоящата процедура, спазвайки	След като въпросната мярка е предписана в доклада от резултатите от обследването, то тя е допустима за финансиране. Кандидатите следва да обърнат внимание и да спазват условията на т.10 „Допустими дейности“ от Насоките за кандидатстване.

		всички останали изисквания от Насоките за кандидатстване?	
61	09.02.2023	Здравейте дами и господа, Нашето предприятие иска да кандидатства по процедурата за „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ”, С ФИНАНСИРАНЕ ПО ЛИНИЯ НА МЕХАНИЗМА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ Разполагаме със собствена сграда, която е на три етажа, която е закупена от нашата кооперация като всеки етаж е придобиван поотделно през годините. За последният трети етаж имаме частично придобиване – 2/3 от етаж. Останалата 1/ от етаж е собственост на общината, която не се използва от общината, стаите стоят празни. Нашата компания поддържа за своя сметка общите части на сградата. Въпросът ни е – можем ли да кандидатстваме по тази процедура и какви документи трябва да изискаме от общината за съгласие за нашето кандидатстване. Искаме да направим топлоизолация на сградата и да закупим нова дограма.	Моля виж отговор на въпрос 17.
62	09.02.2023	Здравейте, 1. Тъй като има поставено изискване в ПИИ „да бъдат включени всички енергоспестяващи мерки, препоръчани в изготвените обследвания за енергийна ефективност на сгради в експлоатация.“, а в обхвата на обследването за производствените сгради се включва цялата промишлена система (производствени сгради, съоръжения, технологично оборудване и спомагателни стопанства и др.), то това	1.Кандидатът следва да изпълни всички енергоспестяващи мерки, предписани в обследването на сградата, които са допустими за финансиране по настоящата процедура. Ако има предписани други мерки (например технологично оборудване, което е недопустимо), то кандидатът има възможност да ги финансира със собствени средства.

		означава ли, че ако в обследването са препоръчани мерки за подобряване на енергийната ефективност, касаещи например технологичното оборудване, те задължително следва да бъдат изпълнени, НО със собствени средства на кандидата или е възможно да изпълним (в рамките на проекта и БФП) единствено тези, относими към производствената сграда? 2. Възможно ли е предприятие да подготви проект по процедурата, насочен единствено към закупуване на активи, например компресори, чилъри и др., които макар и препоръчани в енергийното обследване и касаещи производствената сграда, не изискват строително-монтажни работи, а единствено доставка и монтаж? В публикуваната Справка за получените предложения и коментари на заинтересованите лица по проект на Насоки за кандидатстване е посочено, че: "(...) В действителност част от изброените дейности могат да бъдат извършени като доставка и монтаж, но същите би следвало да са част от разработения инвестиционен проект и от цялостното прилагане на мерки за енергийна ефективност. В тази връзка същите следва да се предвидят и включат в КСС. " Това означава ли, че инвестиционно намерение, фокусирано изцяло върху доставка и монтаж, би било недопустимо?	2. Предписаните в обследването енергоспестяващи мерки следва да целят енергийното обновяване на цялата сграда. Допустимите за финансиране с БФП дейности и разходи са описани съответно в т.10 „Допустими дейности“ и т.11 „Категории разходи допустими за финансиране“. Следва да се има предвид, че целите на настоящата процедура е за енергийно обновяване на сградния фонд.
63	09.02.2023	Здравейте, Ние сме фирма, която се занимава с производство на паркет и изделия от дърво. Имаме собствена производствена база, която построена в края на 60-те	Фотоволтаици, както и другите ВЕИ, са допустими за финансиране по процедурата, тогава когато са предписани в обследването за енергийна ефективност на сградата. ВЕИ обаче следва да се използват само за

		години. Произведената от нас продукция е необходимо да престои в складовете ни определено време, през което продукцията съхне и повишава своите качествени характеристики. Разбрахме, че по настоящата процедура може да се кандидатства за направата на топлоизолация на производствените сгради, както и на складовете. Доколкото знаем, може да се кандидатства и за изграждане на фотоволтаици, като произвежданата от тях електроенергия следва да не се използва за производството на компанията ни. Нашата идея е с произведената от новите фотоволтаици електроенергия да се захранват двата склада, където трябва да се поддържа постоянна температура. Към настоящият момент сме изградили фотоволтаична инсталация, чрез която продаваме електроенергия на енерго-разпределителното дружество. Въпросът ни е - можем ли да кандидатстваме за изграждане на фотоволтаици, при условие, че вече имаме изграден фотоволтаичен парк, чрез който продаваме електроенергия? Благодаря предварително!	собствени нужди на предприятието и използването им трябва да бъде разграничено от фотоволтаичния парк, чрез който предприятието произвежда и продава енергия. Съгласно условията за кандидатстване кандидата следва да представи доклад за резултатите от обследване за енергийна ефективност на съществуваща сграда, от който да става ясно (да е посочено изрично), че производството на електрическа и/или топлинна енергия, осъществено със средства от МВУ, е за собствено потребление и същото не надхвърля необходимото количество енергия за покриване нуждите на съответната сграда (в случаите, когато предложението включва мерки за отопление и охлаждане и/или производство на електрическа енергия от възобновяеми източници). На стр.25 от Насоките за кандидатстване е подчертано следното: „ВАЖНО: По настоящата процедура не са допустими дейности и не са допустими разходите за тях за изпълнение на енергоспестяващи мерки и мерки за внедряване на ВИ, с които се постига намаляване на енергопотреблението на индустриалните процеси в производството и обслужващите ги енергийни системи, и на технологично оборудване в промишлената система, към която принадлежи производствената сграда, обект на интервенция.“
64	10.02.2023	Уважаеми представители на УО, моля за отговор на следният въпрос: Фирма, притежава документ за собственост за 1 стопански имот в който се помещава. В имота по скица от кадастъра има три отделни сгради, но са с една партида на един общ електромер. Трите сгради са взаимосвързани и представляват един стопански	МОЛЯ, ВИЖ ОТГОВОРА НА ВЪПРОС 12. (2) В случай на повече от един обект на интервенция се сумира РЗП на всички сгради, включени в ПИИ, и се разделя на броя сгради.

		обект. По настоящата програма за кандидатстване при енергийното обследване, как ще се разглежда като една сграда от промишления обект или като три отделни сгради? В този смисъл при методиката за оценка, как ще се изчислява първият показател за РЗП като една сграда или средно-аритметично за трите сгради и един енергиен одит ли ще прилага или три отделни за съответната фирма?	
65	10.02.2023	1. Има ли изискване независимата експертна оценка за отчитане на постигнатите резултати да бъде изготвена от лице, различно от изготвилото енергийното обследване? Ако да с каква процедура следва то да бъде избрано? 2. Следва ли да приемем, че посочената 2021 г. относно КИД на стр. 21 от Насоките за кандидатстване е погрешна и се касае всъщност за 2022 г.? 3. Към кой момент кандидатът трябва да е собственик на сградата, обект на интервенция? 4. Каква е разликата между „обновена“ и „подобрена“ инфраструктура на стр. 43 от Насоките за кандидатстване? 5. Как ще се извършва класирането, ако точките по четирите посочени критерия на стр.46 са еднакви? 6. Следва ли да разбираме, че КСС се представя в свободна форма, тъй като няма предвиден образец?	1. Независимата експертна оценка за отчитане на постигнатите резултати следва да бъде изготвена от лице, различно от лицето, което е изготвило енергийното обследване. 2. Оценителната комисия ще извършва служебна проверка относно кода на основна и допълнителна икономическа дейност на кандидатите въз основа на данни, предоставени от НСИ, за 2022 г., като ще сравнява тези данни с информацията, посочена от кандидатите в т. 2 „Данни на кандидата“, поле „Код на организацията по КИД-2008“ и „Код на проекта по КИД-2008“ от Формуляра за кандидатстване. 3. Кандидатът трябва да е собственик на сградата, обект на интервенция към дата на кандидатстване с ПИИ. 4. Обновяване на инфраструктурата се постига при прилагане и изпълнение на енергоспестяващи мерки. В резултат на което като краен резултат се постига подобрена инфраструктура. 5. Моля вижте отговора на въпрос №3. В допълнение, в раздел 17 „Ред за Оценяване на предложения за изпълнение на инвестиция“ на условията за кандидатстване по процедурата е посочена методологията и критериите, по които ще се оценяват и

			класират ПИИ, <u>включително в случаите, когато получават равен брой точки</u>, както следва: В случай че предложенията имат равен брой точки на критерии за оценка на качеството, те ще бъдат класирани съобразно получения брой точки по посочените по-долу критерии при спазване на следната последователност: 1. Ефективност на инвестицията за енергийна ефективност като отношение на необходимата инвестиция в лева към количеството спестена първична енергия в kWh на годишна база – лв. /kWh/г; 2. Целесъобразност на инвестицията за енергийна ефективност – кв. м РЗП на сградата; 3. Очаквано годишно намаляване на емисиите на CO₂ (екологични ползи); 4. Процент енергийни спестявания в годишното потребление на първична невъзобновяема енергия. В тази връзка ако възникне хипотеза, при която даден брой ПИИ са с еднакъв брой точки, то тогава оценителната комисия следва да направи класиране на тези ПИИ съгласно индивидуалния резултат, който всеки от тях получава за критерий „Ефективност на инвестицията за енергийна ефективност като отношение на необходимата инвестиция в лева към количеството спестена първична енергия в kWh на годишна база (лв. /kWh/г)“ и ще се класира по-напред това ПИИ, което получава по-малко лв. на kWh/г., ако и след това има хипотеза, при която ПИИ има еднакъв брой точки, за тях ще се приложи критерий „Целесъобразност на инвестицията за енергийна ефективност като отношение на кв.м РЗП обновена публична инфраструктура към броя на сградите с подобрена публична инфраструктура – кв. м РЗП/брой сгради“, т.е. по-нагоре в класирането ще е
--	--	--	---

			това ПИИ, което има по-голяма РЗП, след което може да се приложи и резултатите на ПИИ по критерий „Очаквано годишно намаляване на емисиите на CO2 (екологични ползи)“ и критерий „Процент енергийни спестявания в годишното потребление на първична невъзобновяема енергия“. 6. Моля виж отговора на въпрос 1.(1)
66	10.02.2023	Здравейте, Моля за отговор на следния въпрос: Допустимо ли е да се кандидатства по настоящата процедура в случай, че притежаваната от дружеството сграда-обект на интервенция попада в допълнителния код на икономическа дейност на кандидата за 2022 г.?	Моля виж отговор на въпрос 5 (3).
67	10.02.2023	Здравейте, моля за разяснение, дали разходите за поставяне на топлоизолация и дограма са допустими по настоящата процедура, ако са предписани като мерки за ЕЕ в енергийното обследване. Благодаря.	Разходите за поставяне на топлоизолация и дограма са допустими по настоящата процедура, ако са предписани като мерки за ЕЕ в енергийното обследване. Мерките за повишаване на енергийната ефективност ще се изпълняват въз основа на извършено обследване за енергийна ефективност на съответната сграда. Докладът за резултатите от обследването за енергийна ефективност следва бъде изготвен в обхват и съдържание съгласно изискванията, определени в приложимата подзаконова нормативна уредба. Наличието на обследване за енергийна ефективност е предварително условие за кандидатстване по настоящата процедура.
68	10.02.2023	Уважаеми колеги, Евентуален кандидат по програма "Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите" е предприятие, чиито едноличен собственик на капитала е община. Предприятието е средно по	Моля виж отговор на въпрос 43(1).

		смисъла на закона. Допустим кандидат ли е по програмата?	
69	10.02.2023	Добър ден, 1. Предприятие, което е комплекс от 20 броя къщички с по 20 кв.м всяка, може ли да направи енергийно обновяване на всички къщички като 1 общ обект или е допустимо само 3 броя къщички?	Съгласно § 1, т. 27 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ) "Сграда" е конструкция със стени и покрив, в която се използва енергия за регулиране на вътрешната температура. Всяка сграда се обследва и сертифицира по отделно. По настоящата процедура едно предприятие е допустимо да кандидатства с до 3 (три) сгради. Всяко отделна къщичка се счита за 1 (една) сграда. Не е допустимо в едно ПИИ да бъдат включени 20 сгради (къщички).
70	10.02.2023	Здравейте! Имаме необходимост от разяснения относно процедура за подбор BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите“: В т.8.1 „Критерий за допустимост“ от Насоки за кандидатстване, т.3 относно допустимостта на кандидатите е вписано: „Да са регистрирани не по-късно от 31.12.2019 г.“. В тази връзка възникват следните въпроси: 1. Определянето на датата 31.12.2019г. техническа грешка ли е вместо да е вписано „Да са регистрирани не по-късно от 31.12.2020 г.“ (предвид на факта, че процедурата се открива вече в 2023г. и има три приключили финансово години за предприятията? 2. В случай, че не е допусната техническа грешка описана във въпрос 1, моля да разясните има ли причина да бъде ограничено участието на предприятия регистрирани в първите месеци на 2020г. като същите предприятия вече имат реализирани 3 години на финансово-икономически оборот и могат	1. и 2. Съгласно условията на процедурата, описани по-конкретно т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ от условията за кандидатстване, кандидатите следва да са регистрирани не по-късно от 31.12.2019 г.

		да бъдат категоризирани съгласно изискванията на чл.3 и чл.4 от Закона за малките и средните предприятия попълвайки Декларация – Приложение ГЗ?	
71	10.02.2023	Въпрос 1: Предвид изложения в Насоките за кандидатстване текст на стр. 24: “ВАЖНО: ПИИ следва да включват изпълнение на енергоспестяващи мерки в цялата сграда (обследването следва да обхваща всички нива и помещения в сградата), с цел изготвяне на реалистични обследвания за енергийна ефективност. “, моля да поясните, дали е допустимо ПИИ да включи изпълнение на енергоспестяващи мерки в сграда, част от която се отдава под наем на друго юридическо лице, като тази дейност представлява допълнителна, а не основна икономическа дейност за кандидата? Въпрос 2: Като се вземат предвид изискванията, изложени в: а) Насоките за кандидатстване на стр. 25: “ВАЖНО: Със собствени средства следва да се финансират и включени в ПИИ разходи за недопустими дейности, съгласно настоящите Насоки за кандидатстване. В случаите, когато даден разход не е определен като допустим, съгласно Насоките за кандидатстване, но е необходим за изпълнение на всички законови и подзаконови нормативни изисквания към строежите, включително всички мерки, които са предвидени за изпълнение по желание на кандидата, същият разход следва задължително да бъде включен в ПИИ като собствен принос на кандидата.”, както и	1. Не е допустимо ПИИ да съдържа сграда, която частично или изцяло се отдава под наем на друго юридическо лице, независимо дали дейността за кандидата е основна или допълнителна. Ползите от енергийното обновяване на дадена сграда следва да са за съответния кандидат (собственика на сградата), а не за субекта- наемател. Вижте отговора на въпроси №2 (3) и 22. 2.1. Във формуляра за кандидатстване в секция 6. Бюджет (в лева) са зададени бюджетните редове, които следва да се попълват от кандидатите. 2.2. Моля вижте отговор на въпрос 37 (3) 2.3. Недопустимите по процедурата разходи, като например разходи за осигуряване на публичност се описват към съответната дейност в секция „3. План за изпълнение/Дейности по проекта“ в поле „Стойност“. Допустимите разходи по процедурата (или част от тях), която се поема от кандидат се посочват в съответния бюджетен ред в колона „СФ“. 2.4. По процедурата се допуска планиране на различен интензитет на разходите, съобразено със размера на собствения принос от гледна точка избрания режим на минимална/държавна помощ. 3. Във Формуляра за кандидатстване следва да се разпише отделна дейност по осигуряване на публичност и визуализация, като разходите за тази дейност са недопустими за финансиране и следва да се поемат като собствен принос на кандидата.

	б) Указанията за попълване на Секция 4 План за изпълнение/дейности по проекта: - Стойност – посочва се общата стойност на дейността. Тя трябва да съответства на сумата на разходите с ДДС за съответната дейност, планирани в секция 7. „Бюджет“ на ПИИ. и не на последно място: в) Указанията за попълване на Секция 7 Бюджет (в лева): “Не е допустимо да се добавят нови бюджетни редове. Разходите следва да се планират в бюджета с включен ДДС. ДДС следва да се бюджетира в колона ДДС към съответния бюджетен ред.” Моля да дадете ясен отговор на следните, възникващи от изложеното неясноти: 1. Електронният формуляр за кандидатстване налага добавяне от кандидата на бюджетен ред, т.к. такива не са въведени от СНД - в този смисъл, както визирате под “Не е допустимо да се добавят нови бюджетни редове”? 2. В електронния формуляр за кандидатстване НЯМА колона ДДС към бюджетните редове - има единствено колона за БФП, СП, които могат да се попълват от Кандидата. В този смисъл - моля да прецизирате указанията си и да поясните къде следва да се бюджетира ДДС за съответен, планиран в рамките на проекта, разход?	4.Разходите за въвеждане на обекта в експлоатация могат да са разходи, свързани с такси за получаване на различни документи, например дължимата такса за издаване на разрешение за ползване на съответния обект и др. 5. Ако кандидат, отговаря на посочените изисквания в т.8.1. „КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ и НЕ попада в изброените критерии за недопустимост, описани в т.8.2. от условията за кандидатстване, същият е допустим по процедурата, като изискванията в т.8.1. и 8.2. се прилагат кумулативно със всички останали изисквания, описани в условията за кандидатстване, включително и не само например, че сградата-обект на интервенция, е част от действащо предприятие и т.н. Предприятието - кандидат в зависимост от естеството и предмета на извършваните от него дейности, вкл. и кода на икономическа дейност съгласно КИД 2008, следва да посочи съответния относим Компонент. Например, когато обект на интервенция е сграда, която не е в сферата на производството, ПИИ следва да се отнесе към компонент 2. 6. Моля виж отговор на въпрос 27. 7. Моля виж отговор на въпрос 17.
--	---	--

		3. Къде в бюджета на проекта следва да се посочват изцяло недопустими разходи, например разходи за осигуряване на публичност? 4. Във връзка с изискването ви бюджетът на проекта да включва и недопустими, но необходими за изпълнението на проекта разходи, моля да потвърдите, че по процедурата се допуска планиране на различен интензитет на помощта за различните разходи. Въпрос 3: Следва ли във Формуляра за кандидатстване да се разписва отделна дейност по осигуряване на публичност и визуализация? Въпрос 4: Моля да поясните какви разходи се включват в рамките на допустимия разход, свързан с въвеждане на обекта в експлоатация? Моля да дадете примери за разходи, попадащи в рамките на допустимия разход. Въпрос 5: Допустим кандидат по процедурата ли е дружество, осъществяващо своята икономическа дейност в някои от кодовете съгласно КИД 2008, попадащи в сектор Ј СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКО-СЪОБЩЕНИЯ и ако ДА, то към обхвата на кой КОМПОНЕНТ по процедурата е необходимо да бъде отнесена инвестицията за сграда/и по проекта? Въпрос 6: Ако сградата на Кандидата, към момента на кандидатстване е с клас на енергопотребление “В”, то допустимо ли да се кандидатства за енергоспестяващи мерки по същата сграда и ако да, то отново ли трябва класът на сградата след извършване на мерките да бъде клас “В”?	
--	--	---	--

		Въпрос 7: Допустими ли са разходи за извършване на енергоспестяващи мерки по сграда, която не е изцяло собственост на Кандидата?	
72	10.02.2023	1. Дейността на фирмата е производство на мебели, в случай, че към настоящия етап стопанисва за нуждите на производствена си дейност сградата под наем, ще бъде ли допустим кандидат ако придобие собствеността на сградата сега, когато вече е отворена за кандидатстване процедурата, но преди датата на подаване на проектното предложение?	1. Предприятието ще е допустим кандидат като представи необходимите документи за собственост върху сградата и изпълнява всички условия описани в т.8.1. Критерии за допустимост на кандидатите от Насоките за кандидатстване на етапа на кандидатстване.
73	10.02.2023	Уважаеми дами и господа, С настоящото изпращаме нашите въпроси по отношение на условията за кандидатстване по процедура BG-RRP-4.021 - Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите. 1. В Условията за кандидатстване, раздел 10 Допустими дейности е посочено „За сградите на предприятия в сферата на производството, които попадат в обхвата на Компонент 1 от настоящите Насоки за кандидатстване, не се изисква постигане на клас на енергопотребление, предвид че съгласно българското законодателство, производствените сгради и части от сгради с производствено предназначение попадат в изключенията на чл. 38, ал. 1, т. 4 от ЗЕЕ и не подлежат на задължително обследване и сертифициране. В тази връзка не се издава сертификат за енергийни характеристики на промишлена система, както и не се издава сертификат за енергийни характеристики на производствена сграда, която е част от промишлената система. Съгласно § 1, т. 25 от Допълнителните разпоредби на	1. Моля виж отговор на въпрос 6. Едно предложения по процедурата се подават по един от съответните Компоненти (Компонент 1 или Компонент 2) 2. Зададеният въпрос по отношение на проверка на предназначението на сгради, не е ясен, поради което не може да се даде категорично становище.

		ЗЕЕ, производствените сгради са част от промишлена система, като на обследване за енергийна ефективност подлежи цялата промишлена система. Съгласно разпоредбите "Промислена система" е обособена съвкупност от производствени сгради, съоръжения, технологично оборудване и спомагателни стопанства, в рамките на която предприятие осъществява дейност за производство на стоки или предоставяне на услуги.“. Моля за пояснение включени ли са в определението промишлени системи - административни сгради, спомагателни сгради, лаборатории, сгради използвани за складова дейност и др.? Допустимо ли е предприятията в сферата на производството да включат в проектното си предложение както производствени, така и сгради за научни и проектантски дейности, административно битови дейности (административни сгради) и спомагателни сгради? 2. Как Управляващият орган (ГД СППРР) ще извършва проверка за предназначението на сградите. Ще се използва ли класификатора за предназначение на сградите, на съоръженията на техническата инфраструктура със самостоятелни обекти и на самостоятелните обекти в тях (Приложение № 4 към чл. 16, ал. 3 от НАРЕДБА № РД-02-20-5 ОТ 15 ДЕКЕМВРИ 2016 Г. ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО, СЪЗДАВАНЕТО И ПОДДЪРЖАНЕТО НА КАДАСТРАЛНАТА КАРТА И КАДАСТРАЛНИТЕ РЕГИСТРИ), съгласно който сградите са със следното предназначение и кодове:	
--	--	--	--

		1. Промислена сграда (код 400). 2. Сграда за научна и проектантска дейност (код 270). 3. Административна, делова сграда (код 300). 4. Сграда със смесено предназначение (код 490).	
74	10.02.2023	Добър ден, В сграда сме 5 собственика на търговски помещения и искаме цялата сграда да бъде санирана. За да кандидатстваме, каква е процедурата в този случай? Какви документи трябва да представим?	Моля виж отговор на въпрос 17. В допълнение кандидатът финансира със средства различни от тези по процедурата, частта от сградата, която не е негова собственост (на предприятието кандидат).
75	10.02.2023	Здравейте, Притежавам 100% от собствеността на фирми А и Б и съм управител в тях. Фирма Б е обявена в несъстоятелност. Двете дружества са със сходна дейност. Моля за становище от Ваша страна дали съм допустим кандидат по настоящата процедура с фирма А.	Фирма А е допустим кандидат по процедурата, ако изпълнява всички условия, описани в т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“.
76	10.02.2023	Здравейте, Моля да отговорите на следните въпроси, свързани с процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ”, с финансиране по линия на МВУ: Въпрос 1: В случай че дружество, допустимо по т. 8 от Насоките за кандидатстване по процедурата, предоставя услуги под отдаване под наем на собствени имоти и упражнява дейност с код по КИД 2008 за 2022 г. L 68.20 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти, допустимо ли е да кандидатства за финансиране на въвеждане на мерки, които целят намаляване на използваната първична енергия в сграда, отдавана под	1.Моля виж отговор на въпрос 2(3). 2.Моля виж отговор на въпрос 5(3). 3.и 4.Към момента на кандидатстване, предприятието следва да представи необходимите документи за собственост или учредено право на строеж за съответната сграда, която следва да се използва (да е действаща) по предназначение от съответното предприятие кандидат, към момента на кандидатстване с ПИИ.

		наем от дружеството, с минимум 30%? Дружеството осигурява на своите контрагенти експлоатацията на сградата с включена достъп до електроенергия (както сграда в сектор туризъм осигурява стаи в хотел за своите клиенти с включен достъп до електроенергия). Въпрос 2: В случай че дружество, допустимо по т. 8 от Насоките за кандидатстване по процедурата, упражнява повече от една дейност по КИД 2008, допустимо ли е да кандидатства за финансиране на въвеждане на мерки които целят намаляване на използваната първична енергия в сграда, за която дружеството упражнява дейност, която се явява допълнителна по КИД 2008 за 2022 г.? Въпрос 3: Моля, потвърдете, че дружество, допустимо по т. 8 от Насоките за кандидатстване по процедурата, трябва да бъде собственик на сградата, обект на предвидените мерки за енергийна ефективност, за финансиране на които кандидатства, (или с учредено право на строеж) не по-късно от датата на кандидатстване по процедурата. Въпрос 4: Моля, потвърдете, че дружество, допустимо по т. 8 от Насоките за кандидатстване по процедурата, трябва да упражнява дейност по отношение на сградата, обект на предвидените мерки за енергийна ефективност, за финансиране на които кандидатства, най-късно към датата на кандидатстване.	
77	12.02.2023	Здравейте, Моля да дадете становище дали дружеството ни е допустим кандидат при условие, че произвеждаме и	Моля виж отговор на въпрос 8.

		пакетираме гранули от нископротеинов и високопротеинов слънчогледов шрот и сме с код на икономическа дейност: 1041 Производство на растителни и животински масла и мазнини без маргарин. Предприятието ни е средно предприятие, съгласно ЗМСП. Дружеството ни извършва дейност в сектора на преработка и продажба на селскостопански продукти, но размерът на помощта няма да бъде определен въз основа на цената или количеството на тези продукти, които се изкупуват от първичните производители и не се предлагат на пазара от съответните предприятия. Също така помощта не е обвързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители, от които изкупуваме суровината.	
78	12.02.2023	Здравейте, Моля да дадете разяснение дали ако дружеството-кандидат е с основна икономическа дейност: 4649 Търговия на едро с други нехранителни потребителски стоки, а сградата, за която имаме намерение да кандидатстваме за енергийно обновяване в сферата на търговията и услугите е с предназначение по актуална скица "Промислена сграда", то тогава тази сграда била ли била допустим обект на интервенция по процедурата? Към настоящият момент посочената сграда се използвала за складова база на дружеството. Необходимо ли е да се сменя предназначението на сградата за целите на инвестиционния проект и за целите на кандидатстването по процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ	Предприятието - кандидат в зависимост от естеството и предмета на извършваните от него дейности, вкл. и кода на икономическа дейност съгласно КИД 2008, следва да посочи съответния относим Компонент. Например когато обект на интервенция е сграда, която не е в сферата на производството, ПИИ следва да се отнесе към компонент 2.

		НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ”?	
79	13.02.2023	Здравейте, ако едно предприятие е с основна дейност отдаване на имоти под наем, допустимо ли е да кандидатства по настоящата процедура за обект сграда тип работническо общежитие, което се отдава под наем на работници на друго предприятие. Въпросът се отнася до допустимостта на сградата обект на инвестицията.	Моля виж отговор на въпрос 2 и 43.
80	13.02.2023	Здравейте, Моля за коментар на следните въпроси: 1. Допустим ли е по схемата кандидат, чиято дейност е отглеждане на крави, който желае да обнови енергийно сградата, в която гледа животните и се помещава склада за храната им? 2. Допустим ли е по схемата кандидат, чиято дейност е в сектора на добивната промишленост, който желае да обнови енергийно собствени производствени и административни сгради? 3. Моля за потвърждение, че разходите за енергийно обследване и сертификат за енергийна ефективност, извършени преди подаване на ПИИ, са допустими и в двата режима на финансиране. 4. Моля за разяснение по следния текст от Условието за кандидатстване: „Разходите са допустими за финансиране, ако са направени от крайния получател на средствата и са платени след датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция до 30 юни 2026 г. включително. (Важи за ПИИ в режим съгласно Регламент (ЕС) № 651/2014 (ОРГО).“	1. Ако кандидат, отговаря на посочените изисквания в т.8.1. „КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ и НЕ попада в изброените критерии за недопустимост, описани в т.8.2. от условията за кандидатстване, същият е допустим по процедурата, като изискванията в т.8.1. и 8.2. се прилагат кумулативно с всички останали изисквания, описани в условията за кандидатстване, включително и не само например, че сградата-обект на интервенция, е част от действащо предприятие и т.н. 2. Моля виж отговор на въпрос 6 и 73. 3. и 4. Разходите за енергийно обследване и сертификат за енергийна ефективност, са допустими, ако са направени от крайния получател на средствата и са платени от 1 февруари 2020 г. до 30 юни 2026 г. включително (важи както за ПИИ в режим de minimis, така и за ПИИ в режим съгласно Регламент (ЕС) № 651/2014 (ОРГО). При условие, че кандидата е заложил режим „de minimis“ в ПИИ се признават разходите, които са платени <u>след датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция до 30 юни 2026 г. включително.</u>

		При условие, че кандидата е заложил режим „de minimis“ в ПИИ, ще му бъдат ли признати разходите, ако стартира изпълнението на проекта след датата на подаване на ПИИ или трябва да стартира изпълнението след сключване на договор за финансиране?	Исключение правят само разходите за енергийни обследвания, които са допустими ако са направени и платени от 1 февруари 2020 г. до 30 юни 2026 г. включително.
81	13.02.2023	Здравейте, Моля да отговорите на следните въпроси: Въпрос 1: Дали е допустим кандидат по програмата, който е собственик на сграда, но я управлява чрез друго лице и съответно документацията за потреблението на ел. енергия е на името на дружеството наемател, респективно дружеството което управлява сградата? Обичайна практика е собственикът да сключва договор за наем съгласно който наемателят осъществява управлението на цялостната дейност на сградата (партидите са на името на наемателя, той плаща консумативите по експлоатацията на сградата и съответно фактурите за заплащане на потребената електроенергия са на името на дружеството наемател и т.н.). Въпрос 2: В този случай при документалното отчитане на потребената енергия биха ли се приели фактури за платени сметки за разхода на електроенергия на сградата на името на дружеството което управлява сградата на основание договор за наем? Дружествата със специална инвестиционна цел, регистрирани по ЗДСИЦ, поради изискванията на закона, осъществяват дейността по експлоатация и	1. и 2. Сграда, отдадена под наем (на физически или юридически субекти, различни от кандидата по процедурата), ще се счита за недопустима за финансиране. Ползите от енергийното обновяване на дадена сграда следва да са за съответния кандидат (собственика на сградата), а не за субекта-наемател. 3. Предприятието е допустим кандидат, в случай че отговаря на критериите за допустимост, посочени в т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ и не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. от условията за кандидатстване по процедурата.

		поддръжка на сградите си чрез трети лица, с които сключва писмен договор за възлагане на дейност по управление и поддръжка на сградите. Като кандидат такова дружество би било в същата хипотеза, да е собственик на сгради (офис сгради, хотели и т.н.) и да са управлявани от трети лица. От своя страна третото лице експлоатира сградите, като ги отдава под наем. В тази връзка задаваме въпрос №3: Въпрос №3 : Компании, които управляват своя собствен сграден фонд чрез различни дружества (които осъществяват дейностите по управление, експлоатация и поддръжка на сградите) поради нормативни изисквания, какъвто е случая с Дружествата със специална инвестиционна цел, допустим кандидат ли са по настоящата процедура?	
82	13.02.2023	Уважаеми дами и господа, 1. Искам да кандидатствам по настоящата процедура за сграда, която е собственост на нашето дружество. Сградата е на 6 етажа, като два от тях се ползват от наематели. Допустим кандидат ли сме по процедурата, за кандидатстване за подобряване на енергийната ефективност на цялата сграда и пречка ли е това, че отдаваме под наем част от сградата? 2. Имаме и още една сграда на друго наше дружество, което е с код на дейност по КИД 2008 68.20 - Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти. Неговата дейност е изцяло отдаване на собствени имоти под наем на трети лица. Моля за отговор дали този тип дружество са допустим кандидат по програмата?	1. Сграда, отдадена под наем (на физически или юридически субекти, различни от кандидата по процедурата), ще се счита за недопустима за финансиране. Ползите от енергийното обновяване на дадена сграда следва да са за съответния кандидат (собственика на сградата), а не за субекта- наемател. 2. Предприятието е допустим кандидат, в случай че отговаря на критериите за допустимост, посочени в т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ и не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. от условията за кандидатстване по процедурата., вкл. сградата, с която кандидатства не следва да е отдадена по наем.
83	13.02.2023	Здравейте,	Моля, виж отговор на въпрос 6.

		Моля за следните разяснения: 1. По кой компонент се разглеждат административните сгради в промишлени предприятия, които са: - обособени, отделни сгради в промишлено предприятие или - заемат част от една цялостна производствена сграда в промишлено предприятие 2. Трябва ли за тях да се издаде сертификат и определи клас на енергопотребление или не. Благодарим Ви предварително за отговора.	При кандидатстване с административната сграда ПИИ се подава по компонент 2 (т.е. видът на сградата се разглежда като административна сграда) и се издава сертификат за енергийни характеристики на сградата в експлоатация.
84	13.02.2023	Здравейте, Във връзка с процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ“, имам следните въпроси: 1) Едно от условията за допустимост на кандидатите е реализирането на определени нетни приходи от продажби за 2022-ра финансова година в зависимост от категорията на предприятието-кандидат. За кандидат „Голямо предприятие“ е посочено реализиране на нетни приходи $\geq 3\,500\,000$ лева. В тази връзка питането ми е конкретно за фирма „X“, а по-точно: Кандидат по процедурата е фирма „X“, която е 100% собственост на държавно предприятие фирма „Y“. Фирма „X“ попада в категория „Голямо предприятие“ на база свързаността ѝ с фирма „Y“, съгласно чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП. В такъв случай ще се вземат предвид общо реализираните нетни приходи на фирма „X“ и фирма „Y“ по код 15100 от ОПР за 2022 г. или е	1.Показателят „Нетни приходи от продажби“ към ОПР, като част от ГОД се определят съгласно данните, подадени към НСИ. 2.Сградата е допустима за финансиране, ако е собственост на съответния кандидат или е с учредено право на строеж в полза на допустим кандидат. Изискванията за допустим кандидат са посочени в т.8.1. 8.1.“КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от условията за кандидатстване.

		необходимо кандидата фирма „X“ самостоятелно да е реализирал нетни приходи в размер на не по-малко от 3 500 000 лева. за 2022 г.? 2) Съгласно Чл. 56 ТЗ – като едноличен търговец може да се регистрира всяко дееспособно физическо лице с местожителство в страната. Анализът на определения сочи, че ЕТ е физическо лице, за което важат изискванията на правоспособност и дееспособност. В тази връзка питането ми е конкретно за фирма например ЕТ – Мария Иванова, а по-точно: Собственик на сградата, в която осъществява дейността си фирма ЕТ – Мария Иванова е лицето Мария Иванова. В този конкретен случай, допустимо ли е фирма ЕТ – Мария Иванова да изпълни проект по процедура BG-RRP-4.021 или трябва да има учредено право на строеж (от Мария Иванова на ЕТ - Мария Иванова).	
85	14.02.2023	Моля за информация колко е максималния размер на помощта по тази процедура за голямо предприятие при избран режим de minimis, което не е получавало други помощи до момента. В този случай какъв е и интензитетът на помощта? Благодаря предварително!	Интензитетът на помощта за режим „de minimis” е до 65% от общите допустими разходи (за всички категории предприятия). Общият размер на помощта „de minimis”, предоставена на едно и също предприятие не следва да надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро (391 166 лева) за период от три бюджетни години. За остатъка до пълния размер на средствата по предложението за изпълнение на инвестиция, надвишаващ интензитетът и установените в регламента прагове, кандидатът следва да осигури собствени средства за превишението над праговете по регламента.
86	14.02.2023	Добър ден, фирмата-кандидат е собственик на 1 етаж в сграда от общо 3 етажа. Допустимо ли е фирма-кандидат да	Фирмата-кандидат следва да е собственик върху цялата сграда, за да е допустима за финансиране сградата.

		кандидатства за енергийно обновяване на цялата сграда чрез фирмата си. Също така какви документи трябва да се подготвят от другите двама собственици, за да дадат съгласие на фирмата-кандидат да санира цялата сграда?	
87	14.02.2023	Здравейте, 1. Възможно ли е по програмата да се кандидатства за сграда, която към настоящият момент не се използва. Ако да, на каква база ще бъде направен анализът за енергийните спестявания, след като към настоящият момент енергийното потребление на сградата е нула.	Не е възможно. Сградата следва да се използва и да е част от действащо предприятие.
88	14.02.2023	Здравейте, 2. При положение, че една сграда е в производствен комплект, за който използваната електроенергия се калкулира и фактурира общо. Самостоятелната сграда има вътрешен, неофициален електромер, който с използва само за вътрешни аналитични функции. Данните от вътрешнофирмената отчетност ще бъдат ли признати при определяне на потенциалния размер спестена електроенергия?	Съгласно изискване на чл. 12, ал. 1 от <i>Наредба № Е-РД-04-05 от 8 септември 2016 г. за определяне на показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, както и за определяне на условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийни спестявания</i> , обследването за енергийна ефективност се извършва чрез системен подход и методи за определяне, остойностяване и анализиране на енергийните потоци и разходи при производството на стоки и предоставянето на услуги въз основа на информация за енергийното потребление за предходен тригодишен период и данни от измервания, извършени в хода на обследването. Първичната информация за енергийното потребление за предходен тригодишен период се изготвя от възложителя на обследването и се представя на лицето, което извършва обследването. Отговорността за коректността на тази информация е изцяло на възложителя на обследването.

89	14.02.2023	Здравейте, имаме следните въпроси по процедурата за енергийно обновяване на сгради: 1. Допустим кандидат ли е фирма с КИД 2018 - 11.02 Производство на вина от грозде? 2. Могат ли да участват микропредприятия със седалище и място на изпълнение в селска община?	1.. Всички кандидати следва да отговарят кумулативно на т.8.1 Критерии за допустимост на кандидатите и т. 8.2 Критерии за недопустимост на кандидатите от Насоките за кандидатстване. 2 Микропредприятия със седалище и място на изпълнение в селска община могат да кандидатстват по процедурата.
90	14.02.2023	Уважаеми госпожи/господа, В приложение Л1 „Указания за попълване на електронен формуляр за кандидатстване“ (част от документацията по процедурата), за попълването на Секция 4. „План за изпълнение/ Дейности по проекта“ сте дали указания, че за всяка дейност в поле "Стойност" е задължително посочването на общата стойност на дейността, която трябва да съответства на сумата на разходите с ДДС за съответната дейност, планирани в секция 7. „Бюджет“ на ПИИ“. Същевременно указанията за попълване на Секция 7. „Бюджет“ (в лева) са, че: „Разходите следва да се планират в бюджета с включен ДДС“, като „ДДС следва да се бюджетира в колона ДДС към съответния бюджетен ред“. Във формуляра за кандидатстване в ИСУН, в секция „Бюджет“ такава колона липсва. С оглед на изложеното, моля да ни разясните: 1. Планирането на разходите по бюджета следва ли да бъде с включен ДДС, при това, че ДДС е недопустим разход по настоящата процедура?	1. и 2. Разходите в бюджета следва да се посочват без ДДС. ДДС е недопустим разход по процедурата и в тази връзка ДДС не се следва да се бюджетира.

		2. Ако трябва да бъде бюджетиран ДДС за съответния разход, къде и в коя колона на секция „Бюджет“ следва да бъде извършено това?	
Дата на разясняване от СНД 31.03.2023 г.			
91	15.02.2023	Здравейте, във връзка с отворената за кандидатстване процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ” имаме необходимост от разяснения по някои от условията за кандидатстване. I. На първо място, във връзка с максималният интензитет на безвъзмездно финансиране. В т. 6 от Насоките за кандидатстване са посочени минимален и максимален размер на безвъзмездно финансиране, съобразно различните категории предприятия. В т. 7 от същите пък е посочен процента на съфинансиране, като максималният интензитет на безвъзмездно финансиране за кандидати при режим на минимална помощ (de minimis) е 65%. Въпросът ни е следният, ако например едно микропредприятие, което отговаря на условията за допустимост и кандидатства в режим на минимална помощ с проект, чийто общ бюджет е под 100 000 лв., то същото предприятие ще получи ли безвъзмездно 65% от тези 100 000 лв. или ще получи 100% безвъзмездно финансиране на своя проект, тъй като е до максималният размер на безвъзмездно финансиране, съгласно т. 6 от Насоките?	По въпрос I. Информацията от раздели 6 и 7 на Насоките за кандидатстване се прилага кумулативно. В режим на минимална помощ, максималният размер на помощта е до 65% от размера на допустимите разходи по предложението за изпълнение на инвестицията. По въпрос II. Информацията е описана в Условия за изпълнение на одобрените инвестиции в рамките на процедура „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите“, инвестиция „Подкрепа за енергийно обновяване на сградния фонд“ от Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, Приложение E2 към пакета документи по процедурата – точки 7, 8 и 9.

		II. На второ място, във връзка с начина на усвояване на безвъзмездното финансиране при одобрен проект и сключен договор за финансиране с краен получател. В т. 21.3. УСЛОВИЯ, ПРИЛОЖИМИ КЪМ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТА, СЛЕД ПОДПИСВАНЕ НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ ОТ МВУ е записано, че за целите на изпълнението и електронното отчитане на инвестицията, одобрените за финансиране крайни получатели следва самостоятелно да създадат потребителски профили за достъп до ИС за МВУ. Тези профили се създават в модул „Е-кандидатстване“, раздел „Проектни предложения“, секция (таб) „Профили за Е-отчитане“. Въпросът ни е следният: По какъв начин ще бъдат усвоявани безвъзмездните финансови средства? Когато проектът е напълно завършен, т.е. на принципа на възстановяване на вече разходвани средства с едно окончателно плащане или ще може крайният получател да получава междинни плащания, след като на определени етапи от реализиране на проекта, публикува разходооправдателни документи в този профил за Е-отчитане?	
92	15.02.2023	Здравейте, Към настоящия момент дружеството ни има изградена система за производство на енергия от възобновяем източник (фотоволтаици) и една точка на	Моля, виж отговор на въпрос 63.

		присъединяване. Изградената система се използва за покриване на енергийните нужди на производството ни като в неработни дни генерираното количество енергия се продава. Допустимо ли е по настоящата процедура да кандидатстваме за мярка за оползотворяване на енергия от възобновяем източник (включена в доклада от обследването), която ще бъде използвана за отопление, охлаждане и осветление в базата ни и при какви условия?	
93	15.02.2023	Здравейте, въпросът ми е: Допустимо ли е да се кандидатства по настоящата програма за прилагане на мерки за енергийна ефективност за обновяване на собствена административна сграда на три етажа с РЗП 1200 кв.м., при условие, че в същата сграда съществува и самостоятелно обособен търговски обект с РЗП =100 кв.м., който е собственост на друго юридическо лице.	Моля, виж отговор на въпрос 17 и 74.
94	15.02.2023	Въпрос 1. Съгласно т. 10, т. 10.1.1. и т.11.1. – „Наличието на обследване за енергийна ефективност е предварително условие за кандидатстване по настоящата процедура“, а разходите за тази дейност се считат за допустими, ако са направени след 01.02.2020г. Същевременно в т.11.1. е посочено, че тези разходи са допустими, ако съответстват на действащата нормативна уредба, а в т. 10.2. е посочено, че при избора на изпълнител, крайният получател прилага Постановление №80 от 9 май 2022 г. В Условията за изпълнение на проектите е разгледана единствено специфична хипотеза, която касае избор	1. В приложение Е2 към пакета документи по процедурата ясно е описано какъв ред на възлагане трябва да спазва кандидата. 2.1.Както е посочено в Насоките за кандидатстване, в проектното предложение могат да се включат и разходи определени за недопустими, но необходими за изпълнение на всички законови и подзаконови нормативни изисквания към строежите, включително всички мерки, които са предвидени за изпълнение по желание на кандидата. Те се включват като собствен принос на кандидата. 2.2. В случай че даден разход е недопустим, този разход може да бъде включен в проекта и в бюджета като собствено финансиране на кандидата за недопустимите

	на изпълнител за извършване на СМР в случаите, когато размерът на БФП е под 50%. В тази връзка, моля за разяснение – какви стъпки и в каква последователност следва да предприемат кандидатите в процедурата, за да спазят изискванията на ПМС № 80/2022 в двете възможни хипотези – когато БФП е до 50% и когато е над 50% на етап подготовка на проектно предложение и избор на изпълнител за услугата – обследване за енергийна ефективност. Въпрос 2. В т. 10 (Допустими дейности) изрично е посочено, че „със собствени средства се финансират включени в проекта разходи за недопустими дейности“. Също така е посочено, че: „В случаите, когато даден разход не е определен като допустим, съгласно Насоките за кандидатстване, но е необходим за изпълнение на всички законови и подзаконови нормативни изисквания към строежите, включително всички мерки, които са предвидени за изпълнение по желание на кандидата, същият разход следва задължително да бъде включен в ПИИ като собствен принос на кандидата.“ В тази връзка, моля за разяснение, с оглед на горните указания: 2.1. Не следва ли в проектното предложение да бъдат включени само допустими разходи, които се съфинансират от кандидата, съгласно правилата на съответния режим на държавна помощ? 2.2. В случай, че даден разход е недопустим (например – разходът за изготвяне на независима експертна	разходи, които са извън средствата за собствен принос на кандидата за покриване на допустими разходи до пълния размер на средствата по предложението за изпълнение на инвестицията съгласно приложимия интензитет на помощта. 2.3. Интензитетът на помощта и съответно съотношението между публично и частно съфинансиране ще бъде проследявано на ниво „общо допустими разходи по проекта“, а не на ниво отделни дейности. 3.1. Съгласно Насоките за кандидатстване, всички КСС – за допустимите и за недопустимите разходи се представят на етапа на кандидатстване. При нужда оценителната комисия ще поиска разяснения или ще направи служебна корекция. 3.2. Да, разходите за СМР следва да бъдат разделени в различни колони - средства с източник МВУ и средства от собствен принос. Средствата със собствен принос следва да покриват частта от допустимите разходи, които надвишават приложимия интензитет на помощта. 4. Съгласно условията за кандидатстване дейности и разходи, които не са посочени като допустими, са недопустими по процедурата. В този смисъл разходите за дейността по извършване на оценка на въздействие върху околната среда са недопустими по процедурата, предвид че същите не са сред изброените допустими дейности и разходи по процедурата. Недопустимите разходи могат да се включват в бюджета на предложението като собствен принос на кандидата, но същите <u>не са част от общите допустими разходи</u>, спрямо които се изчисляват % на безвъзмездните средства в зависимост от интензитета и максималния размер на помощта и собствения принос на кандидата за
--	---	--

	оценка, изготвена от сертифициран енергиен одитор след приключване на дейностите по изпълнение на СМР, в режим ОРГО) – може ли той да бъде изцяло включен в размера на собственото съфинансиране на кандидата и респективно в бюджета на проекта? Това позволява ли друг допустим разход в бюджета на проекта да бъде финансиран изцяло за сметка на МВУ? 2.3. Интензитетът на помощта и съответно съотношението между публично и частно съфинансиране ще бъде проследявано на ниво „общо разходи по проекта“ или на нивото на всяка проектна дейност, в случай че във всяка проектна дейност следва да бъде заложено и собствено съфинансиране? Въпрос 3. В Насоките за кандидатстване е посочено, че „ако на етапа на кандидатстване се констатира разходи, които не са допустими, съгласно настоящите Насоки за кандидатстване, същите следва да бъдат представени в отделна КСС и кандидатът следва да я представи, заедно с основната КСС, във формат „Excel“. Аналогично, в случай че допустимите разходи за СМР са разделени между средства с източник на финансиране МВУ и допустим собствен принос, разходите, финансирани от МВУ и тези, финансирани със собствен принос, следва да бъдат представени в отделни КСС. В тази връзка, моля за следното разяснение: 3.1. В кой момент и по какъв начин ще се изисква отделна КСС, при условие, че, съгласно цитираното изречение 1 - дадени разходи могат да бъдат	покриване на остатъка до общия размер на <u>допустимите разходи</u>.
--	---	---

		установени като недопустими едва след започване работа на съответната оценителна комисия? 3.2. Следва ли разходите за СМР да бъдат разделени на средства с източник МВУ и допустим собствен принос, по смисъла на цитираното изречение 2? В случай, че е допустимо разходите за СМР да бъдат изцяло за сметка на МВУ, какво ще се финансира със собствения принос на кандидата? Въпрос 4. Допустими ли са разходите за дейността по извършване на оценка на въздействие върху околната среда? В случай, че са недопустими, могат ли същите да бъдат заложени като собствен принос на кандидата в рамките на общия бюджет по проекта?	
95	16.02.2023	Здравейте, допустими ли са за подпомагане дружества с основен код на икономическа дейност от сектор L Операции с недвижими имоти, КИД - 68.20 при положение, че отговарят на всички останали условия за допустимост по процедура ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ? Тоест счита ли се отдаването под наем за услуга? Къде могат да бъдат видяни всички допустими икономически дейности по процедурата, за да няма некоректни тълкувания?	Моля, виж отговор на въпрос 82 (2).
96	16.02.2023	Здравейте, Дружеството ни е собственик на сграда, която е построена през шестдесетте години на 20-ти век и е имала статут на читалище. В сградата се помещава	Обследването за енергийна ефективност и енергоспестяващите мерки се предписват за цяла сграда, затова всички обекти в сградата следва да са собственост на кандидата. В противен случай кандидатът финансира

		трафопост на площ от 30 кв.м., който е собственост на енергоразпределително дружество. При закупуването на сградата от дружеството ни този трафопост се намираше в нея и остана, тъй като е обект със специализирано предназначение. В това положение са много сгради в България. Въпросът ни е дали за тази сграда е допустимо финансиране на инвестиции при положение, че намиращият се в сградата трафопост не е собственост на дружеството ни. В сградата извършваме дейности, които отговарят на условията за финансиране по процедурата.	със средства, различни от тези по процедурата, частта за обекти в сградата, които не са собственост на предприятието кандидат.
97	16.02.2023	Здравейте, във връзка с кандидатстване по процедура BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите” имам следния казус: нашето предприятие А се притежава 100 % от предприятие Б, което чуждестранен инвеститор в България. Предприятие Б се притежава от предприятие В. Предприятие В се притежава от предприятие Г, което има собственост в още много други предприятия от свързани и различни сектори на икономиката. Само по себе си, нашето предприятие не покрива критериите на чл. 3 и чл. 4 на ЗМСП, за да се определи като микро, малко или средно предприятие. Питане ни е следното: 1. Необходимо ли е попълването на всички предприятия-партньори и свързани предприятия при попълването на Справка за обобщените параметри на предприятието, което подава декларация по чл. 3 и чл. 4 на ЗМСП. Допустимо ли е да се ограничим до	1 и 2. Както е посочено в условията за кандидатстване по процедурата, Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (Приложение ГЗ) и Справка за обобщените параметри на предприятието, се подават когато кандидатът иска да се възползва от по-високия интензитет- за ПИИ в режим по чл.38 на ОРГО. Също така преди сключване на договор за финансиране СНД извършва документална проверка на категорията предприятие, за което ще се изисква от кандидата да представи нужната информация (Справка за обобщените параметри на предприятието и Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 на ЗМСП и др.) Следва да се има предвид, че в Указанията за попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия, <u>част от пакета документи по процедурата</u>, ясно се посочва че при изчисляване на данните за определяне на статута на

		попълването на данните само за нашия собственик – предприятие Б? Предприятие Б изготвя консолидиран отчет, обобщаващ нашите и техните резултати. Въпроса ни е породен от обстоятелството на обективна невъзможност да се промени категорията на нашето предприятие – кандидат след консолидация с резултатите на другите предприятия, тъй като ние така или иначе сме голямо предприятие. В същото време събирането на информация за финансовите параметри на всички останали свързани с нас предприятия ще е практически невъзможно поради големия им брой и регистрацията в различни държави. 2. Има ли някакви други обстоятелства, свързани с кандидатстване, изпълнение и отчитане по Процедурата, доказването на които ще е изисква събирането на информация за всички предприятия, с които предприятието-кандидат има свързаност?	предприятие по Закона за малките и средните предприятия (микро, малко, средно или голямо предприятие) се взема предвид дали предприятието е независимо, дали е предприятие партньор, или е <u>свързано предприятие</u>. С оглед това в случай на свързано предприятие, следва данните на кандидата да бъдат сумирани с данните на свързаните с кандидата предприятия, предвид че натрупването на данните на свързаните предприятия с тези на определящото се предприятие би могло да доведе до различна категория на кандидатстващото предприятие. В тази връзка, ако кандидата е одобрен за финансиране по процедурата, е необходимо да декларира всички свързани предприятия, съответно да представи необходимите за тях отчетни документи. В случай, че в посочената на етап кандидатстване категория на одобрен кандидат, преди сключване на Договор за финансиране, настъпи промяна и в резултат на промяната е налице неспазване на заложените в Условието за кандидатстване правила или ограничения, които водят до заключение, че кандидатът не отговаря на изискванията за краен получател на средства от Механизма, ще бъде издадено решение за отказ за предоставяне на безвъзмездно финансиране за съответния кандидат.
98	16.02.2023	Допустими ли са по настоящата процедура, разходите за саниране на сгради, включващи подмяна на дограма, полагане на допълнителни изолации, ремонт на покриви и др.	Моля, виж отговор на въпрос 67.

99	16.02.2023	Допустимо ли е сградите, обект на енергийното обновление да бъдат експлоатирани от кандидат бенефициента чрез договор за наем	Моля, виж отговор на въпрос 82 (1).
100	17.02.2023	Процедурата е само за ползване за собствени нужди или и за продаване към ЕРП на не консумираните количества от ФЕЦ	Моля, виж отговор на въпрос 63. В допълнение обръщам внимание, че съгласно т.4. на секция „8.2. КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от условията за кандидатстване: Недопустими за подкрепа по настоящата процедура са предприятия, които съгласно КИД-2008 на НСИ попадат в обхвата на код 35 Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива. В тази връзка сгради (в т.ч. и административни сгради), използвани от предприятия, които съгласно КИД-2008 на НСИ, попадат в обхвата на код 35 Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива, не са допустими за финансиране по процедурата!
101	17.02.2023	УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА СНД, Обръщам се към Вас, с няколко въпроса, като моля за Вашето компетентно и конкретно становище относно процедурата BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите“, и по-конкретно: 1. В случай на кандидат по Компонент 2, чиято сграда обект на ПИИ е хотелска и има част „СПА“ (термална зона) и част „хотел“ (в рамките на една и съща сграда), съгласно действащата нормативна уредба обследването за енергийна ефективност и	За споменатия обект на интервенция е необходимо да се съобразите със съдържанието на чл.37 от ЗЕЕ, а именно: „(3) Когато отделни части от сграда в експлоатация имат различно предназначение и са обособени като топлинни зони и всяка от зоните има климатизиран обем, по-малък от 90 на сто от общия климатизиран обем на сградата, сертификат по чл. 36, ал. 3 се издава отделно за всяка зона по скала, съответстваща на предназначението на съответната зона. (4) При наличие на топлинна зона с климатизиран обем, равен или по-голям от 90 на сто от общия климатизиран обем на сградата, сертификатът по чл. 36, ал. 3 се издава

		сертификацията относно енергийните характеристики на отделните зони (макар в състава на една и съща сграда) следва да са отделни: т.е. отделен сертификат и класификация на термалната зона и отделен сертификат на хотелската зона на сградата и респ. отделни обследвания и калкулации за спестявания за двете зони при обследването за енергийна ефективност (изготвено от лице от регистъра по чл. 44, ал. 1 от ЗЕЕ) и конкретният въпрос е: Въпрос 1: в гореописаната фактическа обстановка кой от двата сертификата ще вземете предвид за енергийните характеристики на цялата сграда? При описаната ситуация, ще сумирате енергийните спестявания от двете зони и ще ги разделите средноаритметично или ще се прилага друг подход? Моля за Вашите по-конкретни указания в описаната ситуация, както по отношение на сертификацията на всяка от зоните, така и по отношение на калкулиране на енергийни спестявания, финансови спестявания и калкулации на ниво сграда. Предварително благодаря за Вашите конкретни отговори на поставените въпроси, като считам, че те не са индивидуални и ще ползват широк кръг КП, които целят да подготвят коректни ПИИ, с високо качество.	за цялата сграда в съответствие със скалата за категорията сгради, към която тази зона принадлежи.“ В този случай, двата сертификата следва да показват достигане на най-малко клас на енергопотребление „В“ и постигане на енергопотребление от минимум 30% спестяване на първична енергия. Процента на енергийните спестявания от двете зони ще се сумират и ще се изчислява средноаритметичната им стойност за целите на оценката на проекта.
102	17.02.2023	„УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА СНД, 2. Както е изрично записано в Насоките за кандидатстване по процедурата (т. 10 Допустими дейности), „Допустими дейности по процедурата са: (наред с друго) Дейности за изпълнение на СМР за прилагане на мерки за енергийна ефективност и мерки	2.1. Моля, виж отговор на въпрос 63 и 100. В допълнение, по настоящата процедура ще бъдат подкрепени само производствени сгради (Компонент 1), за които избраният за изпълнение пакет от енергоспестяващи мерки ще осигури най-малко 30% спестяване на първична енергия спрямо базова линия на енергопотребление на производствената сграда или за

	за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници, ако са посочени в енергийно обследване, в т.ч. всички съпътстващи СМР, необходими за изпълнение на мерките.“ и конкретните ми въпроси са: Въпрос 2.1.: в гореописаната в т. 3 фактическа обстановка, допустимо ли е, ПИИ да включва САМО дейности за изпълнение на мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници, чрез изграждане на фотоволтаична електроцентрала за собствени нужди, които мерки са посочени в енергийно обследване, без никакви други предвидени мерки за ЕЕ, при спазване на всички други изисквания и условия на процедурата, предвид указанията на АУЕР, описани в писмо Изх. №РД-07-1488 от 11.10.2021 г на Изпълнителния директор на АУЕР? С риск да съм прекалено обстоятелствен, моля, при отговора на поставения въпрос 3.1. да вземете предвид, че: • Съгласно публикуваните условия за кандидатстване по процедурата BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите“ и в приложенията към тях, няма ограничение да се кандидатства САМО за мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници, чрез изграждане на фотоволтаична електроцентрала за собствени нужди, при спазване на всички изисквания на процедурата; • Съгласно публикуваните условия за кандидатстване по процедурата BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в	сградите на предприятията в сферата на търговията и услугите (Компонент 2) от настоящите Насоки за кандидатстване, след изпълнение на предвидените в изготвеното обследване за енергийна ефективност енергоспестяващи мерки (ЕСМ), се изисква постигане на клас на енергопотребление „В“ и минимум 30% спестяване на първична енергия. 2.2. По процедурата не е допустимо финансиране за закупуване на локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии). Допустимите за финансиране с БФП дейности и разходи са описани съответно в т.10 „Допустими дейности“ и т.11 „Категории разходи допустими за финансиране“.
--	--	--

	сферата на производството, търговията и услугите“ и описания подход (формула) за изчисляване на процентът енергийни спестявания, се изисква постигане на % спестяване на първична, невъзобновяема енергия (което е напълно възможно да се постигне и чрез изпълнение САМО на мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници, чрез изграждане на фотоволтаична електроцентрала за собствени нужди) • Съгласно цитираното по-горе писмо Изх. №РД-07-1488 от 11.10.2021 г на Изпълнителния директор на АУЕР, се поставя образно казано „ограничение“ относно доказване на енергийни спестявания за изпълнени след 01.01.2021 г. мерки за повишаване на енергийната ефективност, а именно: „Количеството енергия, генерирано от инсталации за енергия от възобновяеми източници, не се счита за спестяване на енергия ... Към размера на енергийните спестяванията при крайното енергийно потребление могат да се причисляват само енергийните спестяванията при крайното потребление, произтичащи от повишаването на ефективността на системата на място.“ Резюмирайки горните три булета, при ПИИ включващо САМО дейности за изпълнение на мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници, чрез изграждане на фотоволтаична електроцентрала за собствени нужди, предписано в обследване за енергийна ефективност, при спазване на всички други изисквания и условия на процедурата BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на	
--	--	--

		сгради в сферата на производството, търговията и услугите“, не нарушава нито предложения от Вас подход (формула) за изчисляване на процентът енергийни спестявания, нито указанията на Изпълнителния директор на АУЕР. Въпрос 2.2.: в гореописаната в т. 2 фактическа обстановка, допустимо ли е ПИИ да включва мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници, чрез изграждане на фотоволтаична електроцентраля, включваща в състава си съоръжения за локално съхранение на добитата енергия (батерии с нужните техн. характеристики, капацитет и т.н. за да оперират като единен актив с фотоволтаичната централа), при положение, че така описаното е предписано в обследване за енергийна ефективност и при спазване на всички други условия и изисквания на процедурата?	
103	17.02.2023	Здравейте, Ако в енергийния одит имаме препоръчана само една мярка и тя е инсталиране на ВЕИ на покрива на сградата, допустимо ли е да подадем проект със само тази дейност заложен за изпълнение?	Моля, виж отговор на въпрос 63 и 100. В допълнение, по настоящата процедура ще бъдат подкрепени само производствени сгради (Компонент 1), за които избраният за изпълнение пакет от енергоспестяващи мерки ще осигури най-малко 30 % спестяване на първична енергия спрямо базова линия на енергопотребление на производствената сграда или за сградите на предприятията в сферата на търговията и услугите (Компонент 2) от настоящите Насоки за кандидатстване, след изпълнение на предвидените в изготвеното обследване за енергийна ефективност енергоспестяващи мерки (ЕСМ), се изисква постигане на клас на енергопотребление „В“ и минимум 30% спестяване на първична енергия.

104	17.02.2023	Допустимо ли е, в процеса на изпълнение на проекта, да се промени предназначението на сградата (от сграда с предназначение - хотел в сграда с предназначение - специализирана болница за рехабилитация), обект на интервенция?	За да е допустимо да кандидатства дадено предприятие следва да отговаря на всички изисквания, посочени в условията за кандидатстване по процедурата. На етапа на кандидатстване се декларират вида и категорията на предприятието, също така се посочва Код на организацията по КИД 2008 и Код на проекта по КИД 2008. В този смисъл промяна в предназначението на сградата в процеса на изпълнение на проекта, която не води до промяна в допустимостта на предприятието, ще съответства на изискванията на процедурата.
105	19.02.2023	Уважаеми Госпожи/Господа, Моля за разяснение по следните въпроси: 1. Ние сме голямо предприятие, бенефициент по процедура BG16RFOP002-3.002 "Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия". В процеса на изпълнение на проекта по цитираната процедура, УО регистрира нередност, като в последствие издаде решение за налагане на финансова корекция в размер на 100% и възстановяване на вече изплатената финансова помощ. Решението на УО бе обжалвано пред КЗК, като комисията се произнесе в полза на бенефициента. Решението на КЗК бе потвърдено и след обжалване пред ВАС, като Решението за прекратяване на ДБФП от страна на УО, бе обявено за неправилно, постановено при нарушение на материалния закон и необоснованост – отменителни основания по чл. 209, т. 3 АПК.	1 По процедурата няма посочени ограничения относно кандидатстването на предприятия, които са бенефициенти по процедура BG16RFOP002-3.002 "Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия" при спазване на всички условия за допустимост съгласно Условията за кандидатстване, вкл. за липса на двойно финансиране. 2.Поставените въпроси не се съотнасят и не са свързани с настоящата процедура. Моля да имате предвид, че документите свързани с настоящата процедура може да намерите на адрес: https://eumis2020.government.bg/ Меню: Процедури за БФП/ Национален план за възстановяване и устойчивост/ ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ https://eumis2020.government.bg/bg/s/800c457d-e8be-4421-8ed9-9e78d0a75c39/Procedure/Info/7037c9e4-0e51-4268-b8d5-3bc1660dccb4

		Към днешна дата, въпреки постановеното от ВАС решение, УО все още не е подновил действието на ДБФП, който е със статус "прекратен". С оглед горното, въпросът ни е, би ли представлявал цитираният казус ограничение пред допустимостта на кандидата за участие в процедурата, при спазване на всички останали изисквания? 2. Моля за ясно разграничение между дефиницията за "голямо предприятие" и "малко дружество със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps)", тъй като предоставената от УО в приложение 12 дефиниция по процедура BG-RRP-3.006, не ги разграничава по достатъчно категоричен начин. Възможно ли е едно и също предприятие да попада и в двете хипотези и съответно да бъде допустим кандидат по двете активни в момента процедури към ПКИП за енергийно обновяване на сгради и изграждане на ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия? Например, предприятие със средносписъчен брой на персонала 300 души, годишен оборот 50 млн. лв. и стойност на активите 50 млн. лв. голямо предприятие или малко дружество със средна пазарна капитализация ли е? Показателят "годишен баланс", който се цитира в списъка с дефинициите, еквивалентен ли е на "стойност на активите" и ако не, от кой ред на Счетоводния баланс, част от ГФО, може да се вземе?	
106	20.02.2023	Здравейте, 1. фирмата е собственик на жилищна сграда, но сградата се отдава под наем за офиси. Може ли да бъде включена по проекта за Енергийна ефективност?	1.Моля, виж отговор на въпрос 82. 2. При оценка на допустимостта на предприятието, което е придобило чрез сделка предприятието на едноличен

		2. Фирма от правна форма ЕТ, през 2020 г. бива прехвърлена към ООД. ЕТ фирмата е заличена, а дейността се извършва чрез прехвърляне на лицензите ѝ, на новото ООД. Може ли ООД да участва по тази процедура?	търговец, Оценителната комисия ще вземе предвид и данните на едноличния търговец при условие, че е прехвърлено цялото предприятие (при условията на универсално правоприемство) и е налице прекратяване правосубектността на едноличния търговец и съответно заличаването му в Търговския регистър.
107	20.02.2023	Здравейте! Бихме искали да попитаме ,за да сме сигурни, дали дружеството ни е допустим кандидат по програмата, тъй като през 2021г. то се преобразува от ЕТ на ООД , като ООД-то наследи всички права и задължения на ЕТ-то, което от своя страна беше регистрирано през 1992г. Като дата на регистрация на новото дружество (ООД) стои 2021г, но то е правоприемник на старата фирма (ЕТ).	Моля виж отговор на въпрос 106.
108	20.02.2023	Във връзка с обявената процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ имаме следния въпрос: Ние развиваме нашата основна икономическа дейност в код 6820 - Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти. Притежаваните от нас сгради са отдадени под наем с дългосрочни договори и там се помещават юридически лица, които упражняват своята дейност. Допустимо ли е ние да участваме в процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за енергийно обновяване на нашите собствени сгради, които отдаваме под наем?	Моля, виж отговор на въпрос 82 (1).
109	20.02.2023	Допустимо ли е да бъде включена сграда за мерки по ЕЕ по Компонент 1, която ще бъде въведена в експлоатация в рамките на 1 месец от датата на запитването ни? Трябва ли за нея да се доказва,	Моля виж отговор на въпроси 10, т.1 и 2. и 87

		документира енергопотребление и др. в период назад, при положение че тя не е съществувала?	
110	21.02.2023	Съгласно Насоките: "В случай че предложенията имат равен брой точки на критерии за оценка на качеството, те ще бъдат класирани съобразно получения брой точки по посочените по-долу критерии при спазване на следната последователност: 1. Ефективност на инвестицията за енергийна ефективност като отношение на необходимата инвестиция в лева към количеството спестена първична енергия в kWh на годишна база – лв./kWh/г;" и следващи критерии... Тези допълнителни критерии по абсолютна стойност ли ще се подреждат или ще получават броя точки, съгласно т. 4 от таблицата за оценка на качеството? По цитирания критерий - при цена $\leq 3,00$ лв./kWh/год., кандидат ще получи нови 25 точки?	Моля виж отговор на въпрос 65 (5).
111	21.02.2023	Здравейте, Във връзка с процедура „BG-RRP-4.021 - ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ“ бих искала да задам въпрос относно едно от условията за допустимост, по-конкретно срока, който се взема предвид, за да се приеме, че е налице липса на влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 – 305 от Кодекса на труда, или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, а именно:	Съгласно чл. 6 на ПМС 114 ОТ 8 ЮНИ 2022 Г. ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДЕТАЙЛНИ ПРАВИЛА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СРЕДСТВА НА КРАЙНИ ПОЛУЧАТЕЛИ ОТ МЕХАНИЗМА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ: „Чл. 6. (1) В процедура чрез подбор не може да участват и средства от Механизма не се предоставят на лица: 1. за които са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно чл. 54, ал. 1, т. 1 - 3 и 5 - 7 от Закона за обществените поръчки; 2. при които член на управителен или контролен орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, е

		1) В настоящия случай какъв срок следва да е изтекъл, считано от влизане в сила на наказателните постановления - тригодишен или едногодишен; 2) В случай че се прилага тригодишен срок, по аналогия на ЗОП, приложими ли са и предвидените в чл. 56 от Закона за обществените поръчки Мерки за доказване на надеждност, при представяне на доказателства за които кандидатът да бъде счетен за допустим?	<i>свързано лице по смисъла на § 1, т. 15 от допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество с ръководителя на структурата за наблюдение и докладване;</i> <i>3. които не са изпълнили решение на Европейската комисия по смисъла на чл. 44 от Закона за държавните помощи.</i> <i>(2) В документите по чл. 5, ал. 1, т. 1 може да се определят изисквания за липса на обстоятелства по чл. 55, ал. 1 от Закона за обществените поръчки, като се посочват и съответните документи, с които се доказва съответствието с тези изисквания.</i> <i>(3) Изискванията по чл. 54, ал. 1, т. 3 от Закона за обществените поръчки не се прилагат, когато размерът на неплатените дължими данъци или социалноосигурителни вноски е до 1 на сто от сумата на годишния общ оборот от икономическата им дейност за последната приключена финансова година, но не повече от 50 000 лв.</i> <i>(4) Изискванията по чл. 54, ал. 1, т. 1, 2 и 7 и когато е приложимо - по чл. 55, ал. 1, т. 5 от Закона за обществените поръчки, се отнасят за лицата, които представляват кандидата.</i> <i>(5) Изискванията по ал. 1 и 2 се прилагат и за партньорите на кандидата, като за тяхното доказване се прилага ал. 6.</i> <i>(6) Съответствието с изискванията по ал. 1 и 2 се доказва:</i> <i>1. при кандидатстване - само с декларации;</i> <i>2. при предоставянето на средствата:</i>
--	--	--	---

		<i>а) с официални документи, издадени от съответните компетентни органи - за обстоятелствата, за които такива документи се издават, или заверени копия от тях;</i> <i>б) с декларации - за обстоятелствата извън буква "а" или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.“</i> Предвид горната разпоредба, прилагането на посочените изискванията е съгласно изискванията на ЗОП, като за представяне на доказателства за съответствие на кандидата следва да се представят официални документи, издадени от съответните компетентни органи - за обстоятелствата, за които такива документи се издават, или заверени копия от тях. Липса на обстоятелствата по чл. 54, ал. 1, т. 6 от Закона за обществените поръчки се доказват от одобрения кандидат чрез представяне на Удостоверение по чл. 58, ал. 1, т. 3 от Закона за обществените поръчки (Издадено Удостоверение от органите на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“). За кандидат, който има влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение за нарушение на обстоятелства по чл. 54, ал. 1, т. 6 от Закона за обществените поръчки, има право да докаже, че е предприел съответни мерки за надеждност, като: - е изяснил изчерпателно фактите и обстоятелствата, като активно е съдействал на компетентните органи, и е изпълнил конкретни предписания, технически,
--	--	--

			организационни и кадрови мерки, чрез които да се предотвратят нови престъпления или нарушения; - е платил изцяло дължимото вземане по чл. 128, чл. 228, ал. 3 или чл. 245 от Кодекса на труда (ако е приложимо), включително заверено копие на наказателно постановление или съдебно решение за нарушение на обстоятелства по чл. 54, ал. 1, т. 6 от Закона за обществените поръчки. Представените доказателства ще бъдат разглеждани и преценявани от СНД като се отчита приложимостта на мерките при спазване на чл. 57, ал. 3, буква б) от ЗОП, тежестта и конкретните обстоятелства, свързани с нарушението.
112	21.02.2023	Уважаеми дами и господа, Във връзка с отворената за кандидатстване процедура ПРОЦЕДУРА BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ“ отправяме следното запитване: 1. Допустимо ли е енергийно обновяване на административна сграда, неразделна част от производствената сграда? Ако вашият отговор е НЕ, то как административната сграда, която е неразделна част от производствената сграда ще може да бъде отделена? 2. Допустимо ли е енергийно обновяване на административна сграда, неразделна част от сградата на предприятие в сферата на търговията и услугите? Ако вашият отговор е НЕ, то как административната сграда, която е неразделна част от сградата на	Моля, виж отговор на въпрос 6. В допълнение, за да е допустимо дадено предприятие по процедурата следва кандидатът да отговаря на посочените изисквания в т.8.1. „КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ и да НЕ попада в изброените критерии за недопустимост, описани в т.8.2. от условията за кандидатстване, като изискванията в т.8.1. и 8.2. се прилагат кумулативно със всички останали изисквания, описани в условията за кандидатстване, включително и не само например, че сградата- обект на интервенция, е част от действащо предприятие и т.н.

		предприятие в сферата на търговията и услугите ще може да бъде отделена?	
113	21.02.2023	Уважаеми дами и господа, Имаме следния въпрос във връзка с отворената процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ”: Допустим кандидат ли е новопостроена сграда, която към момента на кандидатстване е въведена в експлоатация? Ако кандидатът е допустим, как следва да бъде изготвено енергийното обследване, при условие, че не са налични исторически данни за потребление електроенергия?	Предприятието е допустим кандидат, в случай че отговаря на критериите за допустимост, посочени в т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ и не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. от условията за кандидатстване по процедурата В допълнение целта на процедурата е подобряване на енергийните характеристики на сгради в сферата на производството, търговията и услугите. В тази връзка новопостроена сграда, която вече отговаря на всички изисквания за енергийна ефективност, съгласно действащото законодателство, не отговаря на целите на процедурата.
114	21.02.2023	Здравейте, Дружество Х осъществява дейност с код по КИД 2008 - 1101. То притежава няколко сгради - производствена и административна в един терен. Дружеството има намерение да ремонтира административната сграда с цел спестяване на енергия - смяна на дограма, ремонт на покрив, изграждане на нова отоплителна система (термопомпа с радиатори в отделните стаи), подмяна на цялата електроинсталация. С оглед на гореизложеното, изброените дейности в административната сграда могат ли да бъдат допустими за финансиране по тази процедура?	Моля, виж отговор на въпрос 6. Допустим кандидат може да кандидатства за дейности и мерки, предписани в обследването за енергийна ефективност на сградите. Допустимите дейности са описани в т.10 „Допустими дейности“ от условията за кандидатстване по процедурата.
Дата на разясняване от СНД 10.04.2023 г.			
115	22.02.2023	Здравейте, Дружество има два кода на икономическа дейност:	Моля, виж отговор на въпрос 5 (3) и 9 (2).

		1. Основна икономическа дейност (в сектор Строителство) - който не попада сред допустимите по процедурата; 2. Допълнителна икономическа дейност (в сектор Преработваща промишленост) - който попада в допустимите по процедурата. С оглед гореизложената хипотеза, дружеството ще бъде ли прието за допустим кандидат по процедурата, в случай, че кандидатства с допълнителната си икономическа дейност и предложението за изпълнение на инвестиция се отнася само за сгради, в които се извършват дейности в допустимите сектори?	
116	22.02.2023	Здравейте, имам следния въпрос по процедура BG-RRP-4.021 : Допустимо ли е обект на интервенцията по процедурата да бъде административна сграда на предприятие - кандидат или сграда в която освен производствени помещения има и административни такива, и ако да- при какви условия?	Административна сграда на предприятие е допустима за кандидатстване при изпълнение на всички останали условия за допустимост в условията за кандидатстване. Моля виж отговор на въпрос 6 и 112.
117	22.02.2023	Здравейте, ако едно предприятие е собственик на сграда, която е допустима като обект (тип индустриален или логистичен парк) като част от помещенията се ползват под наем от други предприятия, има ли ограничение предприятието собственик да кандидатства по процедурата за съответния обект.	Не, подобна сграда е недопустима за финансиране. Моля вижте отговорите на въпроси №2, т.3 и №22
118	22.02.2023	Уважаеми госпожи и господа, Във връзка с обявената за кандидатстване с проектни предложения процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В	1.Моля виж отговор на въпрос 5. 2. По процедурата няма посочени ограничения относно кандидатстването на свързани юридически лица, при спазване на всички условия за допустимост съгласно Условията за кандидатстване.

	СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ” имаме следните въпроси: 1. Дружество изпълнява своята основна дейност с КИД 23.31 – Производство на керамични плочки и по-конкретно гранитогрес, теракот, фаянс и др.подобни, с производствен капацитет над 75 тона дневно. Според Обяснителните бележки на класификацията на икономическите дейности цитираният КИД 23.31 ВКЛЮЧВА производство на неогнеупорни керамични плочки за камини и облицоване, за мозайка и други, както и производство на неугнеопорни керамични плочки за подови настилки. В същото време кодът НЕ ВКЛЮЧВА производство на огнеупорни керамични изделия и производство на тухли и керемиди от печена глина. В Насоките за кандидатстване, т. 8.2. КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ, т.3 е записано „3) Недопустими за подкрепа по настоящата процедура са предприятия с предмет на дейност в обхвата на Приложение I на Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета текст от значение за ЕИП“. В обхвата на Приложение I на Директива 2003/87/ЕО е включена дейност, свързана с изработване на керамични продукти чрез изпичане, по-конкретно покривни керемиди, тухли, огнеупорни тухли, плочи,	3. Предприятието е допустим кандидат в случай че отговаря на критериите за допустимост, посочени в т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ и не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. от условията за кандидатстване по процедурата.
--	--	---

		каменинови или порцеланови изделия, с производствен капацитет над 75 тона дневно. Видно от цитирания обхват на дейности, включени в Приложение I на Директива 2003/87/ЕО, керамичните плочки от типа на гранитогрес, теракот, фаянс и др.подобни за облицовки като продукт за строителството не са изрично упоменати и съответно би трябвало да се приемат за допустими по настоящата процедура Моля за конкретен отговор дали дружество с основен КИД 23.31 – Производство на керамични плочки и с описаното горе производство, е допустим кандидат по процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ”. 2. Производственото предприятие А и производствено предприятие Б с еднакъв КИД са собственост на една и съща група, но в същото време осъществяват дейността си като отделни юридически лица в различни населени места. Във връзка с това въпросът ни е дали двете отделни юридически лица биха могли да кандидатстват с отделни проектни предложения по процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ”?	
--	--	---	--

		3. Предприятие с основен КИД: 46.41 Търговия на едро с текстил (с дял над 50%) и допълнителен КИД: 16.29 Производство на дребни дървени изделия (с дял под 50% и не включва недопустимите дейности от този КИД) допустимо ли е да кандидатства за постигане на енергийна ефективност на сградния си фонд, собственост на дружеството, в който се осъществява само производствената дейност на дървени изделия, при условие, че отговаря на всички останали критерии, записани в Условията за кандидатстване.	
119	22.02.2023	Имам следното питане: на стр.11 е записано: ВАЖНО: За целите на отчитането на постигнатите резултати по настоящата процедура е необходимо след приключване на дейностите за СМР, в рамките на окончателното отчитане на изпълнявания договор за финансиране на одобрената инвестиция, крайният получател на средства да изготви независима експертна оценка от сертифициран енергиен одитор (лица от регистъра по чл. 44 ал. 1 от ЗЕЕ - за сградите от компонент 2 или лица от регистъра по чл. 60, ал. 1 от ЗЕЕ - за сградите от компонент 1) (съгласно образците в Приложение П), която да докаже потреблението на първична енергия и постигнатите спестявания от обновяването, заложи в подаденото на етапа на кандидатстване предложение по настоящата процедура!	За целите на кандидатстването, обследването за енергийна ефективност задължително се извършва от лица, които са регистрирани по чл.44 ал.1 от ЗЕЕ – за сградите от Компонент 2 или от лица по чл.60, ал.1 от ЗЕЕ за сградите от Компонент 1.

		Същевременно на етап кандидатстване, документа който се изисква е: 6. Доклад за резултатите от обследване за енергийна ефективност, изготвено по реда на чл. 57, ал. 6 от ЗЕЕ (за сгради по компонент 1) ИЛИ доклад за резултатите от обследване за енергийна ефективност и валиден сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, изготвени по реда на Наредби № Е-РД-04-2 от 16.12.2022 г. и № РД-02-20-3 от 9.11.2022 г. по чл. 48 от ЗЕЕ (за сгради по компонент 2), за всяка сграда, включена в предложението за изпълнение на инвестиция – подават се във формат сканирано копие; Означава ли това, че за целите на кандидатстването, обследването за енергийна ефективност може да бъде извършено и от фирми, които не са регистрирани по чл.44 ал.1 от ЗЕЕ или чл.60, ал.1 от ЗЕЕ, а САМО последващият доклад при отчитане на вече изпълнен проект трябва да се изготви от горецитираните фирми по чл.44 ал.1 и чл.60, ал.1?	
120	22.02.2023	Уважаеми Дами и Господа, Моля за Ваше становище по следните въпроси: 1. Като допустима дейност в рамките на проектно предложение е посочено "изпълнение на СМР за прилагане на мерки за енергийна ефективност и мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници"? Това означава ли, че е допустимо включване в обследването за енергийна ефективност на сградата, съответно последващо изпълнение в рамките на проекта, на енергоспестяваща мярка за	1. По процедурата са допустими разходи за мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници, ако са посочени в енергийното обследване и в тази връзка поставянето на фотоволтаични системи за отопление на сградата е допустим разход само за такива, които са за собствено потребление и ако съоръжението за производство на енергия от ВИ е собственост на кандидата. Съгласно условията за кандидатстване КП следва да представи доклад за резултатите от обследване за енергийна ефективност на съществуваща сграда, от който

		Изграждане на фотоволтаична централа за производство на енергия за собствени нужди? 2. Допустимо ли е включване в обследването за енергийна ефективност на сградата, съответно допустим разходи за последващо изпълнение в рамките на проекта, на енергоспестяваща мярка за подмяна на осветителни тела и ОВК? 3. Задължително ли е представяне от кандидата на етап на кандидатстване, на инвестиционен проект (работен или технически) съгласно Закона за устройство на територията, Наредба №4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти и действащата нормативна уредба? 4. Ако изготвянето на инвестиционен проект не е задължително условие, а само приложимо такова в зависимост от планираните енергоспестяващи мерки и свързаните с тях СМР, то правилно ли е разбирането ни, че този случай (когато инвестиционен проект не е приложим) се представя само КСС за предвидените за изпълнение енергоспестяващите мерки от обследването за енергийна ефективност? 5. Във връзка с посочено изискване, че мерки върху административни сгради не са допустими за финансиране по процедурата, моля за разяснение, дали е допустимо изпълнението на енергоспестяващи мерки върху сграда, която е със смесено предназначение т.е. за производствена и административна дейност?	да става ясно (да е посочено изрично), че производството на електрическа и/или топлинна енергия, осъществено със средства от МВУ, е за собствено потребление и същото не надхвърля необходимото количество енергия за покриване нуждите на съответната сграда (в случаите, когато предложението включва мерки за отопление и охлаждане и/или производство на електрическа енергия от възобновяеми източници). 2. В случай че в обследването за енергийна ефективност е предписана като енергоспестяваща мярка подмяна на осветителни тела и ОВК, то тази дейност и съответно разходите са допустими за финансиране. 3. и 4. Документите, които следват задължително да бъдат представени на етапа на кандидатстване са описани в Насоките за кандидатстване, раздел 19 „Списък с документи, които се подават на етап кандидатстване“. Съгласно т. 7 на раздел 19 се представя КСС за предвидените за изпълнение енергоспестяващи мерки от обследванията за енергийна ефективност. 5. Моля, виж отговор на въпрос 112.
121	23.02.2023	Здравейте, бих искала да получа разяснение по следния казус:	Съгласно условията за кандидатстване по процедурата допустими са интервенции в действащи/ използвани към момента на кандидатстване сгради в сферата на

		Кандидат по процедурата е предприятие от сферата на търговията с КИД 45.11 и инвестицията по проекта е свързана с извършване на мерки за енергийна ефективност на собствена сграда. Сградата обаче се ползва за извършване на дейността на свързано предприятие с КИД 45.20, 100% собственост на фирмата- кандидат, с което съставят консолидиран финансов отчет. В този случай, счита ли се за изпълнено следното условие от насоките за кандидатстване по процедурата: "В сградата/ите - обект на интервенция, предложена/и за финансиране, се помещава действащо към момента предприятие в сферата на производството или търговията или услугите" и допустима за финансиране ли е така формулираната инвестиция?	производството, търговията и услугите. В тази връзка ако в сградата -обект на интервенция, предложена за финансиране, се помещава действащо към момента предприятие в сферата на производството или търговията или услугите" е изпълнено посоченото условие. Условието се прилага кумулативно с всички останали изисквания за допустимост, описани в Насоките за кандидатстване по процедурата.
122	23.02.2023	Здравейте, Въпрос 1: В Компонент 1, като допустими за интервенции са посочени Сгради на предприятия в сферата на производството. Предвид факта, че преобладаващ брой от производствените предприятия в България притежават няколко и различни по предназначение сгради, моля да посочите кои видове сгради са допустими по Компонент 1 (съгласно класификацията им в Приложение № 4 към чл. 16, ал. 3 от НАРЕДБА № РД-02-20-5 ОТ 15 ДЕКЕМВРИ 2016 Г. ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО, СЪЗДАВАНЕТО И ПОДДЪРЖАНЕТО НА КАДАСТРАЛНАТА КАРТА И КАДАСТРАЛНИТЕ РЕГИСТРИ): - Промислена сграда (код 400). - Сграда за научна и проектантска дейност (код 270).	1.В условията за кандидатстване няма посочени ограничение за вида сграда според класификацията им в Приложение №4 към чл. 16, ал. 3 от НАРЕДБА № РД-02-20-5 ОТ 15 ДЕКЕМВРИ 2016 Г. ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО, СЪЗДАВАНЕТО И ПОДДЪРЖАНЕТО НА КАДАСТРАЛНАТА КАРТА И КАДАСТРАЛНИТЕ РЕГИСТРИ). 2. Предприятието - кандидат в зависимост от естеството и предмета на извършваните от него дейности, вкл. и кода на икономическа дейност съгласно КИД 2008, следва да посочи съответния относим компонент. Например когато обект на интервенция е сграда, която не е в сферата на производството, ПИИ следва да се отнесе към компонент 2.

		- Административна, делова сграда (код 300). - Друг вид производствена, складова, инфраструктурна сграда (код 480). - Сграда със смесено предназначение (код 490). Въпрос 2: По какъв начин бенефициентите ще трябва да докажат, че предвидената за интервенция сграда попада в областта на ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ? Въпрос 3: Допустими ли са складови помещения, ползвани от фирми за търговия на едро като място за извършване на основната им търговска дейност?	3. По процедурата са допустими за кандидатстване сгради, собственост на предприятия в сферата на производството, търговията и услугите. По процедурата няма посочени ограничения за кандидатстване със складови помещения като сгради-обекти на интервенция при изпълнение на всички останали изисквания и условия за допустимост по процедурата
123	23.02.2023	Здравейте, При определяне размера на предприятието възникват следните въпроси: - Разглежда ли се свързаност между две предприятия, в случай че се представляват от един и същи управител, без да има друга свързаност помежду им? - При свързаност през физическо лице: - о Как се тълкува определението вертикално свързани пазари? - о Има ли значение кодът на икономическа дейност на дружествата, извършващи дейност на вертикално свързани пазари? - о В случай че двете дружества извършват дейност на вертикално свързани пазари, но никога не са осъществявали сделки помежду си, трябва ли да се посочват като свързани?	Моля виж отговор на въпрос 97. Категорията на предприятието-кандидат по процедурата се определя съгласно регламентираното в чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП). Т.е. категорията на предприятието-кандидат се определя след като се вземат предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП . Наличието на свързаност през физическо лице за дружествата, опериращи на вертикално свързани пазари, изпълнява нормативното основание по чл. 4, ал. 8 от Закона за малки и средни предприятия. Наличието или липсата на свързаност се изследва за всеки отделен случай и изводи за съответствие или несъответствие с нормата се правят само и единствено на база на установеното за всеки конкретен случай.

124	23.02.2023	Моля за разяснение дали е задължително проекта да е по основна дейност на дружеството или може по допълнителна?	Моля, виж отговор на въпрос 5 (3) и 9 (2).
125	23.02.2023	Уважаеми дами и господа, МБАЛ Пирдоп АД има намерение да кандидатства по процедурата „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ“ като пред нас възникна казусът с определянето на предприятието като средно или голямо. Съгласно всички показатели за средносписъчен състав, годишен оборот и стойност на активите сме средно предприятие. Но съгласно Коментарите и бележките по общественото обсъждане на документите по процедурата въпрос 41 на НСОРБ е записано, че всички общински дружества се третират като големи предприятия. Нашето дружество е акционерно дружество, което има следната структура на акционерите: 1. Община Пирдоп - 65,05%; 2. Община Челопеч - 17,95%; 3. Община Чавдар - 13,33%; 4. Община Мирково - 2,24%; 5. Община Златица - 1,35%; 6. Община Антон - 0,04%; 7. Община Копревщица - 0,04%. Общо 100%. Много моля да ни отговорите при така структуриран акционерен капитал, може ли да сметем нашето дружество за средно предприятие.	Моля, вижте отговора на въпрос №123. Съгласно чл.4, ал. 9 от Закона за малки и средни предприятия „С изключение на случаите по ал. 4 едно предприятие не може да се смята за предприятие по чл. 3, ако 25 на сто или повече от капитала или от броя на гласовете в общото събрание се контролират пряко или непряко, заедно или поотделно от един или повече държавни органи.“ Във връзка с гореизложеното, когато в дадено предприятие 25% или повече от капитала на дружеството или от броя на гласовете в общото му събрание се контролират пряко или непряко, заедно или поотделно от един или повече публични органи (<u>държавни и/или общински</u>), същото не може да се приема за малко или средно предприятие, а представлява голямо предприятие.
126	23.02.2023	Здравейте,	1. и 2. Моля вижте отговорите на въпроси №8 и №11.

		Във връзка с кандидатстване по процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ“, моля за следното разяснение: 1. В т. 8.2 КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ от насоките за кандидатстване е записано: За ПИИ в режим по чл. 38 от Регламент (ЕС) №651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година, недопустими са кандидати с предмет на дейност в б) сектора на преработка и продажба на селскостопански продукти, в следните случаи: - когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на тези продукти, които се изкупуват от първичните производители или се предлагат на пазара от съответните предприятия; или - когато помощта е обвързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители; Кога е налице отделяне на дейностите или разграничаване на разходите, чрез което да се гарантира, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощта по схемата. 2. Фирма с основен КИД 10.51 Производство на мляко и млечни продукти, без сладолед, допустим кандидат ли е по процедурата?	
127	23.02.2023	Здравейте, нашето предприятие е регистрирано с код на икономическа дейност съгласно НКИД 2008 - 24.42 - Производство на алуминий. Поради тази основна дейност предприятието попада в списъка на Приложение I на Директива 2003/87/ЕО и участва в	Моля виж отговор на въпрос 5. Недопустими за подкрепа по процедурата са предприятия с предмет на дейност в обхвата на Приложение I на Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година за установяване на

		схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността за основната си дейност. Допустимо ли е да участваме по програмата, ако сградите, които искаме да подобрим не се използват за основната дейност на предприятието, а за вторични дейности, които не попадат в Приложение I на Директива 2003/87/ЕО	схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета текст от значение за ЕИП¹. В тази връзка сгради (в т.ч. и административни сгради), използвани от предприятия с предмет на дейност в обхвата на Приложение I на Директива 2003/87/ЕО, не са допустими за финансиране по процедурата!
128	24.02.2023	Допустим кандидат ли е фирма, която притежава сгради, и ги дава под наем на дъщерно дружество, от което притежава на 99%.	Моля виж отговор на въпрос 2 (3) и 22.
129	24.02.2023	Трябва ли да бъде подаден Годишен отчет в Статистиката за 2022, за да се кандидатства по процедурата за Енергийно обновяване на сгради.	Да, ГФО за 2022 г. следва да бъде подаден в НСИ. Оценителната комисия ще извършва проверка на кандидатите в Мониторстат за наличните документи и декларираните обстоятелства.
130	24.02.2023	Здравейте, Допустимо ли е да се кандидатства за част от сграда в производствено предприятие? Казус 1 . Многоетажна сграда. Обособени са две части една до друга – производствена и административна. Между двете части има фуга. В производствената част, на всички етажи е организиран производствения процес - машини и съоръжения. Не подлежи на саниране поради противопожарни изисквания. В административната, на всички етажи се помещават административни офиси, битовите помещения за работниците, командни зали за следене и регулиране	Не е допустимо да се кандидатства за енергийно обновяване само на част/и от сграда, предвид че енергийното обследване са извършва за цялата сграда и съответно мерките, които се предписват са за цялата сграда, а не за отделни части от нея.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02003L0087-20210101>

		на производствения процес, необходимите енергозахранващи, енергопреобразуващи, контролни устройства, и други свързани пряко или непряко с производството дейности. Въпрос 1: Възможно ли е да се кандидатства само за едната част от сградата – административната част. Въпрос 2: Енергийните икономии само за тази част ли се изчисляват? Казус 2 . В едноетажна сграда е разположена ремонтно-механична дейност на предприятие. Обособени са две части – ремонтна и механична. Между двете части има фуга. Въпрос 3: Възможно ли е да се кандидатства само за едната част – за механичната работилница.	
131	24.02.2023	Здравейте, имам следния въпрос във връзка с процедура Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите: Допустимо ли е по процедурата да се кандидатства за прилагане на мерки за енергийна ефективност в сграда, която е с един идентификатор, но е разделена на две части от гледна точка на нейните функционалности: едната част е административна, а другата производствена. Възнамеряваме да приложим мерки за енергийна ефективност само в административната част.	Моля вижте отговора на въпрос №130
132	24.02.2023	Здравейте, моля за разяснение по въпросите: 1. Фирма Х е собственик на бизнес сграда, притежаваща клас А на ен. Ефективност. Сградата се отдава по наем на различни ползватели. Допустим кандидат по процедурата ли е фирма Х и какви	1. и 2.Сграда, която се отдава под наем е недопустима за финансиране. Ползите от извършените интервенции следва да бъдат изцяло за кандидата по процедурата, а не за наемателя. Моля вижте отговори на въпрос № 2(3) и №22.

		задължителни ен.ефективни резултати е необходимо да постигне? 2. Фирма Х с основна дейност отдаване под наем е собственик на сграда и отдава под наем на свързана фирма У с основна дейност производство. Коя фирма може да кандидатства по процедурата? 3. Фирма Х не притежава отделна партида за електроенергия, а заплаща чрез пре фактуриране от фирма У, която се явява собственик на електромера. Допустим кандидат ли е фирма Х? 4. Фирма Х изпълнява проект по процедура „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност BG16RFOP002-6.002“, допустим кандидат и е по настоящата процедура и как ще бъдат третиран активите, които към момента на кандидатстване по настоящата процедура не са закупени? 5. Допустимо ли е фирма Х собственик на част от голяма промишлена сграда да кандидатства по настоящата процедурата за притежаваната от нея част? На енергийно обследване ще подлежи само частта от сградата предмет на кандидатстване или сградата като единно цяло?	3. Фирма Х е допустима за кандидатстване, ако е собственик на сградата-обект на интервенция и отговаря на всички условия, описани в т.8.1. Критерии за допустимост на кандидатите от Насоките за кандидатстване. 4. Моля виж отговор на въпрос 14 (5) и 35. 5. Моля вижте отговора на въпрос №130.
133	24.02.2023	Допустимо ли е предприятие с основен предмет на дейност с код 68.20 "Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти" да кандидатства за прилагане на мерки за подобряване на енергийната ефективност на сграда, негова собственост, която то отдава под наем на други дружества?	Не, не е допустим кандидат. Моля вижте отговори на въпрос № 2(3), №22 и №132 (1)
134	24.02.2023	Здравейте, моля за следните отговори:	1. По процедурата може да се кандидатства със сгради, които са собственост на съответния кандидат или са с учредено право на строеж на кандидата. Кандидата

		1. Фирма Х е собственик на сграда с Нотариален акт. Фирма У притежава учредено право за строеж от фирма Х. Коя фирма е допустима за кандидатстване по процедурата и с какви документи? 2. Фирма Х с предмет на дейност отдаване под наем, отдава под наем на свързано предприятие У, която към момента изпълнява проект по процедура „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“. По проекта се изпълняват мерки по подмяна на дограми и монтаж на изолационни панели. Допустимо ли е по настоящата процедура да кандидатства за реконструкция на покрив? 3. Фирма в сектор услуги е собственик на сграда, която притежава Клас В ен. Ефективност, допустим кандидат ли е по процедурата и какви ен. Ефективни резултати е необходимо да постигне?	следва да отговарят на всички условия и ограничения, описани в т.8.1. Критерии за допустимост на кандидатите и 8.2. Критерии за недопустимост на кандидатите от Насоките за кандидатстване. 2. Допустимите дейности са описани в Насоките за кандидатстване. Мерките по обновяване на покрив са допустими, ако са предписани в резултат от обследването за енергийна ефективност на цялата сграда. 3. Моля виж отговор на въпрос 27. За да е допустим даден кандидат следва да отговаря на всички условия и ограничения, описани в т.8.1. Критерии за допустимост на кандидатите и 8.2. Критерии за недопустимост на кандидатите от Насоките за кандидатстване.
135	25.02.2023	Здравейте, Моля за конкретен отговор попадат ли в допустимите кодове по КИД 2008 дружества, извършващи дейността си като заведения за хранене и ресторанти в код 56 Ресторантьорство - код 56.10 "Дейност на ресторанти и заведения за бързо обслужване". Също така дружества опериращи под код 55. Хотелиерство, 55.10-"Хотели и подобни места за настаняване" попадат ли в допустимите кандидати?	Кандидат с код на икономическа дейност 56.10 и 55.10 е допустим по процедурата, при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване
136	26.02.2023	Здравейте! Моля за отговор на следния въпрос: Допустим кандидат по настоящата процедура ли е действащ медицински център, регистриран в Търговския регистър към Агенция по вписванията като Еднолично дружество с ограничена отговорност	Дружество с едноличен собственик на капитала 100% община е допустим кандидат, в случай че отговаря на всички условия и ограничения, описани в т.8.1. Критерии за допустимост на кандидатите и 8.2. Критерии за недопустимост на кандидатите от Насоките за кандидатстване.

		(ЕООД) с едноличен собственик на капитала (100%) община „Х“?	
137	27.02.2023	Здравейте, прочитайки насоките за кандидатстване и изпълнение и условията на договора, не става ясно има ли изискване и за какъв срок след изпълнението на процедурата бенефициентът да запази собствеността и предназначението на сградата обект на инвестицията по процедурата. Моля за становище.	Съгласно договора за финансиране по процедурата КП се задължава да спазва условията и изискванията, произтичащи от договора за финансиране и всички негови приложения, условията за кандидатстване и условията за изпълнение на процедурата, разпоредбите на приложимото национално и европейско законодателство, изискванията на Националния план за възстановяване и устойчивост, както и ръководства и указания, публикувани от СНД. В тази връзка СНД ще предостави Ръководство за изпълнение на одобрените инвестиции с указания относно собствеността и предназначението на финансираните обекти по процедурата след изпълнение на инвестицията. Следва да се има предвид, че след приключване на изпълнение на дейностите по инвестицията ще се извършват и проверки на място за устойчивост, за да се установи дали те продължават да съответстват на условията по сключените договори.
138	27.02.2023	Здравейте, във връзка с процедура BG-RRP-4.021 - ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ Имам следните въпроси: В случай, че кандидатът желае да получи финансиране единствено за извършване на строително-монтажни работи с цел подобряване на енергийната ефективност на сграда, а всички останали допустими разходи по процедурата желае да финансира със собствени средства, трябва ли да	Моля виж отговора на въпрос №23. Частта от допустимите разходи, които ще бъдат поети от кандидата като собствен принос се посочат в колоната „Собствено финансиране“ в секция „Бюджет“ от формуляра за кандидатстване. Дейности, които се предвиждат по проекта, вкл. тези които бенефициента ще извърши за собствена сметка се описват в плана за изпълнение на дейностите.

		описва тези разходи в бюджета на проекта като собствен принос или тези разходи могат да не бъдат посочвани в бюджета на проекта? Трябва ли тези дейности, които бенефициента ще извърши за собствена сметка, да бъдат описвани в плана за изпълнение на дейностите и ако следва, с каква стойност да бъдат посочвани? Могат ли да бъдат посочвани със стойност 0, ако е задължително да бъдат описвани в плана за изпълнение на дейностите? Предварително благодаря за разясненията.	
139	28.02.2023	Здравейте! Моля за разяснение допустимо ли е извършването на дейности за изпълнение на СМР за прилагане на мерки за енергийна ефективност на административна сграда, собственост на предприятие в сферата на производството. Благодаря предварително!	Моля виж отговор на въпрос №6. Допустимо е извършването на дейности за изпълнение на СМР за прилагане на мерки за енергийна ефективност на административна сграда, собственост на предприятие в сферата на производството. Допустимите мерки следва да са предписани в доклада от обследването за енергийна ефективност. Всички допустими дейности по процедурата са описани в т.10 „Допустими дейности“ от Насоките за кандидатстване.
140	28.02.2023	Здравейте, На 14.02.2023 г. изпратих два въпроса по процедурата (рег. № BG-RRP-4.021-Q089), на които все още нямам отговор. В Насоките за кандидатстване е посочено, че разясненията се публикуват на интернет страницата на СНД и в ИС за МВУ в 10-дневен срок от получаването на искането, като този срок отдавна е изтекъл. Моля за становище кога ще получа отговор на тези въпроси и на какво се дължи забавянето?	Разясненията на въпросите от 14.02.2023 г. са публикувани на интернет страницата на СНД и в ИС за МВУ.
141	28.02.2023	Във връзка с процедура BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите“, и насоките за кандидатстване имам следният въпрос:	Сградата не е допустима за финансиране. Моля вижте отговора на въпроси 2(3), 22 , 55 и 132 (1).

		Кода ни на икономическа дейност е 68.20 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти. Притежаваме Административна сграда, която отдаваме под наем на различни дружества. Допустими кандидати ли сме по процедурата за същата сграда?	
142	28.02.2023	На 07.09.2021 г., дружество X, се преобразува чрез отделяне съгласно чл. 262в от Търговския закон, като част от имуществото му, съставляващо обособена дейност се отделя и преминава към дружество Y (рег. през 1999), при което не се променя едноличния собственик на капитала. Моля за разяснение дали ще приемете, че дружество „У“ покрива изискването поставено в т. 8.1., „КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от. 3) Да са регистрирани не по-късно от 31.12.2019 г.“	Моля виж отговори 2(1) и 106 (2) При преобразуване ще бъдат вземани предвид данните на преобразуващото се предприятие, в случай че новообразуваното дружество е универсален правопреемник на прекратеното предприятие.
143	01.03.2023	Съгласно т. 10 от Насоките за кандидатстване – произведената енергия от съоръжение за производство на енергия от ВИ в сградата или в близост до сградата не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба. Също така се посочва, че в доклада за резултатите от обследване за енергийна ефективност на съществуваща сграда трябва да става ясно, че производството на електрическа и/или топлинна енергия, осъществено със средства от МВУ, е за собствено потребление и същото не надхвърля необходимото количество енергия за покриване нуждите на съответната сграда. В тази връзка, моля за разяснение по следния въпрос. В случай, че сградата е изцяло собствена на предприятието, но то отдава под наем част от нея на трети лица, тези трети лица биха ползвали и съответно	Моля виж отговори на въпроси 2 (3) и 22.

		електричество в сградата като в бъдеще то ще бъде и от ВЕИ източници, финансирани по проекта по МВУ. Съгласно съществуващите практики по договори за наем – в такива случаи наемодателят префактурира на наемателя използваното от същия електричество, тъй като това е негов режийен разход. Ще се счита ли това префактуриране за недопустимо, т.е. за покупко-продажба на енергия, по смисъла на процедурата, при условие, че е спазено изискването съответната енергия от ВИ да се използва за нуждите на собствената на кандидата сграда (както е посочено и в Насоките)?	
144	01.03.2023	Здравейте, Моля за уточнение по следната ситуация: Предприятие X е с код по КИД 2008 55.10 Хотели и подобни места за настаняване. Собственост е 100% на фирма Y с код по КИД 2008 70.22 Консултантска дейност по стопанско и друго управление. Собственик на фирма Y е 100% физическото лице А. Лицето А притежава и фирма Z с код по КИД 2008 41.20 Строителство на жилищни и нежилни сгради. Предприятие X се явява свързано по смисъла на ЗМСП с фирма Y. Моля, потвърдете че предприятието X обаче не се явява свързано по смисъла на ЗМСП с фирма Z (пазарите, на които оперират фирми Y и фирма Z не са вертикални или хоризонтални и съответно фирми Y и Z не са свързани по смисъла на ЗМСП).	В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Имайте предвид, че наличието или липсата на свързаност се изследва за всеки случай поотделно и изводи за съответствие с нормата на чл. 4, ал. 8 от ЗМСП се правят само и единствено на база на установеното за съответния случай.
145	01.03.2023	Здравейте, имаме следния въпрос : допустимо ли е да се финансират мерки за енергийна ефективност, по настоящата процедура, на сграда, собственост на производствено предприятие, която се	Моля виж отговора на въпрос №6.

		използва за административни нужди, склад, и продажба на продукцията на предприятието, при условие, че сградата е в близост до производствените помещения, ползва се за нуждите на производствената дейност на предприятието, което има само един код на икономическа дейност, попадащ в сектор С на КИД 2008 – Преработваща промишленост?	
146	01.03.2023	Здравейте, Допустим ли е за кандидатстване по тази програма собственик на жилищна кооперация, който има магазин /регистрирана фирма отговаряща на другите условия/ на първи етаж, но е само с един нотариален акт за цялата сграда?	Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Жилищна кооперация не е допустима сграда по настоящата процедура.
147	01.03.2023	Здравейте! Моля за разяснение по следния въпрос: Когато предприятието има повече от една сграда, в която е разположено оборудване, но по проекта иска да реновира само една от производствените си сгради, като всяка сграда е с отделен електромер, в енергийния одит кои стойности трябва да се вземат? Само тези за сградата, с нейната промишлена система или да се вземат предвид всички сгради и оборудване? В такъв случай за големите предприятия би било невъзможно да се постигне необходимото за набиране на точки спестяване. Същото е валидно и за по-малки фирми с няколко производствени халета.	Виж отговора на въпрос № 12 (2) и №64
148	02.03.2023	Здравейте, Кандидати с код на основна икономическа дейност съгласно КИД 2008 1032 „Производство на плодови и зеленчукови сокове“ допустими ли са по процедурата, при спазване на всички останали критерии и изисквания?	Кандидат с код на икономическа дейност 10.32 е допустим по процедурата, при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условието за кандидатстване

149	02.03.2023	Здравейте, Имам няколко въпроса/казуса по процедура BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите“, на които моля за отговор/разяснение. Ще ги изпратя в няколко последователни запитвания заради ограничението в броя на символите в системата. 22. ИНДИКАТОРИ В т. 3 от Насоките за кандидатстване по процедурата е посочено, че в ПИИ кандидатите следва да зложат и предоставят информация по 3 индикатора, а именно: - Завършено енергийно-ефективно обновяване на нежилни сгради – брой обновени сгради (подмярка 3); - Понижаване на годишното потребление на първична енергия (kWh/год); - Намаляване на емисиите на парникови газове (t/CO2 екв.). Същевременно, в т. 4 „Индикатори“ от електронния формуляр за кандидатстване фигурира още един индивидуален за процедурата индикатор – Обновена разгната застроена площ. Въпрос 1: На какво се дължи това очевидно разминаване и как трябва да процедират кандидатите? Още повече, че в трети документ от пакета (Указания за попълване и подаване на електронен формуляр за	1.и 2. В т. 3 „Цели и очаквани резултати“ от Насоките за кандидатстване по процедурата са посочени основните индикатори по процедурата, сред които е „Завършено енергийно-ефективно обновяване на нежилни сгради – брой обновени сгради (подмярка 3)“. Това е индикатор, който е зложен като обща цел на Плана за възстановяване и устойчивост и чрез който ще се следи успеваемостта на плана като цяло (общият брой на всички обновени сгради). Докато в електронния формуляр индикатор „Обновена разгната застроена площ“ е индивидуален за конкретната процедура. Всички индикатора в секция 4. Индикатори на формуляра за кандидатстване следва да бъдат попълнени. 3. Полета „Дата на базова стойност“ и „Дата на целева стойност“ не трябва да се попълват от кандидата. 4.Поле „Източник на информация“ се попълва задължително от кандидата. В полето се описва по какъв начин може да се провери дали съответния индикатор е изпълнен. Тук се описват какви доказателствени материали, снимки, документи и др. са налични, които да послужат за проверка на информацията. Например за индикатор „Брой обновени сгради“ източник на информация е Доклада от обследване за енергийна ефективност и Сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, за всяка от сградите, предмет на проекта. За индикатор „Намаляване на емисиите от парникови газове“ източник на информация е Сертификата за енергийни характеристики на сграда в експлоатация.
-----	------------	---	---

	кандидатстване, Приложение Л1) е посочено: „Индикаторите за изпълнение по процедурата са предварително зададени от СНД в ИСМ. Индикаторите по настоящата процедура са описани в Насоките за кандидатстване“. Въпрос 2: Кое е водещо – Насоките за кандидатстване или Електронния формуляр? В Указанията за попълване и подаване на електронен формуляр за кандидатстване (Приложение Л1) е посочено, че при попълването на полетата за индикаторите, кандидатът следва да попълни само поле „Целева стойност“ като заложи стойност, която се планира да бъде достигната с изпълнението на инвестицията. Въпрос 3: Трябва ли да се попълват полета „Дата на базова стойност“ и „Дата на целева стойност“? Въпрос 4: Трябва ли да се попълни поле „Източник на информация“ и ако да – какво трябва да се посочи в това поле за всеки от индикаторите? II. ДДС В т. 11.2 от Насоките за кандидатстване е посочено, че данъкът върху добавената стойност (ДДС) е недопустим разход по процедурата. Същевременно, в Указанията за попълване и подаване на електронен формуляр за кандидатстване (Приложение Л1) е посочено: „Разходите следва да се планират в	5. Указанията за попълване на формуляра дават обща информация за попълването му. В раздел 11.2. „НЕДОПУСТИМИ РАЗХОДИ“ от Насоките за кандидатстване по процедурата ясно е посочено, че Данък върху добавената стойност (ДДС) е недопустим разход по процедурата. Всички разходи следва да се попълват в Бюджета без ДДС, тъй като ДДС е недопустим разход по настоящата процедура.
--	--	--

		бюджета с включен ДДС. ДДС следва да се бюджетира в колона ДДС към съответния бюджетен ред“. Въпрос 5: На какво се дължи това очевидно разминаване и как трябва да процедират кандидатите, още повече че никъде в електронния формуляр няма поле свързано с ДДС? Моля за ясни, точни и категорични отговори на поставените въпроси, имайки предвид, че документацията по процедурата съдържа сериозни неточности, разминавания и пороци!	
150	02.03.2023	III. ДЪРЖАВНА/МИНИМАЛНА ПОМОЩ Приложимите изисквания за предоставяне на помощта съгласно „Схема за групово освобождаване по чл. 38 „Инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност“ от Регламент (ЕС) №651/2014 на Комисията от 17 юни 2014“ са посочени в Приложение О2, неразделна част от Насоките за кандидатстване. Във въведението на този документ се дава обширна информация за режима на помощ, после се посочват изключенията от обхвата му, какъв е размера и интензитета на помощта, описани са правилата за прозрачност на помощта, стимулиращ ефект, натрупване с други помощи и отново се посочват допустимите дейности и разходи по процедурата. За ПИИ в режим по чл.38 на ОРГО кандидатът следва да представи Декларация – Приложение Г и Г2, в които декларира съответствието на проекта и кандидата с изискванията на този режим.	6 и 7. В поле „Съответствие на ПИИ с Приложение О2/Приложение О3“ от т. 9 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване кандидатът следва опише как изпълнявате условията и изискванията, при които финансирането се счита за допустимо и съответстващо на правилата (условия и изисквания, описани при режим по чл.38 на ОРГО в Приложение О2 или при минимална помощ в Приложение О3). Кандидатът следва да опише кой от двата режима на държавна помощ е избрал и как ще изпълнява проекта в условията на съответния избран режим.

		Аналогична е ситуацията и с Приложение ОЗ, което съдържа условията и изискванията за предоставяне на минимални помощи в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013. За ПИИ в режим de minimis кандидатът също представя Декларация – Приложение Г и Г1, в които декларира съответствието на проекта и кандидата с изискванията на този режим. Въпрос 6: Какво точно трябва да се попълни в поле „Съответствие на ПИИ с Приложение О2/Приложение ОЗ“ от т. 9 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване, имайки предвид че двете приложения съдържат огромно количество условия от общ, информативен характер, при по-голямата част от които дори не може да се говори за наличие/неналичие на съответствие? Въпрос 7: Защо е необходимо попълването на това поле (което освен че е неясно какво трябва да съдържа, представлява и допълнителна административна тежест), след като кандидатът попълва и представя декларации за съответствието на проекта и на юридическото лице с изискванията на избора от него режим на помощ? Моля за ясни, точни и категорични отговори на поставените въпроси, имайки предвид, че документацията по процедурата съдържа сериозни неточности, разминавания и пороци!	
151	02.03.2023	IV. НЕЗАВИСИМА ЕКСПЕРТНА ОЦЕНКА	8. Изготвянето на независимата оценка за доказване на постигнатите спестявания трябва да се извърши в рамките на конкретния период на изпълнение на ПИИ, като

	В т. 3 от Насоките за кандидатстване е посочено, че за целите на отчитането на постигнатите резултати е необходимо след приключване на дейностите за СМР, в рамките на окончателното отчитане на договора да се изготви независима експертна оценка от сертифициран енергиен одитор, която да докаже потреблението на първична енергия и постигнатите спестявания от обновяването, заложен в подаденото на етапа на кандидатстване предложение процедурата. Същевременно, в т. 15 от Насоките за кандидатстване е посочено, че планираната продължителност на всяко ПИИ, включително дейностите, предвидени в него, не може да надвишава 24 месеца, като кандидатът трябва да предвиди в продължителността на ПИИ процедури като провеждане на обществени поръчки за строителство, процес по строителство и въвеждане в експлоатация, окончателно разплащане към изпълнителите, изготвяне на независима оценка за доказване на постигнатите спестявания и др. В този смисъл, изготвянето на независимата оценка за доказване на постигнатите спестявания трябва да се извърши в рамките на периода на изпълнение на ПИИ, т.е. в тези 24 месеца. Въпрос 8: На какво се дължи това очевидно разминаване в един и същ документ и как трябва да процедират кандидатите – изготвянето на независимата оценка за доказване на постигнатите спестявания трябва да се извърши в рамките на периода на изпълнение на ПИИ от 24 месеца (при	максимално допустимия срок по процедурата е 24 месеца. В рамките на конкретния срок за изпълнение на договора се включва представяне на окончателно искане за плащане и окончателното отчитане на договора т.е. окончателното отчитане на договора е включено в срока на изпълнение на договора. В тази връзка в съответния конкретен срок на договора следва да се изготви независима експертна оценка от сертифициран енергиен одитор, която да докаже потреблението на първична енергия и постигнатите спестявания от обновяването. 9. Във Формуляра за кандидатстване следва да се разпише отделна дейност по осигуряване на публичност и визуализация, като разходите за тази дейност са недопустими за финансиране и следва да се поемат като собствен принос на кандидата. На база на представената информация оценителната комисия ще оценява съответствието на предложението за изпълнение на инвестиция с изискванията за информация и публичност, предвидени в Приложение Е2.
--	--	--

		избрана максимална продължителност) или в рамките на окончателното отчитане на договора, което е последващ етап след приключване на изпълнението му? V. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ В т. 10 от Насоките за кандидатстване е посочено, че при разработването на предложението, кандидатът задължително трябва да предвиди в изпълнението на ПИИ дейности за информация и публичност, съгласно Условието за изпълнение на одобрените инвестиции (Приложение Е2). Дейностите за информация и публичност следва да се финансират със собствени средства на кандидата. В този смисъл, дейностите/разходите за информация и публичност са недопустими за финансиране по процедурата, но задължителни за реализиране по време на изпълнение на договора. Същевременно, критерий № 19 от критериите за административна допустимост проверява дали ПИИ предвижда мерки за информация и публичност. Въпрос 9: Защо критерий за административна допустимост (което е първият етап от оценката и при отрицателен отговор ПИИ ще бъде отхвърлено) оценява бъдещо задължение на вече одобрения кандидат (т.е. на бенефициента) по време на изпълнението на вече сключения договор и то при положение, че дейностите/разходите за информация и публичност са недопустими за финансиране по процедурата и те няма да фигурират във формуляра за	
--	--	--	--

		кандидатстване? Този критерий е напълно нелогичен, дори абсурден – от къде оценителната комисия ще вземе информация, за да оцени този критерий? Моля за ясни, точни и категорични отговори на поставените въпроси, имайки предвид, че документацията по процедурата съдържа сериозни неточности, разминавания и пороци!	
152	02.03.2023	VI. Е-ДЕКЛАРАЦИИ В Указанията за попълване и подаване на електронен формуляр за кандидатстване (Приложение Л1) е посочено, че при отваряне на секцията Е-ДЕКЛАРАЦИИ се визуализира прозорец с електронни декларации съгласно Насоките за кандидатстване по процедурата. Изискването в този документ е Е-Декларациите да се попълват и се подават с валиден КЕП на официалното лице, представляващо кандидата. Действително, при отваряне на тази секция се визуализират три декларации. Същевременно, в. т. 19 „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“ от Насоките за кандидатстване е посочено, че трябва да се представи само Декларация за сертификат за енергийна ефективност, която да се попълни електронно в ИС на МВУ, т.е. това е единствената декларация от трите съдържащи се в т. Е-ДЕКЛАРАЦИИ от формуляра за кандидатстване, изискуема съгласно Насоките. С други думи, Насоките съдържат една изискуема декларация, а във формуляра за кандидатстване се съдържат три.	10. и 11. Всички декларации посочените в секция „10. Е-Декларации“ от формуляра за кандидатстване и приложимите декларации, посочени в раздел 19 „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“ от Насоките за кандидатстване следва да се попълнят от кандидата. Декларациите са нужни за представяне на информация за съответствие с изискванията на процедурата. 12 и 13. Оценителната комисия ще оценява предложението за изпълнение на инвестиции по всички критерии от условията за кандидатстване и на база всички представени декларации и други задължителни документи от кандидата, включително и описанието в т.9 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване. 14. Моля да имате предвид, че <u>декларациите</u>, които се прикачат в раздел „11. Прикачени електронно подписани документи“ на формуляра за кандидатстване в ИС за МВУ (ИСУН 2020) се подписват в лично качество на законния представител на кандидата. Електронните декларации в раздел „10. Е-декларации“ се попълват като полета, част от формуляра за кандидатстване. В този смисъл, е-декларациите се подписват от лицето, което подава и подписва формуляра

	Подобна беше ситуацията и с индикаторите по процедурата. На трето място, по процедурата е допустимо да се упълномощи лице да подава и подписва с Квалифициран електронен подпис (КЕП) Формуляр за кандидатстване по процедура чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите“, както и да отговаря на постъпили от страна на Оценителната комисия въпроси, свързани с оценката на подаденото предложение за изпълнение на инвестиция. Във връзка с горепосоченото възникват няколко въпроса: Въпрос 10: На какво се дължи несъответствието в броя на декларациите съгласно Насоките и този в електронния формуляр? Въпрос 11: Какъв е смисълът на Декларация за процент енергийно спестяване и Декларация за енергийна ефективност на сгради от секция Е-ДЕКЛАРАЦИИ, след като необходимата информация се съдържа в изискуемите по процедурата документи, без които не може да се говори дори за ПИИ, а именно: Доклад за резултатите от обследване за енергийна ефективност, изготвено по реда на чл. 57, ал. 6 от ЗЕЕ (за сградите от компонент 1) или валиден сертификат за енергийни характеристики на сграда в	за кандидатстване и предложението за изпълнение на инвестиция в ИСУН 2020. За повече подробности за начините на подписване моля вижте Анекс Л5 „Указание за подписване“ от пакета с документи на Насоките за кандидатстване.
--	---	--

	експлоатация, изготвен по реда на Наредба № Е-РД-04-2 от 16.12.2022 г. (за сградите от компонент 2)? Защо фигурират във ФК тези декларации? Въпрос 12: Какъв е смисълът на Оценка на съответствието на предложенията за изпълнение на инвестиции с правилата за държавни помощи, след като кандидатът попълва и представя декларации за съответствието на проекта и на юридическото лице с изискванията на изборния от него режим на помощ? Въпрос 13: Съществува ли някаква връзка между третата декларация от т. Е-ДЕКЛАРАЦИИ на формуляра за кандидатстване и информацията, която трябва да се представи в поле „Съответствие на ПИИ с Приложение О2/Приложение ОЗ“ от т. 9 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване? Въпрос 14: В кои случаи следва да се попълнят тези декларации и от кого, имайки предвид, че по процедурата е допустимо упълномощаване, а в Указанията за попълване на формуляра сте посочили, че е Е-Декларациите следва да се попълнят и се подадат с валиден КЕП на официалното лице, представляващо кандидата? Моля за ясни, точни и категорични отговори на поставените въпроси, имайки предвид, че документацията по процедурата съдържа сериозни неточности, разминавания и пороци!	
--	--	--

153	02.03.2023	Уважаеми дами и господа, Бихме желали да получим отговор на следните въпроси: 1. В уеб базирания формуляр за кандидатстване Код на проекта по КИД какво трябва да бъде отбелязано? 2. Декларация за сертификат за енергийна ефективност – попълва се електронно в ИС на МВУ. Как да бъде попълнена тази декларация в случай, че проектното предложение се подава от Упълномощено лице с Пълномощно? 3. За следните документи, които се подават на етап кандидатстване в Насоките за кандидатстване е записано, цитат: „ – КСС за предвидените за изпълнение енергоспестяващи мерки от обследванията за енергийна ефективност – подава се във формат EXCEL. - Декларация за държавни и минимални помощи (Приложение Г) – подава се във формат WORD. - Декларация за получени минимални помощи (Приложение Г1) – подава се във формат WORD (ако е приложимо); - Декларация за получени държавни/минимални помощи (Приложение Г2) – подава се във формат WORD (ако е приложимо); - Контролен лист за самооценка съгласно „принципа за ненанасяне на значителни вреди“ (Приложение Д) – подава се във формат WORD“	1.Кандидатът следва да посочи кода на икономическа дейност според КИД 2008, по която иска финансиране по процедурата. 2. Електронната декларация за сертификат за енергийна ефективност, която е част от електронния формуляр за кандидатстване в ИС за МВУ (ИСУН 2020) следва да бъде попълнена и подписана от лицето, което официално представлява предприятието-кандидат или от упълномощено от него лице, което подписва формуляра за кандидатстване и подава предложението за изпълнение на инвестиция. 3. Моля виж отговор на въпрос 152 (14). За повече подробности за начините на подписване моля вижте Анекс Л5 „Указание за подписване“ от пакета с документи на Насоките за кандидатстване.
-----	------------	--	--

		Моля, да конкретизирате, от кого се подписват тези документи, начина на подписване и формата за прикачане в ИСУН.	
154	04.03.2023	Здравейте! Може ли да ни насочите към пълният набор за документи в сферата на търговията? Много благодарим!	Пълният пакет документи за кандидатстване (Насоките за кандидатстване и приложенията към тях), заедно с всички изисквания и условия за допустимост, на които следва да отговаря предложението, са публикувани на следния интернет адрес: https://eumis2020.government.bg/ Меню: Процедури за БФП/ Национален план за възстановяване и устойчивост/ ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ https://eumis2020.government.bg/bg/s/800c457d-e8be-4421-8ed9-9e78d0a75c39/Procedure/Info/7037c9e4-0e51-4268-b8d5-3bc1660dccb4
155	06.03.2023	Здравейте, във връзка с изискването интервенциите за енергийна ефективност да са насочени към сгради, които са собственост на кандидата или с учредено право на строеж в полза на кандидата, моля да уточните „учредено право на строеж“ за етап построяване и въвеждане на сградата в експлоатация ли се отнася или се има предвид новоучредено право на строеж във връзка с изпълнението на СМР за енергийна ефективност.	Учреденото право на строеж се отнася за сградата, за която ще изпълняват СМР за енергийна ефективност, т.е. допустима е сграда, за която има учредено право на строеж.
156	06.03.2023	Здравейте, Имам следните въпроси, във връзка с процедурата BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА	1.При производствени сгради обследването за енергийна ефективност следва да се извърши на цялата промишлена система, а не само на сградата, която се ползва за склад. Обследването за енергийна ефективност се извършва по реда на Наредба № Е РД-04-05 от 08.09.2016 г. за

	ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ”: 1. Дружеството притежава производствени сгради, които се ползват с вещно право на строеж, като една от сградите, която е със статут „склад“ е собственост на дружеството от тази година с Нотариален акт за собственост. Всички сгради са пространствено и функционално свързани и производствените процеси не биха могли да съществуват без всяка една от сградите. Допустимо ли е да се направи енергийна ефективност само на сградата със статут „склад“, която е собственост на дружеството кандидат, като на нейния покрива ще се изгради фотоволтаична система, чийто електричество, обаче ще се ползва за производствените мощности в съседната функционално свързана производствена сграда? В конкретния случай ще се кандидатства за собствена сграда, която е корпус функционално свързан със производството и представлява част от технологичния поток на предприятието. 2. Въпросът ми е ще бъде ли допустимо предложение от кандидат, който има учредено единствено на свое име вещно право на ползване по смисъла на чл. 56 – чл. 62 от Закона за собствеността върху сградата, на която предстои да бъде монтирана фотоволтаична система. С други думи, номинален собственик на сградата е едно лице, но в същото време единствен титуляр на вещно право на ползване за същата сграда е друго лице, което еднолично и изключително експлоатира сградата за своята производствена	производствени сгради (Компонент 1). Фотоволтаична система може да бъде изградена и е допустим разход само ако бъде предписана като енергоспестяваща мярка в доклада от обследването. Обръщаме внимание, че произведената енергия може да бъде използвана само за собствени нужди на предприятието, без да се използва за захранване на производствени машини и съоръжения на предприятието. Моля виж отговора на въпрос 63. 2. Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Сградата-обект на интервенция следва да е собственост на кандидата или с учредено право на строеж.
--	--	--

		дейност, стопанисва я, извърша разходи за ремонт и поддръжка и пр. и съответно би искало да кандидатства за БФП по настоящата процедура. Считам, че в такава ситуация титулярят на вещното право на ползване на практика се приравнява на собственик.	
157	06.03.2023	Здравейте, Бихте ли предоставили становище дали системи за енергиен мениджмънт и мониторинг попадат в обхвата на допустимите разходи по процедурата, ако тяхната необходимост е идентифицирана в енергийното обследване като част от мерките, препоръчани за подобряване на ЕЕ на сградата?	Допустимите разходи са описани в т.11 „Категории разходи допустими за финансиране“ от Насоките за кандидатстване.
158	06.03.2023	Здравейте, може ли фирма, която наема хотелски комплекс с договор за наем за 10 години, да кандидатства за този комплекс, като всички документи (напр. доклад за енергийно обследване, технически проект, строително разрешително и т.н.) са издадени на тази фирма-наемател? Фирмата е малко предприятие. Ако в доклада за енергийно обследване предвидените инвестиции са за 660000 лв., може ли бюджета на проекта да бъде 660000 лв., а фирмата да кандидатства за максимума от 300000 лв. БФП и 360000 лв. собствено участие? Необходимо ли е издаването на технически паспорт за сградата на хотела, в който ще се извършват инвестициите?	Кандидатите по процедурата следва да са собственици на сградата-обект на интервенция или с учредено право на строеж. В случая фирмата е недопустима за финансиране, тъй като е наемател, а не собственик на хотелския комплекс. Моля виж отговорите на въпрос №2(3) и №22.
159	07.03.2023	Здравейте, Дружество Х е с КИД-2008 – 47.78 -Търговия, иска да кандидатства за внедряване на мерки по енергийна	1. В случай на сграда, която се обследва по реда на чл. 57, ал. 6 от ЗЕЕ (за сгради по компонент 1) се подава предложение по Компонент 1.

		ефективност на собствена сграда, която е с производствено предназначение и отдава под наем. Въпросите ми са следните: 1. Когато имаш сграда, която се обследва с Доклада за резултатите от обследване за енергийна ефективност, изготвено по реда на чл. 57, ал. 6 от ЗЕЕ (Компонент 1), а твоя основен КИД е по компонент 2, по кой от двата компонента 1 или 2 се подава проектното предложение? 2. Въпреки, че основния КИД на дружеството е 47.78 – търговия, допустимо ли е да се кандидатства за обновяване на сграда, която ще се отдава под наем, и няма да се използва за основната икономическа дейност на дружеството Х?	Обследването следва да се извърши според предназначението на сградата-обект на интервенция. Ако е производствена сграда – допустима по компонент 1, обследването се извършва съгласно изискванията на Наредба № Е-РД-04-05 от 8 септември 2016 г. за промишлени системи. 2. Сграда, която се отдава под наем от собственика на друго лице или предприятие е недопустима по процедурата. Ползите от енергийното обновяване следва да са за кандидата по процедурата. Моля виж отговори на въпрос №2 (3) и №22.
160	07.03.2023	Здравейте, Бих искала да помоля за отговор на следните въпроси: 1.Относно допустимостта на кандидатите и изискването за прилагане на документ за собственост за сградата/сградите, обект на интервенция, а в случаите на учредено право на строеж –документ, доказващ учреденото право на строеж в полза на кандидата за всяка от сградите, включени в ПИИ: 1.1.Ще бъде ли допустим кандидат-юридическо лице, което не е собственик на сградата, в която същото извършва своята дейност, но има учредено право на строеж за предписаните в първоначалния доклад от обследването за енергийна ефективност енергоспестяващи мерки? 1.2. Има ли изискване по процедурата кога във времето да е учредено правото на строеж:	1.1Предприятието-кандидат е допустимо по процедурата в случай че има учредено право на строеж за сградата. Също така то следва да отговаря на критериите за допустимост, посочени в т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ и да не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. „КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от условията за кандидатстване по процедурата. 1.2.Съгласно условията на процедурата няма определено изискване кога точно във времето следва да е учредено правото на строеж. 2.Моля виж отговора на въпрос 155. 3. Моля виж отговора на въпрос №28.

		- преди построяване на сградата; - преди обявяване на процедурата - преди изготвяне на първоначалния доклад от обследването за енергийна ефективност; - след първоначалния доклад от обследването за енергийна ефективност. 2. Ясно е посочено, че „Предложение за изпълнение на инвестиция не може да се подаде за сграда/и, която/които се ползва/т от кандидата чрез договор за наем или концесия“, но ако към датата на подаване на проектното предложение кандидата по проекта има учредено право на строеж за дейностите, включени в проектното предложение, то той ще бъде ли допустим кандидат? 3. Предвид сроковете за получаване на писмо-становище от РИОСВ/МОСВ и необходимостта от прилагане на: - Писмо по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ, че не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от същата наредба - или - Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда с характер „да не	
--	--	--	--

		се извършва ОВОС“ или Решение по ОВОС за одобряване, съгласно чл. 18 от същата наредба или -Решение по чл. 18 или чл. 28 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони за одобряване, Допустимо ли ще е към проектното предложение да бъде приложен входящ номер за изискан такъв документ от РИОСВ/МОСВ, като на етап оценка на проектното предложение документът да бъде изискан и съответно предоставен на Оценителната комисия?	
161	08.03.2023	Здравейте, Планираме извършването на следната инвестиция по Процедура BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите“ в хотелска сграда: 1. Подмяна на климатици в хотелските стаи 2. Подмяна на дограма 3. Подмяна на стъклопакет 4. Монтиране на соларни панели за гореща вода на покрива на хотела. Моля за информация дали горепосочените инвестиции са допустими за финансиране по процедурата.	Допустими за финансиране по процедурата са енергийни мерки, които са предписани в обследването за енергийна ефективност на сградата, при спазване на всички останали условия за допустимост по процедурата. Моля, виж отговор на въпрос 62 (2).
162	08.03.2023	Възнамеряваме да подадем ПИИ по реда на Процедура BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите“, при избран от нас режим на	Моля вижте отговора на въпрос 25.

		държавна помощ по чл.38 от Регламент (ЕС) №651/2014. Тъй като в този случай, максималният интензитет на помощта е 45% и предвид разпоредбата на чл.1, ал.2 от ПМС 80/09.05.2022г., правилата на въпросното постановление са неприложими. Предвидените от нас за сключване договори с изпълнители са на стойност под 140 000 Евро. За тази хипотеза (при която ПМС 80/09.05.2022г. не се прилага и стойността на договорите е под 140 000 Евро), Приложение Е2 предвижда, че когато предметът на договорите е строителство, към първичните платежни документи следва да се приложат поне 2 (две) съпоставими оферти или други приравнени на тях източници на информация относно приложимите пазарни цени. С оглед така изложените обстоятелства, въпросите ни към СНД са следните: 1.Приложимо ли е горепосоченото изискване, а именно – представяне на 2 съпоставими оферти или други приравнени на тях източници на информация, в случай, че предметът на договора е различен от строителство и стойността му е под 140 000 евро, например – възлагане на изпълнението на инвестиционни проекти или договор за възлагане на независим строителен надзор? 2. В случай, че отговорът на въпрос №1 е отрицателен, моля да посочите съществува ли друг специален ред или други специални изисквания, които следва да бъдат спазени по отношение на	
--	--	--	--

		договорите с предмет на дейност, различен от договорите за строителство и на стойност по ниска от 140 000 Евро?	
163 (26)	08.03.2023	12 ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА МИНИМАЛНИ/ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ Инфраструктурата, обект на интервенции в рамките на настоящата процедура, е със стопанско предназначение. Предвидените дейности по тази процедура са насочени към енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите. Интервенциите за енергийна ефективност са насочени към сгради, които са собственост на кандидата или с учредено право на строеж в полза на кандидата. РАЗЯСНЕНИЯ: 1. Какво е приложимото определение за „със стопанско предназначение“ за целите на настоящата процедура? 2. Сграда, отдадена под наем от собственик на трето лице, допустима ли е за подпомагане по настоящата процедура, ако ПИИ е от името на собственика на сградата? 12 ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА МИНИМАЛНИ/ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ ВАЖНО: Максималният интензитет на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия по смисъла на Приложение I към Регламент (ЕС) № 651/2014. РАЗЯСНЕНИЯ:	Отговорът е публикуван в ИСУН на 08.03.2023 1. За целите на настоящата процедура всички допустими кандидати (които са търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите или да са еквивалентно лице по смисъла на законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство) отговарят на определението да са „със стопанско предназначение“. 2. Сграда, отдадена под наем не е допустима. Моля, вижте отговора на въпрос №2 и 22. 1.В Насоките за кандидатстване ясно е казано: „Максималният интензитет на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия по смисъла на Приложение I към Регламент (ЕС) № 651/2014.“. Условието не важи за микро-предприятия. Допустимо е максималният процент увеличение да бъде до 20%, а не точно и само 20%.

		Допустимо ли е увеличаването на БФП между 1% и 20%, включително, за микро и малки предприятия или КП заявявам точно и само 20%?	
164	08.03.2023	Здравейте, Възнамеряваме да кандидатстваме по процедурата за извършване на мерки за повишаване на енергийната ефективност на сграда (имот), която е част от капитала на дружеството, внесен като апортна вноска от страна на собствениците на дружеството. Ще се счита ли такъв имот като отговарящ на условията по процедурата по отношение на собственост?	Условията за кандидатстване не поставят ограничения по отношение на начина на придобиване на собствеността на сградата.
Дата на разясняване от СНД 15.05.2023 г.			
165	09.03.2023	Добър ден, моля за разяснение при избран режим de minimis по тази процедура и когато предприятието не е получавало други помощи в този режим, колко е максималният размер на заявеното безвъзмездно финансиране на предприятие - 1 500 000 лева или 200 000 евро.	В случай че кандидатът (включително „едно и също предприятие“) е избрал режим de minimis и не е получавал помощи в режим de minimis през последните три години, максималният размер на заявеното безвъзмездно финансиране може да е до 65 % (от допустимите разходи) от левовата равностойност на 200 000 евро, съгласно Регламент (ЕС) №1407/2013 . Моля виж отговор на въпрос №85.
166	09.03.2023	Здравейте, Моля да ми обясните какви са сроковете след извършване на инвестиция за енергийна ефективност, в които трябва да бъде запазено предназначението на сградата, в която се извършват, както и самата инвестиция. Дали когато се кандидатства за оборудване има различен срок от случаите, в които в проектното предложение са включени СМР? На пример ако след няколко години решим да промени предназначението на сградата или да я съборим или надстроим, това най-рано кога може да се случи, за избегнем санкции и възстановяване на	Моля виж отговор на въпрос №137.

		европейското и национално съфинансиране по проектното предложение?	
167	09.03.2023	Уважаеми Дами и Господа, Моля да преразгледате своевременно коректността на отговора на въпрос № 7, където излагате: “2. Микропредприятията не попадат в обхвата на възможното увеличение на процента на интензитета на помощта.”, респективно да преразгледате своевременно и коректността на отговора ви на зададен въпрос № 26, изложен под ваша точка 1.B. Допълнително, моля да се запознаете и коректно да разтълкувате Приложение 1, член 2, т.2 и т. 3 от РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 651/2014 на КОМИСИЯТА от 17 юни 2014 година, както и да обърнете внимание на обстоятелството, че навсякъде в Регламент (ЕС) № 651/2014 г. се използва понятието малки и средни предприятия, дефинирано в същия регламент в Член 2, т. 2, а именно: “малки и средни предприятия” или “МСП” означава предприятия, които изпълняват критериите, определени в Приложение I, от което е видно по безспорен начин, че “микро” предприятия са включени в обхвата на чл. 38.	Допълване на отговор 7 (2) и 26: В Насоките за кандидатстване е регламентирано, че „Максималният интензитет на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия по смисъла на Приложение I към Регламент (ЕС) № 651/2014.“. В тази връзка, в случай, че кандидат докаже, че отговаря на изискванията за микро предприятия по смисъла на Приложение I на Регламент (ЕС) № 651/2014, за което следва да предостави Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия – попълнена по образец (Приложение Г3) и Справка за обобщените параметри на предприятието, то същото може да се възползва от по-високия интензитет на помощта, <u>определен за категорията малко предприятие (20%)</u>. Предвид на гореизложеното, за да се възползва от по-високия интензитет микро предприятието следва да докаже че отговаря на критериите, съгласно Приложение I на Регламент (ЕС) № 651/2014 и Указанията за попълване Справка за обобщените параметри на предприятието (ПРИЛОЖЕНИЯ Г3 от Насоките за кандидатстване).
168	09.03.2023	Здравейте, допустимо ли е за участие по процедурата дружество, регистрирано по Търговския закон, което е с над 75% държавно участие, а останалата собственост е общинска?	Дружеството е допустим кандидат, в случай че отговаря на всички условия и ограничения, описани в т.8.1. Критерии за допустимост на кандидатите и 8.2. Критерии за недопустимост на кандидатите от Насоките за кандидатстване.

			В допълнение моля виж отговор на въпрос №43 (1).
169	09.03.2023	1. Допустими ли са за участие по процедурата КП с код на основната икономическа дейност на организацията по КИД 2008: 92.00 „Организиране на хазартни игри“? 2. Допустимо ли е да се кандидатства за енергийно обновяване на собствена хотелска сграда, при положение, че кодът на основната икономическа дейност на организацията КП по КИД 2008 е 92.00 „Организиране на хазартни игри“, но обектът (Казиното), на база на чиято дейност се определя основната икономическа дейност е ситуиран в сградата на планираният за обновяване Хотел, като дейността на хотела, с код по КИД 2008: 55.10 „Хотели и подобни места за настаняване“, се явява допълнителна за КП? Кой код е правилно да се впише в гореописания случай в поле „Код на проекта по КИД 2008“, по т. 2. Данни за кандидата от ФК? 3. В ПРИЛОЖЕНИЕ Л1 – УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ И ПОДАВАНЕ НА ЕЛЕКТРОНЕН ФОРМУЛЯР ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ, към публикуваните Насоки за кандидатстване по процедурата, е обяснено, както следва: „ ПОПЪЛВАНЕ НА СЕКЦИЯ 7. БЮДЖЕТ (В ЛЕВА) При попълването на секция 7. Бюджет трябва да се следват указанията за разходите, които са описани в Насоките за кандидатстване. Не е допустимо да се добавят нови бюджетни редове. Разходите следва да се планират в бюджета с включен ДДС.	1. и 2. Предприятието е допустим кандидат, в случай че отговаря на всички условия и ограничения, описани в т.8.1. Критерии за допустимост на кандидатите и 8.2. Критерии за недопустимост на кандидатите от Насоките за кандидатстване. 2. Кодът на основна икономическа дейност на кандидата следва да бъде посочен в т. 2 „Данни на кандидата“, поле „Код на организацията по КИД-2008“ от Формуляра за кандидатстване. Кандидатите могат да кандидатстват с основния и допълнителния си код на дейност според КИД 2008 въз основа на данните от НСИ за 2022 г. В поле „Код на проекта по КИД 2008“ от раздел 2 на формуляра за кандидатстване следва да посочи кода, по който се иска финансиране по процедурата. 3. Моля виж отговор на въпрос №90 и №149 (5) .

		ДДС следва да се бюджетира в колона ДДС към съответния бюджетен ред. След натискане на бутон „Провери формуляра за грешки“ системата извежда съответните „Предупреждения“ и в този случай е необходимо установените грешки да бъдат отстранени. „ При зареждане на електронния формуляр за кандидатстване, по т. 6 Бюджет (в лева) от него, липсва колона, в която да се впише ДДС, както е указано в указанията за попълване. Моля, пояснете при положение, че ДДС е недопустим разход по процедурата (за регистрираните по ЗДДС КП), с включен ДДС ли следва да бъде планиран размерът на разходите при изготвяне на бюджета на проекта в електронния ФК и къде следва да бъде отразен размерът на ДДС ?	
170	10.03.2023	Във връзка с кандидатстване по процедурата, моля да разясните дружество в затруднено положение за 2021 г. допустим кандидат ли е? Ще се следи ли това, за кои години и по кой режим на кандидатстване това би било проблем?	Проверката за затруднено положение се извършва по смисъла на чл. 2, пар. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014: 18. „предприятие в затруднено положение“ означава предприятие, по отношение на което е изпълнено поне едно от следните обстоятелства: а) в случай на дружество с ограничена отговорност (което не е МСП, което съществува по-малко от три години или, за целите на допустимостта за помощите за рисково финансиране, МСП, което е извършило своята първа търговска продажба преди най-много 7 години и което отговаря на условията за инвестиции за рисково финансиране въз основа на извършен от избрания финансов посредник финансов и правен анализ), когато неговият записан акционерен капитал е намалял с повече от половината поради натрупани загуби. Такъв е случаят,

			когато приспадането на натрупаните загуби от резервите (и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството) води до отрицателен кумулативен резултат, който надхвърля половината от записания акционерен капитал. За целите на настоящата разпоредба под понятието „дружество с ограничена отговорност“ се разбира по-специално видовете дружества, посочени в приложение I към Директива 2013/34/ЕС (6), а понятието „акционерен капитал“ включва, когато е уместно, премии от акции; б) в случай на дружество, при което поне някои съдружници носят неограничена отговорност за задълженията на дружеството (което не е МСП, което съществува по-малко от три години или, за целите на допустимостта за помощите за рисково финансиране, МСП, което е извършило своята първа търговска продажба преди най-много 7 години и което отговаря на условията за инвестиции за рисково финансиране въз основа на извършен от избрания финансов посредник финансов и правен анализ), когато капиталът, вписан в баланса на дружеството, е намалял с повече от половината поради натрупани загуби. За целите на настоящата разпоредба под понятието „дружество, при което поне някои съдружници носят неограничена отговорност за задълженията на дружеството“, се разбира по-специално типовете дружества, посочени в приложение II към Директива 2013/34/ЕС; в) когато предприятието е в процедура по колективна несъстоятелност или отговаря на критериите на своето вътрешно право, за да бъде обект на процедура по колективна несъстоятелност по искане на неговите кредитори;
--	--	--	---

			г) когато предприятието е получило помощ за оздравяване и все още не е възстановило заема или не е прекратило гаранцията, или е получило помощ за реструктуриране и все още е обект на план за реструктуриране; д) когато предприятието не е МСП и през последните две години: 1) съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5; и 2) съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на EBITDA, е било под 1,0; Съгласно параграф 4 буква в) на Регламент 651: „в) помощи за предприятия в затруднено положение, с изключение на схемите за помощ за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия, схемите за помощ за започване на дейност и схемите за регионална оперативна помощ, при условие че тези схеми не третират предприятията в затруднено положение по-благоприятно от други предприятия. Настоящият регламент се прилага обаче чрез дерогация за предприятия, които не са били в затруднено положение към 31 декември 2019 г., но са станали предприятия в затруднено положение през периода от 1 януари 2020 г. до 30 юни 2021 г.“ Проверката дали кандидатът (и на ниво група) не е в затруднено положение, съгласно чл. 2, пар. 18 от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014, се извършва спрямо последната приключена финансова година за всяко едно от предприятията в съответната група – 2022 г. за МСП (или за предприятия, които не са МСП, за последните две години – 2021 г. и 2022 г.), преценена
--	--	--	--

			спрямо момента на сключване на договора за финансиране с крайния получател. Преценката се прави към края на всяка приключена година (последния ѝ ден) за всеки отделен случай съобразно установената спрямо кандидата (респективно групата предприятия) фактическа обстановка, като задължително условие е да се съпоставят данни за една и съща финансова година за всички предприятия в съответната група. „Група“ означава предприятие майка и всички негови дъщерни предприятия, като: „предприятие майка“ означава предприятие, което контролира едно или повече дъщерни предприятия и съответно „дъщерно предприятие“ означава предприятие, което се контролира от предприятие майка, включително дъщерно предприятие на крайно предприятие майка. Кандидат, който попада в дефиницията за „предприятие в затруднено положение“, и който същевременно е част от „група предприятия“ и групата не е в затруднено положение, би бил допустим по процедурата, при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условието за кандидатстване.
171	10.03.2023	Здравейте, Във връзка с ваш отговор на въпрос №6, а именно, че при обследване на административна сграда на производствено предприятие, обследването се прави съгласно Наредба № Е-РД-04-2 от 16 декември 2022 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради и ПИИ се подава по компонент 2, възниква следния казус:	Когато производствено предприятие кандидатства с производствена/и и административна сграда, то следва да представи: 1. за производствената сградата -обследване за енергийна ефективност по реда на Наредба № Е-РД-04-05 от 8.09.2016 г. за промишлена система, и 2. за административната сграда доклад за резултатите от обследване за енергийна ефективност и валиден сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, изготвени по реда на Наредби № Е-РД-04-2 от 16.12.2022 г. и № РД-02-20-3 от 9.11.2022 г.

		Производствено предприятие ще кандидатства с 3 сгради включени в ПИИ – 2 производствени и 1 административна сграда. В този случай два различни доклада за енергийна ефективност ли трябва да представим – един за промишлена система, включващ обследването на двете производствени сгради и отделен доклад за административната сграда? И по кой компонент ще се води, че ПИИ кандидатства?	В този случай, кандидатът следва да кандидатства с едно предложение за изпълнение на инвестиция по Компонент 1 на процедурата, в което включва производствена/и и административна сгради.
172	10.03.2023	1. Моля, пояснете какъв ред за избор на изпълнители следва да спазват и какви документи освен разходооправдателни и платежни (напр. приемо-предавателни протоколи, оферти, каталози, разпечатки от официални интернет страници на производители/доставчици или комбинация от посочените и/или други) следва да генерират КП, които не се явяват възложители по ЗОП, за възлагане на предвидените в проектите им УСЛУГИ (включително предварителните за обследване и сертификация за енергийна ефективност), които са на стойност под 30 000,00 лв. без ДДС, за да гарантират спазването на принципите за добро финансово управление (икономичност, ефикасност, ефективност). 2. Моля, пояснете при изпълнението на дейностите за обследване и сертификация за енергийна ефективност, което е предварително условие за кандидатстване по настоящата процедура, следва ли кандидатите по процедурата да използват някакви задължителни/типизирани бланки, формуляри или документи разработени от СНД (например образец на приемо-предавателен протокол), или потенциалните КП следва да използват	1. Моля виж отговор на въпрос 25 и приложение Е2 към пакета документи за кандидатстване. 2. Пакета документи по процедурата с документите, които следва да се подадат по процедурата са налични на адрес: https://eumis2020.government.bg/ Меню: Процедури за БФП/ Национален план за възстановяване и устойчивост/ ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ https://eumis2020.government.bg/bg/s/800c457d-e8be-4421-8ed9-9e78d0a75c39/Procedure/Info/7037c9e4-0e51-4268-b8d5-3bc1660dccb4 При изпълнението на дейностите за обследване и сертификация за енергийна ефективност се следват нормативни изисквания, определени в съответните Наредби за изготвяне на енергийно обследване и сертифициране.

		такива, разработени „в свободен текст и форма“ от получателя на услугата или от лицата изпълняващи дейностите за обследване и сертификация за енергийна ефективност.	
173	13.03.2023	Здравейте, Запознахме с дадените разяснения на въпроси 2 и 22 , но моля за отговор относно конкретна хипотеза. Предприятие X е 100 % собственост на ФЛ, същото ФЛ е собственик на 50 % от Предприятие Y (заедно с брат си)., тоест предприятията се разглеждат като свързани предприятия по ЗМСП. Предприятие X ползва производствените помещения собственост на предприятие Y, а технологичното оборудване и персонала са в предприятие X. И двете предприятия отговарят на условията за допустимост съгласно Насоките за кандидатстване и са в хипотезата на малко свързано предприятие. Конкретният ни въпрос е : Допустимо ли е за финансиране по настоящата процедура предприятие X с оглед на това че, спестяванията ще са за в полза именно за него ?	Предприятие X е допустим кандидат по настоящата процедура, в случай че отговаря кумулативно на всички условия за допустимост съгласно т.8.1. Критерии за допустимост на кандидатите и т. 8.2 Критерии за недопустимост на кандидатите от Насоките за кандидатстване по процедурата. В допълнение, сградата/ите, с която/които се кандидатства следва да е <u>собственост на кандидата</u> или с учредено право на строеж на кандидата.
174	13.03.2023	Съгласно публикуваните Условия за кандидатстване по процедура BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите”, е предвидено: “3) Недопустими за подкрепа по настоящата процедура са предприятия с предмет на дейност в обхвата на Приложение I на Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на	Моля виж отговорите на въпроси 5 (1) и 127.

		Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета текст от значение за ЕИП. В тази връзка сгради (в т.ч. и административни сгради), използвани от предприятия с предмет на дейност в обхвата на Приложение I на Директива 2003/87/ЕО, не са допустими за финансиране по процедурата!“ ВАЗОВСКИ МАШИНОСТРОИТЕЛНИ ЗАВОДИ ЕАД извършва своята дейност в рамките на две производствени площадки. Едната производствена площадка се намира в рамките на град Сопот и там не се извършват дейности, които да попадат в обхвата на Закона за ограничаване изменението на климата. Именно в тази връзка през 2022 г. е издадено и Решение за отмяна на РЕПГ-Решение № 27-Н1-А1-О/2022 г. за отмяна на РЕПГ № 27-Н1/2013 г. Другата площадка, намираща се в село Иганово, притежава Разрешително за емисии на парникови газове издадено през 2013 г. като същото е актуализирано през 05.2022 г. с Решение № 26-Н1-А2/2022 г. Съгласно актуализацията към момента на оператор ВМЗ ЕАД, гр. Сопот, площадка Иганово няма да бъдат разпределени квоти за периода, в който ще бъде изключен от ЕСТЕ и същият няма да има задължение за предаване на квоти. Информацията относно цитираните по-горе решения е обявена официално на сайта на Изпълнителна агенция по околна среда и съответно фигурира в актуалния към 31.12.2022 г. списък на операторите на инсталации (https://eea.government.bg/bg/r-r/r-te) Двете площадки са независими една от друга.	
--	--	---	--

		ВМЗ ЕАД иска да кандидатства по процедура № BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите” за реализиране на енергоспестяващи мерки за производствени сгради, които се намират на територията на площадката разположена в гр. Сопот, където не се извършват дейности, за които се издава Разрешително за емисии на парникови газове и там не се реализират дейности попадащи в обхвата на Приложение I на Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година. С оглед гореизложеното, моля за Вашето становище относно допустим кандидат ли е ВАЗОВСКИ МАШИНОСТРОИТЕЛНИ ЗАВОДИ ЕАД съгласно цитирания по-горе критерий за допустимост по процедура BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите”?	
175	13.03.2023	Здравейте! Производствено предприятие има необходимост от мерки за енергийна ефективност, както за производствените си сгради, така и за административната си сграда, която се намира в същия имот. В тази връзка има следните въпроси: 1. Кандидатът може ли да подаде 1 проектно предложение в което да са включени производствените сгради по Компонент 1 и административната сграда по Компонент 2? 2. Допустимо ли е кандидатът да подаде 2 отделни проектни предложения – едно проектно	Едно предложение се подава по един от двата компонента. Моля виж отговор на въпрос №171.

		предложение по Компонент 1 за производствената сграда и отделно едно проектно предложение по Компонент 2 за административната сграда?	
176	13.03.2023	Здравейте, във връзка с кандидатстване по процедура BG-RRP-4.021, моля за разяснение на следния казус: две дружества, свързани предприятия едното е дъщерно на другото. Притежават две сгради, съответно всяка в активите на съответното дружество. 1. Могат ли да кандидатстват с двете дружества поотделно, съответно за двете сгради. 2. Ако да, и при условие че е избран регламент „Инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност“ по чл. 38 от Регламент (ЕС) №651/2014., то какъв би бил максималния размер на заявеното безвъзмездно финансиране за всяко дружество?	1. По процедурата няма посочени ограничения относно кандидатстването на свързани юридически лица, при спазване на всички условия за допустимост съгласно Условията за кандидатстване. 2. Максималния размер на заявеното безвъзмездно финансиране по всяко индивидуално предложение за изпълнение на инвестиция зависи от категорията на предприятие и място на изпълнение на ПИИ (местоположението на обекта на интервенция). Повече подробности за максималния размер на финансиране по всяко индивидуално предложение за изпълнение на инвестиция и съответния интензитет може да намерите в раздел 6. „Минимален и максимален размер на безвъзмездното финансиране, както и в т.7. „Процент на съфинансиране“ от Насоките за кандидатстване.
177	13.03.2023	Здравейте, Моля да отговорите на следните въпроси, свързани с процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ”, с финансиране по линия на МВУ: Въпрос 1: В отговор № 3 на въпрос по процедурата сте посочили, че „В случай, че възникне предложената хипотеза, при която подадените предложения и след допълнителното класиране отново са с еднакъв брой точки, то тогава оценителната комисия ще предложи механизъм за класирането им като изготви	1. В раздел 17 „Ред за Оценяване на предложения за изпълнение на инвестиция“ на условията за кандидатстване по процедурата е посочена методологията и критериите, по които ще се оценяват и класират ПИИ, <u>включително в случаите, когато получават равен брой точки.</u>

	мотивирано предложение до Ръководителя на СНД.”. Посочената хипотеза във въпроса е „проектите, които първоначално са с еднакъв брой точки и след допълнителното класиране по гореописаните критерии са отново с еднакъв брой точки.”. Съгласно чл. 16 ПМС 114/2022 г. „техническата и финансова оценка на предложенията се извършва по критерии и методика, определени в документите по чл. 5, ал. 1, т. 1. В документите се определя минимално допустима оценка за качество на предложенията.”. Недопустимо е да се въвеждат критерии за техническа и финансова оценка, които не са включени в условията за кандидатстване за получаване на средства от Механизма. Това се отнася и до определяне на допълнителни тежести за даден критерий, нови критерии и други подобни. В този смисъл нека СНД по процедурата в отговор на настоящия въпрос предостави ясен механизъм за класиране на предложения за изпълнение на инвестиции, които получат еднакъв брой точки по всички показатели съгласно Условията за кандидатстване по чл. 5, ал. 1, т. 1 от ПМС 116/2022 г. В противен случай предоставянето на средства по процедурата ще бъде незаконосъобразно, което ще постави под сериозен риск изпълнението на инвестициите от предприятията. Въпрос 2: В отговор № 7 на въпрос по процедурата сте посочили, че „микропредприятията не попадат в обхвата на възможното увеличение на процента на интензитета на помощта” във връзка с чл. 38 ОРГО. Моля, при необходимост след съгласуване на	В случай че предложенията имат равен брой точки на критерии за оценка на качеството, те ще бъдат класирани съобразно получения брой точки по посочените по-долу критерии при спазване на следната последователност: 1.Ефективност на инвестицията за енергийна ефективност като отношение на необходимата инвестиция в лева към количеството спестена първична енергия в kWh на годишна база – лв. /kWh/г; 2.Целесъобразност на инвестицията за енергийна ефективност – кв. м РЗП на сградата; 3.Очаквано годишно намаляване на емисиите на CO2 (екологични ползи); 4.Процент енергийни спестявания в годишното потребление на първична невъзобновяема енергия. В тази връзка в отговора на въпрос 65(5) е дадена пояснителна информация за прилагането на утвърдените в условията за кандидатстване критерии за оценяване и класиране на предложения за изпълнение на инвестиция. 2.Моля виж отговор на въпрос 167. 3. Съгласно условията по процедурата се кандидатства със <u>сграда/и</u>, които са собственост на съответния кандидат или са с учредено право на строеж на кандидата. Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, кандидат с „учредено право на ползване“ за
--	--	---

	становището си с Министерството на финансите, да представите коригиран отговор, който отговаря на изискванията на ОРГО и ЗМСП. Въпрос 3: В отговор № 30 на въпрос по процедурата сте посочили, че ” Кандидати с учредено право на строеж са допустими по настоящата процедура при условие че отговарят на т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ и не попадат в изброените в т.8.2. „Критерии за недопустимост на кандидатите“ от условията за кандидатстване”, като въпросът се отнася до кандидати с „учредено право на ползване“ за сградата и „учредено право на строеж и ползване „за ФВЕЦ на покрива на сградата. Моля еднозначно да отговорите дали кандидати с с „учредено право на ползване“ за сградата и „учредено право на строеж и ползване „за ФВЕЦ на покрива на сградата да допустими по процедурата, като анализирате условията за допустимост и недопустимост по нея. Въпрос 4: В отговор № 37.3 на въпрос по процедурата сте посочили, че „ДДС не е допустим разход по процедурата”. В случай че кандидат по процедурата е лечебно заведение, което предоставя услуги и съответно не възстановява ДДС поради естеството на дейността си, т.е. ДДС е невъзстановим, моля след съгласуване на становището си с Министерството на финансите да посочите дали ДДС е допустим разход по процедурата за кандидати, за които ДДС е невъзстановим.	сградата и „учредено право на строеж и ползване „за ФВЕЦ на покрива на сградата, не е сред изброените хипотези за допустимост по процедурата. 4. Данък върху добавената стойност (ДДС) е недопустим разход по процедурата. 5. Съгласно чл. 5, ал. 6, т. 1 от ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост, след откриване на процедура чрез подбор утвърдените Условия за кандидатстване може да се изменят при промени в правото на Европейския съюз и/или българското законодателство или в политиката на европейско и/или национално ниво, които налагат привеждане на документите в съответствие с тях. Във връзка с посоченото, СНД ще предприеме съответни действия, при необходимост, във връзка с визираните в запитването промени в ОРГО. В случай на необходимост от изменения в Условията за кандидатстване, Условия за изпълнение или приложенията към тях, информация за посоченото ще бъде публикувана на интернет страницата на Министерство на регионалното развитие и благоустройството, в раздела на процедурата, както и в Информационната система за Механизма (ИСУН 2020), раздел НПВУ.
--	--	--

		Въпрос 5: ЕК оповести промени в ОРГО на 09.03.2023 г., които влизат в сила в следващите няколко седмици. Моля, да посочите тези промени отразяват ли се и ако се отразяват по какъв начин конкретно на Условието за кандидатстване и Условието за изпълнение по процедурата. Моля разясненията по въпросите по-горе да бъдат оповестени в срока по т. 20 от Условието за кандидатстване, а именно 10 дни от получаването им. Предварително благодаря за разясненията.	
178	14.03.2023	Моля за пояснение дали дружества в сферата на автомобилен транспорт са допустими да кандидатстват? Касае се за енергийно обновление на сграда, която се ползва за автомобилен сервиз за поддръжка и ремонт на собствен автопарк, както и за предоставяне на услуги по поддръжка на превозни средства.	Кандидат в сферата на автомобилен транспорт е допустим по процедурата, при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условието за кандидатстване.
179	14.03.2023	1. Допустим кандидат ли е фирма с основен код по КИД 68.20 „Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти“, да кандидатства за собствена сграда в която няма постоянни наематели? Сградата се използва за организиране на събития и ползите от предписаните мерки ще са изцяло за нуждите на собственика, това как се третира от програмата? В случай, че това е допустимо, за колко време следва да няма постоянни наематели в сградата? 2. Фирмата е с код на икономическа дейност за 2021 и 2022 г. 68.20 „Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти“, но планира смяна на кода за 2023 г. да стане хотелиерство и	1. и 2. Фирмата е допустими кандидат по процедурата при условие, че използва сградата само за собствени нужди и не я отдава под наем. Ползите от предписаните мерки следва да са изцяло за нуждите на собственика – кандидат по процедурата. Дружествата с КИД 68.20 „Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти“ са допустими кандидати по процедурата за сградите, които не се отдават под наем (например сгради свързани с организацията и управлението на дейностите по отдаване под наем) 3. Моля виж отговор на въпрос №89 (2).

		ресторантьорство. Към момента на кандидатстване няма да има наематели в сградата. Допустимо ли е фирмата да кандидатства по процедурата с тази сграда? 3. Допустими кандидати ли са микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, които имат седалище или клон със седалище на територията на селски район и са заявили за подпомагане дейности по предложението за изпълнение на инвестиция, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България? 4. Моля да поясните учреденото право на строеж за какъв срок следва да бъде валидно?	4. Моля виж отговор на въпрос №53. По процедурата няма изискване за срок на валидност на учреденото право на строеж, но следва да имате предвид, че интервенциите по процедурата се извършват върху съществуваща сграда, която е действаща и се използва по предназначение от кандидата по процедурата.
180	14.03.2023	Здравейте! Допустимо ли е кандидат по настоящата процедура, отговарящ на изискванията в УК, да подаде ПИИ и по процедура BG-RRP-3.006 „ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ ВЕИ ЗА СОБСТВЕНО ПОТРЕБЛЕНИЕ В КОМБИНАЦИЯ С ЛОКАЛНИ СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ЕНЕРГИЯ В ПРЕДПРИЯТИЯТА” за изграждане фотоволтаични инсталации в комбинация с батерии за собствено потребление върху покривите на същите производствени сгради, собственост на кандидата, явяващи се места на изпълнение на мерки за ЕЕ в проекта по тази процедура? Например по настоящата процедура да изпълнява инвестиции за саниране/топлоизолация и подмяна на дограма и врати, предписани в доклад от енергийно обследване, в две от производствените сгради, собственост на	По процедурата BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите“ няма посочено ограничение даден кандидат да не подаде ПИИ по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” при спазване на всички условия за допустимост съгласно Условията за кандидатстване, включително за липса на двойно финансиране.

		кандидата и върху същите сгради да изгради на покрива фотоволтаична инсталация в комбинация с батерии за собствено потребление (която не е взета предвид в обследването за ЕЕ) при получаване на финансиране по другата процедура или е недопустимо? В случай, че не може да се изпълняват инвестиции и по двете процедури в един и същи стопански обект, допустимо ли би било една и съща фирма да кандидатства по двете процедури, но като изпълнява предвидените инвестиции за ЕЕ и ВЕИ в различни поризводствени сгради, намиращи се в различни населени места? Предварително благодаря за отговорите!	
181	15.03.2023	Здравейте, Моля за разяснение по следния казус: Допустим кандидат ли е ЮЛ, собственик на сграда с Удостоверение за търпимост при положение, че земята, върху която е построена сградата, е общинска собственост?	Моля виж отговор на въпрос №21.
182	15.03.2023	Моля да дадете разяснение по два въпроса 1.Кандидат по процедурата не е възложител по ЗОП, заявената безвъзмездна помощ по проекта ще е повече от 50 на сто от общата сума на разходите по проекта и разходите по проекта за строителство ще са повече от 50 000 лева. Кандидатът иска да стартира изпълнението на проекта след като го подаде и преди неговото одобрение и за целта трябва да проведе процедура за избор с публична покана. В коя платформа трябва да я проведе? Подлежи ли на предварителен контрол документацията му, с която избира изпълнителите на инвестициите по проекта? Моля да дадете подробни разяснения, в т.ч. какъв е	1.Обръщаме внимание, че е допустимо кандидатът да пристъпи към изпълнение на дейностите по проекта след подаване на предложението за изпълнение на инвестиция и преди сключване на договора за финансиране (при сключване на такъв). В подобни случаи, документите за провеждане на процедурите за избор на изпълнител (с Публична покана, когато е приложимо) се публикуват в ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ, при спазване на изискванията на чл. 5 и чл. 9, ал. 2 от ПМС 80/09.05.2022 г. При необходимост от провеждане на процедура „публична покана“ по реда на ПМС № 80/2022 г. в

		реда за предоставянето на документите за предварителен контрол, на кого трябва да се представят, къде да се публикува поканата и т.н. 2. Кандидат не е възложител по ЗОП и заявената безвъзмездна помощ по проекта ще е по-малко от 50 на сто от общата сума на разходите по проекта, т.е. не се прилага ПМС 80/09.05.2022 г. Има ли специфични изисквания и правила за начина по който се избират изпълнителите за подготвителните разходи?	периода след подаване на предложението и преди сключване на договор за финансиране, кандидатите трябва да обявят процедурата като използват функционалностите на ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПУВ. През средата за кандидатстване на системата (Електронно кандидатстване) и в създадения собствен профил за кандидатстване, кандидатът обявява процедурата за избор на изпълнители в частта „Е-тръжни процедури“, „Моите е-тръжни процедури“, бутон „+ Нова процедура“. Чрез тази функционалност е възможно да се обявяват процедури за избор на изпълнител по ПМС № 80/2022 г. преди сключване на договор за финансиране. Обръщаме внимание, че ако предложението за изпълнение на инвестиция не бъде одобрено за финансиране, разходите, които са направени по отношение на дейностите, за които е приложено предварително изпълнение, няма да бъдат възстановени. Възможността за осъществяване на предварителен контрол на процедура на избор чрез публична покана по реда на ПМС 80/09.05.2022 г. е налична единствено след подписване на договор за финансиране. 2. Моля виж отговор на въпрос 25 и приложение Е2 към пакета документи за кандидатстване.
183	15.03.2023	Уважаеми дами и господа, С настоящото бихме искали да Ви зададем въпрос по отношение на условията за кандидатстване по процедура BG-RRP-4.021 – Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите.	1.Моля виж отговор на въпрос №171. При кандидатстване с ПИИ, което включва производствена и административна сграда, по точка 6 от раздел 19.“Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“ от Насоките за кандидатстване следва да се представят:

		На въпрос № 6 от 03.02.2023 г. е отговорено, че „От легалната законова дефиниция е видно, че само производствените сгради са включени в понятието промишлена система“ и „При кандидатстване с административната сграда ПИИ се подава по компонент 2. (т.е. вида на сградата се разглежда като административна сграда).“ В случай че предприятие кандидатства за прилагане на мерки за повишаване на енергийна ефективност в две собствени сгради, като едната е изцяло производствена, а другата административна, по кой компонент и как следва да подаде проектното си предложение, което включва мерки и за двете сгради? Какви документи по точка 6 от Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване следва да представи за производствената и за административната сграда?	1. за производствената сградата -обследване за енергийна ефективност по реда на Наредба № Е-РД-04-05 от 8.09.2016 г. за промишлена система, и 2. за административната сграда доклад за резултатите от обследване за енергийна ефективност и валиден сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, изготвени по реда на Наредби № Е-РД-04-2 от 16.12.2022 г. и № РД-02-20-3 от 9.11.2022 г. Документите по т.1. и т.2. се представят за всяка отделна сграда, включена в предложението за изпълнение на инвестиция.
184	16.03.2023	2. На въпрос № 6 от 03.02.2023 г. е отговорено, че „От легалната законова дефиниция е видно, че само производствените сгради са включени в понятието промишлена система“ и „При кандидатстване с административната сграда ПИИ се подава по компонент 2. (т.е. вида на сградата се разглежда като административна сграда).“ В случай че предприятие кандидатства за прилагане на мерки за повишаване на енергийна ефективност в две собствени сгради, като едната е изцяло производствена, а другата административна, по кой компонент и как следва да подаде проектното си предложение, което включва мерки и за двете сгради?	1.Моля виж отговора на въпрос 183. Когато производствено предприятие кандидатства с ПИИ, включващо едновременно производствени и административни сгради, то следва да подаде <u>едно предложение за изпълнение на инвестиция по Компонент 1</u> на процедурата, като съответно ако бъде финансирано предложението ще ползва бюджет по Компонент 1. Кандидатстването с предложение по процедурата е по един от двата компонента по процедурата. Финансирането е от бюджета на съответния компонент, по който е подадено съответното ПИИ. Не е допустимо

		Как се финансират такъв тип проектни предложения – с бюджет от Компонент 1 или Компонент 2? В случай че инвестициите в производствената сграда се финансират от бюджета за Компонент 1, а тези в административната от бюджета за Компонент 2, е възможна ситуация в която да е не е наличен финансов ресурс съгласно Компонент 1, но да е наличен такъв от Компонент 2 (тъй като по начало е по-голям). Как ще се финансира проекта в такъв случай? Моля за детайлна и конкретна информация за начина на финансиране на проектни предложения, които включват инвестиции в две отделни сгради, с различно предназначение – а именно производствена и административна?	едно предложение да се подаде и да се съотнася към двата компонента. Когато предложение се подава по Компонент 1, в случай че се одобри, се финансира от бюджета по Компонент 1. Когато предложение се подава по Компонент 2, в случай че се одобри, се финансира от бюджета по Компонент 2. Отговорът на въпрос № 6 от 03.02.2023 г. е свързан с хипотезата, когато обаче производствено предприятие включва в своето ПИИ само административна сграда/и, тогава съответното предприятие следва да кандидатства по Компонент 2. Т.е. подава се предложение само с <u>административната сграда</u> и тогава ПИИ се съотнася към компонент 2.
185	16.03.2023	Здравейте, Моля за разяснение на следните въпроси: 1. По критерии № 4 от критериите за оценка “Ефективност на инвестицията”- какво включва терминът „инвестиция“ във формулата – само инвестиционните разходи за СМР или общата стойност на заявените разходи, в т.ч. разходи за енергийно обследване. 2. Производствено предприятие осъществява своята дейност в една сграда (без междинни преградни стени), в която разположението на оборудването следва технологичния процес, с обща РЗП повече от 1250 кв.м.. Въпреки това, според кадастрални скици, общата производствена площ се формира от три различни сгради с три различни идентификатора. Как	1. Съгласно таблицата „Критерии за оценка на качеството“ в раздел 16 „РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИИ“ от Насоките за кандидатстване Критерии №4 „Ефективност на инвестицията“ терминът „инвестиция“ се разглежда по следния начин: <u>Изчислява се като общата стойност на цялата инвестиция (БФП плюс собствено участие т.е. всички разходи включени в ПИИ) в лева по ПИИ се раздели на очакваното количество спестена първична невъзобновяема енергия в kWh/г.</u> 2. Съгласно таблицата „Критерии за оценка на качеството“ в раздел 16 „Ред за оценяване на предложенията за изпълнение на инвестиции“ от Насоките за кандидатстване Критерии № 1

		следва да се изчисли критерий за оценка № 1 - „Целесъобразност на инвестицията“ в този случай?	„Целесъобразност на инвестицията“ се изчислява по следния начин: <i>В случай на повече от един обект на интервенция се сумира РЗП на всички сгради, включени в ПИИ, и се разделя на броя сгради.</i> Следва да се има предвид, че разгънатата застроена площ в кв.м. на сграда следва да е посочена във валидния сертификат за енергийни характеристики на сградата, с която се кандидатства или в доклада от обследването за промишлената система, с която се кандидатства.
186	16.03.2023	Здравейте, Допустим кандидат ли е фирма, чиято допълнителна икономическа дейност попада в рамките на код 35.11 „Производство на електрическа енергия“, като сградата, чиято енергийна ефективност ще се подобри в рамките на проекта няма да е обвързана с този код? Допустимо ли е в този случай отделяне на дейностите или разграничаване на разходите, чрез което да се гарантира, че дейността в изключения КИД няма да се ползва от помощта по схемата?	Съгласно Насоките за кандидатстване, раздел 8.2 Критерии за недопустимост на кандидатите , т. 4) Недопустими за подкрепа по настоящата процедура са предприятия, които съгласно КИД-2008 на НСИ попадат в обхвата на код 35 Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива. В тази връзка сгради (в т.ч. и административни сгради), използвани от предприятия, които съгласно КИД-2008 на НСИ, попадат в обхвата на код 35 Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива, не са допустими за финансиране по процедурата.
187	16.03.2023	Здравейте, От името на Камарата на енергийните одитори молим за разяснение на следните въпроси по процедурата: 1.Как да се разбира заложеното в програмата понятие „учредено право на строеж“? За нас „учреденото право на строеж“ или в правната теория „суперфикция“ се придобива от лице/а, които не са собственици на земята, върху която ще се построи, дострой и т.н. бъдещ обект. Обикновено се прави чрез подписване на предварителен договор между страните, оформя се в нотариален акт и в последствие	1. Съгласно условията за кандидатстване по процедурата допустими са сгради, които са собственост на съответния кандидат или са с учредено право на строеж на кандидата. Във връзка с посоченото, обръщаме внимание, че учреденото право на строеж се отнася за сградата, върху която ще се извършват мерки за енергийна ефективност. Следва да имате предвид, че интервенциите по процедурата се извършват върху съществуваща сграда, която е действаща и се използва по предназначение от кандидата по процедурата.

	се вписва в Агенцията по вписванията. Това означава ли, че собственик на обект от сферата на производството, търговията и услугите, получил „учреденото право на строеж“ преди построяването му е допустим кандидат по програма? Ще бъдат ли допустими кандидати, които не са собственици на обекти от сферата на производството, търговията и услугите, но ще представят при кандидатстването си по програмата „учреденото право на строеж“ за изпълнение на мерки за енергийна ефективност, предписани в енергийните обследвания, подготвяни за целите на същата програма в конкретен обект, в който са наематели? 2. В стотици посетени от енергийни одитори обекти, които биха били подходящи кандидати по програма наблюдаваме следните казуси, за които молим да дадете разяснения и указания: 2.1. Една фирма или физическо лице са собственици на сградата и/или машините и съоръженията, а тяхна дъщерна фирма с над 50% от капитала е оператор на същинската дейност в предприятието: производство, търговия, услуги. Фирмата изпълнител на същинската дейност е наемател на активите с надлежни договори за наем. Възможно ли е собственика на сградите да кандидатства по програмата? Ще бъде ли достатъчно с нарочна декларация наемателят/операторът на дейностите/ да се задължи да предостави на наемодателя всички необходими за нуждите на енергийното обследване на неговото предприятие/за производство, търговия, услуги/ данни? Последното се налага, тъй като обследваният обект е експлоатиран	2.1. Само кандидат, който е собственик на сградата или с учредено право на строеж за сградата, е допустим по процедурата. Сграда, отдадена под наем на предприятие (физически или юридически субекти), различно от кандидата по процедурата, ще се счита за недопустима за финансиране. Ползите от енергийното обновяване на дадена сграда следва да са за съответния кандидат (собственика на сградата), а не за субекта- наемател. Фирмата наемател, която ползва сградата с договор за наем е недопустима по настоящата процедура. 2.2 Моля виж отговора на въпрос 14(5) и 35. 2.3. По процедурата са допустими мерки за енергийна ефективност на сгради (мерки за енергийна ефективност на сградния фонд на предприятията) В случай, че инвестицията по процедурата включва изграждане на съоръжения/системи за производство на енергия от възобновяеми източници (ВИ) в сградата (или в близост до сградата), допустими за финансиране са само такива за собствено потребление, с цел осигуряване на СГРАДАТА с енергията от ВИ за отопление, охлаждане, вентилация, гореща вода за битови нужди, осветление и др. Произведената енергия от това съоръжение за производство на енергия от ВИ в сградата или в близост до сградата не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба. Изграждането на съоръжение за производство на енергия от ВИ е допустимо само, ако съоръжението за производство на енергия от ВИ ще бъде собственост на кандидата.
--	---	--

	от наемателя и съответно поддръжката на сградния фонд, енергийните разходи и управлението на енергийните ресурси са били негова отговорност. Без тези данни ние не можем да извършим енергийното обследване с достоверни и надеждни данни съобразно изискванията на Закона за енергийната ефективност и нормативната база към него. 2.2 Допустими ли са за кандидатстване фирми, които вече са спечелили финансиране по BG16RFOP002-6.002 „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“ и в настоящият момент изпълняват мерки за енергийна ефективност? Допустимо ли е предписването на енергоспестяващи мерки идентични с изпълняваните по програма BG16RFOP002-6.002. 2.3. Ако на територията на дадено предприятие, кандидат по програмата се окаже, че вече има изградена фотоволтаична инсталация, която произвежда енергия за собствено производство и/или за продажба в мрежата, допустимо ли е същото да кандидатства за изграждане на фотоволтаична инсталация за собствените нужди на сградата обект на евентуална бъдеща интервенция по програмата? От нашите огледи има различни изпълнени инвестиционни проекти на предприятия: - поставени са фотоволтаични панели на площадките – паркингите; поставени са върху покриви, които покриви не са на сградите, за които се планира да кандидатстват по настоящата процедура; очакват се разрешения за строеж на инсталации върху покриви, които ще са ограничени само за продажба в мрежата; има инсталации, които са изградени за нуждите на	В допълнение, допустими са интервенции, които отговарят на изискването за липса на двойно финансиране. Инсталации, които са изградени за нуждите на <u>производството</u>, не са допустими по настоящата процедура.
--	---	---

		производството, а не на сградите. Моля да дадете разяснения за допустимостта, по различните изброени технически решения на поставени вече фотоволтаични системи.	
188	16.03.2023	За нуждите на енергийните одитори в страната, моля от името на Камарата на енергийните одитори, да ни отговорите на следните въпроси и да ни дадете разяснения: 1. Възможно ли е в рамките на програмата да се изпълняват мерки за енергийна ефективност, които предвиждат извършване на оптимизации по отоплителните системи и в т.ч.: 1.1. Допустима мярка ли е монтажът на инсталации за получаване на водород и използването му в препоръчани, като мярка за енергийна ефективност /оптимизация на отоплителната система с подмяна на котел и горелка/, иновативни горелки и когенерационни системи, които са сертифицирани за работа с горивна база водород и/или природен газ. Искането ни е във връзка с бързо навлизащите на пазара на алтернативните енергийни източници, системи за производство и изгаряне на водород, съобразно Водородната стратегия на Европейския съюз, както и договореностите по Зелената сделка. 1.2. Допустима ли е подмяна на нискоефективен водогреен котел за отопление на сградата, консумиращ природен газ, с по-високо ефективен, котел /на кондензация/ консумиращ съществено по-малко количество природен газ в сравнение с така съществуващият? 3.3. Допустимо ли е замяната на отопление чрез отопление на газови термopомпи, които използват възобновяема енергия?	Както е посочено в Насоките за кандидатстване в предложението за изпълнение на инвестиции следва да бъдат включени и са допустими за финансиране със средства от МВУ, всички енергоспестяващи мерки, които са предписани в обследването за енергийни характеристики на сграда. В този смисъл, ако в енергийното обследване и в сертификата (в избрания пакет за изпълнение на ЕЕ мерки), са включени мерки за оптимизация на отоплителни системи, то такива мерки са допустими за финансиране по процедурата. В допълнение, мерките, които са свързани с повишаване на ефективността на системите за генериране на топлина/студ в сградата, независимо от избраната технология, трябва да бъдат оценени по отношение на техническата и икономическата им целесъобразност, като едновременно с това трябва да отговарят на изискванията на регламентите от обхвата на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението и на европейските изисквания за обща безопасност на продуктите. Предвид изискванията за безопасност всички препоръчани в мярката елементи на такива инсталации (котли, горелки, помпи, автоматика и др.) трябва да бъдат придружени с необходимата техническа документация, декларации за съответствие, сертификати и др. за удостоверяване на съответствието с изискванията за екопроектиране и с изискванията за безопасност.

		1.3 Допустимо ли е замяната на отопление чрез отопление на газови термопомпи, които използват възобновяема енергия?	
189	16.03.2023	Уважаеми дами и господа, С настоящото бихме искали да Ви зададем въпрос по отношение на условията за кандидатстване по процедура BG-RRP-4.021 – Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите. В Насоките за кандидатстване, раздел 11, Категории разходи, допустими за финансиране е посочено “Предвид че наличието на обследване и сертификат за енергийна ефективност е предварително условие за кандидатстване по настоящата процедура, съответно дейностите по изготвянето им следва да са извършени преди подаване на ПИИ, то в тази връзка разходите за изготвянето им са допустими за финансиране, ако са направени от крайния получател на средствата и са платени от 1 февруари 2020 г. до 30 юни 2026 г. включително (важи както за ПИИ в режим de minimis, така и за ПИИ в режим съгласно Регламент (ЕС) № 651/2014 (ОРГО). Разходите за изготвянето на обследване и сертификат за енергийна ефективност се приемат за допустими при спазване на изискванията за допустимост на разхода по настоящата процедура, а именно да съответстват на действащата нормативна уредба към датата на обявяване на настоящите Насоки за кандидатстване.” 1.Моля за информация как трябва да са извършени разходите обследване и сертификат за енергийна	Крайният получател (КП) трябва да изпълни предложението по процедурата с грижата на добър стопанин, при спазване на принципите за добро финансово управление (икономичност, ефикасност, ефективност и избягване на двойно финансиране); публичност и прозрачност; свободна и лоялна конкуренция, в съответствие с най-добрите практики в съответната област и в съответствие с договора за финансиране по процедурата. В случай, че КП не са възложители по ЗОП и възлагат строителство, доставки и услуги за сключване на договор без процедура, те следват приложимия специфичен за МВУ ред, регламентиран в подзаконовата нормативна уредба - ПМС № 80 от 2022 г. за определяне на правилата за възлагане на дейности по инвестиции от крайни получатели на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост. Когато размерът на одобреното безвъзмездно финансиране е по-малък или равен на 50 на сто от общата сума на одобрения проект, с оглед гарантиране спазването на принципите за добро стопанско управление, определяне реалистичността на разходите и осигуряване на ефективност, ефикасност и икономичност при разходването на средствата, както и спазване на принципите за публичност и прозрачност, свободна и лоялна конкуренция и равнопоставеност и недопускане на дискриминация при разходването на средствата, при

	ефективност за съответстват на действащата нормативна уредба към датата на обявяване на настоящите Насоки за кандидатстване? 2.В Условиата за изпълнение е посочено, че „в случаите, когато предвидената стойност за определяне на изпълнител с предмет „строителство“, в т.ч. съфинансирането от страна на крайния получател без данък върху добавената стойност, е равна или по-висока от 273 816,20 лева (140 000 евро) без ДДС, крайните получатели следва да прилагат реда за провеждане на процедура на избор чрез публична покана по реда на ПМС 80/09.05.2022 г.;“. В случай, че планираната стойност за изпълнение на дейности, свързани със СМР в едно проектно предложение е над 273 816,20 лева (140 000 евро) без ДДС, крайните получатели прилагат реда за провеждане на процедура на избор чрез публична покана по реда на ПМС 80/09.05.2022 г. за дейностите свързани със СМР. Ако в същото проектно предложение обаче са налице и разходи за изготвянето на обследване и сертификат за енергийна ефективност, което по своята същност е услуга, по какви правила следва да са направени тези разходи: - При условие че стойността им е под 30 000 лева и - При условие че стойността им е над 30 000 лева? 3.Ако стойността на разходите за изготвянето на обследване е под 30 000 лева и не е необходимо	възлагане на дейности по инвестиции от крайни получатели, Структурата по наблюдение и докладване (СНД) ще изисква следното: - в случаите, когато предвидената стойност за определяне на изпълнител с предмет „строителство“, в т.ч. съфинансирането от страна на крайния получател без данък върху добавената стойност, е равна или по-висока от 273 816,20 лева (140 000 евро) без ДДС, крайните получатели следва да прилагат реда за провеждане на процедура на избор чрез публична покана по реда на ПМС 80/09.05.2022 г.; - в случаите, когато предвидената стойност за определяне на изпълнител с предмет „строителство“, в т.ч. съфинансирането от страна на крайния получател/кандидата за БФП без данък върху добавената стойност, е по-ниска от 273 816,20 лева (140 000 евро) без ДДС към първичните платежни документи следва да се приложат поне 2 (две) съпоставими оферти, каталози, разпечатки от официални интернет страници на производители/доставчици или комбинация от посочените, съдържащи цена, характеристика/функционалност/описание, които не противоречат на заложените в договора за финансиране. КП прилагат и обосновка в свободен текст за направения избор на база на събраните оферти, каталози, разпечатки от официални интернет страници. При проверка на съответствието на цени в чуждестранна валута, ще се взема предвид курсът на БНБ към датата на сключване на договора за предоставяне на БФП.
--	---	---

	провеждане на процедура на избор чрез публична покана по реда на ПМС 80/09.05.2022 г., трябва ли кандидатът да предостави 2 (две) съпоставими оферти и обосновка. В случай, че обследването е направено през 2020 г., когато НПВУ не е бил приет и не е имало информация относно възможностите за финансиране, е естествено кандидатите да са сключвали договори с одитор и без избор между две оферти и обосновки. Допустими ли биха били тези разходи, които се базират само на договор и фактура.	Под предмет „строителство“ се включват всички допустими дейности в обхвата на процедурата, описани в раздел 10 „Допустими дейности“ от Насоките за кандидатстване по процедурата, които ще бъдат обект на възлагане. Обръщаме внимание, че съгласно Условиата за кандидатстване, за да бъдат допустими разходите по настоящата процедура, същите следва да бъдат извършени след датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция и до 30.06.2023 г., като разходите за изготвянето на обследване и сертификат за енергийна ефективност са допустими за финансиране, ако са направени от крайния получател на средствата и са платени от 1 февруари 2020 г. до 30 юни 2026 г. включително. Разходооправдателните документи следва да бъдат издадени в периода на допустимост на разходите по процедурата. За да бъдат допустими, като общо правило, разходите трябва да отговарят на следните условия: ➤ да са за дейности, определени и извършени под отговорността на СНД и съгласно критериите за избор на инвестиции; ➤ да са извършени от Крайния получател, съгласно критериите за избор на инвестиции; ➤ категориите разходи да са включени в бюджета по договора за финансиране;
--	---	---

			➤ изборът на изпълнител за реализираните дейности (услуги и/или доставки, и/или строителство) да е извършен в съответствие с действащото национално и европейско законодателство; ➤ за тях да е налична адекватна одитна следа, включително да са спазени разпоредбите за наличност на документите по реда на чл. 132 на Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046; ➤ да са отразени в счетоводната документация на крайния получател чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система; ➤ да са извършени за продукти и услуги, които са реално доставени, съобразно предварително заложените в бюджета към договора за финансиране изисквания; ➤ в случаите, когато обект на финансиране са инвестиции, попадащи в обхвата на правилата по държавните помощи, допустимостта на разходите е съобразена и с приложимите към помощта правила; ➤ да са извършени в съответствие с принципа на доброто финансово управление в съответствие с чл. 33 на Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046; разходите са допустими за финансиране, ако са направени от бенефициента и са платени между 01.02.2020 г. и 30.06.2026 г., съгласно Регламент (ЕС, Евратом) № 2021/241 и настоящите Насоки. Всички разходи по допустимите дейности, следва да бъдат извършени не по-късно от крайния срок, определен в договора за финансиране;
--	--	--	---

			➤ да могат да се установят и проверят в ИС на МВУ, и да бъдат подкрепени от оригинални разходооправдателни документи с изключение на случаите на прилагане на опростени варианти на разходите (ако е приложимо); да допринасят за постигане на заложените етапи и цели на инвестицията
190	17.03.2023	Уважаеми дами и господа, С настоящото бихме искали да Ви зададем въпрос по отношение на условията за кандидатстване по процедура BG-RRP-4.021 – Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите. В Насоките за кандидатстване, раздел 7, Процент на съфинансиране, точка 2) В случаите, когато е избран режим на държавна помощ „Инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност“ по чл. 38 от Регламент (ЕС) №651/2014, интензитетът на помощта е, както следва: • Максимален интензитет на помощта 35 % от допустимите разходи за ПИИ в ЮЗР (NUTS2); • Максимален интензитет на помощта е 45 % от допустимите разходи за ПИИ извън ЮЗР (NUTS2); Съгласно чл. 38, пар. 5 от Регламент (ЕС) №651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година (ОРГО), максималният интензитет на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия по смисъла на Приложение I към Регламент (ЕС) № 651/2014.	Моля виж отговора на въпрос 167.

	На въпрос № 7 от 03.02.2023 г. СНД отговаря, че „Микропредприятията не попадат в обхвата на възможното увеличение на процента на интензитета на помощта.“. На първо място в преамбюла на Регламент (ЕС) №651/2014 се казва: „определението за МСП, използвано за целите на настоящия регламент, следва да се основава на определението от Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия“, т.е. под МСП регламентът разбира това, което в препоръката е „микро, малки и средни предприятия“. Понятието МСП включва и микропредприятия, тъй като те отговарят на всички критерии за малко предприятие. В допълнение в Регламента е дадена и дефиниция „малки и средни предприятия“ или „МСП“ означава предприятия, които изпълняват критериите, определени в Приложение I, тоест микропредприятията не са изключени от възможностите за увеличение на процента на интензитета на помощта. В процедура BG16RFOP002-3.001 „Енергийна ефективност за малките и средни предприятия“, която също включва мерки съгласно Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година е предвидено увеличение на помощта както за малките и средни предприятия, така и за предприятията от категория микро. Не на последно място ограничението микропредприятията да се възползват от увеличен интензитет на помощта е лишено от икономическа	
--	--	--

		логика, тъй като те са най-уязвимата категория на пазара и са най-податливи на кризи, съответно нуждата им от подкрепа е най-голяма. Безвъзмездна помощ в размер на 45 % няма стимулиращ ефект за инвестиции при микропредприятията, особено в настоящата ситуация на безпрецедентна инфлация. В резултат на изложените правни и икономически аргументи, моля за информация на какво основание микропредприятията са изключени от обхвата на възможното увеличение на процента на интензитета на помощта?	
191	17.03.2023	Уважаеми госпожо/господине, Въз връзка с обявена процедура BG-RRP-4.021 имам следният въпрос: - Кандидат по процедурата е Търговско дружество, чийто едноличен собственик на капитала е община с над 200 000 жители. При отчитане на нетните приходи от продажби на дружеството, то попада в категорията на средните предприятия, но взимайки в предвид че собственик на капитала е общината, как ще се третира и категоризира в този случай (средно или голямо предприятие) и кои нетни приходи ще бъдат взети под внимание при оценката? Благодаря предварително за отговора!	Моля виж отговора на въпрос 125. Нетни приходи от продажби се определят от Отчет за приходите и разходите за 2022 г., стойността по ред „Нетни приходи от продажби“ от приходната част на отчета (код на реда 15100, колона 1).
192	17.03.2023	Здравейте, Интересувам се защо не се спазва описаната на стр. 48 и стр. 49 в каре маркирано с ВАЖНО! Процедура за отговаряне на въпроси? Там, където е обяснено, че разясненията се публикуват на интернет страницата на СНД и в ИС за МВУ в 10-дневен срок от получаването на искането.	СНД прави всичко възможно разясненията да бъдат публикувани във възможно най-кратки срокове. Отговорите на повечето от въпросите вече бяха публикувани в ИС на МВУ (ИСУН 2020) на 4 етапа - на 07.03.2023 г., 22.03.2023 г., 03.04.2023 и 12.04.2023 г. Съгласно ПМС 114 от 8 юни 2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и

		Осъзнават ли, отговорните лица за това лица, че има въпроси, които чакат за отговор от повече от един месец? По какъв начин планирате да компенсирате засегнатите страни? Удължаване на срока за кандидатстване? Очаквам отговор на зададеният от мен въпрос в срок от 10 календарни дни.	устойчивост, разясненията по процедурата се публикуват на интернет страницата на структурата за наблюдение и докладване и в информационната система за Механизма в 10-дневен срок от получаването на искането, но не по-късно от 14 дни преди изтичането на срока за кандидатстване.
193	17.03.2023	Здравейте, Чрез този въпрос, разделен в две отделни запитвания, бихме искали да ви помолим за повече разяснения и отговор на зададените въпроси, както и да изразим своето становище по описания казус. Съгласно Ваш отговор на въпрос №2 от Въпросите и отговорите, цитирам: „Ползите от енергийното обновяване на дадена сграда следва да са за съответния кандидат (собственика на сградата), а не за субекта- наемател.“ При енергийно обновяване на сградата и повишаване на нейната ефективност, ползите са повече за собственика, както в краткосрочен, така и в дългосрочен план. Взимайки под внимание намаляването на разходите за електрическа енергия, подобряването на условията за служителите, подобряване на естетическите характеристики на сградата, то собственикът може най-малкото да повиши наемната цена. Освен това подобно подобряване на енергийните характеристики прави сградата по-атрактивна за наемателите и повишава устойчивостта на предприятието-собственик, още повече, ако развива дейност в код 68.20. Предвид и повишаващите се изисквания на ЕС към сградния	В публикуваните разяснения по процедурата нееднократно е отговаряно на поставените въпроси. Моля виж отговори на въпроси 2 (3), 22, 55, 71, 82, 132, 133,179. Сграда, отдадена под наем на предприятие (физически или юридически субекти), различно от кандидата по процедурата, ще се счита за недопустима за финансиране. Ползите от енергийното обновяване на дадена сграда следва да са за съответния кандидат (собственика на сградата), а не за субекта- наемател. Предвид че отдаване под наем на собствена сграда за ползване на трети лица означава, че основен потребител на енергия ще е наемателят, а не наемодателят – кандидат по процедурата. СНД може да извършва проверки на място, чрез които да изиска доказателства, свързани със спазването на тези изисквания и в случай на установени нередовности да поиска възстановяване на помощта.

	фонд, то подобна инвестиция е от ключово значение за предприятия с код 68.20 и тяхната устойчивост в дългосрочен план. Код 68. 20 „Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти“ е дейност с ясно изразен бизнес модел и подобряването на енергийните характеристики на сградата е директна полза за собственика. С оглед изложеното не намираме за основателно пояснението, че „Ползите от енергийното обновяване на дадена сграда следва да са за съответния кандидат (собственика на сградата), а не за субекта- наемател.“, тъй като само по себе си енергийното обновяване на сградния фонд носи дори повече ползи на наемодателя/собственика, отколкото за наемателя. Взимаме под предвид и че в Условиата за кандидатстване не е посочено, че дружества с код на икономическа дейност 68.20 не са недопустими за кандидатстване. Както е посочено в условията за кандидатстване: „Основните цели, заложи в ИНПЕК са: • стимулиране на нисковъглеродно развитие на икономиката; • развитие на конкурентоспособна и сигурна енергетика; • намаляване зависимостта от внос на горива и енергия; • гарантиране на енергия на достъпни цени за всички потребители.“ Конкретните цели на процедурата според Условиата за кандидатстване са:	
--	---	--

		• Подобряване енергийните характеристики на сгради в сферата на производството, търговията и услугите, чрез изпълнение на устойчиви интегрирани високоефективни енергийни мерки; • Достигане на клас на енергопотребление минимум „В“ след прилагане на енергоспестяващи мерки при сгради в сферата на търговията и услугите; • Постигане на минимум 30% спестяване на първична енергия за всеки обект от нежилищния сграден фонд; • Намаляване на разходите за енергопотребление; • Спазване на „принципът за ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01 по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852). Използването на конкретна сграда от самия собственик или от наемател не поставя под въпрос достигането на заложените цели на процедурата и ИНПЕК. Дори напротив – енергийното обновяване на повече сгради би спомогнало неимоверно много в постигането на заложените цели. Подобно изключване на сгради, в които се помещават наематели, е сериозен удар върху цял един сектор, който е заложил бизнес модел с отдаване на имоти под наем и представлява съвсем неоснователно негово изключване от така важни за устойчивостта и развитието на предприятието и целия ЕС дейности, каквито са гореспоменатите. Подобно изключване по-скоро би попречило постигането на гореспоменатите цели. Надяваме се да преразгледате вашето решение, свързано с този казус!	
194	17.03.2023	Здравейте,	1.1.и 1.2. и 2.2.:

	В продължение на предишното писмо отправям конкретни запитвания към вас по следния казус. Молбата ми е да определите дали предприятието и сградата са допустими по процедурата и ако не, то какво биха могли да предприемат като действия: Собственик на сградата е Предприятие А (Код по КИД 68.20). Разпределението на капитала на дружеството А е следното (ООД): - Предприятие Б, дялово участие - 62,51%; - Предприятие В, дялово участие - 23,51%; - Физическо лице А, дялово участие - 13,98%. Сградата се отдава под наем на следните дружества: - Предприятие Б, код по КИД 86.22 - Предприятие В, код по КИД 86.22 - Предприятие Г, код по КИД 86.22 - Предприятие Д, код по КИД 47.78 Разпределението на капитала на предприятията е следното: - Предприятие Б - дялово участие на физическо лице А - 86,42% (АД); - Предприятие В - дялово участие на физическо лице А - 99%; - Предприятие Г - дялово участие на физическо лице А - 100%; - Предприятие Д - дялово участие на физическо лице Б - 100%; При така стеклите се обстоятелства следва, че:	Допустимите кандидати по процедурата са посочени в раздел 8.1. на Насоките за кандидатстване, в който няма разработена хипотеза за допустимост, свързана с понятието "едно и също предприятие". Понятието "едно и също предприятие" се изследва в контекста на това какъв би бил допустимия размер за финансиране на предложението, което е в условията на режим „минимална помощ“ (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013, предвид че общият размер на помощта за дейностите по проекта, за които се прилагат правилата за минимална помощ (de minimis), заедно с получените на територията на Република България други минимални помощи (de minimis) за период от три бюджетни години (две предходни и текущата бюджетна година), предоставени на кандидата, и на предприятията, с които образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013 от 18 декември 2013 г., както и всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“, както и, в случай че някое от предприятията, които образуват „едно и също предприятие“, се е възползвало от минимална помощ (de minimis), получена преди разделяне или отделяне, не надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро (391 166 лева), както и на 100 000 евро (195 583 лева) за предприятия, осъществяващи автомобилни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение. В допълнение, сграда, отдадена под наем на предприятие (физически или юридически субекти), различно от
--	---	--

	- Предприятия А и Б са "едно и също предприятие" според Регламент (ЕС) № 1407/2013 - Предприятия Б, В и Г са свързани предприятия според ЗМСП Конкретните въпроси са: 1. Ако физическо лице А упражнява стопанска дейност като физическо лице, то според Регламент (ЕС) № 1407/2013 предприятия А, Б, В и Г отговарят на определението за "едно и също предприятие". 1.1 При описаните обстоятелства допустим кандидат ли е Предприятие А и допустима за интервенция ли е сградата при наличието на Предприятие Д като наемател в сградата при положение, че предприятия А, Б, В и Г отговарят на определението за "едно и също предприятие", а подобряването на енергийните характеристики на сградата ще доведе до директни ползи за собственика? При наличието на пет предприятия в казуса, четири отговарят на определението за "едно и също предприятие". За доказване на ползи за собственика предвид наличието на петото предприятие, може да бъде поставено изискване от УО за увеличаване на наемната цена, увеличаване на срока на договора за наем или друго. 1.2 При придобиване на над 50% от дяловете на Предприятие Д от физическо лице А, ще бъде ли допустим кандидат Предприятие А и допустима за	кандидата по процедурата, ще се счита за недопустима за финансиране. Ползите от енергийното обновяване на дадена сграда следва да са за съответния кандидат (собственика на сградата), а не за субекта- наемател. В тази връзка сградата, собственост на предприятието кандидат (предприятие А), която се отдава под наем на друго предприятие (Предприятие Д) е недопустима по процедурата.
--	--	--

		интервенция сградата при положение, че всички наематели и наемодателя/собственика на сградата ще отговарят на определението "едно и също предприятие"? 2.Ако физическо лице А не упражнява стопанска дейност като физическо лице: 2.1Предприятия А и Б са "едно и също предприятие" според Регламент (ЕС) № 1407/2013, а Предприятия Б, В и Г са свързани, то наличието на Предприятие Д прави ли сградата недопустима, при положение, че подобряването на енергийните характеристики ще доведе до директни ползи и за собственика?	
195	18.03.2023	Здравейте, Имам следния въпрос: Дружеството-кандидат е станало собственик на сградата, с която ще кандидатства, през месец март 2023 г., както и партидата за електроенергия е прехвърлена на негово име през същия месец. Преди това кандидатът е бил дълги години ползвател на сградата, но тя е била собственост на свързано с него дружество (едно и също физическо лице е собственик и на двете дружества). Допустимо ли е да кандидатства дружество-кандидат, което е придобило сградата и партидата през месец март 2023 г. (На тази сградата ще се прави енергийно обследване, но сметките за електроенергия преди март 2023 г. са плащани от стария собственик и са префактурирани на кандидата в договор за наем).	В Насоките за кандидатстване по процедурата няма посочен период, към който сградата да е станала собственост на кандидата. Предприятието-кандидат следва да отговаря на критериите за допустимост, посочени в т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ и да не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. „КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от условията за кандидатстване по процедурата. Следва да имате предвид, към датата на кандидатстване по процедурата следва да се декларира, че сградата/сградите, обект на интервенция, предложени за финансиране, са изцяло собственост на предприятието-кандидат, или предприятието-кандидат притежава документ за учредено право на строеж върху имота. При подаване на предложението кандидата следва да приложи документ за собственост върху недвижимия

			имот или учредено право на строеж за обекта на интервенция в полза на кандидата.
196	20.03.2023	Уважаеми госпожо/господине, Въз връзка с обявена процедура BG-RRP-4.021, моля за разяснение по следният казус: - В част от сградата, за която планираме да кандидатстваме с проектно предложение, до първите месеци на текущата година са се помещавали наематели. Към настоящият момент сградата се използва изцяло от дружеството – кандидат по процедурата. В този случай допустима ли е за финансиране сградата?	Моля виж отговор на въпрос 195.

197	20.03.2023	Здравейте! 1. Допустим кандидат ли е предприятие, което е собственик на самостоятелен обект в сграда? 2. Допустими кандидати ли са земеделските преработватели?	1.Предприятие, което е собственик на самостоятелен обект в сграда не е допустимо за финансиране. Цялата сграда-обект на интервенция следва да е изцяло собственост на кандидата или с учредено право на строеж. 2. Земеделските преработватели са допустими кандидати, ако покриват изискванията на раздел 8.1.“КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от условията за кандидатстване: 1)Да са търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите или да са еквивалентно лице по смисъла на законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство. 2)Да са микро-, малки и средни предприятия по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия и Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36). или да са Големи предприятия - предприятия, които <u>не отговарят</u> на изискванията за микро-, малко или средно предприятие по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средни предприятия и Приложение I на Регламент (ЕС) №651/2014. 3)Да са регистрирани не по-късно от 31.12.2019 г.
-----	------------	--	--

			4)Да са реализирали нетни приходи от продажби за 2022-ра финансова година в зависимост от категорията на предприятието-кандидат, както следва: <table><tr><td>Категория на предприятието</td><td>Нетни приходи от продажби²</td></tr><tr><td>Микропредприятие</td><td>≥ 70 000 лева</td></tr><tr><td>Малко предприятие</td><td>≥ 150 000 лева</td></tr><tr><td>Средно предприятие</td><td>≥ 650 000 лева</td></tr><tr><td>Голямо предприятие</td><td>≥ 3 500 000 лева</td></tr></table> За повече информация моля виж раздел 8.1.“КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от условията за кандидатстване. В допълнение, всеки кандидат следва да провери дали не попада в някоя от изброените хипотези в раздел 8.2.“КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от условията за кандидатстване. Следва да имате предвид, че има ограничения, произтичащи и от самия режим на държавна помощ. Например в случай че е избран режим „минимална помощ“ (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013, недопустими е кандидат, който попада в забранителните режими съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 и по-конкретно, ако:	Категория на предприятието	Нетни приходи от продажби ²	Микропредприятие	≥ 70 000 лева	Малко предприятие	≥ 150 000 лева	Средно предприятие	≥ 650 000 лева	Голямо предприятие	≥ 3 500 000 лева
Категория на предприятието	Нетни приходи от продажби ²												
Микропредприятие	≥ 70 000 лева												
Малко предприятие	≥ 150 000 лева												
Средно предприятие	≥ 650 000 лева												
Голямо предприятие	≥ 3 500 000 лева												

² Отчет за приходите и разходите за 2022 г., стойността по ред „Нетни приходи от продажби“ от приходната част на отчета (код на реда 15100, колона 1).

			Икономическата дейност, за която кандидатстват се отнася до: • сектора на рибарството и аквакултурите, уредени с Регламент (ЕС) № 1379/2013 (недопустими са предприятия, които са завили подкрепа за икономическа дейност, която попада в код на икономическа дейност 03 „Рибно стопанство“, 10.2. „Преработка и консервиране на риба и други водни животни, без готови ястия” съгласно КИД-2008); • сектора на първичното производство на селскостопански продукти; • сектора на преработката и търговията със селскостопански продукти, в следните случаи: - когато размерът на помощта е определен въз основа на цените или количествата на този вид продукти, изкупувани от първичните производители или предлагани на пазара от съответните предприятия; или - когато помощта е обвързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители. В допълнение, съгласно Насоките за кандидатстване са допустими интервенции в действащи/използвани към момента на кандидатстване сгради. Ако кандидат, отговаря на посочените изисквания в т.8.1. „КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ и НЕ попада в изброените критерии за недопустимост, описани в т.8.2. от условията за кандидатстване, същият е допустим по процедурата, като изискванията в т.8.1. и 8.2. се прилагат кумулативно със всички останали изисквания, описани в условията за кандидатстване, включително и не само например, че сградата- обект на интервенция, е част от действащо предприятие и т.н.
--	--	--	--

198	21.03.2023	Здравейте, Въпрос 1: В условията за изпълнение към процедурата няма приложени образци за изпълнението на проектите- плакат/информационна табела, публична покана, методика за оценка, образец оферти, техническа спецификация, решение за откриване на процедура, образци на договори с доставчици, протокол за избор на изпълнител; приемо-предавателни протоколи; заповеди за обучение и т.н.. По други процедури приложимите образци за изпълнение на проектите се публикуват с Условията за кандидатстване и за Крайните получатели е ясно какви са те още на етап кандидатстване. Предвид липсващите образци можем ли и съответно кога да очакваме актуализирани и допълнение условия? От какво да се ръководят крайните получатели (които не са възложители по ЗОП и планираното за тях финансиране е под 50%, а размерът на инвестицията над 273 816,20 лв.), които планират да започнат предварително изпълнение ? Ще бъдат ли публикувани такива образци? Въпрос 2: Има ли специфични условия и изисквания по отношение на проектите, по които ще бъде започнато предварително изпълнение след подаване на проектното предложение (за КП, които не са възложители по ЗОП и планираното за тях финансиране е под 50%, но над 273 816,20 лв.?) За какво ще следи СНД при провеждане на последващ контрол на тези проекти?	1. Моля виж отговора на въпрос 182. Към пакета документи няма приложени образци на посочените документи. 2.и 3. Моля виж отговора на въпрос 182 и 189. Следва да имате предвид, че Министерство на регионалното развитие и благоустройството в качеството си на СНД е длъжно да спазва изискванията, заложи в Системата за управление и контрол на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България, одобрена със ЗМФ-526/01.07.2022 г. за одобряване на Система за управление и контрол на Плана за възстановяване и устойчивост на национално равнище, като и двата документа са налични на следния адрес - https://www.minfin.bg/bg/1573. В допълнение, при изпълнение на предложенията за инвестиции по процедурата следва да се съблюдава и Ръководството за изпълнение и отчитане на инвестициите, публикувани от МФ на адрес: https://www.minfin.bg/bg/1579. 4.По отношение на документи, които следва да се представят на СНД от Крайния получател за осъществяване на контрол за законосъобразност моля да се запознаете със Системата за управление и контрол на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България, одобрена със ЗМФ-526/01.07.2022 г. за одобряване на Система за управление и контрол на Плана за възстановяване и устойчивост на национално равнище, като и двата документа са налични на следния адрес - https://www.minfin.bg/bg/1573. (т. 3.1.2.3. Осъществяване на предварителен и последващ контрол на процедури за обществени поръчки)
-----	------------	---	---

	Въпрос 3: Какъв ред следва да се прилага за процедури за избор на изпълнител по настоящата процедура за крайни получатели, които не са възложители по ЗОП и чието финансиране е под 50%, но над 273 816,20 лв. (вкл. При СМР)? Какви са праговете за провеждане на процедура за избор на изпълнител с публична покана? В условията за изпълнение е записано „КП, публични и секторни възложители възлагат дейностите за изпълнение на инвестицията по реда на ЗОП и ППЗОП. В случай, че КП не са възложители по ЗОП и възлагат строителство, доставки и услуги над праговете по ЗОП за сключване на договор без процедура, те следват приложимия специфичен за МВУ нормативен ред, регламентиран в Постановление на Министерския съвет за определяне на правилата за възлагане на дейности по проекти от крайни получатели на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост“. По ЗОП (чл. 20) прагът за провеждане на процедура с публична покана при СМР е 10 000 000. Да разбираме ли, че това е приложимият праг и че за проектите с финансиране под 50 % за КП, които не са възложители по ЗОП, приложимите прагове са определени в чл. 20? Въпрос 4: На с. 14 от Насоките за изпълнение са посочени: „Основни документи, които КП следва да представи на СНД за осъществяване на контрол за законосъобразност след сключване на договора“ (Доказателства за публикуване на решението и обявлението в РОП или в Официален вестник на ЕС /когато е приложимо/; Решение за одобряване на	5. Моля да се запознаете със Системата за управление и контрол на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България, одобрена със ЗМФ-526/01.07.2022 г. за одобряване на Система за управление и контрол на Плана за възстановяване и устойчивост на национално равнище, като и двата документа са налични на следния адрес - https://www.minfin.bg/bg/1573.
--	--	---

		обявление за изменение или допълнителна информация; Обявление за изменение или допълнителна информация; Обявление за предварителна информация, Обявление за доброволна прозрачност. И т.н.) Изброени са 27 точки с приложими документи, които обаче не са съотнесими за крайни получатели, които не попадат в хипотезите на ЗОП, а в хипотезата на ПМС № 80 или чието финансиране е под 50%. Какви ще са задължителните документи, които следва да се представят на СНД от Крайния получател за осъществяване на контрол за законосъобразност след сключване на договора при тези условия? Въпрос 5: В условията за изпълнение Крайните получатели имат вменено задължение да въвеждат в ИС за Механизма прогноза за предстоящите през текущия и следващия месец плащания ежемесечно до 3-я ден. По останалите процедури това се прави еднократно, в началото на стартиране на дейностите, като ИС за Механизма има опция разходите да се задават на тримесечна база. Възможно ли е тази прогноза да се извършва еднократно в началото?	
199	21.03.2023	Здравейте, Въпрос 1: В условията за изпълнение са предвидени задължителни поне 4 броя отчети (до 5то число на съответното тримесечие). Какво налага подаването на такъв тип отчети и какво следва да бъде включвано в тях ако през съответното тримесечие не са направени разходи, дейностите са в процес на изпълнение и няма подписани приемо-предавателни протоколи?	1. Моля да се запознаете със Системата за управление и контрол на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България, одобрена със ЗМФ-526/01.07.2022 г. за одобряване на Система за управление и контрол на Плана за възстановяване и устойчивост на национално равнище, като и двата документа са налични на следния адрес - https://www.minfin.bg/bg/1573. 2. По настоящата процедура е предвидено в рамките на конкретния срок за изпълнение на договора да се

	Въпрос 2: В условията за изпълнение е записано, че окончателен отчет (ПОД) , следва да бъде подаден не по-късно от крайната дата на договора за финансиране. Реално дейностите по одобрените проекти могат да бъдат изпълнявани до крайната дата на договорите за финансиране. Предвид, че подготовката на такъв тип отчет отнема не малко отнема време- от осчетоводяване, до вадене и заверка на извлечения, изготвяне на декларации, снимки, през зареждане на цялата информация в ИА на Механизма, то на крайните получатели ще бъде ли дадено време за изготвянето им? По останалите процедури към момента срокът за подаване на финални отчети е 30 дни от крайната дата на договора за финансиране. Въпрос 3: Към мерките за публичност е предвидено организирането на минимум 2 публични събития в процеса на изпълнение на проектите. Съгласно единен наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация (2014-2020 г.) при проекти, чието финансиране е над 500 000 евро, следва да бъдат проведени минимум 2 събития за проекта с цел информироване на обществеността. В публикуваните от вас условия за изпълнение крайният получател следва да „Организира минимум две публични събития в процеса на изпълнение на проекта“. Това изискване само за проектите чието финансиране е над 500 000 евро ли се прилага или за всички? Ако е приложимо за всички (вкл. За КП, които не са възложители по ЗОП и чието финансиране е под 50%), къде можем да се запознаем по-подробно	представи окончателно искане за плащане и окончателното отчитане на договора, т.е. окончателното отчитане на договора е включено в срока на изпълнение на договора. 3. Конкретните мерки за информация и публичност по процедурата са описани в т. 12 „Публичност“ на Приложение Е2 „Условия за изпълнение на одобрените инвестиции“, към пакета документи по процедурата. Организирането на минимум две публични събития в процеса на изпълнение на проекта е приложимо за всички ПИИ, които ще бъдат финансирани по процедурата. 4. Няма определени изисквания за размер на плакат/билборд при дейност СМР и финансиране под 500 000 евро за КП, които не са възложители по ЗОП. Бенефициентите следва да спазват указанията, посочени в т.12 „Публичност“ от Приложение Е2 „Условия за изпълнение на одобрените инвестиции в рамките на процедура „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите“. 5. В случай, че КП не са възложители по ЗОП и възлагат строителство, доставки и услуги за сключване на договор се следва приложимия ред, регламентиран в подзаконовата нормативна уредба - ПМС № 80 от 2022 г. за определяне на правилата за възлагане на дейности по инвестиции от крайни получатели на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост.
--	---	---

		с актуални изисквания за прилагане на правилата за информация и комуникация? Въпрос 4: От написаното в насоките не става ясно какъв следва да е размерът на плакат/билборд при дейност СМР и финансиране под 500 000 евро за КП, които не са възложители по ЗОП? Важат ли правилата от Единен наръчник а бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация (2014-2020 г.), където е записано, че за такъв тип проекти необходимият размер е 50 x 70см? Въпрос 5: На стр. 15 от условията има изискване за назначаване на комисия за разглеждане на постъпилите оферти и протоколи от работата й. Съгласно ПМС 80 „Крайният получател съставя и подписва протокол за резултатите от работата си по разглеждане и оценка на офертите“, като изискването за назначаване на комисия вече не е необходимо (същото се прилагаше при изпълнение на проектите по реда на ПМС 160). Моля да потвърдите, че няма да изисквате изричното назначаване на комисия и ще се прилага реда за избор на изпълнител, определен в ПМС 80 (за Крайни получатели, които не попадат в приложното поле на ЗОП).	
200	21.03.2023	Здравейте! Моля за становище дали предприятие, което попада в определението за затруднено положение по чл. 2, пар. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014, би било допустим кандидат по настоящата процедура, в случай че заяви подкрепа по режим de minimis?	В случай че предприятие ще изпълнява проект при условията на режим „минимална помощ“ (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията, не се изследва дали предприятието, попада в определението за затруднено положение по чл. 2, параграф 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014 не е допустим кандидат по настоящата процедура.
201	21.03.2023	Здравейте!	1. Моля виж отговори на въпроси 125.

		Моля за следните разяснения: 1. Търговско дружество, което е 100% собственост на община и средно списъчен брой на персонала за 2022г, 133 бр. в коя категория на предприятията попада: средно предприятие или голямо предприятие? 2. Ако дружеството е в категория голямо предприятие и има оборот от продажби за 2022г. 3308822лв., допустим кандидат ли е по процедурата?	2. Голямо предприятието не е допустимо за финансиране при нетен оборот от продажби за 2022 г. в размер на 3 308 822 лв. Съгласно т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите от Насоките за кандидатстване т.4)Кандидатите следва „Да са реализирали нетни приходи от продажби за 2022-ра финансова година в зависимост от категорията на предприятието-кандидат, както следва: Голямо предприятие $\geq 3\,500\,000$ лева.“
202	21.03.2023	Здравейте, Ако фирма X изпълнява всички условия за допустимост по процедура BG-RRP-4.021 – ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ. Сградата и е 100% собственост на фирмата, но е придобита след дата на обявяването на процедурата 02.02.2023. Въпроса ми е: фирма X би ли могла да се подаде проектно предложение с новопридобитата си сграда. Благодаря	Съгласно Насоките за кандидатстване сградата-обект на интервенция следва да е собственост на кандидата и да е действаща към момента на кандидатстване. При условие, че фирмата изпълнява всички условия за допустимост по процедурата, е допустима за кандидатстване.
203	22.03.2023	Изисква ли се разрешение за строеж по процедурата като документ без значение от етапа на изпълнение на проектното предложение при положение, че има строително-ремонтни дейности по ЗУТ, които касаят енергийна ефективност /смяна на дограма, топлоизолация/- за които не се изискват такъв тип документ? От друга страна се изисква учредено право на строеж при имот, който не е собственост на кандидата? Задължителен документ ли е разрешението за строеж по процедурата? Благодаря!	Разрешението за строеж не е задължително по процедурата. Всички документи, които се подават на етап кандидатстване, са описани в Списъка по т.19 от Насоките кандидатстване.

204	22.03.2023	Във връзка с обявената процедура имам следните въпроси и моля за разяснения: 1.В следните текстове от Условиата за изпълнение: „- в случаите, когато предвидената стойност за определяне на изпълнител с предмет „строителство“, в т.ч. съфинансирането от страна на крайния получател без данък върху добавената стойност, е равна или по-висока от 273 816,20 лева (140 000 евро) без ДДС, крайните получатели следва да прилагат реда за провеждане на процедура на избор чрез публична покана по реда на ПМС 80/09.05.2022 г.; - в случаите, когато предвидената стойност за определяне на изпълнител с предмет „строителство“, в т.ч. съфинансирането от страна на крайния получател/кандидата за БФП без данък върху добавената стойност, е по-ниска от 273 816,20 лева (140 000 евро) без ДДС към първичните платежни документи следва да се приложат поне 2 (две) съпоставими оферти...” Какво подробно се включва в дейност с предмет „строителство“? Включва ли „строителство” следните дейности: дейности за първоначално обследване за енергийна ефективност за целите на подаване на предложение по настоящата процедура; дейности за изготвяне на инвестиционен проект и оценка на съответствието му съгласно ЗУТ; дейности за авторски надзор, съгласно ЗУТ; дейности за строителен надзор, съгласно ЗУТ; дейности, свързани с въвеждането на обектите в експлоатация или се включват само дейностите по СМР?	1, 3, 5, 6 и 7.Моля виж отговор на въпрос 189. 2. СНД извършва контрол за избор на изпълнители, когато има сключен договор за финансиране по процедурата. Комуникацията между СНД и КП се осъществява чрез модул „Кореспонденция“ в ИСУН 2020. 4. Моля виж отговор на въпрос 181. 8. Към процедурата няма образци на документи за провеждане на процедура по реда на ПМС 80/09.05.2022г.
-----	------------	---	--

		2.Чрез коя функционалност на ИСУН 2020 следва да бъдат представени двете оферти от втората хипотеза от текстовете от Условиата за изпълнение на предходния въпрос №1? 3.Когато размерът на одобреното безвъзмездно финансиране е по-малък или равен на 50 на сто от общата сума на одобрения проект, каква процедура трябва да се направи и каква документация следва да се предостави за избор на изпълнител за извършване на обследване за енергийна ефективност, като предварителни разходи за КП? Избор с публична покана, прилагане на две съпоставими оферти или друго? 4.При хипотеза за избор на изпълнител чрез публична покана по редна на ПМС 80/09.05.2022 г. къде следва да се публикува цялата документация за процедура за избор на изпълнител, в НОВА ПРОЦЕДУРА в таб Моите е-тръжни процедури в секция Е-ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ ли? 5.При заявени разходи за извършване на СМР и предварително енергийно обследване, в случай на одобрено безвъзмездно финансиране по-малко или равно на 50 на сто от общата сума на одобрения проект каква процедура трябва да се направи за предварителния разход? 6. При заявени разходи за СМР и предварително енергийно обследване, в случай на одобрено	
--	--	---	--

		безвъзмездно финансиране по-голямо от 50 на сто от общата сума на одобрения проект и стойността на енергийното обследване е по-малка от 30 000 лв. (под прага на ПМС №80) каква процедура следва да се направи за предварителния разход? 7. При заявени разходи за СМР, предварително енергийно обследване и други (напр. Проектиране), в случай на одобрено безвъзмездно финансиране по-голямо от 50 на сто от общата сума на одобрения проект и общо стойността на услугите е над 30 000 лв., но енергийното обследване е по-малка от 30 000 лв. (под прага на ПМС №80), то следва ли да се прави избор с публична покана за предварителния разход за енергийно обследване? 8. Къде могат да се открият образци на пълната документация за провеждане на процедура за избор чрез публична покана на реда на ПМС 80/09.05.2022 г.?	
205	22.03.2023	Здравейте, Във връзка с условията за допустимост по процедурата, моля, да поясните допустим кандидат ли е дружество с код на основна икономическа дейност в сектор С 13, което има изградена фотоволтаична инсталация от която използва добитата ел. енергия за собствени нужди и продава излишъка на ЕРД, в резултат на което през 2022 г ще има и допълнителен	Съгласно Насоките за кандидатстване, т.8.2 Критерии за недопустимост на кандидатите, т.4) Недопустими за подкрепа по настоящата процедура са предприятия, които съгласно КИД-2008 на НСИ попадат в обхвата на код 35 Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива. В тази връзка сгради (в т.ч. и административни сгради), използвани от предприятия, които съгласно КИД-2008 на НСИ, попадат в обхвата на код 35 Производство и

		код на икономическа дейност в сектор D 35, с дял от 0.3% от нетните приходи от продажби.	разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива, не са допустими за финансиране по процедурата!
206	22.03.2023	Здравейте, сградата е собственост на кандидата, но е като апортна вноска в капитала на фирмата. Т.е документа за собственост не нотариалния акт, а Акт за апорт, заверен в Агенция по вписванията.	Моля виж отговор на въпрос 164. Кандидатът следва да представи документ за собственост на сградата. Също така кандидатът следва да отговаря на критериите за допустимост, посочени в т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ и да не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. „Критерии за недопустимост на кандидатите“ от условията за кандидатстване по процедурата.
207	23.03.2023	Здравейте, Във връзка с кандидатстване по процедурата имаме следните питання: Фирма Х има удостоверение за предоставена мощност от ЕРД за макс. 450 кв. , като обаче има инсталирани ВЕИ с цел продажба, на същата партида, в размер на 100 кв. В този случай, питаннята ни са следните: 1. При условие, че фотоволтаичните системи инсталирани с цел продажба са в един и същи обект (собственост на фирмата-кандидат) , и при условията посочени по-горе, може ли да кандидатстваме за инсталиране на 300 кв. мощност за собствени нужди по процедурата? 2. Може ли да кандидатстваме за инсталиране на 300 кв мощност (при условията, посочени по-горе - разрешена мощност 450 кв, и вече инсталирани 100 кв за продажба), ако ФЕЦ за продажби са инсталирани в друг стопански обект на фирмата, а тези за собствена нужда ще са в различен обект/сграда, със собствено отчитане (и двата собственост на кандидата)?	Съгласно т.8.2. „Критерии за недопустимост на кандидатите“ от Насоките за кандидатстване по процедурата, т. 4) <i>Недопустими за подкрепа по настоящата процедура са предприятия, които съгласно КИД-2008 на НСИ попадат в обхвата на код 35 Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива.</i> Кандидатът следва да отговаря кумулативно на всички условия за допустимост съгласно т.8.1. „Критерии за допустимост на кандидатите и т. 8.2 Критерии за недопустимост на кандидатите от Насоките за кандидатстване по процедурата. Недопустимо е фирмата да променя кода си с недопустим такъв съгласно Насоките за кандидатстване, след сключване на договор за финансиране. В допълнение, воля виж отговори на въпрос 63.

		3. Към етапа на кандидатстване, КИД на фирмата (основен и допълнителен) е допустим, но е възможно в етапа на изпълнение да придобием и допълнителен КИД от продажбата на енергия от вече инсталираните ФЕЦ за продажба (различни от тези по процедурата). Ще се счита ли това за проблем, ако към датата на подписване на договор за финансиране (при евентуално одобрение), всички КИД на фирмата са допустими, но по време на изпълнението, фирмата придобие и КИД от продажба на енергия? Ще доведе ли това до финансови корекции или прекратяване на договора?	
208	23.03.2023	Предприятието ни разполага със собствена производствена сграда, разделена на 2 части като едната част от сградата не използваме за дейността от много години и е в много лошо състояние и вече опасна за използване и невъзможно за възстановяване. Имаме изготвен технически проект за ремонтни дейности за използваната част на сградата с предвидено разрушаване на неизползваемата опасна част. Допустимо ли е участие по процедурата за използваемата част, съгласно техническия проект, като се предвидят по проекта да се внедрят мерки за енергийна ефективност само в нея, имайки предвид, че останалата част е предвидено до края на годината да бъде разрушена при спазване на всички нормативни изисквания за целта. Ако е допустимо какви документи следва да представим на етап кандидатстване конкретно във връзка с нашия казус-технически проект?	Съгласно Насоките за кандидатстване допустими са интервенции в действащи/използвани към момента на кандидатстване сгради в сферата на производството, търговията и услугите. ПИИ следва да включват изпълнение на енергоспестяващи мерки в цялата сграда (обследването следва да обхваща всички нива и помещения в сградата), с цел изготвяне на реалистични обследвания за енергийна ефективност. Предвид гореизложеното представената в запитването хипотеза не е допустима.
209	24.03.2023	Здравейте,	Моля виж отговори на въпрос 193.

		Моля, за допълнително разяснение, за допустимостта по програмата на всички дружества в сектора на услугите, които отдават под наем изцяло или частично част от собствените си сгради: 1. В указанията и насоките за кандидатстване никъде не е посочено, че дружествата с КИД 68.20 „Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти“ са недопустими кандидати, освен в няколко отговора на комисията. Моля, за правно основание, че същите са недопустими, тъй като специфичните цели на Процедурата са: • Подобряване на енергийните характеристики на националния сграден фонд от нежилищни сгради, чрез изпълнение на устойчиви интегрирани високоефективни енергийни мерки; • Намаляване на разходите за енергопотребление; • Подобряване на условията в помещенията за предоставяне на услуги и за работа; • Постигане на минимум 30% спестяване на първична енергия за всеки обект от нежилищния сграден фонд. Коя от тези цели няма да се постигне с инвестиции в енергийна ефективност на административни сгради отдавани под наем ? 2.В отговорите на комисията, като основание за недопустимост се изтъква, че ползите от енергийното обновяване следва да са за съответния кандидат (собственик на сградата), а не за субекта наемател, което не е правилно тълкуване и противоречи на целите на процедурата. Какво ви дава основание да считате, че ползата ще е за наемателя?	
--	--	--	--

	Забележка: Спестените средства от прилагането на енергийно-ефективните мерки ще бъдат насочени за покриване на инвестиционните разходи, направени от кандидата, както и за генериране на печалби, а няма да бъдат трансферирани към наемателите! 3. След изпълнение на енергийно-ефективните мерки, сградите постигат значително по-добра енергийна ефективност, в т.ч. намаляване на нивата на вредни емисии. Моля за отговор не би ли следвало изпълнението на мерките да води до ползи за обществото като цяло и къде в целите е упоменато, че ползите трябва да са единствено и само за кандидата? 4. Моля, за допълнително разяснение, защо дружества с КИД 68.20, които отдават изцяло или частично част от обектите в собствената си сграда са недопустими, а в същото време хотелите, които също отдават изцяло или частично обекти от сградата са допустими. Разликата е единствено в срока на наемането на помещенията. В единия случай са краткосрочни – до няколко седмици, в другия случай са дългосрочни – до няколко месеца. Ако се следва логиката на комисията, кандидатите от сектор хотелиерство също не следва да са допустими, понеже ползите от енергийната ефективност ще са за клиентите - физически или юридически лица, които са временни наематели на помещенията. Моля, за разяснения защо хотелите, които отдават под наем помещения са допустими, а дружества, които отдават под наем собствени обекти не са допустими и съгласно кой регламент?	
--	---	--

210	24.03.2023	Сградата, която смятаме да ремонтираме по процедурата е собственост на предприятие А и предназначението и е жилищна сграда. Свързано предприятие Б - производител е допустим кандидат по процедурата. Възможна ли е следната концепция на проект: Предприятие А учредява право на строеж на предприятие Б, което след изпълнение на проекта ползва сградата като общежитие за настаняване на собствените си работници и служители и няма да получава наем или друго възнаграждение за това.	Предприятие Б би било допустим кандидат по процедурата, в случай че получи учредено право на строеж за сградата и отговаря на критериите за допустимост, посочени в т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ и не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. „КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от условията за кандидатстване по процедурата.
211	24.03.2023	Допустимо ли е по процедурата да кандидатства едноличен търговец, при условие, че сградата (хотел), в която ще се осъществяват инвестициите, е собственост на физическото лице, което е едноличният търговец?	Собствеността на сградата, която се включва в предложението следва да е на предприятието-кандидат. Същото следва да отговаря на критериите за допустимост, посочени в т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ и да не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. „КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от условията за кандидатстване по процедурата.
212	26.03.2023	Във връзка с процедура BG-RRP-4.021 - ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ Въпросът ни е : По какъв начин може да се изчисли спестяване на енергия, когато една сграда в производствено предприятие се използва за склад, не ползва и няма да ползва отопление?	Енергийното обследване на сградата следва да се извърши съгласно изискванията на Наредба № Е-РД-04-05 от 8 септември 2016 г. за промишлени системи. Резултатите от обследването, което се извършва от енергиен одитор ще покаже енергоспестяващите мерки, които следва да се приложат в конкретния случай, така че да се постигне минимум 30% спестяване на първична енергия.
213	27.03.2023	Уважаеми дами и господа, С настоящото бихме искали да Ви зададем въпрос по отношение на условията за кандидатстване по процедура BG-RRP-4.021 - Подкрепа за енергийно	Дейността „Осигуряване на публичност и визуализация“ следва да се планира като разход в раздел 7 „Бюджет“ в ИСУН, като се посочи като собствено финансиране от страна на кандидата. Също така дейността следва да бъде

		обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите. На въпрос № 71 от 10.02.2023 г. е отговорено „Във Формуляра за кандидатстване следва да се разпише отделна дейност по осигуряване на публичност и визуализация, като разходите за тази дейност са недопустими за финансиране и следва да се поемат като собствен принос на кандидата.“ Моля за информация дали е задължително за дейността Осигуряване на публичност и визуализация е необходимо да се планира разход в точка 7 Бюджет в ИСУН, като се предвиди 100% финансиране от страна на кандидата?	описана и във Формуляра за кандидатстване в раздел 3 „План за изпълнение/дейности по проекта“.
214	27.03.2023	Здравейте, Във връзка с отворената процедура за кандидатстване "Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите" имам следния въпрос: "Фирма А", предоставя услуги в ресторант, в който е съсобственик на сградата предмет на инвестицията с друго ЮЛ - "фирма В". Необходимо ли е да се представи документ за учредено право на строеж от съсобственика - "фирма В", към другото ЮЛ, "фирма А" също съсобственик на сградата, който се явява и кандидат по процедурата? Това е при положение, че кандидата "фирма А" е допустим участник по процедурата, съобразно Насоките за кандидатстване.	Сградата, с която се кандидатства следва да е собственост на съответния кандидат или с учредено право на строеж на кандидата. На етапа на кандидатстване се декларира, че сградата/сградите, обект на интервенция, предложена за финансиране, е изцяло собственост на предприятието-кандидат, или предприятието-кандидат притежава документ за учредено право на строеж върху имота, в случаите когато имота не е собственост на предприятието-кандидат. Също така кандидатът следва да отговаря на критериите за допустимост, посочени в т.8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ и да не попада в критериите за недопустимост, описани в т.8.2. „КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ от условията за кандидатстване по процедурата.
215	28.03.2023	Допустимо ли е финансирането на проект, при който допустимо предприятие-кандидат с КИД 68.20 - Даване под наем и експлоатация на собствени	Предприятието кандидат не е допустимо за финансиране за сграда, която се отдава под наем. Моля виж отговор на въпроси 2(3) и 22.

		недвижими имоти, което е 100% собственик на сградата, обект на интервенция по проекта, използва сградата за осъществяване на основната си дейност, като я менажира и отдава административни площи в нея. Планираните мощности на ВЕИ ще покриват само консумацията на енергия от общите части на сградата.	
216	28.03.2023	Имам следния въпрос: Ако дружество-кандидат извършва своята дейност в рамките на код 38.32 Рециклиране на сортирани отпадъци и иска да кандидатства по настоящата процедура с мерки за енергийна ефективност на сграда, то правилно ли разбираме, че ПИИ следва да се отнесе към Компонент 1 „Предприятия в сферата на производството“? Дейността по рециклиране на сортирани отпадъци е част от преработвателната промишленост и включва преработване на метални и неметални отпадъци в суровини за последваща употреба в производството, а сградата-обект на интервенция по предназначение се води „Промислена сграда“.	Предвид, че предприятието осъществява дейност в сферата на производството ПИИ следва да се отнесе към Компонент 1 „Сгради на предприятия в сферата на производството“.
217	28.03.2023	Здравейте, моля за Вашето тълкуване дали са свързани предприятия по смисъла на ЗМСП две фирми, които са с един и същи код на икономическа дейност, като фирма А е собственост на физическо лице, което е баща на две физически лица, които са собственици на фирма Б. В допълнение двете фирми, освен че оперират на напълно идентични пазари, (което се доказва и от факта, че и четирите цифри на КИД-а на фирмите съвпадат), извършват и сделки помежду си, за което са налични счетоводни данни от сметките за	Съгласно чл.4, ал.5 от Закона за малки и средни предприятия 5) Свързани предприятия са предприятията, между които съществува някое от следните отношения: 1. едното предприятие притежава повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото предприятие; 2. едното предприятие има право да назначава или освобождава повече от половината от членовете на изпълнителния, управителния или надзорния орган на другото предприятие;

		доставчици. Освен това, между двете дружества са налични договори за търговско и изключително представителство, като дружествата осъществяват дейност на един и същи пазар, вкл. географски такъв. Предварително Ви благодаря за становището!	3. едното предприятие има право да упражнява решаващо влияние върху другото предприятие по силата на договор, сключен между тях, или на клауза в неговия устав, учредителен договор или друг учредителен акт; 4. предприятие, което е акционер, съдружник или член в друго предприятие, контролира самостоятелно повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на това предприятие по силата на споразумение с други акционери, съдружници или членове. (6) Не е налице решаващо влияние по ал. 5, т. 3 върху предприятието, в случай че лицата, посочени в ал. 4, не участват пряко или косвено в управлението на предприятието, без с това да се нарушават техните права на съдружници или акционери. (7) (Доп. - ДВ, бр. 17 от 2016 г., в сила от 01.03.2016 г.) Предприятия, които осъществяват чрез едно или повече други предприятия или чрез лице по ал. 4 някое от отношенията по ал. 5, се смятат за свързани предприятия с изключение на случаите, когато лицата са висши училища или изследователски центрове. (8) Предприятия, осъществяващи помежду си някое от отношенията по ал. 5, чрез физическо лице или група от физически лица, които действат съвместно, се считат също за свързани предприятия, ако извършват своята дейност или част от нея на същия съответен пазар или вертикално свързани пазари. (9) С изключение на случаите по ал. 4 едно предприятие не може да се смята за предприятие по чл. 3, ако 25 на сто или повече от капитала или от броя на гласовете в общото събрание се контролират пряко или непряко, заедно или поотделно от един или повече държавни органи.
--	--	--	---

			В допълнение, моля вижте Указанията за попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (Указанията), част от пакета документи по процедурата. Съгласно Важните пояснения на стр.5 от Указанията: „Ако моето предприятие осъществява някое от същите тези отношения, но чрез физическо лице или група от физически лица, които действат съвместно, също ще се счита за свързано предприятие, ако извършва своята дейност или част от нея на същия съответен пазар или вертикално свързани пазари. Например, ако двете предприятия осъществяват помежду си някое от отношенията по чл. 4, ал. 5 от ЗМСП, чрез физическо лице или група от физически лица и едното дружество отдава под наем помещения на другото дружество, то двете предприятия трябва да се декларират като свързани при попълването на т.1 от Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП“.
218	29.03.2023	Предвижда ли се в срока на прием да бъдат проведени информационни дни по процедурата?	Информационни дни бяха проведени на 6 и на 7 април 2023г.
219	29.03.2023	Допустимо ли е да кандидатства предприятие, което реално ползва сградата и предписаните енергоспестяващи мерки са термопомпи, система за управление на вентилацията - да не му бъде учредено право на строеж при положение, че разрешение за строеж за такъв тип дейности не се изисква? Предприятието не е собственик на сградата.	Съгласно Насоките за кандидатстване предприятието-кандидат следва да е или собственик на сградата, обект на интервенция или да е с учредено право на строеж. Не съществува друга хипотеза, за да е допустимо за кандидатстване предприятието.
220	29.03.2023	Уважаеми дами и господа, С настоящото бихме искали да Ви зададем въпрос по отношение на условията за кандидатстване по процедура BG-RRP-4.021 - Подкрепа за енергийно	Закръглянето на получените стойности на индивидуалните резултати на кандидатите ще се извършва до втория десетичен знак след запетаята.

	обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите. На въпрос № 65 от 10.02.2023 г., точка 5, е отговорено, че ако възникне хипотеза, при която даден брой ПИИ са с еднакъв брой точки, то тогава оценителната комисия следва да направи класиране на тези ПИИ съгласно индивидуалния резултат, който всеки от тях получава за критерий „Ефективност на инвестицията за енергийна ефективност като отношение на необходимата инвестиция в лева към количеството спестена първична енергия в kWh на годишна база (лв. /kWh/г)“ и ще се класира по-напред това ПИИ, което получава по-малко лв. на kWh/г., ако и след това има хипотеза, при която ПИИ има еднакъв брой точки, за тях ще се приложи критерий „Целесъобразност на инвестицията за енергийна ефективност като отношение на кв.м РЗП обновена публична инфраструктура към броя на сградите с подобрена публична инфраструктура – кв. м РЗП/брой сгради“, т.е. по-нагоре в класирането ще е това ПИИ, което има по-голяма РЗП, след което може да се приложи и резултатите на ПИИ по критерий „Очаквано годишно намаляване на емисиите на CO2 (екологични ползи)“ и критерий „Процент енергийни спестявания в годишното потребление на първична невъзобновяема енергия“. Моля за информация до кой знак след десетичната запетая ще се извършва закръглянето на получените стойности на индивидуалните резултати на кандидатите, при оценяване и класиране по описаните критерии?	
--	---	--

221	30.03.2023	Здравейте, може ли да направите уточнение по следния въпрос: В Условиата за изпълнение, т. 12 Публичност е посочено, че КП информира обществеността за получената подкрепа, като: Организира минимум две публични събития в процеса на изпълнение на проекта. Това условие със задължителен характер за всички крайни получатели ли е или само за тези, които получават финансова подкрепа над 500 хил. евро.?	Условието важи за всички крайни получатели. Моля виж отговор на въпрос 199 (3).
222	30.03.2023	Здравейте, Въпросът ми е дали е необходимо производствената сграда, попадаща в Компонент 1, с която планираме да кандидатстваме по процедурата, да бъде въведена в експлоатация към момента на кандидатстване? В сградата се помещава действащо към момента предприятие.	В ПИИ следва да бъдат включени всички енергоспестяващи мерки, препоръчани в изготвените обследвания за енергийна ефективност на сгради в експлоатация. Производствената сграда следва да е въведена в експлоатация и да е действаща към момента на кандидатстване по процедурата.
223	30.03.2023	Уважаеми г-жо/г-не, Въз връзка с обявена процедура BG-RRP-4.021, моля за разяснение по следният казус: Кандидат по процедурата е публично лечебно заведение. Същото, съгласно чл. 102 от Закона за лечебните заведения, е преобразувано със заповед на министъра на здравеопазването в лечебно заведение - еднолично търговско дружество и е регистрирано в регионалната здравна инспекция по реда на чл. 40 от същия закон. В сградата на лечебното заведение има отдадени под наем помещения, поради следните причини произтичащи от Закона за лечебните заведения, а именно: - Съгласно чл. 102, ал. 3 от Закона за лечебните заведения, лекарите и лекарите по дентална медицина,	Моля виж отговори на въпрос 2 (3) и 22.

		работещи в лечебното заведение при преобразуването му и извършващи извънболнична помощ, или учредени от тях лечебни заведения сключват наемен договор за помещенията, обзавеждането и апаратурата с управителните органи на лечебните заведения. - Съгласно чл. 102, ал. 4 от Закона за лечебните заведения, управителните органи на лечебните заведения, до които е направено предложение, са длъжни в срок 15 дни след поискването да сключат наемни договори за помещенията по цени в размер 10 на сто от наемната цена, определена от съответния общински съвет по реда на Закона за общинската собственост, а за обзавеждането и апаратурата по цени, равни на месечните им амортизационни отчисления, съгласно приложимите счетоводни стандарти в съответствие с глава четвърта от Закона за счетоводството. Управителните органи не могат да прекратят едностранно договорите по ал. 3 при наличие на договор с Националната здравноосигурителна каса, освен при неизпълнение на основните задължения на наемателя. В случай на отказ на управителния орган да сключи наемния договор, лицата по ал. 3 могат да предявят иск пред районния съд за обявяване на договора за окончателен. Вземайки в предвид по-горе описания казус, допустима ли е за финансиране сградата на лечебното заведение? Благодаря предварително за отговора!	
224	31.03.2023	Здравейте,	Моля виж отговор на въпрос 170.

		Въз основа на данните за коя година се извършва преценката относно всяко едно от обстоятелствата за „предприятия в затруднено положение“, посочени в точки 1, 2, 3 и 4 на стр.3-4 в прил. Annex O2 Схема по ОРГО-clean? На стр. 4 в приложението се цитира: „Преценката относно обстоятелството по т. 1 се извършва въз основа на данните за последната приключена финансова година“. Означава ли това, че преценката на обстоятелството единствено по точка 1 се извършва въз основа на данните за последната приключена финансова година, а проверка по отношение на обстоятелството по точки 2, 3 и 4 ще бъде извършвана съгласно данни от Декларацията за минимални/държавни помощи, налична информация в публичните регистри (вкл. ТР и регистър на ЮЛНЦ) и счетоводни документи за последните три приключени финансови години (2020, 2021 и 2022 г.) съгл. текста под линия на стр. 3 от приложението?	
225	31.03.2023	Няколкократно отговаряте, че не е допустимо в сградата, която е включена в ПИИ да се помещават наематели, тъй като ползите от извършените интервенции следва да бъдат изцяло за кандидата по процедурата. Моля обяснете от кои текстове в указанията за кандидатстване произтича този отговор! Как ще се изследва дали и при отдаване на помещение под наем, ползите не са отново за собственика и кандидат по процедурата? Например, хотел отдал под наем масажно студио, чието отопление и електрозахранване е неотделимо от общото на хотела и съответно позите от енергоефективните мерки остават за наемодателя (хотела)?	Моля виж отговора на въпрос 193.

		При съвместна собственост е допустимо кандидата да финансира стойността на предписаните мерки за частта от сградата, която не е собствена. Може ли да се приложи същия подход към части от сградата, които са отдадени под наем?	
226	31.03.2023	Отчитайки обема на работа при кандидатстване по Компонент 1 и нарастващия брой заинтересовани предприятия моля, да обсъдите възможността за удължаване крайния срока за прием на документи. Вярвам, че изразявам молбата на много предприятия и специалисти.	Следва да се има предвид, че процедурата е обявена като процедура на подбор на предложения (конкурентна процедура), по реда предвиден в Постановление № 114 от 8 юни 2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост (ПМС 114/08.06.2022 г.). Съгласно ПМС 114/08.04.2022 г. срокът за подаване на предложения може да се удължава: 1. при изменение на документите по условията за кандидатстване след откриване на процедура чрез подбор; 2. когато в срок до три дни преди изтичането на посочения в условията за кандидатстване срока няма постъпили предложения или всички постъпили предложения са оттеглени; 3. когато общият размер на заявените средства за финансиране по подадените в рамките на срока предложения е по-малък от бюджета на процедурата; 4. при установено непланирано прекъсване във функционирането на информационната система на Механизма в предходния на или в деня, в който изтича срокът. Към момента по процедурата не е налице нито едно от посочените по-горе основания за удължаване на срока за кандидатстване.

227	31.03.2023	Ще се осъществява ли предварителен контрол от страна на Управляващия орган на процедури за избор на изпълнител по ПМС 80/2022?	По отношение на извършването на предварителен контрол от СНД, моля да се запознаете със Системата за управление и контрол (СУК) на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България, одобрена със ЗМФ-526/01.07.2022 г. за одобряване на Система за управление и контрол на Плана за възстановяване и устойчивост на национално равнище, като и двата документа са налични на следния адрес - https://www.minfin.bg/bg/1573 . Видно от текста в т. 3.1.2.3. Осъществяване на предварителен и последващ контрол на процедури за обществени поръчки на СУК към ПВУ СНД извършва последващ контрол на приключили процедури за избор на изпълнител по реда на ЗОП или на ПМС № 80 от 2022 г. за определяне на правилата за възлагане на дейности по инвестиции от крайни получатели на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост въз основа на оценка на риска
228	03.04.2023	Предприятие кандидат е в затруднение. Предприятието е 100% собственост на физическо лице, което притежава и 100% от други свързани предприятия, извършващи дейност на един и същи пазар и под общ контрол. Образуват ли тези предприятия група и допустим ли е кандидата при условия, че като група не е в затруднение?	Моля виж отговор на въпрос 170.
229	03.04.2023	Здравейте, Във връзка с кандидатстване по процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ, КАКТО И СГРАДИ ОТ СЕКТОР ТУРИЗЪМ” имаме следния въпрос:	Дружеството е допустимо като следва да отговаря на всички условия и ограничения, посочени в пакета документи по процедурата. Ако кандидат отговаря на посочените изисквания в т.8.1. „КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ и НЕ попада в изброените критерии за недопустимост, описани в т.8.2. от условията за кандидатстване, същият е допустим по процедурата, като изискванията в т.8.1. и 8.2.

		Дружество "ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ" ЕООД, собственост на „Български ВиК холдинг“ ЕАД , допустим кандидат ли е по процедура BG-RRP-4.021?	се прилагат кумулативно с всички останали изисквания, описани в условията за кандидатстване, включително и не само например, че сградата- обект на интервенция, е собственост на предприятието-кандидат (или с учредено право на строеж) и в нея се помещава действащо предприятие и т.н.
230	04.04.2023	Здравейте, моля за разяснение по следните два въпроса: 1.В случай, че предприятие закупува от свободен пазар 100% от потребяваната ел. енергия от ВЕИ, за което се издава сертификат за зелена енергия от доставчика, как следва да се изчисляват показателите за оценка – 2, 3 и 4 по критериите за оценка по процедурата? 2. Ако за целите на настоящата процедура предприятието се откаже от купуваната зелена енергия, кой е периодът спрямо когото се изчисляват енергийните спестявания/ намалените емисии?	В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Следва да се има предвид, че Критерии 2, 3 и 4 за оценка на качеството в раздел „17 КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИЯ“ от Насоките за кандидатстване се изчисляват от Доклад за резултатите от обследване за енергийна ефективност, изготвено по реда на чл. 57, ал. 6 от ЗЕЕ (за сградите от компонент 1) или валиден сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, изготвен по реда на Наредба № Е-РД-04-2 от 16.12.2022 г. (за сградите от компонент 2).
231	04.04.2023	Здравейте, Ние сме средно предприятие и сме разположение извън Югозападен район на планиране. Желая да кандидатстване по настоящата по режим на държавна помощ „Инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност“ по чл. 38 от Регламент (ЕС) №651/2014. Съгласно насоките за кандидатстване максималния интензитет на помощта е 45% като е възможно увеличение с до 10%. В Приложение I към Регламента не открих конкретни условия за залагане на 10% увеличение на интензитета. Моля за информация какви са точно условията за залагане на 10 % увеличение?	В случай на средно предприятие извън ЮЗР, в режим на държавна помощ „Инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност“ по чл. 38 от Регламент (ЕС) №651/2014, интензитетът на помощта може да бъде 55%, който се получава от: • Максимален интензитет на помощта - 45% от допустимите разходи за ПИИ извън ЮЗР (NUTS2) + • 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия по смисъла на Приложение I към Регламент (ЕС) № 651/2014. Моля да се запознаете с чл. 38, пар. 5 от Регламент (ЕС) №651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година (ОРГО).

232	04.04.2023	Здравейте, искаме да попитаме допустима ли е за кандидатстване специализирана болница за рехабилитация?	Болница за рехабилитация е допустим кандидат, ако отговаря на всички условия и ограничения посочени в пакета документи по процедурата. Ако кандидат отговаря на посочените изисквания в т.8.1. „КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ и НЕ попада в изброените критерии за недопустимост, описани в т.8.2. от условията за кандидатстване, същият е допустим по процедурата, като изискванията в т.8.1. и 8.2. се прилагат кумулативно със всички останали изисквания, описани в условията за кандидатстване, включително и не само например, че сградата- обект на интервенция, е собственост на предприятието-кандидат (или с учредено право на строеж) и в нея се помещава действащо предприятие и т.н. В случай че сградата е отдадена под наем на друга фирма, различна от фирмата- кандидат, то тази сграда е недопустима за финансиране. Ползите от енергийното обновяване следва да са за кандидата (собственика на сградата), а не за субекта- наемател.
233	04.04.2023	Уважаеми СНД, Моля за Вашето уточнение по следните въпроси: Въпрос 1: В условията за изпълнение към процедурата няма приложени образци за изпълнението на проектите- плакат/информационна табела, публична покана, методика за оценка, образец оферти, техническа спецификация, решение за откриване на процедура, образци на договори с доставчици, протокол за избор на изпълнител; приемо-предавателни протоколи; заповеди за обучение и т.н.. По други процедури приложимите образци за изпълнение на проектите се публикуват с Условията за кандидатстване и за Крайните получатели е ясно	1. По процедурата няма приложени образци на посочените документи. 2., 3. и 4. Моля виж отговор на въпроси 198 и 199.

	какви са те още на етап кандидатстване. Предвид липсващите образци, моля потвърдете, че няма задължителни такива и можем да използваме утвърдените от Министерство на иновациите по ПМС 160, но адаптирани спрямо условията на ПМС 80? Въпрос 2: На с. 14 от Насоките за изпълнение са посочени: „Основни документи, които КП следва да представи на СНД за осъществяване на контрол за законосъобразност след сключване на договора“ (Доказателства за публикуване на решението и обявлението в РОП или в Официален вестник на ЕС /когато е приложимо/; Решение за одобряване на обявление за изменение или допълнителна информация; Обявление за изменение или допълнителна информация; Обявление за предварителна информация, Обявление за доброволна прозрачност. и т.н. общо 27 точки) Моля потвърдете, че същите не са изискуеми при изпълнението на проекти за КП, които не са възложители по ЗОП? Въпрос 3: Към мерките за публичност е предвидено организирането на минимум 2 публични събития в процеса на изпълнение на проектите. Съгласно единен наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация (2014-2020 г.) при проекти, чието финансиране е над 500 000 евро, следва да бъдат проведени минимум 2 събития за проекта с цел информироване на обществеността? В публикуваните от вас условия за изпълнение крайният получател следва да „Организира минимум две публични събития в процеса на изпълнение на проекта“. Моля потвърдете, че изискването се отнася	
--	---	--

		само за проекти чието финансиране е над 500 000 евро? Въпрос 4: От написаното в насоките не става ясно какъв следва да е размерът на плакат/билборд при дейност СМР и финансиране под 500 000 евро за КП, които не са възложители по ЗОП? Моля потвърдете, че към момента важат ли правилата от Единен наръчник а бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация (2014-2020 г.), където е записано, че за такъв тип проекти необходимият размер е 50 x 70см? Въпрос 5: На стр. 15 от условията има изискване за назначаване на комисия за разглеждане на постъпилите оферти и протоколи от работата й. Съгласно ПМС 80 „Крайният получател съставя и подписва протокол за резултатите от работата си по разглеждане и оценка на офертите“, като изискването за назначаване на комисия вече не е необходимо (същото се прилагаше при изпълнение на проектите по реда на ПМС 160). Моля да потвърдите, че няма да изисквате изричното назначаване на комисия и ще се прилага реда за избор на изпълнител, определен в ПМС 80 (за Крайни получатели, които не попадат в приложното поле на ЗОП).	
234	04.04.2023	Здравейте, Молим за разяснение във връзка с обявената за прием на проектни предложения процедура BG-RRP-4.021 - "Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите", а именно:	В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. В допълнение, по процедурата няма посочени ограничения относно кандидатстването на свързани юридически лица, при спазване на всички условия за допустимост съгласно Условията за кандидатстване.

		Дружество X е юридическо лице 82% собственост на дружество Y (също отделно юридическо лице). Дружество Z (отделно юридическо лице) е 70% собственост на дружество Y, а дружеството V е 100% собственост на дружеството X (отново самостоятелно предприятие с отделна обственост). Така дружество Y има собственост в дружества X, Z и V, които са производствени предприятия с еднакъв предмет на дейност - КИД-2008. Допустими ли са за участие като отделни кандидати с отделни проекти дружествата X, Z и V?	
235	04.04.2023	В регистъра на получените минимални помощи има трикратна разлика между стойностите за Договорирана Реално получена минимална помощ. Схемите за подпомагане са приключили още през 2021 година и няма вероятност да се получават допълнителни суми по тях. Коя от двете графи ще използвате при проверка на декларацията за deminimis?	Проверката от СНД за получени минимални помощи на фирмата кандидат и на всички предприятия, образувачи „едно и също предприятие“ с фирмата кандидат се извършва в информационна система „Регистър на минималните помощи“ (ИС РМП), достъпен на интернет страницата: https://minimis.minfin.bg/ReportBulstat.aspx. Определението за „едно и също предприятие“ се разглежда по смисъла, определен в разпоредбите на чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1407/2013. За целите на Регламент (ЕС) № 1407/2013 „едно и също предприятие“ означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения: а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие; б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на

			административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие; в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт; г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие. Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в алинея първа, букви а) — г), посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие.
236	05.04.2023		Отговорът е публикуван към 05.04.2023
237	05.04.2023	Въз връзка с обявена процедура BG-RRP-4.021 имам следния въпрос: В кадастралната карта при допълнителното пристрояване на сградата фигурират 5 обекта с отделни идентификатори (всички сгради за търговия), които са свързани функционално, с общо потребление на енергия и свързани с вътрешни врати. Допустима ли е сградата за кандидатстване по настоящата процедура, като обследването за енергийна ефективност се разглеждат като един стопански обект – сграда за търговия, в който мерки за подобряване на енергийната ефективност се предписват само за 3 от обектите със самостоятелни идентификатори?	В едно предложение за изпълнение на инвестиция могат да бъдат включени до 3 (три) сгради, които са собственост на съответния кандидат или са с учредено право на строеж на кандидата.

238	06.04.2023	Уважаеми експерти, в допълнение на въпрос номер 37, т. 2, бих искала отново да отправя запитване и молба към Вас за допускане на участие на кандидати, които поради независещи от тях причини не са успяли да получат "Писмо по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ". Мотивите за искането ми са следните: 1. Налице е забавяне в отговорите на изпратените искания за разяснения по процедурата, а все пак крайните получатели следва навременно да имат становището по въпросите си. Кандидатстването е обвързано с предварителни разходи все пак. 2. Да, предвиден е дълъг срок за кандидатстване, но има и предварително условие за участие - Изготвяне на енергийно обследване, което според вида на обследваните сгради, следва да бъде извършено от фирми със съответните лицензи. Чак след уточняването на мерките, предвидени в енергийното обследване, крайните получатели могат да подготвят и подадат съответното уведомление пред РИОСВ. В тази връзка: Въпрос 1: Допустимо ли е, ако към крайната дата за подаване на предложенията за изпълнение на инвестиция не е готов документа от РИОСВ, да се подаде с наличния входящ номер? Въпрос 2: Съгласно Условията, "Когато при оценката на ПИИ се установи липса на документи и/или друга	1,2 и 3. Когато при оценката се установи липса на документи и/или друга нередовност, комисията еднократно изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от 7 дни. В тази връзка, ако оценителната комисия установи липса на документи, които се изискват към етапа на кандидатстване, същите ще бъдат изискани с изпращането на уведомлението. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в посочения срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата.
-----	------------	--	---

		нередовност, комисията еднократно изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от 7 дни." - При липса на документа от РИОСВ или при изпратен единствено вх. номер, ще изиска ли оценителната комисия по установения ред този документ от кандидата? Въпрос 3: Ще приеме ли комисията за отговарящ на условията документ -стеновище от РИОСВ, което е с дата след датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция? Считам, че тази хипотеза няма да попречи на равното третиране на кандидатите или възможността за оценка на кандидатите от страна на комисията. Все пак, чак след като комисията изиска липсващите/нередовните документи, ще оцени предложенията за изпълнение на инвестиция.	
239	06.04.2023	Може ли да подаде ПИИ фирма с КИД Търговия, която желае да участва със сграда, в която на ет.2 е разположена администрация, а на ет. 1 е разположено складово помещение с хладилни съоръжения? Съответно по кой компонент следва да се кандидатства?	Фирма с КИД Търговия е допустима, като следва да отговаря на всички условия и ограничения посочени в пакета документи по процедурата. Ако кандидат отговаря на посочените изисквания в т.8.1. „КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ и НЕ попада в изброените критерии за недопустимост, описани в т.8.2. от условията за кандидатстване, същият е допустим по процедурата, като изискванията в т.8.1. и 8.2. се прилагат кумулативно със всички останали изисквания, описани в условията за кандидатстване, включително и не само например, че сградата- обект на интервенция, е собственост на предприятието-кандидат (или с учредено право на строеж) и в нея се помещава действащо предприятие и т.н.

			Предприятието - кандидат в зависимост от естеството и предмета на извършваните от него дейности, вкл. и кода на икономическа дейност съгласно КИД 2008, следва да посочи съответния относим Компонент. Например когато обект на интервенция е сграда, която не е в сферата на производството, ПИИ следва да се отнесе към компонент 2. При кандидатстване с административната сграда ПИИ се подава по компонент 2. (т.е. вида на сградата се разглежда като административна сграда).
240	10.04.2023	Здравейте, Във връзка с публикувани Насоки за кандидатстване за предоставяне на средства чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиция по процедура BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите”, имаме необходимост от разяснения/пояснения. Ние сме юридическо лице, с основна икономическа дейност 4730 Търговия на дребно с автомобилни горива и смазочни материали. Предприятието разполага с търговски обект, който е бензиностанция с газстанция. На територията на обекта има сграда и навеси. В общото потребление на енергия са включени помпи, колонки и др., които са ситиуирани в близост до сградата. Въпросите ни са: 1.В ПИИ само сградата ли се включва или целия обект, респективно РЗП само на сградата ли се взема предвид или на целия обект? 2.В случай, че в ППИ се включва само сградата, при внедряване на ВЕИ (разбира се при спазване на условията да са предписани в доклада от обследването за енергийна ефективност и да са само за собствено	1. По процедурата са допустими мерки за енергийна ефективност на сгради (мерки за енергийна ефективност на сградния фонд на предприятията). Предвид горното за целите на процедурата се взема предвид РЗП само на сградата. 2.Моля виж отговор на въпрос 187 (2.3)

		потребление) произвежданата енергия може ли да се използва както за отопление, охлаждане и вентилация, така и за хранване на помпи, колонки и др. които са най-съществената част от потреблението на енергия на обекта?	
241	10.04.2023	Моля за разяснение по следните въпроси по процедурата: 1. Насоките за кандидатстване използват понятията „сгради на предприятия в сферата на ...“ съответно производството или търговията/услугите. По този начин са разделени и разграничени и компонентите на процедурата, което означава, че водещо е дейността на предприятието, а не предназначението на сградата. Същевременно многократно до момента се дават разяснения, че предприятие от едната сфера (производство) може да кандидатства със своя сграда по компонента, по който се финансират сгради на предприятия от другата сфера (търговия и услуги). Такъв е например отговорът на въпрос № 6. Това влиза в очевидно противоречие с всичко, разписано в Насоките за кандидатстване, доколкото компонентите на процедурата са разписани според вида предприятие, а не според вида на сградата. Моля за конкретно разяснение кое е определящо – дейността на предприятието или предназначението на сградата. 2. По кой компонент трябва да кандидатства предприятие (и допустимо ли е въобще това), което осъществява дейност в сферата на производството, ако сградата му (действаща и използвана по предназначение) е от смесен тип – т.е.	1. и 2. Предприятието - кандидат в зависимост от естеството и предмета на извършваните от него дейности, вкл. и кода на икономическа дейност съгласно КИД 2008, следва да посочи съответния относим Компонент. Специфичен е случая, когато предприятие кандидатства само с административната си сграда, тогава ПИИ се подава по компонент 2 (отговор на въпрос №6). Обследванията по настоящата процедура могат да бъдат: 1. за производствената сграда - обследване за енергийна ефективност по реда на Наредба № Е-РД-04-05 от 8.09.2016 г. за промишлена система, и 2. за административна сграда - доклад за резултатите от обследване за енергийна ефективност и валиден сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, изготвени по реда на Наредби № Е-РД-04-2 от 16.12.2022 г. и № РД-02-20-3 от 9.11.2022 г. В компетенциите на избрания енергиен одитор е да определи реда, по който се обследва конкретната сграда. 3. Моля виж отговор 167. 4. Допустими са интервенции в действащи/ използвани към момента на кандидатстване сгради в сферата на производството, търговията и услугите

	административна и производствена? Как се прилага в този случай изискването – обследването да обхваща всички нива и помещения в сградата? Какъв тип обследване следва да се извърши и следва ли то да обхване и производствените и административните помещения? Отговор № 6, към който сте препратили във въпрос/отговор № 112 на практика не отговаря как следва да се разглеждат такива сгради, тъй като в отговор № 6 става въпрос за отделни сгради (административни и производствени). 3. В отговор на въпрос № 7 сте отговорили, че микропредприятията не попадат в обхвата на увеличение на процента на държавна помощ. Това твърдение е смущаващо и вероятно става въпрос за техническа грешка, доколкото микропредприятията (<i>per argumentum a fortiori</i>, както и с оглед на съществуващата практика в ЕС) следва да се ползват от процента увеличение, приложим за малки предприятия. Моля за потвърждение, че в отговор № 7 е допусната грешка. Такова ваше твърдение е изложено и във въпрос/отговор № 26, където освен това се посочва, че процентът подлежи на увеличаване с 10% за средни предприятия и 20% за малки предприятия, като конкретният процент се определял по усмотрение на предприятието - кандидат. Моля за уточнение, дали поддържате това свое становище, тъй като по смисъла на регламента (ОРГО) всяко увеличаване на базовия интензитет следва да бъде определено като такова от органа, предоставящ помощта, а не от кандидата.	Кандидатът декларира дали предприятието (сградата) е действащо в приложение В „Декларация при кандидатстване за съответствие с изискванията по процедурата“ като към момента на кандидатстване по процедурата сградата следва да се използва по предназначение от кандидата по процедурата. При липса на енергопотребление е допустимо данните в обследването да се вземат на база базово енергийно потребление. Контекста на отговорът на въпрос 87 е, че сградата следва да се използва по предназначение от кандидата по процедурата. 5.и 6.Моля виж отговор на въпрос 189.
--	---	--

		4. Отговорите на въпроси 16.3 и 87 си притоворечат. Моля за вашето конкретно разяснение – допустимо ли е сграда, която не е била използвана в предходен период от време, но се използва към момента на кандидатстване, да бъде обект на ЕСМ по процедурата? 5. Във връзка с ваш отговор на въпрос № 94. Подробният и повторен преглед на Приложение Е2, към което препращате, показва, че в него не са описани никакви стъпки или указания в случаите, когато трябва да се провежда тръжна процедура преди датата на подаване на проектното предложение. Реално – това са случаите, когато безвъзмездната помощ е над 50%, което е възможна хипотеза при положение, че същата може да достигне до 65%. Моля повторно за разяснение – какви стъпки трябва да изпълнят бенефициентите в този случай. 6. В допълнение към посоченото от вас в отговор № 94 – моля за потвърждение, че в случай че размерът на БФП е до 50% - съответният бенефициент следва да спазва предвиденото в ПМС № 80/2022г. (както е посочено във вашите указания) и съответно от него не се изисква да провежда тръжни процедури за доставки и/или услуги.	
Дата на разясняване от СНД 31.05.2023 г.			
242	11.04.2023	Уважаеми дами и господа, С настоящото бихме искали да Ви зададем въпрос по отношение на Попълването на Формуляра за кандидатстване (ФК) по процедура BG-RRP-4.021 -	В раздел 1. „Основни данни“, поле „Кратко описание на проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване в Информационната система на Механизма (ИСМ), може да се отбележи по кой от двата Компонента по процедурата (по Компонент 1 или по

		Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите. В кой раздел/точка от Формуляра за кандидатстване в Информационната система на Механизма (ИСМ), би следвало да се отбележи в кой от двата Компонента по процедурата (Компонент 1 или Компонент 2), попада Предложението за изпълнение на инвестиция, на даден кандидат?	Компонент 2) се подава Предложението за изпълнение на инвестиция.
243	11.04.2023	Здравейте, Имаме следните въпроси: 1. Сградата на ДКЦ-4 Варна ЕООД е на 3 етажа. Първият етаж е отдаден под наем за кабинети на общопрактикуващи лекари, което е практика при много други ДКЦ. Допустима ли е сградата на ДКЦ-4 Варна ЕООД за финансиране по Процедурата? 2. Правилно ли определяме ДКЦ-4 Варна ЕООД като голямо предприятие за целите на Процедурата, поради това, че е 100 % общинско търговско дружество?	1.В допълнение към отговор на въпроси 2 (3), 15 (2), 22, 26 (2), 39, 43 (2), 55, 71 (1), 81, 82, 132, 133, 143, 158, 159 (2), 179 (1. и 2.), 187 (2.1.), 193, 194, 215, 232. !!!Сграда, отдадена под наем на предприятие (физически или юридически субекти), различно от кандидата по процедурата, ще се счита за недопустима за финансиране, <u>с изключение на сгради отдадени под наем, които се управляват изцяло от собственика на сградата, т.е. собственика на сградата е ангажиран с цялостната дейност по стопанисване и управление на сградата вкл. собственика на сградата поддържа общите части и е титуляр на сметките за енергопотребление.</u> Ползите от енергийното обновяване на дадена сграда следва да са за съответния кандидат (собственика на сградата), а не за субекта- наемател. 2.Моля виж отговор на въпрос 125.
244	13.04.2023	Уважаеми госпожи/ господа, Нашето предложение за инвестиция предвижда реализиране на пакет дейности и мерки за подобряване на енергийната ефективност върху 2 сгради – собственост на кандидата „Y“ ООД, по компонент 2 на процедурата. Кандидатът осъществява дейност в	Съгласно условията по процедурата, сградите, с които се кандидатства трябва да са собственост на съответния кандидат или да са с учредено право на строеж на кандидата, за което на етапа на кандидатстване се предоставя Документ за собственост върху недвижимия

	сектор "Туризм", сградите са въведени в експлоатация и са действащи/използвани към момента на кандидатстването с ПИИ. Относно изискването за представяне на „Документ за собственост върху недвижим имот или учредено право на строеж за обекта на интервенция в полза на кандидата“, Ви моля за Вашите разяснения, относно следния казус: 1. През 2006 г. е извършена покупко-продажба на предприятие и фирма, между физическото лице М.М. като Едноличен търговец „Х“ (продавач), и „У“ ЕООД (купувач), представлявано от същото физическо лице М.М. Покупко-продажбата е извършена чрез Договор (нотариално заверен и вписан по надлежния ред в Агенция по вписванията), съгласно който продавачът прехвърля собствеността на предприятието и фирмата си като ЕТ на купувача „У“ ЕООД, включваща недвижими имоти, сред които е и едната сграда – обект на интервенция в рамките на ПИИ по настоящата процедура, представляваща Хотел „Z1“, ведно с право на строеж и право на собственост върху дворното място; 2. През 2010 г. са извършени допълнителни СМР – пристройка и надстройка на сградата на Хотел „Z1“, които са въведени в експлоатация, съгласно действащото към момента законодателство и за тях има издадено УВЕ от Главен архитект на съответната Община, на името на фирмата „У“ ЕООД; 3. През 2010 г. е изграден нов строеж „Семеен хотел Z2“ в същото собствено дворно място (по т.1), който е въведен в експлоатация и за него има издадено УВЕ от	имот или учредено право на строеж за обекта на интервенция в полза на кандидата. Предвид гореизложеното документи, удостоверяващ правото на собственост могат да бъдат: - <i>нотариален акт,</i> - <i>акт 16/удостоверение за въвеждане в експлоатация (за сгради строени след 7 април 1987 г.),</i> - <i>удостоверение за търпимост (при сгради строени до 7 април 1987 г.).</i> - <i>Договор за покупко-продажба в нотариално заверена форма, вписан по надлежния ред в Агенция по вписванията.</i> Промяната на правната форма на фирмата следва да бъде вписана в търговския регистър, за да се породи действие.
--	---	--

	Главния архитект на съответната Община, отново на фирмата „Y“ ЕООД. 4. През 2015 г. в ТРРЮЛНЦ са вписани промени в обстоятелствата, касаещи правната форма на дружеството: от „Y“ ЕООД се променя на „Y“ ООД. Във връзка с изложеното, Ви молим да ни отговорите, ще бъдат ли признати от Ваша страна като „Документ за собственост върху недвижимия имот или учредено право на строеж за обекта на интервенция в полза на кандидата“, следните: I. Договор за покупко-продажба на фирма (нотариално заверена форма), в който е описана едната сграда - обект на интервенция, представляваща „Хотел „Z1“ – собственост на кандидата, ведно с правото на строеж и правото на собственост върху дворно място, учредени в полза на кандидата; II. Удостоверение за въвеждане в експлоатация на пристройка и надстройка на сградата на Хотел „Z1“, изградени върху същото собствено дворно място, издадено на името на кандидата, и III. Удостоверение за въвеждане в експлоатация на втория обект – „Семеен хотел „Z2“, изграден върху същото собствено дворно място, също издадено на името на кандидата. Документите за собственост по т. I, II и III, с които разполагаме за двете сгради – обект на интервенция в рамките на ПИИ (два семейни хотела), по същество са на името на дружеството „Y“ ЕООД, което вече е променено на „Y“ ООД, с оглед на настъпилото обстоятелство по т. 4.	
--	--	--

245	18.04.2023	В случай, че кандидат отговаря на изискванията и за двата допустими режима на държавна помощ, какво отразява в колони 2 и 3 на "Оценка на съответствието на предложенията за изпълнение на инвестиции с правилата за държавни помощи за режимът" в раздел Е-декларации, който НЕ Е избран?	По настоящата процедура, в зависимост от нуждите си и спецификата на съответното предложение за изпълнение на инвестиция, кандидатът може да избере между ЕДИН от приложимите режими, както следва: 1) „Инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност“ съгласно чл. 38 от Регламент (ЕС) №651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187/26.06.2014). Или 2) „Минимална помощ“ (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) №1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функциониране на Европейския съюз към помощта „de minimis“. В колони 2 и 3 на "Оценка на съответствието на предложенията за изпълнение на инвестиции с правилата за държавни помощи за режимът" в раздел Е-декларации, на формуляра за кандидатстване се попълват критерии за оценка а) или б), които са приложимите за проектното предложение. Критериите за оценка, които не са приложими към конкретното предложение, се отбелязват в колона 3 „Обосновка“ като „Неприложимо“.
246	19.04.2023	Част от предписаните мерки в енергийното обследване ще стартират преди подаване на проектното предложение. Възможно ли е да се посочат като недопустими (като вече стартирали) и съответно да бъдат финансирани със собствени средства извън	Както е посочено в условията за кандидатстване, за да бъдат допустими за финансиране разходите трябва да се направени от крайния получател на средствата и да са платени след датата на подаване на предложението за

		общия размер на проекта и БФП? Ще се счита ли проекта като цяло за допустим?	изпълнение на инвестиция в Информационна система за Механизма за възстановяване и устойчивост. В този смисъл, ако даден разход е извършен преди датата на подаване на ПИИ, той се счита за недопустим и се финансира извън обхвата на предложението по процедурата.
247	20.04.2023	В Насоките за кандидатстване е предвидено, че разходите по режим на държавна помощ "групово освобождаване"(без разходите за подготвителни дейности) са допустими, ако са извършени и платени в периода след датата на подаването на ПИИ до 30.06.2026 г. В тази връзка моля за отговор на следните въпроси: 1. Означава ли това, че изпълнението на подаденото ПИИ може да започне (на риск на кандидата) веднага след подаването му, т.е. преди евентуалното сключване на договор за финансиране? 2. Ще се извършва ли в този случай предварителен контрол на процедурите за избор на изпълнители и как ще става това, или в случай, че по ПИИ бъде сключен договор за финансиране, ще се извършва само последващ контрол за законосъобразност? 3. Къде ще се публикува процедурата за избор в този случай, при избор на изпълнител чрез публична покана - в модул "Моите е-тръжни процедури" в ИСУН или на друго място?	1. В оперативната самостоятелност на кандидата е да вземе решение за стартиране на изпълнението на ПИИ след неговото подаване и преди евентуалното сключване на договор за финансиране. 2. и 3. СНД извършва последващ контрол на приключили процедури за избор на изпълнители. Моля виж отговори на въпроси 182 и 227.
248	20.04.2023	Здравейте, Кандидат Х има изготвен Доклад за резултатите от обследване за енергийна ефективност за сграда, с която ще кандидатства по процедурата, като в докладът е предвидено изпълнението и на мерки за изграждане на съоръжения/системи за производство на енергия от ВИ. Техническото състояние на покрива	Моля виж отговор на въпрос 177 (3).

		на сградата обаче не позволява поставянето на такова съоръжение, а в допълнение кандидатът няма необходим терен в рамките на имота си за поставяне на ФЕЦ. Нашият въпрос е възможно ли е поставянето на предвиденото съоръжение на покрива на сграда, разположена в близост, която не е собственост на кандидата, но за която има учредено право на строеж за изграждане на ФЕЦ?	
249	21.04.2023	Здравейте, Дружеството ни е микропредприятие и за 2022 според подадените данни към НСИ е с основен КИД 46.21 "Търговия на едро със зърно, семена, фуражи и необработен тютюн" и допълнителен КИД 68.20 "Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти". Допълнителната дейност е генерирана от сграда, която изцяло се отдава под наем на трети лица и предвиждаме да бъде обект на финансиране по програмата. Дружеството допустимо ли е за кандидатстване по "de minimis" или следва да бъде заявен интензитет на помощта по чл. 38 от Регламент (ЕС) 651/2014? Моля за точен отговор, тъй като грешния избор на заявено финансиране води до отказ за финансиране.	Моля виж отговор 243 В зависимост от нуждите си и спецификата на съответното предложение за изпълнение на инвестиция, кандидатът избира между ЕДИН от двата възможни приложими режими на държавна/минимална помощ (de minimis), както следва: 1) „Инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност“ съгласно чл. 38 от Регламент (ЕС) №651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187/26.06.2014). Или 2) „Минимална помощ“ (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) №1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функциониране на Европейския съюз към помощта „de minimis“. За повече информация относно изискванията и ограниченията, произтичащи от режима на държавна помощ, моля да се запознаете с раздел 8.2. „Критерии за

			недопустимост“ и раздел 12. „Приложим режим на държавни/минимални помощи“, както и Приложение О1, О2 и О3.
250	25.04.2023	Здравейте, Във връзка с процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ, КАКТО И СГРАДИ ОТ СЕКТОР ТУРИЗЪМ” В раздел „ВАЖНО за сгради на ПРЕДПРИЯТИЯ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО по Компонент 1, съгласно настоящите Насоки за кандидатстване“ – стр.23 от Насоките за кандидатстване е записано: Съгласно § 1, т. 25 от Допълнителните разпоредби на ЗЕЕ, производствените сгради са част от промишлена система, като на обследване за енергийна ефективност подлежи цялата промишлена система. Съгласно разпоредбите "Промислена система" е обособена съвкупност от производствени сгради, съоръжения, технологично оборудване и спомагателни стопанства, в рамките на която предприятие осъществява дейност за производство на стоки или предоставяне на услуги. ВАЖНО: По настоящата процедура ще бъдат подкрепени само производствени сгради, за които избраният за изпълнение пакет от енергоспестяващи мерки ще осигури най-малко 30 % спестяване на първична енергия спрямо базова линия на енергопотребление на производствената сграда. За тази цел при обследването за енергийна ефективност на промишлената система, към която сградата принадлежи, потреблението на енергия на	Допустим кандидат може да кандидатства за дейности и мерки, <u>предписани в обследването за енергийна ефективност на сградите</u>. Допустимите дейности са описани в т.10 „Допустими дейности“ от условията за кандидатстване по процедурата. Изграждане на съоръжения/системи за производство на енергия от възобновяеми източници (ВИ) в сградата (или в близост до сградата) е допустимо за финансиране, когато е за собствено потребление, с цел осигуряване на сградата с енергията от ВИ за отопление, охлаждане, вентилация, гореща вода за битови нужди, осветление и др. Произведената енергия от това съоръжение за производство на енергия от ВИ в сградата или в близост до сградата не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба. Изграждането на съоръжение за производство на енергия от ВИ е допустимо само, ако съоръжението за производство на енергия от ВИ ще бъде собственост на кандидата. Изграждането на съоръжения/системи за производство на енергия от ВИ не е енергоспестяваща мярка и не спестява потребна енергия. Мярката за изграждане на съоръжения/системи за производство на енергия от ВИ за собствено потребление спестява първична енергия и ще допринесе за постигане на изискването на Насоките за най-малко 30 % спестяване на първична енергия спрямо базова линия на енергопотребление на производствената сграда.

	производствената сграда трябва да се оцени като количество от общото енергийно потребление на промишлената система с отчитане на специфичните технически изисквания на процедурата. Имаме следните въпроси: 1.Предприятие предоставя услуги и за дейността си консумира значителна електроенергия. Планира изграждане на фотоволтаични инсталации за производство на електрическа енергия от възобновяем източник – слънце, с обща инсталирана мощност до 1 MW върху покривите на съществуващи производствени сгради и в прилежащите им поземлени имоти за собствени нужди. Тъй като производствените сгради са част от промишлена система, може ли изграждането на фотоволтаичните инсталации да се приеме, като енергоспестяващи мерки, осигуряващи спестяване на първична енергия спрямо базова линия на енергопотребление на производствените сграда? 2.Дейността изграждане на фотоволтаични инсталации за производство на електрическа енергия за собствени нужди допустима дейност ли в смисъла на „дейности за изпълнение на СМР за прилагане на мерки за енергийна ефективност и мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници, ако са посочени в енергийното обследване, в т. ч. всички съпътстващи СМР, необходими за изпълнение на мерките“ на Допустими дейности от Насоките за кандидатстване по процедурата?	По настоящата процедура не са допустими дейности и не са допустими разходите за тях за изпълнение на енергоспестяващи мерки и мерки за внедряване на ВИ, с които се постига намаляване на енергопотреблението на <u>индустриалните процеси в производството и обслужващите ги енергийни системи, и на технологично оборудване в промишлената система, към която принадлежи производствената сграда, обект на интервенция.</u> Мярка изграждане на съоръжения/системи за производство на енергия от ВИ е допустима по процедурата, когато произведената електроенергия няма да се използва за производствени цели. Съгласно двете взаимно свързани и кумулативни условия на Насоките за кандидатстване, в доклада от обследването на промишлената система КП следва да представи резултати от които да става ясно (<u>да е посочено изрично</u>), че производството на електрическа и/или топлинна енергия, осъществено със средства от МВУ, е за собствено потребление и <u>същото не надхвърля необходимото количество енергия за покриване нуждите на съответната сграда (в случаите, когато предложението включва мерки за отопление и охлаждане и/или производство на електрическа енергия от възобновяеми източници).</u> Следователно собственото потребление на електрическа енергия, произведена от препоръчана в обследването съоръжения/системи за производство на енергия от ВИ, следва да се ограничава само до потребление на енергия от системи за поддържане на микроклимат с определени параметри в сградата, за която се кандидатства.
--	---	---

251	25.04.2023	При производствени сгради обследването за енергийна ефективност следва да се извърши на цялата промишлена система, а не само на сградата, която се ползва за склад. Обследването за енергийна ефективност се извършва по реда на Наредба № Е РД-04-05 от 08.09.2016 г. за производствени сгради (Компонент 1) За предприятие с няколко производствени площадки в различни населени места, как следва да се направи обследването : 1. За площадката, на която се намира сградата, обект на обследването по проекта 2. За цялото предприятие	Специфичните технически изисквания, при които се определя оценката на енергийното потребление на производствена сграда, за целите на процедурата, са описани в Приложение Л4. Обследването за енергийна ефективност се извършва на промишлената система към която сградата принадлежи, като обследването се извършва, съгласно местоположението на обекта на интервенция (сграда), която е включена в ПИИ. Съгласно § 1, т. 25 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергийната ефективност под "Промислена система" се разбира обособена съвкупност от производствени сгради, съоръжения, технологично оборудване и спомагателни стопанства, в рамките на която предприятие осъществява дейност за производство на стоки или предоставяне на услуги Въз основа на горното, когато предприятия в рамките на промишлената система е ситуирано на различни площадки, обследването може да се извършва за предприятие с конкретно местонахождение, когато то е в рамките на промишлената система.
252	27.04.2023	Здравейте, Имаме следният въпрос: Към датата на кандидатстване нашето предприятие е отдало част от производствената ни сграда под наем, но след 4 месеца се очаква наемателите да напуснат и да ползваме помещенията за основната ни икономическа дейност. В тази връзка допустимо ли е да разработим проект към настоящият момент за цялата сграда с оглед на това, че към датата на одобрение на проекта ще	Към датата на кандидатстване следва да бъдат изпълнени всички условия за допустимост. Моля виж отговор на въпрос 193.

		отговаряме на всички условия, а именно: сградата няма да е отдадена под наем на друга фирма и ползите от енергийното обновяване ще са за фирмата кандидат (собственикът на сградата)?	
253	27.04.2023	Здравейте, Имаме следният казус: Притежаваме 8 сгради, които са разположени в един имот и са част от промишлената система на предприятието. Три от сградите ще бъдат включени в проектното предложение и за тях ще бъде направено енергийно обследване. Сградите ще се обследват като неразделна част от цялата промишлена система по реда на Наредба № Е-РД-04-05 от 8 септември 2016 г. за определяне на показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, както и за определяне на условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийни спестявания. Сграда 1 по скица е производствена Сграда 2 по скица е производствена, но реално представлява топлата връзка между сграда 1 и сграда 3. Сграда 3 по скица се води административна, но де факто се ползва за лаборатории и стаи за инструменти. Въпросът е дали е възможно в едно енергийно обследване да бъдат включени и трите сгради като един обект с оглед на това, че са функционално свързани по между си с топла връзка?	При положение, че сградата се ползва за производствени цели следва да се спазват изискванията за изготвяне на обследване за енергийна ефективност, определени в Наредба № Е-РД-04-05 от 8.09.2016 г. за промишлена система, като в компетенциите на избрания одитор е да определи дали едно енергийно обследване следва да обхваща няколко сгради, в случай че същите са функционално свързани. Съгласно Насоките за кандидатстване (стр. 10) в едно предложение за изпълнение на инвестиция могат да бъдат включени до 3 (три) сгради, които са собственост на съответния кандидат или са с учредено право на строеж на кандидата. Сградите се идентифицират като отделни обекти съгласно наличната за тях документация. От техническа гледна точка три, свързани с топла връзка, сгради с едно и също предназначение могат да бъдат обследвани като общ обект с три топлинни зони.

		В този случай възможно ли е трите сгради да бъдат включени в едно проектно предложение по Компонент 1? Ако това е възможно, трябва ли преди кандидатстване да се смени предназначението на сграда 3 от административна в производствена и необходимо ли е да се обединят и трите сгради в една скица?	
254	09.05.2023	Моля, за отговор на следния въпрос: Задължително ли е подаване на отделни КСС (например 2бр. съответно за 50% финансиране и 50% самоучастие), спрямо източника на финансиране (СФ и БФП), когато всички разходи СА ДОПУСТИМИ, съгласно настоящите Насоки за кандидатстване?	Съгласно условията за кандидатстване, в случай че допустимите разходи за СМР са разделени между средства с източник на финансиране МВУ и допустим собствен принос, разходите, финансирани от МВУ и тези, финансирани със собствен принос, следва да бъдат представени в отделни КСС.
255	09.05.2023	Здравейте! 1. Моля за разяснение относно представените по електронен път документи към проекта, по-точно Декларация за сертификат за енергийна ефективност - в какъв формат следва да бъде и какво да съдържа 2. В условията за кандидатстване е описано, че декларациите се прилагат в word с електронен подпис. Това означава, че следва да се подпишат чрез прикачен подпис??? Допуска ли се да се подготви декларацията в pdf и да се подпише с КЕП??	1. Декларация за сертификат за енергийна ефективност се попълва електронно в раздел 10. „Е-Декларации“ на формуляра за кандидатстване в ИС на МВУ. В Декларацията за сертификат за енергийна ефективност, за всяка отделна сграда (за всяка отделна сграда се добавя нов ред) се записват следните данни за сградите, включени в ПИИ: За сграда/и по компонент 1: • В колона 1 се вписва поредния номер на сградата, включена в ПИИ; • в колона 2 „Номер на сертификата“ се вписва текста „1“; • в колона 3 се вписва дата, на която изтича валидността на доклада на конкретната сграда т.е. четири години от крайната дата на обследването (датата се изчислява като към „крайна дата“ от таблица „период на обследване“ на първа страница на резюмето на доклада от обследване

			за енергийна ефективност на предприятие/промишлена система се добавят 4 години. (например ако в Резюмето на доклада е записано 19.05.2023 г., то в колона 3 на Декларацията се вписва 19.05.2027 г.); • в колона 4 се вписва стойността на „Първична невъзобновяема енергия в актуално състояние (общо kWh/год.)“ на сградата, съгласно данните вписани в доклада за резултатите от обследването, изготвено по реда на <i>Наредба № Е-РД-04-05 от 8 септември 2016 г. за определяне на показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, както и за определяне на условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийни спестявания</i> • в колона 5 се вписва стойността на „Първична невъзобновяема енергия след изпълнение на ЕСМ от избрания пакет (общо kWh/год.)“, , съгласно данните вписани в доклада за резултатите от обследването, изготвено по реда на <i>Наредба № Е-РД-04-05 от 8 септември 2016 г. за определяне на показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, както и за определяне на условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийни спестявания</i>
--	--	--	---

			- В колона 6 се вписва % спестяване, който се изчислява по формулата: $\text{Общо нормализирано потребление на първична невъзобновяема енергия при актуално състояние в kWh/год.} - \text{обща първична невъзобновяема енергия след изпълнение на ЕСМ от избрания пакет в kWh/год} / \{ \text{Общо нормализирано потребление на първична невъзобновяема енергия при актуално състояние в kWh/год.} \} \times 100$ За сгради по компонент 2: - В колона 1 се вписва поредния номер на сградата, включена в ПИИ; - в колона 2 „Номер на сертификата“ се вписва номера от първата страница на сертификата - в колона 3 се вписва датата от поле „Валиден до“ от първа страница на сертификата - В колона 4 се вписва стойността на „Първична невъзобновяема енергия в актуално състояние (общо kWh/год.)“ от първа страница на сертификата - В колона 5 се вписва стойността на „Първична невъзобновяема енергия след изпълнение на ЕСМ от избрания пакет (общо kWh/год.)“ от пета страница на сертификата - В колона 6 се вписва % спестяване, който се изчислява по формулата: $\text{Общо нормализирано потребление на първична невъзобновяема енергия при актуално състояние в kWh/год.} - \text{обща първична невъзобновяема енергия след изпълнение на ЕСМ от избрания пакет в kWh/год} / \{ \text{Общо нормализирано потребление на първична}$
--	--	--	--

			невъзобновяема енергия при актуално състояние в kWh/год.} x 100 2.В раздел 19 „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“ на Насоките за кандидатстване е описано за всяка декларация как се подава и в какъв формат (в повечето случаи във формат WORD). В Annex J5 има указания за подписване на документите. При зареждане на документите системата ИСУН приема документите само във формат, определен в Насоките за кандидатстване.
256	10.05.2023	В случаите, когато е избран режим на държавна помощ „Инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност“, задължително ли е включването на Дейност "Изготвяне на независима оценка за доказване на постигнатите спестявания" (разходът за нея е недопустим) или такава оценка само следва да се представи към отчета на проекта?	Задължително е включването на дейност за изготвяне на независима оценка в раздел 3. План за изпълнение/ Дейности по проекта и в раздел 6 Бюджет (в лева) на формуляра за кандидатстване. Дейности, които се предвиждат по проекта, вкл. тези, за които разхода е недопустим, се описват в плана за изпълнение на дейностите.
257	10.05.2023	Моля за разяснение дали кандидат бензиностанция с КИД 46.12 Търговско посредничество с горива, руди, метали и химически продукти е допустим по процедурата в контекста на принципа за ненасяне на значителни вреди (DNSH) и регламент 2021/241?	Условията за кандидатстване не поставят ограничение по отношение на кандидати с КИД 46.12 Съгласно представената в запитването информация и с оглед целта на настоящата процедура и допустимите по нея дейности и активи, кандидати с основна икономическа дейност, попадаща в код 46.12, биха били допустими по процедурата, при положение, че отговарят и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване, включително относно изискванията, свързани с принципите за „Ненанасяне на значителни вреди“, както и при съблюдаване на съответното законодателство на ЕС

			и национално законодателство в областта на околната среда. В допълнение, следва да се има предвид, че в раздел 8.2. на Насоките има разписани условия, при които даден кандидат е недопустим по процедурата, като например: - Недопустими за подкрепа по настоящата процедура са предприятия с предмет на дейност в обхвата на Приложение I на Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета текст от значение за ЕИП³. В тази връзка сгради (в т.ч. и административни сгради), използвани от предприятия с предмет на дейност в обхвата на Приложение I на Директива 2003/87/ЕО, не са допустими за финансиране по процедурата! - Недопустими за подкрепа по настоящата процедура са предприятия, които съгласно КИД-2008 на НСИ попадат в обхвата на код 35 Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива. В тази връзка сгради (в т.ч. и административни сгради), използвани от предприятия, които съгласно
--	--	--	---

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02003L0087-20210101>

			КИД-2008 на НСИ, попадат в обхвата на код 35 Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива, не са допустими за финансиране по процедурата! С оглед на всичко изложено, следва да се запознаете с изискванията на условията за кандидатстване, с оглед на преценка дали кандидата и предложението по процедурата може да отговори на всички условия и ограничения, за да бъдат допустими за финансиране по процедурата.
258	10.05.2023	Задължение на кандидата е да провери дали предложеният инвестиционен проект подлежи на оценка на въздействието върху околната среда и на оценка по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие. В случай, че на етап кандидатстване не е налице инвестиционен проект, а само доклад от енергийно обследване какво точно следва да се представи?	В запитването не се съдържа достатъчно информация за даване на категорично становище. Документите, които следва да се представят на етапа кандидатстване, са описани в раздел 19 „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“ на Насоките за кандидатстване. Съгласно точка 8 на раздел 19 при кандидатстване следва да се представи по електронен път един от посочените по-долу документи: -Писмо по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ, че не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от същата наредба, или -Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда с характер „да не се

			извършва ОВОС“ или Решение по ОВОС за одобряване, съгласно чл. 18 от същата наредба; или -Решение по чл. 18 или чл. 28 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони за одобряване.
259	11.05.2023	Уважаеми дами и господа, С настоящото бихме искали да Ви зададем въпрос по отношение на Попълването на Формуляра за кандидатстване (ФК) по процедура BG-RRP-4.021 - Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите. 1. Как се дефинира отговорът на въпрос 23, т.1 „Задължително е разделянето на разходите спрямо източника на финансиране. Разходите, които се покриват от БФП и разходите, които се покриват със собствен принос следва да са показани отделно в бюджета. Прилага се отделна КСС за разходите с БФП и отделна КСС за разходите със собствен принос“: • Очаква ли се всяка една позиция, да е разделена в две отделни КСС-та, два отделни файла, като в единия файл е посочена частта от разхода за позицията, представляваща БФП, а в другия – сумата представляваща собствен принос? • или се очаква в едно КСС да са всички разходи, за които се заявява финансиране по процедурата с две отделно колони БФП и Собствено финансиране за всеки разход, а в отделно КСС да се включат само	В едно КСС се включват всички позиции, които ще бъдат финансирани със средства по процедурата (КСС с БФП), както и в отделно КСС се включват позициите, които ще се поемат като собствен принос (КСС със собствен принос). Информацията може да бъде включена в един файл <i>формат EXCEL</i>, или в два отделни файла - <i>формат EXCEL</i>. <i>В случай на наличие на недопустими СМР дейности, същите се представя в отделно КСС (КСС за недопустими СМР).</i>

	разходите, които са част от инвестиционния проект, но не са част от проектното предложение по процедурата - поради факта че са недопустими или надхвърлят максималната допустима стойност на проекта за съответния кандидат? • или се очаква в едно КСС да са всички разходи, като е допустимо част от тях да се финансират 100 % с БФП (до изчерпване на максимално допустимата), а останалата със собствени средства при спазване на максималните прагове за проекта? Въпросът е в контекста на написаното на стр. 25 в УК, а именно: ВАЖНО: Със собствени средства следва да се финансират и включени в ПИИ разходи за недопустими дейности, съгласно настоящите Насоки за кандидатстване. В случаите, когато даден разход не е определен като допустим, съгласно Насоките за кандидатстване, но е необходим за изпълнение на всички законови и подзаконови нормативни изисквания към строежите, включително всички мерки, които са предвидени за изпълнение по желание на кандидата, същият разход следва задължително да бъде включен в ПИИ като собствен принос на кандидата. В случай, че на етапа на кандидатстване се констатира разходи, които не са допустими, съгласно настоящите Насоки за кандидатстване, същите следва да бъдат представени в отделна КСС и кандидатът следва да я представи, заедно с основната КСС, във формат „Excel“. Аналогично, в случай че допустимите разходи за СМР са разделени между средства с източник на	
--	---	--

		финансиране МВУ и допустим собствен принос, разходите, финансирани от МВУ и тези, финансирани със собствен принос, следва да бъдат представени в отделни КСС.	
260	15.05.2023	Здравейте, В изготвеното обследвания за енергийна ефективност на сграда в експлоатация и сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация е зададена необходимата инвестиция за осъществяване на предписаните енергоспестяващи мерки. Въпросът ни и, може ли да заложим в бюджета по-висока стойност от заложената в доклада за енергийна ефективност и сертификата за енергийни характеристики на сграда в експлоатация или не можем да надвишаваме тази стойност? Пример: Предписаната мярка за средно предприятие (Район за планиране NUST2 – Югоизточен), попадащо в Компонент 1 и избран режим 2 – държавни помощи е закупуване на чилър с инвестиция в размер на 200 000 лв. Допустимо ли е в бюджета на ПИИ да се запише по-висока стойност за закупуване на чилър?	В доклад за резултатите от обследването за енергийна ефективност се описват идентифицираните енергоспестяващи мерки и задължителни строително-монтажни работи, съпътстващи съответната ЕСМ, които не водят до пряка икономия на енергия, но са необходими за цялостното изпълнение. Инвестицията за мерки за ЕСМ, включително съпътстващите СМР, се отразява в колона инвестиция за ЕСМ в сертификат (на стр. 5) с ДДС. В тази връзка, окрупненото КСС следва да включва стойността на планираните мерки за ЕСМ, включително съпътстващите СМР, съгласно посочените стойности в доклада за енергийна ефективност.
261	17.05.2023	Здравейте, В случай, че подаваме ПИИ с пълномощно с КЕП на упълномощено лице следва ли да декларираме обстоятелствата в секция Е-декларации в ИСУН, при положение, че няма такива декларации в пакета "Документи за попълване" към Условията за кандидатстване.	Раздел 10. „Е-декларации” е част от електронния формуляр за кандидатстване в Информационната система за Механизма (ИС за МВУ) - Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020 (ИСУН 2020), раздел „Национален план за възстановяване и устойчивост“ (НПВУ). Без попълването на раздела не е възможно да бъде подадено проектно предложение в ИСУН 2020.
262	18.05.2023	Здравейте, предприятие в областта на туризма с няколко еднотипни къщи за отдих (с квадратура под 100 кв.м.	1. В едно предложение за изпълнение на инвестиция могат да бъдат включени до 3 (три) сгради, които са

		всяка) има желание за участие в процедурата. Въпросите, които имаме съгласно изискванията на програмата са: 1. Само за три от къщите ли може да се възползваме от безвъзмездно финансиране? 2. В нашия случай, тъй като къщите са с еднакво РЗП, трите къщи като се сумират и разделят на техния брой се получава размера на едната къща. Моля да потвърдите, че в този случай РЗП на едната къща ще се оценява по критерий "Целесъобразност на инвестицията за енергийна ефективност"?	собственост на съответния кандидат или са с учредено право на строеж на кандидата. Кандидат може да подаде само 1 (едно) предложение за изпълнение на инвестиция за сграда/и от обхвата на един от компонентите. 2. По критерий "Целесъобразност на инвестицията за енергийна ефективност" се взема предвид разгърната застроена площ, която е посочена в доклад за резултатите от обследване за енергийна ефективност на съответната сграда. Ако в едно предложение са включени повече от една сграда (обект на интервенция) се сумира РЗП на всички сгради (на база информация от докладите за резултатите от обследване за енергийна ефективност на сградите) и се разделя на броя сгради, за да се получи стойността на кв. м РЗП за целите на точкуването по този критерий.
263	18.05.2023	Здравейте! Във връзка с процедура BG-RRP-4.021 "Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите" моля за Вашите разяснения по следните въпроси: 1. Кандидат по ПИИ е голямо предприятие, за което е приложим регламент ОРГО и съотв. максималният праг на допустимото финансиране до 1 500 000 лв. Разходите за СМР по въвеждане на препоръчаните енерго-спестяващи мерки представлява по-голямата част от бюджета на ПИИ и респ. надвишава от 273 816,20 лева (140 000 евро). Поради режим на спешност, кандидатът планира да изпълни част от дейностите след подаване на ПИИ и вероятно преди сключване на договор за финансиране (ако предложението бъде одобрено), което съгл. насоките за кандидатстване и	1. Моля виж отговор на въпрос 182. 2. Сграда, която е собственост на кандидат, който не попада в хипотезите на т.8.2. „КРИТЕРИИ ЗА НЕДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ“ е допустим да кандидатства по процедурата при изпълнение на всички изисквания, описани в т.8.1. КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ. 3. Да, не винаги сумата от полетата „Стойност“ на секция „3. План за изпълнение/ Дейности по проекта“ ще е равна на общата стойност на съответния разход в секция 6 „Бюджет“ на формуляра за кандидатстване, тъй като в бюджета (в секция 7) се включват само допустимите разходи, а в Плана за изпълнение (секция 3. План за изпълнение/ Дейности по проекта) следва да бъдат описани и недопустимите такива, когато е приложимо (т.е. когато дейността и разходите за нея са недопустими по процедурата, същото се описва към съответната

	условията за изпълнение е допустимо. В такъв случай, предвид че кандидатът към момента на стартиране на дейностите не е „краен получател“ по смисъла на ПМС №114 от 8 юни 2022 и вероятно не разполага с профил в „информационната система на Механизма“ (какъвто достъп се предоставя след сключване на Договор за финансиране), то как биха могли да бъдат изпълнени условията на чл. 5 от ПМС 80 и съотв. изискванията на процедурата за обявяване на процедура с публична покана за избор на изпълнител? 2. ПИИ се отнася до въвеждане на енергоспестяващи мерки в сграда на производствено предприятие. ПИИ касае постройка, в която са разделени документално (по акт за собственост), така и физически (със самостоятелни входи, но без въздушна фуга помежду им) 3 сгради, всяка от които с отделен идентификатор съгласно данни по Кадастрална карта. Кандидатът е собственик на 2 от 3-те сгради. Допустимо ли е да кандидатства за предоставяне на средства по процедурата за притежаваните от него сгради? 3. Предвид на разясненията по въпроси 71) т. 2.3, правилно ли е разбирането, че сумата от полетата „Стойност“ на секция „3. План за изпълнение/ Дейности по проекта“ не следва да е равна на общата стойност на бюджета, тъй като в бюджета се включват само допустимите разходи, а в Плана за изпълнение следва да бъдат представени и недопустимите такива?	дейност, вкл. каква е стойността на недопустимата дейност). 4. Моля виж отговор на въпрос 254 и 259.
--	---	--

		4. Разходите за СМР на ПИИ включват само разходи, които са допустими. Съгласно указанията, същите следва да бъдат разпределени между източниците на финансиране – МВУ и собствен принос. Какъв подход следва да се предприеме при разпределянето на разходите между двете КСС: (а) на завършени етапи (по видове ЕСМ, напр. Топлоизолиране на стени); (б) на обособими видове работи (напр. Полагане на изолационна вата) или в) пропорционално? Възможно ли е разходите за строителни дейности да се разпределят в % отношение от планираните СМР, например 45% х количеството от „Поставяне на топлоизолационна вата“ за сметка на МВУ и 55% - собствен принос?	
264	21.05.2023	Моля за информация по следните въпроси: 1. Допустимо ли е кандидат, който има 2 сгради в едно и също населено място, но НЕ на една и съща площадка (около 3 километра е разстоянието между двете сгради) да кандидатства и за двете си сгради? 2. По какъв начин да бъдат отразени двете сгради в енергийното обследване? Като две отделни промишлени системи ли? 3. В едно обследване ли трябва да бъдат включени двете сгради?	1. Съгласно условията по процедурата в едно предложение за изпълнение на инвестиция могат да бъдат включени до 3 (три) сгради, които са собственост на съответния кандидат или са с учредено право на строеж на кандидата. 2. и 3. В компетенциите на избрания енергиен одитор е да определи реда, по който се обследва конкретна сграда. Съгласно § 1, т. 25 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергийната ефективност под "Промислена система" се разбира обособена съвкупност от производствени сгради, съоръжения, технологично оборудване и спомагателни стопанства, в рамките на която предприятие осъществява дейност за производство на стоки или предоставяне на услуги. Енергийното обследване следва да се извърши за промишлената система като цяло. Енергийното потребление на производствени сгради в рамките на промишлената система, се установява по правилата на Наредба № Е-РД-

			04-05 от 2016 г. за определяне на показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление и ПРИЛОЖЕНИЕ Л4 от Насоките за кандидатстване.
265	22.05.2023	Във връзка с въпроси/отговори № 241 (т. 5 и 6), както и във връзка с въпрос/отговор № 189, моля за следните допълнителни разяснения и уточнения. Във ваш отговор № 189 сте посочили, че „в предмет „строителство“ се включват всички допустими дейности в обхвата на процедурата“ и на тази база се определя стойността на възлагането, съгласно указанията, дадени в приложение Е 2 към Насоките за кандидатстване. Вероятно в изложеното твърдение е налице техническа грешка, доколкото същото влиза в противоречие, както с цялата европейска и национална нормативна уредба в областта на обществените поръчки, така и конкретно с ПМС № 80/2022г.. Всички относими нормативни актове правят ясно разграничение на обществените поръчки/тръжните процедури с оглед на техния обект, който може да бъде доставки, услуги или строителство (в тази връзка – моля виж и чл. 3, ал. 1 от ПМС № 80/2022г.). Последното има пряко отношение към определянето на стойността на всяко едно възлагане. В този смисъл стойността на възлагането се определя на първо място спрямо обекта на възлагане и впоследствие спрямо предмета му. Даденото тълкуване от страна на СНД на понятието „предмет строителство“ в случая влиза в противоречие с това разбиране. В изброените дейности в Насоките за кандидатстване (т. 10) се включват обследвания и оценки за енергийна	Даденото разяснение в отговор на въпрос 189 е за целите на конкретната процедура и касае случаите, при които се възлагат дейности, включени в предложението, за които не са приложими правилата определени в ПМС № 80/2022г. т.е. когато размерът на одобреното безвъзмездно финансиране е по-малък или равен на 50 на сто от общата сума на одобрения проект. Дейности, включени в предложението, могат да бъдат всички посочени дейности в т. 10 „Допустими дейности“ от Насоките за кандидатстване (като напр. дейности за извършване на обследване за енергийна ефективност и сертифициране за ЕЕ; дейности за изпълнение на СМР; дейности за изготвяне на инвестиционен проект и оценка на съответствието му съгласно ЗУТ; дейности за авторски надзор, съгласно ЗУТ; дейности за строителен надзор, съгласно ЗУТ и т.н.). В този случай, в контекста на даденото разяснение в отговор на въпрос 189 се изисква следното: - в случаите, когато предвидената стойност за определяне на изпълнител на възлаганата дейност, в т.ч. съфинансирането от страна на крайния получател без данък върху добавената стойност, е равна или по-висока от 273 816,20 лева (140 000 евро) без ДДС, крайните получатели следва да прилагат реда за провеждане на процедура на избор чрез публична покана по реда на ПМС 80/09.05.2022 г.;

		ефективност, които по съществото си представляват „услуги“ и не могат и не следва да бъдат обединени (включително и като стойност) във възлагане с предмет „строителство“. Аналогичен е случаят, касаещ дейности като строителен надзор и въвеждане на обекта в експлоатация. От дадения отговор (№ 189) обаче се остава с впечатление, че всички тези изброени дейности трябва да бъдат обединени (най-малкото като стойност) в една процедура (с предмет строителство), което е фактически невъзможно и не съответства на правилата на приложимото законодателство. Строителството може да бъде обект на процедура за възлагане, но не и предмет на същата, тъй като предметът подлежи на последваща конкретизация. В обект „строителство“ не могат да бъдат включвани дейности, които имат за обект на възлагане – услуги. В допълнение, до настоящия момент СНД в нито един момент не е дал ясни и конкретни указания как би следвало да се проведе подобна „обща процедура“ с предмет „строителство“, ако в нея се включва и дейността по първоначално обследване на съответната сграда, която дейност хронологически предхожда подаването на проектното предложение (въпрос, поставен още със запитване № 94). Затова, моля за разяснение във връзка с така възникналия казус.	- в случаите, когато предвидената стойност за определяне на изпълнител на възлаганата дейност, в т.ч. съфинансирането от страна на крайния получател/кандидата за БФП без данък върху добавената стойност, е по-ниска от 273 816,20 лева (140 000 евро) без ДДС към първичните платежни документи следва да се приложат поне 2 (две) съпоставими оферти, каталози, разпечатки от официални интернет страници на производители/доставчици или комбинация от посочените, съдържащи цена, характеристика/функционалност/ описание, които не противоречат на заложените в договора за финансиране. КП прилагат и обосновка в свободен текст за направения избор на база на събраните оферти, каталози, разпечатки от официални интернет страници.
266	22.05.2023	Здравейте, Моля за следните разяснения: 1) От предоставения отговор на Въпрос № 133/24.02.2023 г. се разбира, че предприятие с КИД 68.20 „Даване под наем и експлоатация на собствени	1. и 2. Отговорът на въпрос 133 е в контекста на зададения въпрос, а именно че фирма иска да кандидатства със сграда, която се отдава под наем. Предприятия с КИД 68.20 „Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти“ са

		недвижими имоти" не е допустим кандидат, в случай че сградата е отдадена под наем. В случай обаче, че предприятие-кандидат с КИД 68.20 е собственик на сградата, обект на интервенция по проекта, и като собственик на сградата отговаря пряко както за ефективното управление на сградата, така и за поддръжката на сградните инсталации и общите части и тяхното енергийно представяне, в този смисъл ползите от проекта са изцяло за собственика на сградата, моля за Вашето разяснение дали при тези обстоятелства предприятия-кандидати с КИД 68.20 ще се разглеждат като допустими, (при положение, че покриват и т.8.1 Критерии за допустимост на кандидатите и не попадат в обхвата на т.8.2 Критерии за недопустимост на кандидатите от Насоките за кандидатстване.) 2) В т.11.2 Недопустими разходи от Насоките за кандидатстване е указано, че недопустими са разходи за „инвестиции в системи, които произвеждат енергия, вкл. възобновяеми източници (ВИ), които не са за собствено потребление или са с цел продажба на енергия“. В случай на предприятие-кандидат с КИД 68.20, чието проектно предложение включва ВИ за отопление на общите части на сградата, а отоплението на общите части се плаща от собственика на сградата, то разходът за инвестиция във ВИ при тези обстоятелства ще се счита ли за допустим?	допустими кандидати по процедурата за сградите, които не се отдават под наем, като в допълнение в отговор на въпрос 243 е посочено, че: !!!Сграда, отдадена под наем на предприятие (физически или юридически субекти), различно от кандидата по процедурата, ще се счита за недопустима за финансиране, с изключение на сгради отдадени под наем, които се управляват изцяло от собственика на сградата, т.е. собственика на сградата е ангажиран с цялостната дейност по стопанисване и управление на сградата, вкл. собственика на сградата поддържа общите части и е титуляр на сметките за енергопотребление. Ползите от енергийното обновяване на дадена сграда следва да са за съответния кандидат (собственика на сградата), а не за субекта- наемател. ВИ за отопление на общите части на сградата е допустимо, когато изграждане на съоръжения/системи за производство на енергия от възобновяеми източници (ВИ) е за собствено потребление, с цел осигуряване на сградата с енергията от ВИ за отопление, охлаждане, вентилация, гореща вода за битови нужди, осветление и др. Произведената енергия от това съоръжение за производство на енергия от ВИ не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба. Изграждането на съоръжение за производство на енергия от ВИ е допустимо само, ако съоръжението за производство на енергия от ВИ ще бъде собственост на кандидата.
267	22.05.2023	В Насоките за кандидатстване е указано, че "Кандидат по настоящата процедурата може да подаде само 1	По процедурата няма посочени ограничения относно кандидатстването на свързани юридически лица, при

		(едно) предложение за изпълнение на инвестиция за сграда/и от обхвата на един от компонентите." При режим на държавна/минимална помощ „Инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност“, допустимо ли е да кандидатстват с отделни проектни предложения предприятия, които са свързани лица по чл.3 и чл.4 от Закона за МСП?	спазване на всички условия за допустимост съгласно Условията за кандидатстване.
268	24.05.2023	1. В случай, че преценката на РИОСВ/МОСВ по ЗООС и ЗБР не бъде издадена до дата на входиране на проекта допустимо ли е текста на т. 22 от Декларация при кандидатстване (Приложение В) да бъде адаптиран, за да отразява реалното състояние - т.е. "има входирано искане за издаване на ..."? 2. Във връзка с изискването на стр. 24 от Насоките "ПИИ следва да включват изпълнение на енергоспестяващи мерки в цялата сграда (обследването следва да обхваща всички нива и помещения в сградата), с цел изготвяне на реалистични обследвания за енергийна ефективност. В тази връзка, в случай на собственост в сградата, различна от тази на предприятието кандидат или липса на учредено право за строеж в полза на кандидата, предложението за изпълнение на инвестиция ще бъде отхвърлено.", моля за разяснения относно параметрите/ характеристиките, които определят "цялостта на сградата" (особено в случай на долепени сгради) - достатъчно ли е същата да е посочена с отделен идентификатор в акта за собственост и	1. Текстовете в Декларация – Приложение В не е допустимо да бъдат адаптирани от кандидата. Моля виж отговор на въпрос 238. 2. Сградите по настоящата процедура се идентифицират съгласно наличната за всяка една от тях официална документация и идентификатор по Закона за кадастъра и кадастралния регистър.

		Кадастрална карта или е необходимо наличието на напр. въздушна фуга или друга вид преграда?	
269	24.05.2023	Уважаеми Експерти, В Насоките е написано: За сградите на предприятията в сферата на търговията и услугите (Компонент 2) от настоящите Насоки за кандидатстване, след изпълнение на предвидените в изготвеното обследване за енергийна ефективност енергоспестяващи мерки (ЕСМ), се изисква постигане на минимален клас на енергопотребление „В” и минимум 30% спестяване на първична енергия. Молим за РАЗЯСНЕНИЯ: 1. Допустим ли ПИИ за сграда с „клас на енергопотребление „А” , като след въвеждане на енергоефективни мерки се предвижда сградата да премине в сграда с близка до нулево потребление, като получаваме спестяване на първична невъзобновяема енергия в размер на 80%. 2. В проекта е заложена мярка изграждане на фотоволтаична централа с мощност 30 киловат часа и локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии). Локалното съоръжение е недопустим разход. Въпросите ни са: 2.1. Стойността на локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) слага ли се отделно КСС? 2.2. В бюджета на проекта трябва ли да добавим този недопустим разход? 2.3. Ако добавяме този разход къде трябва да го включим - в колона СФ на 1. Разходи за строително-монтажни работи (СМР) (ПО: BG-RRP-4 , фонд: МВУ) или в 8. Други (моля уточнете) (ПО: BG-RRP-4 , фонд: МВУ), защото като добавим недоустим разход	1.Посочените в условията за кандидатстване изисквания са минимални, а именно всяка сграда, включена в ПИИ, да постига минимум 30% спестяване на първична енергия, както и да достига най-малко клас на енергопотребление „В“ (изискването за най-малко клас на енергопотребление „В“ е за сгради в обхвата на компонент 2). В този смисъл постигане на над 30 % спестяване на първична енергия за сграда, както и достигане на по-висок клас на енергопотребление от клас „В“, е допустимо по процедурата. 2. В бюджета (в секция 7 на формуляра за кандидатстване) се включват <u>само допустимите разходи</u>, а в Плана за изпълнение (секция 3. План за изпълнение/Дейности по проекта) следва да бъдат описани и недопустимите такива, когато е приложимо (т.е. когато дейността е недопустима и разходите за нея са недопустими по процедурата, същото се описва в съответната дейност, вкл. каква е стойността на недопустимата дейност). Прилага се и отделно КСС – недопустими разходи (когато предложението включва недопустими СМР дейности).

		в бюджета към допустимите разходи за СФ се намалява процента на безвъзмездната финансова помощ?	
270	24.05.2023	Уважаеми експерти, В рамките на общата стойност на СМР могат да се включат и непредвидени разходи за строително-монтажни работи до 10%; Въпрос: Изчисляването на инвестицията в енергийния доклад/обледване трябва ли да е с включените непредвидени разходи или не?	Непредвидените разходи от 10%, <u>когато са допустими разходи съгласно Насоките за кандидатстване</u> (виж т. 11.1 от Насоките) следва да се включат в общата стойност на разходите за СМР.
271	25.05.2023	Уважаеми г-жи и г-да, Моля за отговор на следните въпроси по процедурата: 1. Съгласно дадени разяснения сградите вписани с отделни идентификатори в акта за собственост (независимо че са в обща енергийна и функционална система) се разглеждат, като отделни обекти на интервенция и се изготвя енергиен одит включващ описание на енергоспестяващите мерки за всяка сграда и сертификат за всяка една. В такъв случай в Дейностите по проекта, като отделна дейност ли се описват например дейностите за изпълнение на СМР на всяка сграда и съответно, като отделни бюджетни подпери ли се включват в бюджета. За всяка една дейност в описанието ли се конкретизират ЕСМерки на всяка сграда. 2. На какво ниво трябва да се посочат разходите в бюджета: дейност, дейност по сграда или ЕСМ. (например 1. Разходи за СМР 1.1 ЕСМ топлоизолация стени 1.2. ЕСМ топлоизолация покрив и т.н.)	1. и 2. В секция 6. „Бюджет (в лева)“ на формуляра за кандидатстване, разходите за строително-монтажни работи, се обособяват в един единствен бюджетен ред, които включва стойностите на строително-монтажни работи на всички сгради, включени в ПИИ, съгласно приложените КСС. В секция 3. „План за изпълнение/ Дейности по проект“ на формуляра за кандидатстване могат да се обособят отделни дейности за СМР за всяка отделна сграда, в които да се включи описание на предвидените енергоспестяващи мерки по отделните сгради. 3. Непредвидените разходи се отразяват в общата стойност на разходите за строително-монтажни работи, които са в рамките на един единствен бюджетен ред в секция 6. „Бюджет (в лева)“ на формуляра за кандидатстване. Непредвидените разходи по отделните обекти - сгради се вписват като отделен ред във файла на КСС. 4. Разпределението на стойности между „БФП“ и „СФ“ в рамките на едно бюджетно перо в секция 6. Бюджет (в лева) на формуляра за кандидатстване е в зависимост от

		3. Съгласно насоките за кандидатстване в рамките на общата стойност на СМР могат да се включат и непредвидени разходи за строително-монтажни работи до 10%; . Как се записват и отразяват в бюджета тези 10% при повече от една сграда (в случай, че не се изискват отделни дейности и бюджетни редове за всяка сграда) . Има се предвид обща стойност на СМР на сграда или завишаването следва да е еднакво за дейностите СМР и за двете сгради. Завишението следва ли да е отразено в КСС. 4. На въпрос 94 давате отговор , че "Интензитетът на помощта и съответно съотношението между публично и частно съфинансиране ще бъде проследявано на ниво „общо допустими разходи по проекта“, а не на ниво отделни дейности" . Това означава ли, че при бюджет с включени допустими разходи със 100 % собствено финансиране (за дейности одит след проекта и мерки за визуализация) е допустимо Разходи за СМР да е с 68% безвъзмездно финансиране , като се съблюдава допустим максимален интензитет на бюджета на проекта 65% 5. При обследване на 3 сгради Индикатор "Завършено енергийно-ефективно обновяване на нежилни сгради — брой на обновените сгради" каква целева стойност следва да се посочи ?	интензитета на помощта от допустимите разходи, който е приложим за конкретното ПИИ. 5. Ако в рамките на ПИИ са включени три сгради, то за Индикатор "Завършено енергийно-ефективно обновяване на нежилни сгради — брой на обновените сгради" се вписва целева стойност 3 (три).
272	25.05.2023	Здравейте, Моля да потвърдите дали всички изброени по -долу допустими дейности е необходимо да се включат в проектното предложение, независимо дали ще бъдат	Изброените дейности са сред посочените допустими дейности по процедурата, като по преценка на кандидата и в зависимост от спецификата на конкретното

	финансирани със собствени средства или със средства от програмата: ☐ Дейности за извършване на обследване за енергийна ефективност и сертифициране за ЕЕ – първоначално обследване за енергийна ефективност за целите на подаване на предложение по настоящата процедура; ☐ дейности за изпълнение на СМР за прилагане на мерки за енергийна ефективност и мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници, ако са посочени в енергийното обследване, в т. ч. всички съпътстващи СМР, необходими за изпълнение на мерките; ☐ дейности за изготвяне на инвестиционен проект и оценка на съответствието му съгласно ЗУТ; ☐ дейности за авторски надзор, съгласно ЗУТ; ☐ дейности за строителен надзор, съгласно ЗУТ; ☐ дейности, свързани с въвеждането на обектите в експлоатация; ☐ Дейности за изготвяне на независима експертна оценка, изготвена от сертифициран енергиен одитор след приключване на дейностите по изпълнение на СМР – допустими само за ПИИ в режим на минимална помощ. 2. За дейностите различни от СМР (например дейности за изготвяне на инвестиционен проект и оценка на съответствието му съгласно ЗУТ) ще е необходимо в конкретната дейност да бъде заложена само прогнозна стойност или ще е необходимо прилагането и на друг документ за остойностяване на разхода.	предложение, се включват всички или част от посочените допустими дейности. Обръщам внимание, че дейността за обследване за енергийна ефективност е предварително условие за кандидатстване по процедурата, поради което следва да се включи в ПИИ. Също така дейността по изготвяне на независима експертна оценка от сертифициран енергиен одитор, е условие за да бъде отчетен ПИИ, поради което следва да се включи в предложението. Дейности за информация и публичност са задължителни и трябва да се включат в ПИИ, като в тази връзка във Формуляра за кандидатстване следва да се разпише отделна дейност по осигуряване на публичност и визуализация, като разходите за тази дейност са недопустими за финансиране и следва да се поемат като собствен принос на кандидата 2. По процедурата няма посочено изискване за прилагането на документи за остойностяването на разходите.
--	---	---